

Innehåll

Parter och domslut	4
Thomas Lindström	4
Kjell Malmberg	6
Johan Nilsson	7
Ann-Charlotte Nylander	8
Bo Persson	9
Adel Shalabi	11
Ola Öfverström	15
AS MedRad Consult Handelsbolag	17
Gothia Medical Aktiebolag	19
Oy Doratone Ab, Finland Filial	20
Yrkanden	21
Stämningsansökan 2023-11-24, Åtalspunkt 1	21
Stämningsansökan 2023-11-24, Åtalspunkt 2	21
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 1	21
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 2	22
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 3	25
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 4	25
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 5	26
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 6	26
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 7	27
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 8	29
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 9	29
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 10	29
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 11	31
Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 12	31

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 940
191 29 Sollentuna

Besöksadress
Tingsvägen 11
Sollentuna

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:30

Telefon
08-561 695 00

E-post
attunda.tingsratt@dom.se

Webb
www.attundatingsratt.domstol.se

Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 13	32
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 14	32
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 15	33
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 16	33
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 17	34
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 18	34
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 19	35
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 20	35
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 21	35
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 22	35
Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 23	35
Näringsförbud	36
Företagsbot	37
Skadestånd	37
Förverkande och beslag	39
Övrigt	40
Inledning	41
Yrkanden m.m.	42
Utveckling av talan	48
Allmänt	48
Åtalspunkt 1 - 7 Doratone och Dalgången	68
Åtalspunkt 8 - 9 Gothia Medical	85
Åtalspunkt 11 - 14 Siemens	125
Åtalspunkt 15 - 16 CANON	143
Åtalspunkt 17 - 23 Medrad	171
Utredningen	172
Domskäl	173
Ansvar	173
Utgångspunkter för bedömningen	173
Åtalspunkterna 1 – 7	180

Åtalspunkterna 8 – 10	188
Åtalspunkterna 11 – 14 samt stämningsansökan av den 24 november 2023	193
Åtalspunkterna 15 – 16	199
Åtalspunkterna 17 – 23	205
Påföljd	205
Reseförbud	207
Skadestånd	207
Näringsförbud	207
Företagsbot	207
Förverkanden	208
Kvarstad och beslag	208
Rättegångskostnader	209
Rätten	210
Överklagandeinformation	211
Domsbilaga 1 - Tilltalades utsagor	214

PARTER OCH DOMSLUT

Thomas Lindström

Parter

Tiltalad

Jan THOMAS Lindström, 19660315-1934
Mellanvägen 11, 433 61 Sävedalen

Offentlig försvarare
Advokat Fredrik Ungerfält
Gunnar Dellborgs Advokatbyrå AB
Stora Badhusgatan 14, 411 21 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Målsägande

Region Uppsala, 232100-0024
c/o Juridiska enheten, Box 602, 751 25 Uppsala

Ombud
Advokat Andreas Sjödin
Agenda Advokatbyrå AB
Dragarbrunnsgatan 36 C, 753 20 Uppsala

Domslut

Brott som Thomas Lindström döms för

Givande av muta, 2018-12-06 – 2018-12-11, Uppsala kommun, 10 kap 5 b § brottsbalken

Grovt bedrägeri, 2018-12-06 – 2019-03-15, Sverige, 9 kap 3 § brottsbalken

Grovt givande av muta, 2018-12-06 – 2019-06-28, Uppsala kommun, 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken

Påföljd

Villkorlig dom
120 dagsböter om 1 000 kr (120 000 kr)

Skadestånd

Thomas Lindström ska betala skadestånd till Region Uppsala med 100 000 kr. Thomas Lindström ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från 2019-03-15 till dess att betalning sker. Betalningsansvaret är solidariskt med Adel Shalabi och AS MedRad MedRad Consult Handelsbolag.

Brottsofferfond

Thomas Lindström ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Fredrik Ungerfält ska få ersättning av staten med 628 491 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 472 314 kr arbete
- 28 000 kr tidspillan
- 2 479 kr utlägg
- 125 698 kr mervärdesskatt

Thomas Lindström ska betala tillbaka 628 491 kr av kostnaderna till staten.

Övrigt

Adel Shalabi, Ola Öfverström, Oy Doratone Ab, Finland Filial, Bo Persson, AS MedRad Consult Handelsbolag och Thomas Lindström ska solidariskt ersätta Region Uppsalas rättegångskostnad med 579 562 kr.

Kjell Malmberg

Parter

Tiltalad

KJELL Ove Dag Malmberg, 19500819-5116
Miraallén 13 Lgh 1301, 417 58 Göteborg

Försvare

Advokat Andreas Natt och Dag
Advokatfirman NORDIA KB
Box 856, 101 37 Stockholm

Försvare

Advokat Hans Strandberg
Advokatfirman NORDIA KB
Box 856, 101 37 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Domslut

Brott som Kjell Malmberg döms för

Grovt givande av muta, 2014-10-01 – 2022-03-15, Uppsala kommun, 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken

Påföljd

Villkorlig dom
180 dagsböter om 1 000 kr (180 000 kr)

Näringsförbud

Kjell Malmberg meddelas näringsförbud i 3 år.

Brottsofferfond

Kjell Malmberg ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Johan Nilsson

Parter

Tiltalad

Lars JOHAN Nilsson, 19610817-3359
Rosenmalmsvägen 53, 134 62 Ingarö

Försvare

Advokat Conny Cedermark
ASTRA ADVOKATER KB
Drottninggatan 98, 111 60 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Domslut

Brott som Johan Nilsson döms för

Grovt givande av muta, 2014-10-01 – 2022-03-15, Uppsala kommun, 10 kap 5
b § och 5 c § brottsbalken

Påföljd

Villkorlig dom
120 dagsböter om 1 000 kr (120 000 kr)

Brottsofferfond

Johan Nilsson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ann-Charlotte Nylander

Parter

Tilltalad

Siv ANN-CHARLOTTE Nylander, 19670213-6984
Stenvretsvägen 6, 193 30 Sigtuna

Offentlig försvarare
Advokat Slobodan Jovicic
Advokatfirman Salomonsson & Jovicic AB
Karlavägen 41, 114 31 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Domslut

Brott som Ann-Charlotte Nylander döms för

Grovt givande av muta, 2019-01-01 – 2020-01-29, Sverige, 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken

Påföljd

Villkorlig dom
120 dagsböter om 1 000 kr (120 000 kr)

Näringsförbud

Ann-Charlotte Nylander meddelas näringsförbud i 3 år.

Brottsofferfond

Ann-Charlotte Nylander ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Slobodan Jovicic ska få ersättning av staten med 585 598 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 416 432 kr arbete
- 47 950 kr tidspillan
- 4 096 kr utlägg
- 117 120 kr mervärdesskatt

Ann-Charlotte Nylander ska betala tillbaka 585 598 kr av kostnaderna till staten.

Bo Persson

Parter

Tilltalad

BO Sam Persson, 19470218-1019
Melodislingan 42 Lgh 1001, 115 51 Stockholm

Offentlig försvarare
Advokat Mats Flodén
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Box 12107, 102 23 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Målsägande

Region Uppsala, 232100-0024
c/o Juridiska enheten, Box 602, 751 25 Uppsala

Ombud
Advokat Andreas Sjödin
Agenda Advokatbyrå AB
Dragarbrunnsgatan 36 C, 753 20 Uppsala

Domslut

Brott som Bo Persson döms för

Grovt givande av muta, 2015-12-29 – 2017-02-09, Sverige, 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken

Medhjälp till trolöshet mot huvudman, grovt brott, 2015-11-01 – 2015-12-31, Uppsala kommun, 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 samt 23 kap 4 § brottsbalken

Åtal som Bo Persson frikänns från

Medhjälp till trolöshet mot huvudman, 2013-12-01 – 2013-12-31, Uppsala kommun, 10 kap 5 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 samt 23 kap 4 § brottsbalken

Påföljd

Villkorlig dom
100 dagsböter om 1 000 kr (100 000 kr)

Skadestånd

Bo Persson ska betala skadestånd till Region Uppsala med 290 000 kr. Bo Persson ska också betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 17-18 i tabellen avseende skadeståndsyrkande (s. 34), samt ränta på det totala beloppet om 290 000 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker. Betalningsansvaret är solidariskt med Adel Shalabi samt AS MedRad Consult Handelsbolag.

Brottsofferfond

Bo Persson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Mats Flodén ska få ersättning av staten med 587 558 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 414 136 kr arbete
- 49 700 kr tidspillan
- 6 210 kr utlägg
- 117 512 kr mervärdesskatt

Bo Persson ska betala tillbaka 587 558 kr av kostnaderna till staten.

Övrigt

Adel Shalabi, Ola Öfverström, Oy Doratone Ab, Finland Filial, Bo Persson, AS MedRad Consult Handelsbolag och Thomas Lindström ska solidariskt ersätta Region Uppsalas rättegångskostnad med 579 562 kr.

Adel Shalabi

Parter

Tilltalad

ADEL Abdelhamid Mohamed Shalabi, 19581208-3235
Fenixvägen 34 B, 182 48 Enebyberg

Offentlig försvarare
Advokat Hampus Wikerstål
TW Advokater AB
c/o United Spaces, Torsgatan 26, 113 21 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Målsägande

Region Uppsala, 232100-0024
c/o Juridiska enheten, Box 602, 751 25 Uppsala

Ombud

Advokat Andreas Sjödin
Agenda Advokatbyrå AB
Dragarbrunnsgatan 36 C, 753 20 Uppsala

Domslut

Brott som Adel Shalabi döms för

Grovt bedrägeri, 2018-12-06 – 2019-03-15, Sverige, 9 kap 3 § brottsbalken

Grovt bokföringsbrott, 2015-01-01 – 2015-12-31, Danderyds kommun, 11 kap 5 § 2 st brottsbalken

Grovt bokföringsbrott, 2016-01-01 – 2016-12-31, Danderyds kommun, 11 kap 5 § 2 st brottsbalken

Grovt bokföringsbrott, 2017-01-01 – 2017-12-31, Danderyds kommun, 11 kap 5 § 2 st brottsbalken

Grovt bokföringsbrott, 2018-01-01 – 2018-12-31, Danderyds kommun, 11 kap 5 § 2 st brottsbalken

Grovt bokföringsbrott, 2019-01-01 – 2019-12-31, Danderyds kommun, 11 kap

5 § 2 st brottsbalken

Grovt bokföringsbrott, 2020-01-01 – 2020-12-31, Danderyds kommun, 11 kap 5 § 2 st brottsbalken

Grovt bokföringsbrott, 2021-01-01 – 2021-12-31, Danderyds kommun, 11 kap 5 § 2 st brottsbalken

Grovt tagande av muta, 2014-10-01 – 2022-03-15, Sverige, 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken

Grovt tagande av muta, 2015-12-15 – 2022-09-15, Sverige, 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken

Grovt tagande av muta, 2015-12-29 – 2017-02-09, Sverige, 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken

Grovt tagande av muta, 2018-12-06 – 2019-06-28, Sverige, 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken

Grovt tagande av muta, 2019-01-01 – 2020-01-29, Sverige, 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken

Tagande av muta, 2018-12-06 – 2018-12-11, Uppsala kommun, 10 kap 5 a § 1 st brottsbalken

Trolöshet mot huvudman, grovt brott och grov trolöshet mot huvudman, 2013-12-01 – 2019-12-30, Sverige, 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken och 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 och 1 juli 2017

Påföljd

Fängelse 4 år

Näringsförbud

Adel Shalabi meddelas näringsförbud i 7 år.

Skadestånd

Adel Shalabi ska betala skadestånd till Region Uppsala med 2 620 880 kr. Adel Shalabi ska också betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på följande belopp

1. 172 950 kr från 2015-01-15 till och med 2024-01-11,
2. 122 050 kr från 2015-01-15 till och med 2024-01-11,
3. 168 800 kr från 2015-12-21 till och med 2024-01-11,
4. 131 200 kr från 2015-12-22 till och med 2024-01-11,
5. 122 200 kr från 2017-01-16 till och med 2024-01-11,
6. 177 800 kr från 2017-01-16 till och med 2024-01-11,

7. 168 000 kr från 2018-01-08 till och med 2024-01-11,
8. 132 000 kr från 2018-01-08 till och med 2024-01-11.
9. 192 000 kr från 2019-01-14 till och med 2024-01-11,
10. 108 000 kr från 2019-01-14 till och med 2024-01-11,
11. 196 000 kr från 2020-01-03 till och med 2024-01-11,
12. 189 450 kr från 2020-01-03 till och med 2024-01-11,
13. 172 000 kr från 2020-01-10 till och med 2024-01-11,
14. 98 430 kr från 2020-01-10 till och med 2024-01-11,
15. 86 780 kr från 2014-01-22 till och med 2024-01-11,
16. 93 220 kr från 2014-01-22 till och med 2024-01-11,
17. 126 000 kr från 2015-12-21 till och med 2024-01-11,
18. 164 000 kr från 2016-01-04 till och med 2024-01-11.
Adel Shalabi ska också betala ränta på det totala beloppet om 2 620 880 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker.

Adel Shalabi ska betala skadestånd till Region Uppsala med 100 000 kr. Adel Shalabi ska betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från 2019-03-15 till dess att betalning sker. Betalningsansvaret är solidariskt med Thomas Lindström och AS MedRad MedRad Consult Handelsbolag.

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende 2 620 880 kr avslås.

Adel Shalabi ska som förverkat värde betala 133 949 kr.

Begäran om värdeförverkande avseende 290 000 kr avslås.

Begäran om värdeförverkande avseende 100 000 kr avslås.

Adel Shalabi ska som förverkat värde betala 1 364 573 kr.

Begäran om värdeförverkande avseende 250 000 kr avslås.

Beslut den 25 maj 2023 om kvarstad ska bestå mot Adel Shalabi avseende ett belopp om 1 498 522 kr till dess verkställighet sker, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom. Beslut om kvarstad avseende det resterande beloppet om 2 605 957 kr ska hävas.

Begäran om värdeförverkande avseende 100 000 kr avslås.

Beslag av extraherad molndata, mobiltelefoner, pekadorer, datorer, USB-minnen och hårddiskar ska bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger i ansvarsdelen (Polismyndigheten, 2023-5000-BG108290.1-2, 2023-5000-BG59678.1-2, 4 och 2023-5000-BG60080.1-27).

Brottsofferfond

Adel Shalabi ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Hampus Wikerstål ska få ersättning av staten med 1 397 060 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 923 607 kr arbete
- 170 370 kr tidspillan
- 23 671 kr utlägg
- 279 412 kr mervärdesskatt

Adel Shalabi ska betala tillbaka 1 397 060 kr av kostnaderna till staten.

Övrigt

Adel Shalabi, Ola Öfverström, Oy Doratone Ab, Finland Filial, Bo Persson, AS MedRad Consult Handelsbolag och Thomas Lindström ska solidariskt ersätta Region Uppsalas rättegångskostnad med 579 562 kr.

Adel Shalabi förbjuds att utan tillstånd lämna Sverige (reseförbud). Beslutet gäller tills fängelsestraffet får verkställas. Med ändring av tidigare beslut föreläggs Adel Shalabi att anmäla sig hos Polismyndigheten i Täby, Biblioteksgången 11, 183 70 Täby varje fredag senast kl. 14.00 (anmälningsskyldighet). Beslutet om anmälningsskyldighet gäller under samma tid som reseförbudet. Överträds beslutet ska Adel Shalabi omedelbart häktas om det inte är uppenbart att det saknas skäl för häktning.

Ola Öfverström

Parter

Tilltalad

OLA Kyösti Emil Öfverström, 19710408-5159
Tutistico Bloom Marinha, Quinta Da Marinha Lote 3, Moradia, Mo6, 2750-001 Cascais

Offentlig försvarare
Advokat Carl-Magnus Möller
Kallus Advokatbyrå AB
Hantverkargatan 38, BV, 112 21 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Målsägande

Region Uppsala, 232100-0024
c/o Juridiska enheten, Box 602, 751 25 Uppsala

Ombud
Advokat Andreas Sjödin
Agenda Advokatbyrå AB
Dragarbrunnsgatan 36 C, 753 20 Uppsala

Domslut

Brott som Ola Öfverström döms för

Grovt givande av muta, 2015-12-15 – 2022-09-15, Sverige, 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken

Medhjälp till trolöshet mot huvudman, grovt brott och grov trolöshet mot huvudman, 2014-12-01 – 2019-12-31, Sverige, 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken och 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 och 1 juli 2017 samt 23 kap 4 § brottsbalken

Påföljd

Fängelse 1 år 6 månader

Näringsförbud

Ola Öfverström meddelas näringsförbud i 3 år.

Skadestånd

Ola Öfverström ska betala skadestånd till Region Uppsala med 2 150 880 kr. Ola Öfverström ska också betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 1-14 i tabellen avseende skadeståndsyrkande (s. 34), samt ränta på det totala beloppet om 2 150 880 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker. Betalningsansvaret är solidariskt med Adel Shalabi, Oy Doratone Ab, Finland Filial samt till viss del med AS MedRad Consult Handelsbolag.

Brottsofferfond

Ola Öfverström ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Carl-Magnus Möller ska få ersättning av staten med 564 933 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 401 888 kr arbete
- 49 580 kr tidspillan
- 478 kr utlägg
- 112 987 kr mervärdesskatt

Ola Öfverström ska betala tillbaka 564 933 kr av kostnaderna till staten.

Övrigt

Adel Shalabi, Ola Öfverström, Oy Doratone Ab, Finland Filial, Bo Persson, AS MedRad Consult Handelsbolag och Thomas Lindström ska solidariskt ersätta Region Uppsalas rättegångskostnad med 579 562 kr.

AS MedRad Consult Handelsbolag

Parter

Motpart

AS MedRad Consult Handelsbolag, 969630-8700
Fenixvägen 34, 182 48 Enebyberg

Offentlig försvarare
Advokat Rodney Humphreys
Brottmålsadvokaterna Alpha Omega KB
Scheelegatan 12, 112 28 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Målsägande

Region Uppsala, 232100-0024
c/o Juridiska enheten, Box 602, 751 25 Uppsala

Ombud

Advokat Andreas Sjödin
Agenda Advokatbyrå AB
Dragarbrunnsgatan 36 C, 753 20 Uppsala

Domslut

Företagsbot

AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala företagsbot med 4 000 000 kr.

Skadestånd

AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala skadestånd till Region Uppsala med 1 855 430 kr. AS MedRad Consult Handelsbolag ska också betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 3-14 i tabellen avseende skadeståndsyrkande (s. 34), samt ränta på det totala beloppet om 1 855 430 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker. Betalningsansvaret är solidariskt med Adel Shalabi, Ola Öfverström och Oy Doratone Ab, Finland Filial.

AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala skadestånd till Region Uppsala med 290 000 kr. AS MedRad Consult Handelsbolag ska också betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 17-18 i tabellen avseende skadeståndsyrkande (s. 34), samt ränta på det totala beloppet om 290

000 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker.
Betalningsansvaret är solidariskt med Adel Shalabi och Bo Persson.

AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala skadestånd till Region Uppsala med 100 000 kr. AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från 2019-03-15 till dess att betalning sker. Betalningsansvaret är solidariskt med Adel Shalabi och Thomas Lindström.

Ersättning och återbetalning

Rodney Humphreys ska få ersättning av staten med 516 174 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 358 254 kr arbete
- 50 050 kr tidspillan
- 4 635 kr utlägg
- 103 235 kr mervärdesskatt

AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala tillbaka 516 174 kr av kostnaderna till staten.

Övrigt

Adel Shalabi, Ola Öfverström, Oy Doratone Ab, Finland Filial, Bo Persson, AS MedRad Consult Handelsbolag och Thomas Lindström ska solidariskt ersätta Region Uppsalas rättegångskostnad med 579 562 kr.

Gothia Medical Aktiebolag

Parter

Motpart

Gothia Medical Aktiebolag, 556272-9466
Bolshedens Industriväg 20, 427 50 Billdal

Försvare

Advokat Andreas Natt och Dag
Advokatfirman NORDIA KB
Box 856, 101 37 Stockholm

Försvare

Advokat Hans Strandberg
Advokatfirman NORDIA KB
Box 856, 101 37 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Domslut

Företagsbot

Gothia Medical Aktiebolag ska betala företagsbot med 2 000 000 kr.

Oy Doratone Ab, Finland Filial

Parter

Motpart

Oy Doratone Ab, Finland Filial, 516404-6517
Kungsholmstorg 13 A, 112 21 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Staffan Edlund
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot korruption
Box 57, 101 21 Stockholm

Målsägande

Region Uppsala, 232100-0024
c/o Juridiska enheten, Box 602, 751 25 Uppsala

Ombud

Advokat Andreas Sjödin
Agenda Advokatbyrå AB
Dragarbrunnsgatan 36 C, 753 20 Uppsala

Domslut

Företagsbot

Oy Doratone Ab, Finland Filial ska betala företagsbot med 2 000 000 kr.

Skadestånd

Oy Doratone Ab, Finland Filial ska betala skadestånd till Region Uppsala med 2 150 880 kr. Oy Doratone ab, Finland Filial ska också betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 1-14 i tabellen avseende skadeståndsyrkande (s. 34), samt ränta på det totala beloppet om 2 150 880 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker. Betalningsansvaret är solidariskt med Adel Shalabi, Ola Öfverström samt till viss del AS MedRad Consult Handelsbolag.

Övrigt

Adel Shalabi, Ola Öfverström, Oy Doratone Ab, Finland Filial, Bo Persson, AS MedRad Consult Handelsbolag och Thomas Lindström ska solidariskt ersätta Region Uppsalas rättegångskostnad med 579 562 kr.

YRKANDEN

Stämningsansökan 2023-11-24, Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för tagande av muta enligt 10 kap 5 a § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Adel Shalabi, som tidigare varit verksamhetschef vid Bild- och funktionsmedicin på Akademiska sjukhuset, har under tiden 6 december till och med 11 december 2018 i Uppsala och annan plats i Sverige tagit emot, godtagit ett löfte om eller begärt en otillbörlig förmån, för sig själv och annan, för utövningen av sin anställning.

Den otillbörliga förmånen har bestått av en julmiddag till ett inte obetydligt värde för Adel Shalabi samt 13 personer ur personalen på dennes enhet på Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Brottet har skett med uppsåt.

Stämningsansökan 2023-11-24, Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Thomas Lindström ska dömas för givande av muta enligt 10 kap 5 b § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Tomas Lindström har under tiden 6 december till och med 11 december 2018 i Uppsala och annan plats i Sverige lämnat, utlovat eller erbjudit en otillbörlig förmån till verksamhetschefen på Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, och annan, för utövningen av verksamhetschefens anställning.

Den otillbörliga förmånen har bestått av en julmiddag till ett inte obetydligt värde för Adel Shalabi samt 13 personer ur personalen på dennes enhet på Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Brottet har skett med uppsåt.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt tagande av muta enligt 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 2.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Ola Öfverström ska dömas för grovt givande av muta enligt 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.
Adel Shalabi har i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller på annan plats i Sverige mellan den 15 december 2015 – 15 september 2022 i egenskap av verksamhetschef och tidigare verksamhetschef på Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, samt från 1 februari 2022 som verksamhetschef vid Karolinska Universitetssjukhuset i Stockholm tagit emot, godtagit ett löfte om eller begärt otillbörliga förmåner för sig själv, eller annan (AS Medrad Consult HB, nedan Medrad), för utövningen av sin anställning, enligt tabell nedan.

2.
Ola Öfverström, företrädare för OY Doratone AB, Finland Filial, leverantör hos Akademiska sjukhuset i Uppsala och Karolinska Universitetssjukhuset i Stockholm, har i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller på annan plats i Sverige mellan den 15 december 2015 – 15 september 2022 lämnat, utlovat eller erbjudit otillbörliga förmåner till Adel Shalabi, verksamhetschef vid Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, samt från 1 februari 2022 verksamhetschef vid Karolinska Universitetssjukhuset i Stockholm, eller till annan (Medrad), för utövningen av verksamhetschefens anställning, enligt tabell nedan.

De otillbörliga förmånerna har bestått i 35 stycken inbetalningar från Ola Öfverström till Adel Shalabi om sammanlagt 2 754 829kr inklusive moms, enligt tabell nedan.

Otillbörliga förmåner i tabell nedan markerade vita, nr 1-6, 8-9, 11-12, 15-16, 18-19, 22-23 och 25-30, har härrört från utbetalningar från Region Uppsala i enlighet med åtalspunkt 5-7, nr 1-14. Utbetalningarna har skett i enlighet med en gemensam brottsplan.

Brotten har begåtts uppsåtligen.

Brotten är grova då de utövats systematiskt och avsett betydande värde

samt då det varit av särskilt farlig art genom användande av osanna handlingar, samt att det inneburit en synnerligen kännbar förtroendskada för Adel Shalabis huvudman Region Uppsala.

Tabell åtalspunkter 1-2 (vit = betalningar utifrån ”projektfakturor”, jfr åtalspunkter 5-7, grå = betalningar baserade på procent av Doratones försäljning mot Region Uppsala)

	Faktura fr Medrad	Fakturadatum	Belopp	Mottagit
1	6/15	2015-12-15	85.000kr	2015-12-17
2	5/16	2016-05-14	68.000kr	2016-05-23
3	7/16	2016-05-16	72.000kr	2016-05-23
4	2/17	2017-02-16	75.000kr	2017-02-20
			32.874kr	2017-02-20
5	3/17	2017-06-12	78.700kr	2017-08-02
6	4/17	2017-06-18	74.300kr	2017-08-02
7	8/17	2017-11-10	34.738kr	2017-11-13
8	2/18	--	82.000kr	2018-01-08
9	3/18	--	65.000kr	2018-01-08
10	5/18	2018-01-10	26.039kr	2018-01-15
11	7/18	2018-05-28	87.000kr	2018-06-13
12	8/18	2018-06-12	78.000kr	2018-06-13
13	9/18	2018-10-08	34.268kr	2018-10-10
14	10/18	--	47.845kr	2018-10-25
15	1/19	2019-01-02	84.000kr	2019-01-07
16	2/19	2019-01-04	66.000kr	2019-01-07
17	3/19	2019-01-08	23.497kr	2019-01-07
18	8/19	2019-03-29	74.000kr	2019-04-01
19	9/19	2019-03-29	76.000kr	2019-04-01
20	10/19	2019-06-04	22.871kr	2019-06-07
21	12/19	2019-10-20	23.932kr	2019-10-24
22	15/19	2019-12-10	78.000kr	2020-01-02
23	16/19	2019-12-09	72.000kr	2020-01-02
24	4/20	2020-02-23	56.870kr	2020-04-06
25	5/20	2020-02-23	118.100kr	2020-04-30
26	6/20	2020-02-27	96.750kr	2020-04-30
27	8/20	2020-06-09	118.250kr	2020-07-20
28	9/20	2020-06-10	126.750kr	2020-07-20
29	1/21	2020-03-03	236.812kr	2021-03-19
30	3/21	2021-08-31	123.037kr	2021-09-17
31	5/21	2021-09-05	181.415kr	2021-11-15
32	6/21	2021-11-13	14.552kr	2021-12-28
33	2/22	2022-03-12	37.564kr	2022-04-11
34	2/22	2022-03-12	83.809kr	2022-04-11
35	4/22	2022-09-01	99.856kr	2022-09-15
			2.754.829kr	

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 3

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt tagande av muta enligt 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 4.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 4

Åklagaren har begärt att Bo Persson ska dömas för grovt givande av muta enligt 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

3.

Adel Shalabi har i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller på annan plats i Sverige mellan den 29 december 2015 till och med den 9 februari 2017 i egenskap av verksamhetschef på Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala tagit emot, godtagit ett löfte om eller begärt otillbörliga förmåner för sig själv, eller annan (Medrad), för utövningen av sin anställning, enligt tabell nedan.

4.

Bo Persson, företrädare för Dalgångens vikariatjänst AB, underleverantör till OY Doratone AB, Finland Filial, leverantör hos Akademiska sjukhuset i Uppsala, har i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller på annan plats i Sverige mellan den 29 december 2015 och den 9 februari 2017 lämnat, utlovat eller erbjudit otillbörliga förmåner till verksamhetschefen Adel Shalabi, vid Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, eller till annan (Medrad), för utövningen av verksamhetschefens anställning, enligt tabell nedan.

De otillbörliga förmånerna har baserats på en begäran från Adel Shalabi till Bo Persson och därifrån följande 4 st betalningar om sammanlagt 290.000kr inklusive moms enligt tabell nedan.

Respektive otillbörlig förmån har härrört från utbetalningar från Region Uppsala i enlighet med åtalspunkt 5-7, nummer 17-18. Utbetalningarna har skett i enlighet med en gemensam brottsplan.

Brotten har begåtts uppsåtligen.

Brotten är grova då de avseende p 3 utövats systematiskt och, avseende både p 3 och p 4, avsett betydande värde samt då de varit av särskilt farlig art genom användande av uppenbarligen osanna handlingar samt att det inneburit en synnerligen kännbar förtroendeskada för Adel Shalabis huvudman Region Uppsala.

Tabell åtalspunkt 3-4

	Fakturanummer	Fakturadatum	Belopp	Mottagit
1	5/15	--	85.000kr	2015-12-29
2	6/16	--	56.000kr	2016-05-23
3	8/16	--	84.000kr	2016-05-23
4	3/17	--	65.000kr	2017-02-09
			290.000kr	

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 5

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för trolöshet mot huvudman, grovt brott och grov trolöshet mot huvudman enligt 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken och 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 och 1 juli 2017.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 7.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 6

Åklagaren har begärt att Bo Persson ska dömas för medhjälp till trolöshet mot huvudman enligt 10 kap 5 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Bo Persson ska dömas för medhjälp till trolöshet mot huvudman, grovt brott enligt 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Vid åtals väckande hade gärningsbeskrivningen för Bo Perssons del följande lydelse.

Bo Persson har genom råd och dåd främjat brottet. Bo Persson har under tiden december 2013 t.o.m. december 2015 upprättat fyra osanna fakturor om sammanlagt 470.000kr ställda till Akademiska sjukhuset, som därefter tillsänts Adel Shalabi i syfte att utbetalning skall ske från Akademiska sjukhuset, nr 15-18 i tabell nedan.

Efter nedläggning av del av åtalet (punkterna 15-16 i tabell i gärningsbeskrivning under åtalspunkt 7, fakturor 13101-2013 och 13102-2013, avseende Bo Persson) har gärningsbeskrivningen den lydelse som framgår under åtalspunkt 7.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 7

Åklagaren har begärt att Ola Öfverström ska dömas för medhjälp till trolöshet mot huvudman, grovt brott och grov trolöshet mot huvudman enligt 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken och 10 kap 5 § 1 st och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 och 1 juli 2017 samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Adel Shalabi har tidigare varit verksamhetschef vid Akademiska sjukhuset i Uppsala. Adel Shalabi har på grund av denna förtroendeställning fått till uppgift att sköta och övervaka Akademiska sjukhusets ekonomiska angelägenheter och uppgifter bl.a. genom att attestera fakturor.

Adel Shalabi har under tiden januari 2014 - januari 2020 missbrukat sin förtroendeställning och därigenom skadat Akademiska sjukhuset genom att, som en del i en gemensam brottsplan, förmått Bo Persson vid Dalgångens Vikariattjänst AB samt Ola Öfverström vid OY Doratone AB, Finland Filial, att till Akademiska sjukhuset under aktuell tid skicka 18 osanna fakturor vilka Adel Shalabi mottagit direkt eller via sin sekreterare, varefter Adel Shalabi tillsett att de osanna fakturorna kommit in i Akademiska sjukhusets faktureringsystem. Adel Shalabi har därefter genom attestering, eller genom att uppmana andra att godkänna och attestera fakturorna, sett till att fakturorna kunnat betalas vid tidpunkt i nära anslutning till att respektive faktura inkommit, enligt tabell nedan.

Ola Öfverström har genom råd och dåd främjat brottet. Ola Öfverström har under tiden december 2014 till och med januari 2020 upprättat 14 osanna fakturor om sammanlagt 2.150.880kr exklusive moms, ställda till Akademiska sjukhuset som därefter tillsänts Adel Shalabi i syfte att utbetalning skall ske från Akademiska sjukhuset, nr 1-14 i tabell nedan.

Bo Persson har genom råd och dåd främjat brottet. Bo Persson har under tiden november-december 2015 upprättat två osanna fakturor om

sammanlagt 290.000kr ställda till Akademiska sjukhuset, som därefter tillsänts Adel Shalabi i syfte att utbetalning skall ske från Akademiska sjukhuset, nr 17-18 i tabell nedan.

Fakturorna har varit osanna genom att respektive faktura innehållit oriktig uppgift om att fakturerande företag utfört arbete åt Akademiska sjukhuset och därigenom haft rätt till ersättning.

Adel Shalabi har därefter tillgodogjort sig de felaktiga utbetalningarna genom att skicka osanna fakturor till de utomstående företagen på motsvarande belopp, förutom 295.000kr avseende fakturor 142-2014 och 143-2014 för Doratone, och 180.000kr avseende fakturor 13101 och 13102 från Dalgången (jfr åtalpunkter 1-4).

Genom förfarandet har Adel Shalabi orsakat skada för Akademiska sjukhuset med 2.620.880kr efter avdrag för moms. Av detta belopp har Ola Öfverström medverkat till skada med 2.150.880 kr, och Bo Persson har medverkat till skada med 290.000kr.

Brotten har begåtts med uppsåt.

Brotten är grova då de avsett betydande belopp samt ingått i en brottslighet som präglats av planering och systematik och innefattat användande av osanna handlingar.

Tabell åtalpunkt 5-7

	Fakturanr.	Fakturadatum		Betalt av Reg	Summa/år
			Doratone		
1	142-2014	2014-12-16	172.950kr	2015-01-15	
2	143-2014	2014-12-16	122.050kr	2015-01-15	295.000kr
3	129-2015	2015-11-19	168.800kr	2015-12-21	
4	130-2015	2015-11-19	131.200kr	2015-12-22	300.000kr
5	153-2016	2016-12-14	122.200kr	2017-01-13	
6	154-2016	2016-12-14	177.800kr	2017-01-16	300.000kr
7	202-2017	2017-12-08	168.000kr	2018-01-08	
8	203-2017	2017-12-08	132.000kr	2018-01-08	300.000kr
9	175-2018	2018-12-14	192.000kr	2019-01-14	
10	176-2018	2018-12-14	108.000kr	2019-01-14	300.000kr
11	127-2019	2019-12-02	196.000kr	2020-01-03	
12	128-2019	2019-12-02	189.450kr	2020-01-03	
13	129-2019	2019-12-16	172.000kr	2020-01-10	
14	130-2019	2019-12-16	98.430kr	2020-01-10	655.880kr
			2.150.430kr		
			Dalgången		
15	13101-2013	2013-12-23	86.780kr	2014-01-22	
16	13102-2013	2013-12-23	93.220kr	2014-01-22	180.000kr
17	1535-2015	2015-12-04	126.000kr	2015-12-21	
18	1536-2015	2015-12-04	164.000kr	2016-01-04	290.000kr
			470.000kr		
			2.150.880kr + 470.000kr		Summa 2.620.880kr

Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 8

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt tagande av muta enligt 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 10.

Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 9

Åklagaren har begärt att Kjell Malmberg ska dömas för grovt givande av muta enligt 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 10.

Stämningensansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 10

Åklagaren har begärt att Johan Nilsson ska dömas för grovt givande av muta enligt 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

8.

Adel Shalabi har i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller på annan plats i Sverige vid 17 olika tillfällen mellan oktober 2014 – 15 mars 2022 i egenskap av verksamhetschef och tidigare verksamhetschef på Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala tagit emot otillbörliga förmåner i form av 17 inbetalningar om sammanlagt 1.364.573kr inklusive moms, för sig själv eller annan (Uppsala universitet och Medrad), för utövningen av sin anställning, enligt tabell nedan.

9-10.

Kjell Malmberg, verkställande direktor och senare styrelseordförande, och Johan Nilsson, division manager, för Gothia Medical AB, leverantör hos Akademiska sjukhuset i Uppsala/Region Uppsala, har tillsammans och i samförstånd, i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller på annan plats i Sverige mellan oktober 2014 – 15 mars 2022 lämnat, utlovat eller erbjudit otillbörliga förmåner i form av 17 inbetalningar om sammanlagt 1.364.573kr inklusive moms, till

verksamhetschefen Adel Shalabi, vid Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, eller till annan (Uppsala universitet och Medrad), för utövningen av verksamhetschefens anställning, enligt tabell nedan.

Betalningarna enligt 6-17 i tabell nedan har utgått från ett erbjudande om och ett godtagande av otillbörlig förmåner som bestämts i avtalsform 2016-06-03.

Alternativt har Johan Nilsson med råd och dåd främjat respektive gärning genom att motta underlag för betalningar, framställa bokföringsunderlag, godkänna utbetalningar, samt i förekommande fall vidarebefordra information från Adel Shalabi till Kjell Malmberg angående begäran om otillbörlig förmån. Vidare har Johan Nilsson deltagit i framtagandet av avtalet från den 3 juni 2016 mellan Gothia Medical och Adel Shalabi. Slutligen har Johan Nilsson via kontakter med personal på Akademiska sjukhuset försökt påverka bolagets försäljning till sjukhuset, innebärande att han indirekt sökt påverka storleken på mutan.

Brotten har begåtts uppsåtligen.

Brotten är grova då de utövats systematiskt och avsett ett betydande värde. Vidare har flera av brotten varit av särskilt farlig art genom användande av osanna handlingar bestående i *dels* fakturor från AS Medrad samt *dels* avtal av den 3 juni 2016, samt då de resulterat i en vilseledande bokföring hos Gothia Medical AB. Dessutom har brotten inneburit en synnerligen kännbar förtroendeskada för verksamhetschefens Adel Shalabi huvudman, Akademiska sjukhuset/Region Uppsala.

Tabell åtalspunkt 8-10

	Mottagit	Belopp
1	2014-10-24	31.314kr
2	2014-11-19	30.549kr
3	2015-04-30	51.148kr
4	2015-08-19	26.912kr
5	2016-02-26	363.750kr
6	2016-07-05	64.000kr
7	2017-02-24	59.000kr
8	2017-09-29	71.500kr
9	2018-02-02	56.600kr
10	2018-08-23	72.800kr
11	2019-02-15	101.800kr
12	2019-08-27	66.200kr
13	2020-03-02	65.900kr
14	2020-09-23	81.100kr
15	2021-03-30	68.500kr
16	2021-09-08	82.400kr
17	2022-03-15	71.100kr
		1.364.573kr

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 11

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt tagande av muta enligt 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 12.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 12

Åklagaren har begärt att Thomas Lindström ska dömas för grovt givande av muta enligt 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

11.

Adel Shalabi har i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller

på annan plats i Sverige mellan den 6 december 2018 till och med 28 juni 2019 i egenskap av verksamhetschef på Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, tagit emot, godtagit löfte om eller begärt en otillbörlig förmån för utövningen av sin anställning.

12.

Thomas Lindström, chef för ultraljud i bolaget Siemens Healthcare AB och leverantör hos Akademiska sjukhuset i Uppsala, har ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan, i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller på annan plats i Sverige mellan den 6 december 2018 till och med 28 juni 2019 lämnat, utlovat eller erbjudit en otillbörlig förmån till Adel Shalabi, verksamhetschef på Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, för utövningen av dennes anställning enligt följande.

Den otillbörliga förmånen har bestått av en inbetalning om 100 000 kr till Adel Shalabis handelsbolag.

Den otillbörlig förmånen har härrört från en utbetalning från Region Uppsala i enlighet med åtalspunkter 13-14. Utbetalningen har skett i enlighet med en gemensam brottsplan. I vart fall har Adel Shalabi mottagit en otillbörlig förmån.

Brotten har begåtts uppsåtligen.

Brotten är grova då dom varit av särskilt farlig art genom användande av osanna handlingar och då dom ingått i en brottlighet som präglats av planering, samt därutöver avseende punkten 11 att brottet ingått som ett led i en brottlighet som utövats systematiskt.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 13

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 14.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 14

Åklagaren har begärt att Thomas Lindström ska dömas för grovt bedrägeri enligt 9 kap 3 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Thomas Lindström och Adels Shalabi har, tillsammans och i samförstånd, på okänd plats i Sverige under tiden den 6 december 2018 till och med 15 mars 2019 genom vilseledande förmått företrädare för Akademiska Sjukhuset i Uppsala att till bolaget Siemens Healthcare AB felaktigt utbetala 100.000kr.

Vilseledandet har bestått i att Thomas Lindström tillsett att en urkund benämnd offert, som delvis varit osann, upprättats varefter handlingen via mail överlämnats till Adel Shalabi. Adel Shalabi har därefter aktivt verkat för att offerten godkännts varvid han förtigit att handlingen innehållit osanna uppgifter. Offerten har varit oriktig genom att den innehållit uppgift om att en ultraljudsutbildning till ett värde om 100.000kr exklusive moms skulle genomföras, trots att en sådan utbildning aldrig varit avsedd att hållas.

Offerten har godkännts den 13 december 2018 då beställning skett.

Akademiska sjukhuset har därefter den 15 mars 2019 efter leverans betalat utfärdad faktura till Siemens Healthcare AB, vilket inkluderat de 100.000kr som avsåg den oriktiga posten avseende ultraljudsutbildning.

Förfarandet har inneburit direkt vinning för annan dvs. Siemens Healthcare AB, med 100.000kr samt slutlig vinning för Adel Shalabi (se åtalpunkt 11), och motsvarande skada för Akademiska sjukhuset.

Brottet har skett med uppsåt.

Brottet är grovt då det inneburit att Adel Shalabi missbrukat det särskilda förtroende han åtnjutit som verksamhetschef vid Akademiska sjukhuset, då det innefattat användande av osann handling och då det varit av särskilt farlig art genom att brottligheten präglats av betydande planering.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalpunkt 15

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt tagande av muta enligt 10 kap 5 a § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalpunkt 16.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalpunkt 16

Åklagaren har begärt att Ann-Charlotte Nylander ska dömas för grovt givande av muta enligt 10 kap 5 b § och 5 c § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

15.

Adel Shalabi har i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller på annan plats i Sverige mellan den 1 januari 2019 – 29 januari 2020 i egenskap av verksamhetschef på Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, tagit emot, godtagit ett löfte om eller begärt en otillbörlig förmån för utövningen av sin anställning.

16.

Ann-Charlotte Nylander, VD för Canon Medical System Sweden Filial, leverantör hos Akademiska sjukhuset i Uppsala, har ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan, i Uppsala kommun och/eller i Stockholms län och/eller på annan plats i Sverige mellan den 1 januari 2019 – 29 januari 2020 lämnat, utlovat eller erbjudit en otillbörlig förmån till verksamhetschefen på Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset i Uppsala för utövningen av dennes anställning.

Den otillbörliga förmånen har bestått av en överenskommelse om att Adels Shalabi skall erhålla 250.000kr inklusive moms vilket Adels Shalabi därefter mottagit genom två inbetalningar om vardera 125.000kr från Toshiba Medical System Sweden Filial den 11 november 2019 och den 29 januari 2020.

Brotten har begåtts med uppsåt.

Brottet åtalspunkt 15 är grovt då det utövats systematiskt, och avseende både åtalspunkt 15 och 16 att de avsett ett betydande värde, samt varit av särskilt farlig art genom att det inneburit en synnerligen kännbar förtroendeskada för Akademiska sjukhuset/Region Uppsala.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 17

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 23.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 18

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 23.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 19

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 23.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 20

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 23.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 21

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 23.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 22

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Se gärningsbeskrivning under åtalspunkt 23.

Stämningsansökan 2023-12-21, Åtalspunkt 23

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

Adel Shalabi har varit ansvarig företrädare för AS Medrad Consult HB, 969630-8700, med säte i Danderyds kommun och därvid varit ansvarig för bolagets bokföring.

Adel Shalabi har uppsåtligen åsidosatt bolagets bokföringsskyldighet enligt bokföringslagen genom att under tiden 1 januari 2015 t.o.m. 31 december 2021 underlåta att löpande bokföra uppkomna affärshändelser samt att bevara räkenskapsinformation enligt nedan.

17. Rå 2015: intäkter om minst 277 573kr, kostnader om 57 184kr samt egna uttag om 210 000 kr

18. Rå 2016: intäkter om minst 666 480kr, kostnader om 90 452kr samt egna uttag om 607 795 kr

19. Rå 2017: intäkter om minst 447 142kr, kostnader om 52 376kr samt egna uttag om 401 000 kr

20. Rå 2018: intäkter om minst 493 407kr, kostnader om 25 405kr samt egna uttag om 445 000 kr

21. Rå 2019: intäkter om minst 656 498 kr, kostnader om 242 512kr samt egna uttag om 257 000 kr

22. Rå 2020: intäkter om minst 831 365kr, kostnader om 183 411kr samt egna uttag om 655 500 kr

23. Rå 2021: intäkter om minst 579 456kr, kostnader om 161 134kr samt egna uttag om 380 000 kr

Till följd av detta har rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brotten är att anse som grova med hänsyn till att de avsett betydande belopp med total avsaknad av bokföring, då respektive gärning ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt samt då respektive gärning varit av särskilt farlig art då bokföringsskyldigheten åsidosatts i syfte att dölja annan allvarlig brottslighet.

Näringsförbud

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska meddelas näringsförbud i 7 år.

Åklagaren har begärt att Kjell Malmberg ska meddelas näringsförbud i 3 år.

Åklagaren har begärt att Ola Öfverström ska meddelas näringsförbud i 3 år.

Åklagaren har begärt att Ann-Charlotte Nylander ska meddelas näringsförbud i 3 år.

Företagsbot

Åklagaren har begärt att Oy Doratone Ab, Finland Filial ska betala företagsbot med 2 000 000 kr.

Åklagaren har begärt att Gothia Medical Aktiebolag ska betala företagsbot med 2 000 000 kr.

Åklagaren har begärt att AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala företagsbot med 6 000 000 kr.

Skadestånd

Region Uppsala har begärt att Thomas Lindström ska betala skadestånd med 100 000 kr. Region Uppsala har vidare begärt att Thomas Lindström ska betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från 2019-03-15 till dess att betalning sker. Betalningsansvaret yrkas solidariskt med Adel Shalabi och AS MedRad MedRad Consult Handelsbolag.

Region Uppsala har begärt att Bo Persson ska betala skadestånd med 290 000 kr. Region Uppsala har vidare begärt att Bo Persson ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 17-18 i tabellen nedan, samt ränta på det totala beloppet om 290 000 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker. Betalningsansvaret yrkas solidariskt med Adel Shalabi samt AS MedRad Consult Handelsbolag.

Region Uppsala har begärt att Adel Shalabi ska betala skadestånd med 2 620 880 kr. Region Uppsala har begärt att Adel Shalabi ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på följande belopp

1. 172 950 kr från 2015-01-15 till och med 2024-01-11,
2. 122 050 kr från 2015-01-15 till och med 2024-01-11,
3. 168 800 kr från 2015-12-21 till och med 2024-01-11,
4. 131 200 kr från 2015-12-22 till och med 2024-01-11,
5. 122 200 kr från 2017-01-16 till och med 2024-01-11,
6. 177 800 kr från 2017-01-16 till och med 2024-01-11,
7. 168 000 kr från 2018-01-08 till och med 2024-01-11,
8. 132 000 kr från 2018-01-08 till och med 2024-01-11.
9. 192 000 kr från 2019-01-14 till och med 2024-01-11,

10. 108 000 kr från 2019-01-14 till och med 2024-01-11,
11. 196 000 kr från 2020-01-03 till och med 2024-01-11,
12. 189 450 kr från 2020-01-03 till och med 2024-01-11,
13. 172 000 kr från 2020-01-10 till och med 2024-01-11,
14. 98 430 kr från 2020-01-10 till och med 2024-01-11,
15. 86 780 kr från 2014-01-22 till och med 2024-01-11,
16. 93 220 kr från 2014-01-22 till och med 2024-01-11,
17. 126 000 kr från 2015-12-21 till och med 2024-01-11,
18. 164 000 kr från 2016-01-04 till och med 2024-01-11.

Vidare har Region Uppsala begärt att Adel Shalabi ska betala ränta på det totala beloppet om 2 620 880 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker.

Region Uppsala har begärt att Adel Shalabi ska betala skadestånd med 100 000 kr. Region Uppsala har vidare begärt att Adel Shalabi ska betala ränta på beloppet 100 000 kr enligt 6 § räntelagen (1975:635) från 2019-03-15 till dess att betalning sker. Betalningsansvaret yrkas solidariskt med Thomas Lindström och AS MedRad MedRad Consult Handelsbolag.

Region Uppsala har begärt att Ola Öfverström ska betala skadestånd med 2 150 880 kr. Region Uppsala har vidare begärt att Ola Öfverström ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 1-14 i tabellen ovan, samt ränta på det totala beloppet om 2 150 880 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker. Betalningsansvaret yrkas solidariskt med Adel Shalabi, Oy Doratone Ab, Finland Filial samt till viss del med AS MedRad Consult Handelsbolag.

Region Uppsala har begärt att Oy Doratone Ab, Finland Filial ska betala skadestånd med 2 150 880 kr. Region Uppsala har vidare begärt att Oy Doratone ab, Finland Filial ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 1-14 i tabellen ovan, samt ränta på det totala beloppet om 2 150 880 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker. Betalningsansvaret yrkas solidariskt med Adel Shalabi, Ola Öfverström samt till viss del AS MedRad Consult Handelsbolag.

Region Uppsala har begärt att AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala

skadestånd med 100 000 kr. Region Uppsala har vidare begärt att AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala ränta på beloppet 100 000 kr enligt 6 § räntelagen (1975:635) från 2019-03-15 till dess att betalning sker. Betalningsansvaret yrkas solidariskt med Adel Shalabi och Thomas Lindström.

Region Uppsala har begärt att AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala skadestånd med 1 855 430 kr. Region Uppsala har vidare begärt att AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 3-14 i tabellen ovan, samt ränta på det totala beloppet om 1 855 430 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker. Betalningsansvaret yrkas solidariskt med Adel Shalabi, Ola Öfverström och Oy Doratone Ab, Finland Filial.

Region Uppsala har begärt att AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala skadestånd med 290 000 kr. Region Uppsala har vidare begärt att AS MedRad Consult Handelsbolag ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på beloppet enligt punkt 17-18 i tabellen ovan, samt ränta på det totala beloppet om 290 000 kr enligt 6 § räntelagen från 2024-01-12 till dess betalning sker. Betalningsansvaret yrkas solidariskt med Adel Shalabi och Bo Persson.

Förverkande och beslag

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska betala 2 620 880 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska betala 2 754 829 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska betala 290 000 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska betala 100 000 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska betala 1 364 573 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska betala 250 000 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att den av tingsrätten den 25 maj 2023 beslutade kvarstaden om 4 104 479 kr ska bestå mot Adel Shalabi till dess verkställighet sker, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom.

Åklagaren har begärt att Adel Shalabi ska betala 100 000 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att beslag av extraherad molndata, mobiltelefoner, pektdatorer, datorer, USB-minnen och hårddiskar ska bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger i ansvarsdelen (Polismyndigheten, 2023-5000-BG108290.1-2, 2023-5000-BG59678.1-2, 4 och 2023-5000-BG60080.1-27).

Övrigt

Region Uppsala har begärt ersättning för sina rättegångskostnader med 579 562 kr, varav 540 990 kr avser arbete, 36 400 kr tidspillan och 2 172 kr utlägg.

INLEDNING

Åklagarna har bl.a. väckt åtal mot sju personer för mutbrott m.m. och talan om företagsbot mot tre bolag som har anknytning till vissa av de åtalade personerna.

Tingsrätten har hållit huvudförhandling i målet under 18 dagar. Förhandlingen har sedan en allmän, inledande del avhandlats, genomförts i fyra avsnitt benämnda efter namnet på till Akademiska sjukhuset säljande företag; nämligen OY Doratone Finland AB /Dalgångens Vikariattjänst AB, Gothia Medical AB, Siemens Healthcare och Canon Medical Systems. Adel Shalabi förekommer som tilltalad i samtliga åtalspunkter, ensam gällande grovt bokföringsbrott i det handelsbolag som han drivit med firma AS Medrad Consult HB.

Adel Shalabi föddes 1958 i Kairo, Egypten, där han utbildade sig till läkare. Sedan han bosatt sig i Sverige år 1986 kompletterade han sin egyptiska examen och erhöll år 1990 svensk läkarlegitimation. Han är verksam inom radiologi och blev år 2010 överläkare och verksamhetschef vid Akademiska sjukhuset i Uppsala. Den 1 februari 2022 förordnades han till motsvarande position vid Karolinska sjukhuset i Solna, där anställningen avslutades den 31 december 2022. Han är gift och har tre vuxna barn.

Tilltalade i avsnittet Doratone/Dalgången är **Ola Öfverström**, född år 1971, och **Bo Persson**, född år 1947. Båda är läkare och har tidigare tjänstgjort som kollegor till Adel Shalabi vid Karolinska sjukhuset i Huddinge, Bo Persson då i rollen som verksamhetschef och således chef över Adel Shalabi. År 2008 startade Ola Öfverström verksamhet med uthyrning av läkare i bolaget **OY Doratone AB**. Ola Öfverström är finsk medborgare och numera bosatt i Portugal. Bo Persson gick i pension år 2012 och fortsatte därefter att arbeta som läkare genom det egna bolaget Dalgångens Vikariattjänst AB.

Tilltalade i Gothia-delen är **Kjell Malmberg**, född år 1950, och **Johan Nilsson**, född år 1961. Kjell Malmberg grundade **Gothia Medical AB**, som säljer medicinska produkter till sjukhus, år 1986 och har därefter utvecklat bolagets verksamhet till att omfatta ett 20-tal anställda. Johan Nilsson har varit verksam som säljare i bolaget under många år med ansvar bl.a. mot Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Thomas Lindström är född år 1966. Han arbetade som sjuksköterska innan han fick anställning på **Siemens Healthcare AB** som försäljare av teknisk utrustning.

Ann-Charlotte Nylander är född år 1967. Hon är utbildad biokemist och blev VD i nuvarande **Canon Medical Systems** i september 2017.

Region Uppsala har framställt krav på skadestånd mot Adel Shalabi, Ola Öfverström, Bo Persson och Thomas Lindström samt Medrad och Doratone.

Med hänsyn till hur materialet har förebringats för domstolen har domstolen valt att redovisa utredningen genom att återge parternas utveckling av talan i huvudsakliga delar, varvid vissa rena genomgångar av fakturor m.m. har utelämnats, varefter tingsrättens domskäl följer. De tilltalades utsagor redovisas i en bilaga till domen. Upprepningar har i vissa avsnitt skett av pedagogiska skäl.

YRKANDEN M.M.

Åtalspunkterna 1 – 7 (Shalabi, Öfverström, Persson)

Åklagarna har yrkat ansvar å Adel Shalabi för grovt tagande av muta och Ola Öfverström för grovt givande av muta gällande 35 betalningar om sammanlagt 2 754 829 kr under tiden den 15 december 2015 – den 1 september 2022 från Ola Öfverström till Adel Shalabi, vilka enligt åklagarna har utgjort otillbörliga

förmåner och utgått som ersättning eller belöning för ekonomiska och/eller andra affärsmässiga fördelar som OY Doratone AB som leverantör erhållit eller skulle kunna komma att erhålla *samt å* Adel Shalabi och Bo Persson gällande fyra betalningar om sammanlagt 290 000 kr under tiden den 29 december 2015 – den 9 februari 2017, vilka enligt åklagarna har utgjort ersättning och/eller belöning för ekonomiska och/eller andra affärsmässiga fördelar som Dalgångens Vikariattjänst erhållit eller skulle kunna komma att erhålla via OY Doratone AB som leverantör hos Akademiska sjukhuset i Uppsala. Enligt åklagarna har brotten begåtts med uppsåt och är på närmare angivna grunder att bedöma som grova brott.

De tilltalade har förnekat brott. Adel Shalabi har medgett, att han eller hans bolag Medrad har tagit emot de medel som åklagarna har hävdad, men har invänt att det inte har rört sig om otillbörliga förmåner. Något uppsåt att ta emot muta har inte funnits. Ola Öfverström har bestritt att otillbörliga förmåner har lämnats, att det har funnits en gemensam brottsplan och att han eller Doratone har fått affärsmässiga fördelar eller kommit att erhålla sådana samt att han har haft uppsåt att begå brott. Bo Persson har medgett att han har gjort de aktuella betalningarna, men har bestritt att han har haft uppsåt att betalningarna skulle användas av Adel Shalabi eller Medrad eller utgöra otillbörliga förmåner för dessa.

Åklagarna har vidare yrkat ansvar å Adel Shalabi för grov trolöshet mot huvudman och å Bo Persson och Ola Öfverström för medhjälp till grov trolöshet mot huvudman, genom att Adel Shalabi under tiden januari 2014 – januari 2020 har missbrukat sin förtroendeställning och skadat Akademiska sjukhuset genom att som en del i en gemensam brottsplan förmå Bo Persson och Ola Öfverström att till Akademiska sjukhuset skicka 18 osanna fakturor, vilka har tillförts Akademiska sjukhusets faktureringsystem, attesterats och därefter betalats.

De tilltalade har förnekat brott. Adel Shalabi har medgett, att han har attesterat eller tillsett att fakturorna har attesterats, men har förnekat att han har deltagit i någon gemensam brottsplan att skicka osanna fakturor, att han har skickat några osanna fakturor, att fakturorna har varit osanna och att han har tillgodogjort sig felaktiga betalningar. Ola Öfverström har hävdat, att han inte har främjat brott, inte har medverkat till att skada har uppkommit och att han i vart fall inte har haft uppsåt att begå brott. Bo Persson har vidgått att de omständigheter i gärningsbeskrivningen som rör honom har förelegat, men har bestritt att han har haft uppsåt till att Adel Shalabi skulle missbruka sin ställning eller att det skulle föreligga en beaktansvärd risk att han skulle förorsaka skada för Akademiska sjukhuset.

Åtalspunkterna 8 – 10 (Shalabi, Malmberg, Nilsson)

Åklagarna har yrkat ansvar å Adel Shalabi för grovt tagande av muta och Kjell Malmberg för grovt givande av muta samt å Johan Nilsson för grovt givande av muta alternativt medhjälp därtill avseende 17 betalningar om sammanlagt 1 364 573 kr som har skett under tiden oktober 2014 till den 15 mars 2022. Enligt åklagarna har brotten begåtts med uppsåt och är på närmare angivna grunder att bedöma som grova.

Adel Shalabi har förnekat brott under påståendet att det inte har rört sig om otillbörliga förmåner och att han inte har haft någon avsikt att ta emot muta.

Kjell Malmberg har förnekat brott och har till grund för förnekandet anfört, att han inte har lämnat, utlovat eller erbjudit några otillbörliga förmåner för utövning av Adel Shalabis anställning. Under alla förhållanden har han saknat uppsåt att begå brott.

Johan Nilsson har bestritt ansvar på såväl objektiv som subjektiv grund.

Åtalspunkterna 11 – 12 och 13 – 14 (Shalabi, Lindström) samt separat åtal av den 24 november 2023.

Åklagarna har yrkat ansvar å Adel Shalabi för grovt tagande av muta och Thomas Lindström för grovt givande av muta under tiden den 6 december 2018 till den 28 juni 2019 avseende en betalning om 100 000 kr till Medrad, vilken har härrört från en utbetalning från Region Uppsala som har skett i enlighet med en gemensam brottsplan, och i vart fall utgjort en otillbörlig förmån, samt för grovt bedrägeri under påstående att Thomas Lindström och Adel Shalabi genom vilseledande, på ett i gärningsbeskrivningen närmare angivet sätt, har förmått företrädare för Akademiska sjukhuset att till Siemens Healthcare felaktigt betala 100 000 kr för en utbildning i ultraljud, trots att en sådan aldrig varit avsedd att hållas. Enligt åklagarna har direkt vinning uppkommit för Siemens Healthcare AB med 100 000 kr, slutlig vinning för Adel Shalabi och skada med motsvarande belopp för Akademiska sjukhuset.

Åklagarna har hävdatt att brotten har begåtts med uppsåt och att de är att bedöma som grova enligt närmare angivna skäl.

Adel Shalabi har förnekat, att han har gjort sig skyldig till grovt tagande av muta under påstående att det inte har varit fråga om en otillbörlig förmån och att han inte har haft för avsikt att ta emot en muta. Beträffande åtalet för grovt bedrägeri har han medgett, att han har förmått företrädare för Akademiska sjukhuset att till Siemens Healthcare betala 100 000 kr för inköp av en ultraljudsutrustning med tilläggstjänster. Han har invänt, att beloppet har varit ett extra tillägg för utbildning av personal samt att utbetalningen har varit en korrekt ersättning, varför Adel Shalabi därmed inte har haft något uppsåt att begå bedrägeri.

Thomas Lindström har medgett, att han har sett till att Siemens Healthcare har betalat 100 000 kr till Adel Shalabi, men har förnekat att det har skett för dennes anställning, som en otillbörlig förmån samt att en osann handling har

använts. Han har beträffande åtalet för grovt bedrägeri förnekat, att han genom vilseledande under den angivna tiden har förmått företrädare för Akademiska sjukhuset att betala ut 100 000 kr, att han har vållat någon skada, att osanna handlingar har använts och att det har funnits en brottsplan.

Åklagarna har vidare hävdad, att Thomas Lindström har gjort sig skyldig till givande av muta och Adel Shalabi till tagande av muta genom att Thomas Lindström den 11 december 2018 har betalat en middag för Adel Shalabi, i dennes roll som verksamhetschef, och tretton andra personer från Akademiska sjukhuset.

De tilltalade har förnekat brott.

Åtalspunkterna 15 och 16 (Shalabi, Nylander)

Åklagarna har yrkat ansvar å Adel Shalabi för grovt tagande av muta och Ann-Charlotte Nylander för grovt givande av muta avseende en otillbörlig förmån om 250 000 kr, som Adel Shalabi har mottagit genom två betalningar från Canon Medical System om vardera 125 000 kr, den 11 november 2019 och den 20 januari 2020. Åklagarna har hävdad, att brotten har begåtts med uppsåt och att de är att bedöma som grova på närmare angivna skäl.

Adel Shalabi har förnekat brott med påståendet att fråga inte har varit om en otillbörlig förmån och att han inte har haft uppsåt att ta emot muta. Ann-Charlotte Nylander har vidgått, att Adel Shalabi har fakturerat Canon angivet belopp och mottagit betalning, men har bestritt ansvar under påstående att betalningarna har avsett en separat kommande affär avseende föreläsningar som Adel Shalabi skulle hålla för Canon, men att dessa föreläsningar inte blivit av pga. närmare angivna skäl och att Adel Shalabi därför har återbetalat pengarna till Canon.

Åtalspunkterna 17 – 23

Åklagarna har yrkat ansvar å Adel Shalabi för grovt bokföringsbrott avseende räkenskapsåren 2015 – 2021 under påstående att han under denna tid har underlåtit att i AS Medrad Consult HB bokföra uppkomna affärshändelser och att bevara räkenskapsinformation.

Adel Shalabi har förnekat brott. Han har vidgått att Medrad har saknat bokföring men har hävdat, att han har saknat uppsåt att åsidosätta handelsbolagets bokföringsskyldighet.

Företagsbot

Åklagarna har yrkat att OY Doratone AB Finland Filial, Gothia Medical AB och AS Medrad Consult HB ska åläggas att betala företagsbot, vilken ska uppgå till 2 milj. kr för Doratone och Gothia och till 6 milj. kr för Medrad. Bolagen har bestritt yrkandena.

Näringsförbud

Åklagarna har yrkat att Adel Shalabi, Ola Öfverström, Kjell Malmberg och Ann-Charlotte Nylander ska meddelas näringsförbud, med sju år för Adel Shalabi och tre år för övriga. De tilltalade har bestritt yrkandena.

Skadestånd

Regionen har yrkat skadestånd jämte ränta av Adel Shalabi, Ola Öfverström, OY Doratone AB, Bo Persson och AS Medrad Consult HB var och en solidariskt med annan, hänförligt till åtalspunkterna 5 – 7, och av Adel Shalabi och Thomas Lindström solidariskt, hänförligt till åtalspunkterna 13 – 14, på sätt framgår ovan under yrkanden. Yrkandena har bestritts.

Frihetsberövande

Adel Shalabi har varit berövad friheten från den 21 maj 2023 till den 16 februari 2024. Sedan sistnämnda dag är han meddelad reseförbud.

UTVECKLING AV TALAN

Allmänt

Åklagarna

Adel Shalabi har under tiden den 24 oktober 2014 till den 15 september 2022 vid 61 tillfällen tagit emot sammanlagt 4 759 402 kr från fem företag. Adel Shalabi har påstått att han har utfört arbete eller skulle göra det för att få dessa pengar. Det finns emellertid inte spår av något utfört arbete för leverantörerna. Han var under den tiden verksamhetschef på Bild och funktionsmedicinskt centrum (BFC) vid Akademiska sjukhuset i Uppsala. Som medlem i sjukhusets ledningsgrupp var han en högt placerad chef i Akademiska sjukhusets organisation.

Åtalspunkt 1 - 7 OY Doratone Finland AB Filial och Dalgångens Vikariatjänst AB

Doratones verksamhet har bestått i uthyrning av läkare och distansgranskning av röntgenplåtar. Dalgången var en underkonsult till Doratone. Bo Persson har arbetat i Dalgången med granskningar. Doratone och Dalgången har betalat mutor till Adel Shalabi på två olika sätt, i två upplägg.

I den första delen har Doratone och Dalgången i enlighet med en brottsplan som har initierats av Adel Shalabi skickat fakturor till Akademiska sjukhuset, som sjukhuset har betalat. Därefter har Adel Shalabi, utom avseende viss del, genom Medrad fakturerat Doratone och på det sättet fått ut pengar från Akademiska sjukhuset.

I den andra delen har Doratone haft en riktig verksamhet gentemot Akademiska sjukhuset där Doratone har hyrt ut läkare som har utfört distansgranskning av röntgenplåtar. När Doratone har fått betalt av Akademiska sjukhuset har Adel Shalabi krävt att få procent på försäljningen. Det har rört sig om 5 % under en längre tid och 7 % under en kortare tid, på slutet.

Utöver mutdelen finns åtal gällande trolöshet mot huvudman. Merparten av pengarna som har gått från Doratone har Adel Shalabi fått genom att fakturor har skickats till Akademiska sjukhuset. Adel Shalabi har därefter sett till att fakturorna har betalats, varefter han har kunnat fakturera de pengarna genom Medrad.

Åtalspunkt 8 - 10 Gothia Medical AB

Gothia var leverantör av kontrastvätskor till Akademiska sjukhuset. Försäljningen har skett efter offentlig upphandling. Gothia har betalat pengar till Adel Shalabi. Dels till hans privata konto dels till Medrad, som har fakturerat Gothia för påstått konsultarbete. Det gäller tre fakturor 2014/2015 på sammanlagt 88 775 kr. Därefter finns 12 betalningar till ett annat privat konto som Adel Shalabi hade på 860 900 kr. Där påstås att det fanns ett avtal som innebar att Gothia skulle stödja forskning på Akademiska sjukhuset. Till Medrad har betalats 414 898 kr.

Adel Shalabi har inte utfört något konsultarbete. De fakturor som har betalats är osanna. Enligt skenavtalet mellan Gothia och Adel Shalabi skulle det se ut som att Gothia sponsrade forskning på Uppsala universitet när Adel Shalabi erhöll beloppen. Det är ändå fråga om mutor. Adel Shalabi höll på med offentlig upphandling där Gothia var en part. Han har inte haft anledning att ha sådana intäkter.

Åtalspunkt 11 - 14 Siemens

Siemens har sålt en ultraljudsmaskin till Akademiska sjukhuset under offentlig upphandling. I samband med det betalade Thomas Lindström en julmiddag som hölls den 11 december 2018 för Adel Shalabi med personal. Det var en ren bjudmiddag som skedde under offentlig upphandling.

Under upphandlingsprocessen har innehållet i en offert från Siemens till Akademiska sjukhuset förändrats. I offerten har lagts på 100 000 kr för ultraljudsutbildning. När Siemens har fått betalt för ultraljudsmaskinen har företaget också fått betalt för utbildning. Därefter har Medrad fakturerat Siemens för en ultraljudsutbildning. Någon utbildning har dock aldrig genomförts. Oavsett om det skulle ha varit betalning för utbildning har det ändå varit en muta. Det rör sig om ett stort belopp som Adel Shalabi har tagit emot i samband med att han sysslade med offentlig upphandling.

Fråga är även om bedrägeri eftersom Adel Shalabi och Thomas Lindström har sett till att utbildningen har hamnat i offerten till Akademiska sjukhuset utan att någon avsikt har funnits att det skulle ske en utbildning. Pengarna var tänkta att gå till Adel Shalabi.

Åtalspunkt 15 - 16 Canon

Canon Medical System är en filial till det japanska bolaget Canon Medical, som har sitt europeiska huvudkontor i Holland. Åtalet avser upphandling av en röntgenmaskin. Saken uppdagades genom ett reportage i SVT:s program Uppdrag granskning där det påstods att Adel Shalabi skulle ha fått betalt av Canon. Bakgrunden var en offentlig upphandling som gällde bl.a. frågan om huruvida en röntgenmaskin skulle köpas in eller om den befintliga maskinen skulle uppgraderas. Strax efter det att en faktura från Canon hade godkänts för betalning fakturerade Adel Shalabi Canon. Han fick 125 000 kr i november 2019 och ytterligare 125 000 kr i januari 2020. Detta skedde samtidigt som upphandlingen pågick. Under polisutredningen har de tilltalades inställning varit att betalningen handlade om att Adel Shalabi skulle utföra en serie

föreläsningar för Canon. Dessa ska sedan inte ha blivit av pga. covidpandemin. När de senare skulle genomföras hade Adel Shalabi bytt arbetsplats och där fick han inte tillstånd till att inneha bisyssla, vilket ledde till att Canon fick tillbaka pengarna. Denna förklaring är emellertid en efterhandskonstruktion. Om parterna hade en sådan överenskommelse skedde betalningen ändå i samband med en offentlig upphandling där Adel Shalabi hade möjlighet att påverka processen. Det är en muta alldeles oavsett detta.

Åtalspunkt 17 – 23 Shalabi

Åtalet i denna del gäller bokföringsbrott. Adel Shalabi har haft bolaget Medrad vid sidan av sin anställning. Under angiven tid har det inte påträffats någon som helst bokföring för bolaget trots att ett stort antal affärstransaktioner har förekommit varje år.

Uppsåt

Adel Shalabis modus som verksamhetschef har varit att berika sig genom att använda företagen som har varit leverantörer till Akademiska sjukhuset. Företagen har av olika skäl betalat Adel Shalabi ersättningar samtidigt som de har varit inblandade i offentlig upphandling. Det finns inga spår av några reella arbeten som Adel Shalabi har utfört för dessa företag. Om han har utfört arbete skulle det ha varit lön som skulle ha redovisats som sådan.

Bakgrund

Adel Shalabi anställdes som överläkare vid Akademiska sjukhuset i Uppsala år 2010. Samtidigt fick han ett tidsbegränsat förordnande som verksamhetschef vid Bild och funktionsmedicinskt centrum (BFC) vid sjukhuset. Det varade till den 31 januari 2022, då han slutade sin tjänst. Han hade också en tidsbegränsad tjänst som adjungerad universitetslektor vid Uppsala universitet.

Den 1 februari 2022 började han arbeta vid Karolinska sjukhuset i Solna som överläkare och verksamhetschef. Han förlorade positionen som verksamhetschef den 31 augusti 2022 till följd av att han inte hade efterföljt reglerna om bisyssla.

Vid sidan om sina anställningar har han bedrivit näringsverksamhet via AS Medrad Consult HB. Huvuddelen av de intäkter som Medrad har erhållit genom insättningar under åren 2015 - 2022 har härrört från bolagen i målet.

Riktlinjer och uppförandekoder

Inom näringsliv och offentlig sektor finns ett stort antal riktlinjer för hur olika intressenter bör agera i frågor om kollisionsrisk i samverkan mellan näringsliv och offentlig sektor. Dessa har påverkan när man gör den otillbörlighetsbedömning som ska ske enligt mutlagstiftningen.

Institutet mot mutor IRM – har utarbetat en Kod mot korruption i näringslivet, som har till syfte att motverka korruptionsrisker på olika sätt. Den riktar sig både till privat och offentlig sektor. Syftet med koden är att motverka korruption. Den ska tillgodose näringslivets intresse av att inte låta sig påverkas för att öka förtroendet för näringslivet. Marknaden ska fungera väl och konkurrens ska ske på lika villkor. Koden riktar sig till företag som bedriver näringsverksamhet. Den gäller även kommuner och andra aktörer.

Punkten 2.2 handlar om hur man ska agera som mottagare vid myndighetsutövning och offentlig upphandling. Det är förbjudet att ge eller ta emot en förmån vid myndighetsutövning. Det har ingen betydelse om det sker före eller efter det att ett beslut har fattats. Förbudet gäller mottagare som direkt fattar beslut eller har möjlighet att påverka. Det är inte tillåtet att ett företag bjuder på ens en enklare lunch.

Punkten 2.3. avser mottagare inom offentlig verksamhet i andra fall än vid myndighetsutövning och offentlig upphandling. Där sägs att vederbörande

förvaltar ett förtroende från allmänheten. Det får inte uppstå tvivel om att sakliga och objektiva grunder har tillämpats. Allmänheten ska kunna förlita sig på hederlighet och opartiskhet. Det ska råda försiktighet vad gäller förmåner till denna mottagarkategori. I punkten 2.3.2 anges, att en förmån är otillåten om den påverkar eller riskerar att påverka mottagarens beslut eller sätt att fullgöra sina arbetsuppgifter. Penninglån och förmåner som medför en hållhake är inte tillåtna. Enligt 2.3.3 ska förmåner ges öppet. De ska rikta sig direkt till arbets- eller uppdragsgivare. Under punkt 2.3.4 anges att förmåner ska vara måttfulla. Detta avgörs av det ekonomiska/personliga värde som förmånen har för mottagaren. Under rubriken mottagare anges att det är betydelsefullt vilken anställning eller vilket uppdrag mottagaren har. Ett särskilt skydd finns när personer arbetar med eller kan fatta beslut gällande myndighetsutövning, offentlig upphandling m.m. Detta gäller särskilt inom vård och omsorg.

En ytterligare överenskommelse är Samverkansregler mellan Sveriges Kommuner och Landsting, Läkemedelsindustriföreningen, Medicintekniska och Laborietetekniska Industrin, där parterna har kommit överens om gemensamma regler om hur de ska samverka och interagera. Där finns regler om Sammankomster arrangerade av hälso- och sjukvården eller tredje part. Där anges bl.a. att faktiska, dokumenterade, skäliga, direkta kostnader som är nödvändiga är tillåtna. Sponsring av hälso- och sjukvårdens ordinarie verksamhet och interna aktiviteter får inte förekomma, t.ex. enskild kliniks utbildning, planeringskonferenser eller personalfester. Inte heller får sådan sponsring begäras eller erbjudas. Under 14 Donationer framgår, att donation inte får ges till sjukvårdens interna aktiviteter eller ordinarie verksamhet. Industrins donationer får aldrig begäras eller erbjudas för att finansiera sociala aktiviteter. En donation ska vara transparent och väldokumenterad. Den får inte kopplas till tidigare, nuvarande eller potentiellt framtida användning, rekommendation, försäljning eller förskrivning av givarens produkter eller tjänster.

Det finns även en Uppförandekod för leverantörer som är utarbetad av Sveriges Regioner och landsting. I denna hänvisas till bl.a. FN:s deklARATION mot korrupTION där det sägs att leverantörer inte ska ge en otillbörlig belöning i syfte att erhålla, behålla eller styra affärer eller få annan otillbörlig fördel inom ramen för sin verksamhet.

Hos Region Stockholm finns Riktlinjer för anti-korrupTION och representation. Där finns en uppförandekod i vilken framhålls vikten av att agera ansvarsfullt och korrekt, ge likvärdig service, uppträda sakligt och opartiskt samt hantera ekonomiska tillgångar varsamt. Region Stockholm definierar korrupTION på samma sätt som organisationen Transparency International.

Bisysslor

För bisysslor finns särskilda riktlinjer som har indirekt betydelse i målet beträffande frågan om otillbörlighet och uppsåt. I Landstinget i Uppsala läns beslut den 27 augusti 2012 gällande Riktlinjer för bisyssla sägs, att bisysslor är accepterade och vanliga på svensk arbetsmarknad och kan ha ett värde för landstinget som arbetsgivare, att landstinget anser att transparens avseende bisysslor är viktigt för landstingets förtroende hos medborgarna och att det är av stor vikt att enhetlighet eftersträvas vid bedömning av bisyssla inom landstingets alla verksamheter. Behov finns att förtydliga inställningen till bisysslor och att förebygga och förhindra bisysslor som är arbetshindrande, förtroendskadliga eller konkurrerande med landstingets verksamheter.

För landstingets chefer gäller extra stor restriktivitet för godkännande av bisyssla. Bisyssla ska vara känd av ansvarig chef. Medarbetaren är skyldig att lämna uppgifter om sin bisyssla som behövs för att bedöma om den är tillåten eller inte.

Involverade personer jämte bolag

Adel Shalabi är medborgare i Egypten och Sverige. Han har läst in läkar-examen i Egypten och doktorerat vid Karolinska institutet i Sverige. Efter att ha varit överläkare på Karolinska sjukhuset, Huddinge började han arbeta på Akademiska sjukhuset i Uppsala år 2010 som överläkare och verksamhetschef. Den 31 januari 2022 gick han över till Karolinska sjukhuset där han var kvar som överläkare till september 2022. Han har varit lektor vid Uppsala universitet.

Adel Shalabi har kommunicerat via sin tjänstemail och den privata adressen adel.shalabi@hotmail.com. Han har drivit Medrad med sin hustru. Bolaget är bokföringsskyldigt, men ingen bokföring har anträffats.

Adel Shalabi har haft flera konton hos SHB. Ett konto har varit intressant beträffande två leverantörer; Gothia och Canon. Kontot avslutades dagen efter det att Uppdrag granskning trailer hade sänts i tv. Adel Shalabi har även haft engagemang i Avanza. Medrad har inte haft någon samlad bokföring, vilket har gjort att material har måst hämtas in från olika källor. De viktigaste källorna är kontoutdrag från banker. Under perioden den 1 januari 2014 till den 19 oktober 2022 har det på kontot gjorts insättningar med totalt 4 926 987 kr. Av dessa kommer 4 303 821 kr från bolagets bankgiro och resterande 623 166 kr till största delen från Adel Shalabi. Av inbetalningarna på bolagets bankgiro kommer 250 000 kr från Canon, 290 000 kr från Dalgången, 2 754 829 kr från Doratone, 414 898 kr från Gothia och 100 000 kr från Siemens. Samtliga belopp motsvaras av åtalet för mutbrott.

De utbetalningar och överföringar som har skett med totalt 4 936 595 avser till största delen, 3 554 000 kr, överföringar till Adel Shalabis privata sfär.

Månatliga betalningar av fakturor avseende Medrads företagskort uppgår till 945 932 kr och är samtliga av privat karaktär. Efter det att Uppdrag granskning börjat kontrollera röntgenaffären har Adel Shalabi via Medrad den 6 och 20 oktober 2022 betalat tillbaka 250 000 kr till Canon.

Av kontoutdrag från den 1 januari 2014 till oktober 2022 avseende Medrads bankkonto framgår att under aktuell tid har ungefär 3,5 milj. kr överförts från Medrads konto till Adel Shalabis privata konton. Adel Shalabi har således blandat sin privatekonomi med den bokföringsmässiga ekonomin inom ramen för handelsbolagets verksamhet. Internetbetalningar har avsett betalning av räkningar till följd av debiteringar som har skett på Medrads företagskort. På Medrads kreditkort har betalningar skett bl.a. i egyptiska pund och USD. Det har även gjorts uttag av kontanter. Adel Shalabi har bostäder i Egypten och har varit där regelbundet. Medrads bankkonto och kort har använts helt för privata ändamål. Endast ett fåtal betalningar har avsett rörelseanknutna transaktioner.

Adel Shalabis relation till övriga åtalade

Adel Shalabi var sektionschef och överläkare på Karolinska sjukhuset, Huddinge när *Ola Öfverström* började arbeta där som läkare år 2001. Sedan dess har de hållit kontakten med varandra. Ola Öfverström startade sedan bemanningsföretaget Doratone. Under någon månad år 2007 arbetade Adel Shalabi i Ola Öfverströms verksamhet. I övrigt har Adel Shalabi inte arbetat för Ola Öfverström. Däremot har Adel Shalabi anlitat Ola Öfverströms företag Doratone under sin tid som verksamhetschef på Akademiska sjukhuset och även på Karolinska sjukhuset. De har haft en yttlig privat relation.

Bo Persson var verksamhetschef på Karolinska sjukhuset, Huddinge under samma tid som Adel Shalabi var sektionschef där. Bo Persson var således chef för Adel Shalabi under en period, fram till år 2010 när Adel Shalabi lämnade Karolinska sjukhuset och gick till Akademiska sjukhuset. När Bo Persson gick i pension började han via sitt bolag Dalgången arbeta som underkonsult i förhållande till Doratone. De har enbart haft en professionell relation.

Kjell Malmberg har haft en professionell kontakt med Adel Shalabi under lång tid. Adel Shalabi har varit i kontakt med Kjell Malmberg både när denne var VD i Gothia och efter den 27 februari 2019 när Kjell Malmberg var

styrelseordförande för Gothia. Det har varit en professionell relation med vissa privata inslag så till vida att de har spelat golf tillsammans 3 - 4 gånger. Under tiden runt den 23 februari 2016 och den 12 september 2022 har de kommunicerat med varandra.

Adel Shalabi har haft kontakt med *Johan Nilsson* i dennes egenskap av Division Manager för Gothia Medical. Johan Nilsson har uppgett att de hade kontakt redan i början av 2000-talet när Adel Shalabi arbetade på Karolinska sjukhuset, Huddinge. De har haft en professionell relation, men har spelat golf tillsammans vid några tillfällen, då även Kjell Malmberg har deltagit. Johan Nilsson har varit kontaktperson för Gothia. Chattmeddelanden mellan Johan Nilsson och Adel Shalabi finns under tiden den 15 september 2016 - den 31 augusti 2022.

Adel Shalabi har haft kontakt med *Thomas Lindström* i dennes egenskap av anställd vid Siemens Healthcare AB som Head of Ultrasound Nordic och från våren 2019 som Sales Director Imaging. De har haft en professionell relation och har inte varit vänner.

Adel Shalabi har haft kontakt med *Ann-Charlotte Nylander* i hennes egenskap av VD för Canon Medical Systems Filial till den 22 augusti 2023. De har haft en professionell relation och har inte varit vänner.

Närmare om de tilltalade

Ola Öfverström är född och uppvuxen på Åland. Han studerade till läkare och ekonom i Helsingfors. Han registrerade OY Doratone AB år 1999 i Finland. År 2001 fick han tjänst som underläkare vid Karolinska sjukhuset, Huddinge med Adel Shalabi som sektionschef och Bo Persson som verksamhetschef. År 2007 blev han specialistläkare i radiologi. År 2008 startade Ola Öfverström en filial för Doratone i Sverige med sig själv som VD. Bolaget har sedan år 2016 haft en omsättning på 50 milj. kr per år. Bolaget har säte på Åland. En filial till det

åländska bolaget bedriver näringsverksamhet i Sverige med adress i Skokloster. Uppgiven verksamhet är bemanning av läkartjänster. Företrädare är Ola Öfverström, som tillträdde som VD den 12 februari 2008. Bolaget har haft en kundrelation med Akademiska sjukhuset sedan år 2007. Ett avtal efter offentlig upphandling träffades år 2015 mellan Doratone och Akademiska sjukhuset, vilket kom att förlängas. Ola Öfverström är utvandrad till Portugal. Han har haft en relation med Adel Shalabi och har kommunicerat med denne över hotmail angående dels fakturering från Medrad dels Akademiska sjukhusets behov av bemanning.

Bo Persson var verksamhetschef 13 år på Karolinska, Huddinge. Han startade Dalgångens Vikariattjänst Aktiebolag år 1994. Dalgången har varit underentreprenör till Doratone. Bolaget har tidigare varit verksamt i vårdsektorn. Det är upplöst genom fusion och avregistrerades den 20 maj 2021. Bo Person var styrelseledamot i bolaget, hans hustru var suppleant. Firman tecknades av dem var för sig.

Kjell Malmberg är ägare till och ledare i Gothia Medical AB. Bolaget registrerades den 24 februari 1986. Adressen är Bolshedens Industriväg 20 i Billdal utanför Göteborg. Bolaget bedriver handel med läkemedel och sjukvårdsprodukter. Gothia är ett helägt dotterbolag till Kjell Malmberg Förvaltning AB. Firman tecknas av styrelseledamöterna var för sig. Kjell Malmberg var VD i Gothia från i vart fall den 7 november 2001 till den 27 februari 2019. Han är kvar som styrelseordförande. Omsättningen är cirka 50 milj. kr per år.

Johan Nilsson är anställd vid Gothia Medical AB som Division Manager och ansvarig för kontrastmedel och gentemot Akademiska sjukhuset. Han har haft ansvaret för kontakten med Adel Shalabi och har varit den hos Gothia som i huvudsak har haft den kontakten, bl.a. via mail. På hotmailkontot har de pratat om att spela golf den 16 och 29 augusti 2019.

Thomas Lindström var anställd på Siemens Healthcare AB med en tjänst som Head of Ultrasound Nordic och därefter Sales Director Imaging. Han var ansvarig för Akademiska sjukhuset och kontakten med Adel Shalabi. Bolaget är ett dotterbolag till Siemens Healthineers. Thomas Lindström har varit extern firmatecknare. Bolaget har omkring 85 miljarder kr i omsättning. Thomas Lindström har kommunicerat med Adel Shalabi via mail, bl.a. den 10 juni 2019 från thomas@flexum.se till Adel Shalabis hotmailadress. Thomas Lindström skrev då anvisningar om vad Adel Shalabi skulle skriva på fakturan som Adel Shalabi skickade till Siemens. Fakturan är delvis osann.

Ann-Charlotte Nylander var VD på Canon Medical Sweden, en filial till det holländska bolaget, under tiden den 3 oktober 2017 till den 22 augusti 2023. Filialen ska bedriva partihandel med medicinska och digitala instrument, vård- och ortopediska artiklar och laboratorieutrustning. Ann-Charlotte Nylander tillträdde sin tjänst den 3 oktober 2017 och avträdde den 22 augusti 2023. Kommunikation har skett mellan Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander via mail, bl.a. i omedelbar anslutning till att Adel Shalabi har godkänt en faktura. Från Adel Shalabis hotmailkonto har skickats bl.a. uppgift om ett FOU-konto i SHB. Det är ett av hans privata bankkonton där insättningar har skett.

Adels Shalabis anställningar och redovisade bisysslor

Mellan Adel Shalabi och Landstinget Uppsala fanns ett avtal om anställning som överläkare vid Akademiska sjukhuset tills vidare från den 1 februari 2015 med ett tidsbegränsat förordnande som chef för Bild- och funktionsmedicinskt centrum. Lönen var 106 000 kr per månad, utan rätt till kompensation för övertid. Enligt avtalet förutsatte bisyssla skriftligt medgivande från arbetsgivaren. Avtalet förlängdes den 9 oktober 2019 från den 1 februari 2020 till den 31 januari 2024 med en lön på 112 100 kr. Adel Shalabi rapporterade direkt till sjukhusdirektören. Ett huvudsakligt uppdrag var att leda, planera, utveckla och följa upp den verksamhet som han var ansvarig för utifrån lagar,

förordningar och styrande dokument m.m. I chefsansvaret ingick ansvar för kund m.fl. och att politiskt uppsatta mål uppnåddes för att säkerställa vården genom att följa upp kvalitet och patientsäkerhet. Samverkan skulle ske med universitet inom ramen för FOUU-rådet. Under ekonomi i avtalet angavs att chefen ska verka för en ekonomi i balans och bedriva verksamheten kostnads-effektivt för en långsiktig utveckling.

Adel Shalabi var även lektor på Uppsala universitet med ett första tids-begränsat förordnande från oktober 2016 till 30 september 2018 utan lön. Han var därefter anställd från den 1 februari 2019 till den 31 januari 2021 och den 1 maj 2021 till den 31 mars 2022.

Beträffande bisysslor har Adel Shalabi under sin tid som verksamhetschef på Akademiska sjukhuset första gången den 4 april 2016 beskrivit att han bedriver egen verksamhet inom hälso- och sjukvård genom att han undervisar och föreläser, samt uppgett att arbetsgivare är AS MedRad Consult HB med en omfattning om 5 - 10 timmar per månad. Han har inte uppgett att han har haft avtal med sjukhusets leverantörer Gothia, Doratone och Dalgången. Den 26 januari 2017 redovisade han som bisyssla medicinsk konsult och utbildning inom Medicinsk Radiologi i Medrad från 1999 tills vidare med 2 - 3 timmar per månad. Han lämnade inga uppgifter om avtal med sjukhusets leverantörer. Den 11 april 2018 lämnade han in en ny blankett med samma uppgifter. Han nämnde inte något om avtal med leverantörer. Efter 2018 finns inte noterat någon ytterligare redovisning av bisyssla.

Adel Shalabi skrev under avtalet med Karolinska sjukhuset den 20 oktober 2021 gällande anställning som verksamhetschef från den 1 februari 2022 tills vidare med en lön om 135 000 kr per månad och angivande att befattningen innebär förtroendearbetstid. Bisyssla var enligt villkoren inte tillåten om den inverkar hindrande på arbetsuppgifterna, påverkar handläggning av ärenden i

anställningen eller innebär verksamhet som konkurrerar med Region Stockholm.

Anställningen som överläkare på Bild och funktion vid Karolinska sjukhuset förlängdes fr.o.m. den 1 februari 2022 enligt ett avtal som Adel Shalabi skrev under den 17 januari 2022. Även där stod att bisyssla måste anmälas. Han förlorade sin anställning som verksamhetschef den 31 augusti 2022. Då ingicks ett nytt avtal med anställning på MDK. Adel Shalabi rapporterade inte till Karolinska sjukhuset att han hade bisyssla i samband med att han ingick anställningsavtalet. En notering beträffande bisyssla skedde först den 23 augusti 2022 som gällde medicinska konsultation och utbildning inom radiologi.

I ett mail från Adel Shalabi till sin chef Mattias Axelsson informerade Adel Shalabi om Uppdrag granskningens intresse för honom. När Mattias Axelsson fick mailet skickade han det vidare inom Karolinska sjukhuset den 27 september 2022. Mattias Axelsson började sedan undersöka genom sin chefsassistent hur det såg ut med bisysslor. Adel Shalabi uppgav därefter i ett mail den 28 september 2022 bl.a. att handelsbolaget bedriver främst kursverksamhet, kursledning, föreläsningar men även konsultationer och att bolaget hade ett pågående samarbetsavtal med Canon där planen var att hålla en serie föreläsningar/kurser med hands-on inom muskuloskeletalt ultraljud med målgrupp framför allt ST-läkare, och specialister. Adel Shalabis framställan om tillstånd till bisyssla avslogs.

Adel Shalabis förtroendeställning

Adel Shalabis attesträtt har i januari 2015 varit 300 000 kr, från den 1 februari 2015 till april 2016 1 000 000 kr och från april 2016 max 3 000 000 kr för ansvar inom BFC. I hans ställning har ingått även en skyldighet att sköta och övervaka enheten Bild och funktionsmedicinskt centrum ekonomiska angelägenheter.

Attesträtten innebär, att beslutsattestanten intygar att en utbetalning har teckning i budget/avtal eller giltiga bestämmelser, nämndbeslut, att beställning har skett av behörig person, att kontering har skett på ett riktigt sätt, att utbetalning kan göras, att leverantör och betalningsmottagare stämmer, att momsberäkning stämmer och att fakturan uppfyller kraven på verifikation och leverantörsfaktura. Det har ålegat Adel Shalabi att se till detta.

Av chefsförordnandet från Karolinska sjukhuset framgår att i chefsuppdraget ingick att leda, planera och vidareutveckla verksamheten inom givna ekonomiska ramar samt för verksamheten uppsatta mål.

Adel Shalabis påverkansmöjligheter

När det gäller påverkansmöjligheter framgår av ett mail från Thomas Lindström på Siemens, som har skickats den 20 november 2018 på Adel Shalabis akademiska-adress med rubriken ”*direktupphandling av Acuson Sequoia*”, att han skickade en exempeltext som använts vid upphandling i andra direktupphandlingar.

Efter det följde ett mail den 7 december 2018 från Adel Shalabi till Bengt Robertson, som är upphandlingsansvarig på Akademiska sjukhuset, där det bifogades en offert och med samma motiveringstext som Thomas Lindström skickade till Adel Shalabi. Oavsett om det är fel eller inte att göra direktupphandling med denna motivering ser man här att Adel Shalabi har haft möjlighet att påverka upphandlingen genom att förmedla mail till upphandlingsansvarig.

Beträffande åtalspunkten gällande Canon framgår av ett direktupphandlingsformulär gällande röntgenmaskinen från Canon, att ingen konkurrensutsättning vid direktupphandlingen har skett, att leverantör var Canon och att som deltagare i upphandlingen var verksamhetschefen Adel Shalabi.

Beträffande Gothias påverkansmöjlighet ställde Johan Nilsson i ett mail den 3 september 2021 till Adel Shalabis hotmailsadress om CT injektorer gällande ”Akademiska CTupphandling” två frågor om svenska gränssnittet och utbildningen för MTA som de inte kunde leva upp till. När de ställde frågan krävdes att det skulle flyttas från skall till bör eller ej krav. Det hänvisades till ett mail från Stefan Welin på Gothia till Johan Nilsson där det anges att det finns två punkter 2.5.1. och 2,5,2 där Gothia inte klarade ett krav i upphandlingen. Detta mail skickade således Johan Nilsson till Adel Shalabi i samband med upphandlingen.

Beträffande Doratones påverkansmöjligheter finns bl.a. ett avtal mellan Doratone och BFC från september 2021 avseende tiden oktober 2021 - december 2022. Bakgrunden var att Doratone hade förlorat en upphandling avseende distansgranskning. I stället tecknade man ett avtal om tillhållande av specialistläkare inom radiologi för granskning och rondhållning på röntgenavdelning. Adel Shalabi och Ola Öfverström har signerat avtalet. Här fanns en påverkansmöjlighet för Adel Shalabi avseende Doratone.

Adel Shalabi genom advokat Wikerstål

Adel Shalabi tog sin läkarexamen i Kairo år 1984. Kort därefter flyttade han till Sverige och läste läkarkurser här för att komplettera sin utländska läkarutbildning. Han tog svensk läkarexamen år 1988 och fick svensk läkarlegitimation år 1990. Därefter har han specialistutbildat sig och har sedan 1994 år specialistkompetens i radiologi. Hans professionella karriär har ägt rum i Sverige. Han arbetade som FV-läkare på Huddinge sjukhus 1990 - 1994 och utbildade sig samtidigt till specialistläkare på röntgenkliniken 1994 - 1997. Han blev överläkare på röntgenkliniken år 1997 och var sektionschef på Karolinska sjukhuset 1997 - 2007. Han knöt då kontakter med personerna i målet. Från år 2010 till år 2022 var han verksamhetschef och överläkare på Akademiska sjukhuset, Uppsala. Det är den tiden åtalet gäller.

Akademiska sjukhuset är aktivt inom medicinsk forskning och vill dra till sig forskare. När Adel Shalabi anställdes var villkoren för hans anställning att han skulle spendera 20 % av sin arbetstid på forskning. Detta stadfästes i anställningsavtalet. Adel Shalabi anställdes även vid Uppsala universitet som adjungerad lektor inom medicinsk radiologi. Han skulle använda 20 % av sin anställningstid för att forska och utbilda sig inom ramen för Uppsala universitet, som är knutet till Akademiska sjukhuset. Tjänsten som lektor är tidsbegränsad och förlängs. Adel Shalabis uppdrag förlängdes att gälla till 2023. Han skulle fortsätta att avsätta 20 % av sin tid som adjungerad universitetslektor.

Adel Shalabi har efter forskning kommit att bli en av Sveriges främsta experter på vissa typer av radiologi. Det räcker inte att avsätta 20 % en dag i veckan om man ska komma dit Adel Shalabi har kommit. Han har vid sidan av sitt arbete forskat mycket under kvällar och helger. När han rekryterades till Karolinska sjukhuset var det en fortsatt del av avtalet att han skulle ägna del av sin tid till forskning.

Adel Shalabi planerade att avsluta sin verksamhetsbana vid pensionsåldern och därefter fortsätta att forska på heltid. En del av de pengar som har betalats till Medrad har varit forskningsmedel som Adel Shalabi delvis har lagt på hög för att använda till forskning efter avslutad karriär.

Adels Shalabis akademiska engagemang är stort. Han har en doktorsexamen från Karolinska institutet år 2004, är docent i medicinsk radiologi vid Uppsala universitet år 2013 och adjungerad lektor i medicinsk radiologi vid Uppsala universitet år 2016 samt i skelettradiologi vid Karolinska Institutet år 2022. Han har bedrivit forskning inom idrottsskador, ryggdiagnostik och radiologiska interventioner under hela sin karriär. Han har medverkat vid flera forskningsprojekt internationellt och i Sverige. Han har varit handledare till flera

doktorander. Han har publicerat ett stort antal vetenskapliga publikationer och läroböcker.

Resultatet av Adel Shalabis forskning är svårt att mäta. Han är publicerad ibland själv och ofta inom forskningsgrupper, internationellt i 34 olika tidskrifter. Han är författare till avhandlingar och läroböcker. Han har agerat handledare för Anna Gärdin vid Karolinska institutet och Tomas Söderman vid Uppsala universitet. Han har också sett till att de kan växa inom akademien och få möjlighet att vidareutbilda sig. Han har tagit av sina forskningsmedel för att stötta doktorander genom konferenser, vidareutbildning m.m. Han är långt mer än bara läkare och chef och har ett stort akademiskt engagemang.

Mellan år 2007 och 2013 har Adel Shalabi bedrivit forskning tillsammans med olika doktorander, som varit läkare/överläkare. En har varit sjuksköterska. Mellan år 2014 och 2024 har Adel Shalabi varit ytterst ansvarig för tre forskningsgrupper vid olika universitet.

Att bedriva forskning tar tid som är oavlönad och kostnader i form av resor m.m. för bl.a. besök på olika kongresser. ALF-avtalet ger möjlighet till stöd från staten till forskare i Sverige att bedriva sin forskning, men anslaget är inte särskilt högt. Det har varit 45 000 – 130 000 kr per år till Adel Shalabi, vilket inte har räckt för att resa och delta i forskningsarbeten. För forskningsgärningen är man tvungen att söka extern finansiering.

Gothia Medical har stöttat Adel Shalabi genom att betala forskningsstöd benefikt till ett FOU-konto, det konto där medel från forskning har strömmat in. Det är riktigt att det har gått pengar från Adel Shalabis privata konto. Vid betalning av flygbiljetter eller olika kostnader har han fört över pengar till sitt vanliga privata konto.

Vid sidan av sitt arbete som läkare och chef har Adel Shalabi haft vissa bisysslor. De har inte varit omfattande. Han har haft sidoverksamhet med

Medrad. Eftersom ett handelsbolag behöver två bolagsmän har frun varit bolagsman. I praktiken har Adel Shalabi drivit bolaget ensam. Han har sysslat med kursledning, hållit föreläsningar och utbildningar både med privata och offentliga kunder. Han har årligen föreläst på uppdrag av Svensk förening för Muskuloskeletal Radiologi. Siemens har med tiden kommit att stötta honom vid föreläsningar genom att bidra med ultraljudsutrustning. Adel Shalabi har också hållit andra arvoderade föreläsningar på uppdrag av Siemens.

Genom Medrad har Adel Shalabi utfört konsultuppdrag åt Doratone genom att granska röntgenplåtar digitalt på distans. Det har skett som ett konsultuppdrag. Han har vidare åtagit sig att planera och hålla föreläsningar till Canon. Utöver dessa bolag finns flera andra kunder/samarbetspartners där Adel Shalabi har utfört utbildningsuppdrag och läkaruppdrag genom Medrad åt bl.a. Karolinska institutet, Akademiska universitetssjukhuset, Svensk förening i Muskuloskeletal Radiologi, m.fl. Adel Shalabis sidoverksamhet i Medrad han varit sanktionerad som en godkänd bisyssla av Landstinget i Uppsala. Vissa månader har det inte varit någon bisyssla alls, andra månader kanske 10 timmar. Sysslan har skötts vid sidan av det vardagliga arbetet. Inte vid något tillfälle har Adel Shalabi fått avslag på sin bisyssla.

Upphandlingar sker genom upphandlingsgrupper. Dessa består av personer med särskild expertis som granskar de olika bidragen. Grupperna fattar besluten om upphandlingarna. Adel Shalabi har aldrig deltagit i någon sådan grupp. Däremot har han i egenskap av verksamhetschef initierat vissa upphandlingar. Vid en stor upphandling för läkemedel är det formaliamässigt verksamhetschefens roll att initiera. Man låter sedan gruppen arbeta och fatta sitt beslut. I sina initieranden har Adel Shalabi aldrig gett fördelar till någon av de aktuella bolagen. Han har inte påverkat andra på Akademiska sjukhuset att ge fördelar till de aktuella bolagen. Eftersom Adel Shalabi aldrig själv har ingått i någon upphandlingsgrupp har han inte haft möjlighet att påverka upphandlingarna. Adel Shalabi har inte haft en sådan ställning att han kan fatta

beslut om upphandlingar. Han har inte haft någon påverkansmöjlighet. Som chef har vissa av Adel Shalabis uppdrag inte varit särskilt lämpliga. Han borde ha varit mer transparent när han angav bisysslor. De pengar som han har tagit emot är inte av sådan karaktär att de i någon del är mutor.

Medrad genom advokat Humphreys

Medrad registrerades den 7 oktober 1996 och bedriver verksamhet inom medicin och radiologi. Bolaget har historiskt bedrivit en seriös verksamhet, även under den period som omfattas av åtalet. Medrad har lämnat in skattedeklarationer med hjälp av pwc. Medrads existens har varit känd för Adel Shalabis arbetsgivare, Akademiska universitetssjukhuset. Han har anmält Medrad som bisyssla sedan länge. Anmälan har inte bara godkänts utan även tillstyrkts av arbetsgivaren.

Bolagsmän är Adel Shalabi och hans hustru Ann Kristine Shalabi. Bolagsmännen är solidariskt ansvariga för Medrads betalningsförpliktelser. Det är särskilt relevant i förhållande till yrkandet om företagsbot. Medrad har historiskt sett erbjudit och tillhandahållit tjänster inom radiologi och inom ramen för de transaktioner som påstås utgöra brott. Det är Adel Shalabi som har genomfört föreläsningar m.m. å bolagets vägnar.

Medrad bestrider yrkandet om företagsbot. Adel Shalabi har haft en ledande ställning i bolaget, men inga brott har begåtts i dess verksamhet. Bolaget läggs till last en omfattande företagsbot, 6 milj. kr. Det yrkade beloppet är inte proportionerligt i förhållande till överträdelseernas allvar. Man måste vidare ta hänsyn till reglerna om sanktionskumulation. Vid bifall bör företagsboten sättas ned väsentlig.

Eftersom det är ett handelsbolag finns det en hög risk för att det uppstår ett personligt betalningsansvar. Ann-Christin Shalabi arbetar inte aktivt i bolaget

och är inte part i målet men riskerar att drabbas av stora ekonomiska konsekvenser. Detta är inte skäligt.

Åtalspunkt 1 - 7 Doratone och Dalgången

Åklagarna, kortfattat återgivet

Upptäckt

Åklagarna fick kännedom om transaktionerna i samband med att bankkonto-utdrag hämtades in när förundersökningen inleddes för att kontrollera påstådda betalningar gällande Canon. Utifrån bankkontoutdragen kunde konstateras att Adel Shalabi privat och genom Medrad hade tagit emot stora penningbelopp vid ett stort antal tillfällen. Det visade sig att avsändarna var bl.a. Doratone och Dalgången. Dessa hade också fakturerat mot Akademiska sjukhuset och BFC där Adel Shalabi var verksamhetschef.

Doratone har haft avtal med Akademiska sjukhuset och BFC om att utföra distansgranskning och att tillhandahålla läkare. För detta har Doratone fakturerat Akademiska sjukhuset och fått betalt. Ola Öfverström har själv sysslat med granskning av röntgenplåtar. Dalgångens Vikariattjänst har varit underkonsult åt Doratone när det har handlat om distansgranskningar. Bo Persson har arbetat med dessa som underkonsult. För åtalen för mutbrott, åtalspunkterna 1 - 4, handlar det om två olika upplägg.

Projektfakturor

Det första upplägget kallas här *projektfakturor*. Utöver fakturor för det riktiga arbete som Doratone har utfört mot Akademiska sjukhuset har Doratone och Dalgången skickat osanna fakturor till FBC, här kallade projektfakturor. Bakgrunden till de osanna fakturorna är att Adel Shalabi har uppgett till Ola Öfverström att den enhet som Adel Shalabi var verksamhetschef för hade

överskott i sin budget och att Adel Shalabi ville använda detta till utbildningsinsatser m.m. för läkare på enheten, vilket det av något skäl fanns problem med. Han uppmanade därför Ola Öfverström och Bo Persson att skicka osanna fakturor till Akademiska sjukhuset. De pengar som Akademiska sjukhuset betalade landade hos Doratone och Dalgången. Därefter har Adel Shalabi genom Medrad fakturerat Doratone och Dalgången i princip motsvarande belopp. Fakturor och belopp har kunnat kopplas ihop, förutom vissa faktureringar i början av brottstiden. Genom upplägget med projektfakturor har Adel Shalabi sett till att skattebetalarna i Region Uppsala har betalat de mutor som har landat i hans bolag Medrad.

Procentfakturor

Det andra upplägget kallas här för 5% procentare/procentupplägg och avser åtalspunkterna 1 - 2. De gäller Doratone och Adel Shalabi. Doratone har haft en riktig fakturering mot Akademiska sjukhuset för distansgranskningar och läkare på plats. Adel Shalabi har gjort upp med Ola Öfverström att Adel Shalabi skulle fakturera Doratone 5 % av Doratones hela fakturering mot Akademiska sjukhuset. Under viss tid, i slutet av brottstiden, har det rört sig om 7 %. Det handlar om fakturering från Adel Shalabi mot Doratone som inte har grund i riktigt arbete som har utförts av Adel Shalabi. Det är en ren s.k. kick back på 5 respektive 7 %.

Trolöshet

Fråga är här även om trolöshetsbrottslighet, åtalspunkterna 5 - 7. Adel Shalabi har som verksamhetschef på FBC haft en förtroendeställning, som har inneburit att han skulle sköta ekonomiska angelägenheter åt sjukhuset, bl.a. attestera fakturor på BFC. De projektfakturor som har skickats till Akademiska sjukhuset är osanna. Adel Shalabi har vetat om att fakturorna har varit osanna, men har ändå attesterat dem eller uppmanat underlydande att de skulle attesteras. Detta har lett till utbetalningar som Adel Shalabi har tillgodogjort

sig. Alla fakturor från Medrad till Doratone kan på kronan när matchas antingen mot projektfakturor eller 5 % fakturor mot Doratones försäljning till Akademiska sjukhuset. Något utrymme för att Adel Shalabi utöver detta har utfört arbete med granskning av röntgenplåtar för Doratone finns inte.

Avtal

Det har funnits ett avtal avseende radiologisk granskning om upphandling mellan Landstinget i Uppsala län och Doratone, diarienummer UPPH2015-0206, för tiden den 1 mars 2016 till den 28 februari 2017, med möjlighet till förlängning. Beställare var Akademiska sjukhuset BFC med verksamhetschef Adel Shalabi. Leverantör var Doratone, med Ola Öfverström. Avtalstiden var 1 år med rätt till förlängning. Konsulter/granskare, dvs. de som utförde arbete var förutom Ola Öfverström Bo Persson och ytterligare en person. Dessa personer skulle kunna arbeta utifrån avtalet. Avtalet är undertecknat av Adel Shalabi för Landstinget och av Ola Öfverström för Doratone. Att notera är att den första betalningen till Adel Shalabi från Ola Öfverström var av en projektfaktura den 17 december 2015. Några veckor innan undertecknandet av avtalet tog Adel Shalabi således emot pengar från Ola Öfverström. Efter avtalets undertecknande dröjde det två månader till nästa betalning kom.

Den 27 januari 2017 förlängdes avtalet mellan Landstinget i Uppsala län och Doratone för perioden den 1 mars 2017 till den 28 februari 2018 genom underskrifter av upphandlaren Anette Andersson och Ola Öfverström och den 18 oktober 2018 för tiden den 1 mars 2018 till den 31 december 2019 med samma namn. 123 037 kr togs emot efter det att detta avtal hade undertecknats av företrädare. Här pågick betalningar hela tiden.

Enligt nästa avtal undertecknat i september 2021, kallat Internt avtal med Akademiska sjukhuset, BFC som beställare och Doratone som leverantör, skulle Doratone tillhandahålla specialistläkare inom radiologi för perioden den 1 oktober 2021 till den 31 december 2022. Ola Öfverström undertecknade för

Doratone och Adel Shalabi för Akademiska sjukhuset. Även här pågick betalningar hela tiden. Ett Ramavtal av den 30 november 2021 avsåg radiologiska granskningstjänster för tiden den 1 januari 2022 till den 31 december 2023. Avtalet är undertecknat av sjukhusdirektören i stället för av Adel Shalabi. Under hela brottstiden har det funnits ett avtalsförhållande mellan Doratone och Akademiska sjukhuset, BFC. Adel Shalabi har således undertecknat vissa av dessa.

Ola Öfverströms avslöjanden i polisförhör

I samband med att polisen kontaktade Ola Öfverström för att boka in förhör var han direkt intresserad av att lämna information om vad som hade hänt. Han bifogade en skrivelse i samband med förhör den 19 juni 2023. Han skrev där att Adel Shalabi kontaktade honom i december 2013. Akademiska sjukhuset hade ett budgetöverskott. Han frågade om de kunde engagera Bo Persson. Adel Shalabis plan var att Dalgången skulle skicka fakturor till Akademiska sjukhuset i slutet av år 2013 och att Doratone skulle fakturera Dalgången i början av år 2014, varefter Adel Shalabi skulle fakturera Doratone på hela det återstående beloppet. På så sätt skulle Adel Shalabi få frihet att styra genom sitt bolag. Nytt för år 2015 var att Adel Shalabi sa att det var ett absolut krav att 5 % skulle läggas åt sidan för utbildning. Adel Shalabi sa att han själv ville styra medel för utbildning och att det bäst kunde göras genom honom själv. Ola Öfverström har från första stund i utredningen berättat om upplägget med projektfakturor och 5 procentfakturor.

Dalgången

Dalgången har skickat två fakturor till Akademiska sjukhuset, nr 13101 och 13102, för 2013. För dessa fick Dalgången betalt den 22 januari 2014 med sammanlagt 180 000 kr. Därefter finns fakturering från Doratone mot Dalgången med 177 500 kr, nr 1043-2014. Differensen på 2 500 kr gällde administrativt arbete som Bo Persson har utfört. Åklagarna har inte funnit

någon handling med fakturering från Medrad till Doratone. Det kan därför inte påstås att de första projektfakturorna landade hos Medrad och Adel Shalabi, utan de gick till Doratone. Men de är osanna. De omfattas av åtalet för trolöshet mot huvudman.

Nästa projektfaktura från Dalgången till Akademiska sjukhuset var nr 1535-2015 på 126 000 kr. Den betalades till Dalgången den 21 december 2015. Fakturan därefter, nr 1536-2015 på 164 000 kr, betalades den 4 januari 2016. Genom dessa hade Dalgången fått in 290 0000 kr från Akademiska sjukhuset. Därefter följde fakturering från Medrad till Dalgången. Det var fyra fakturor under tiden 2015 – 2017; den 29 december 2015 faktura nr 5/15 på 85 000 kr som betalades från Dalgången till Medrad den 29 december 2015, nr 6/16 på 56 000 kr och 8/16 på 84 000 kr som betalades in den 23 maj 2016 och slutligen nr 3/17 på 65 000 kr som betalades från Dalgången till Medrad den 9 februari 2017. Sammanlagt har Medrad genom de fyra fakturorna fakturerat ut 290 000 kr från Dalgången, dvs. samma belopp som Dalgången har fakturerat från Akademiska sjukhuset.

Fakturan nr 13101 på 86 780 kr för november 2013 från Dalgången till Röntgencentrum, Akademiska sjukhuset med Adel Shalabi som kontaktperson är skapad av Ola Öfverström i samråd med Bo Persson. Den avser enligt fakturatexten muskuloskeletal diagnostik. Dalgången var underentreprenör till Doratone. Det fanns inte något avtal mellan Akademiska sjukhuset och Dalgången. Fakturan är osann eftersom den inte motsvarar något utfört arbete.

Av utdrag från Akademiska sjukhusets bokföringssystem framgår att faktura nr 13101 har mottagningsattesterats av Catrin Johansson, eskalerats av Mari Hänni eftersom den överstigit hennes attesträtt, och att Adel Shalabi den 13 januari 2014 har attesterat fakturan. Faktura nr 13102, utställd den 23 december 2013, om 93 200 kr är ställd till Röntgencentrum, kontaktperson Adel Shalabi, och avser samma sorts arbete. Fakturan har skapats av Ola

Öfverström i samråd med Bo Persson. Det motsvarar inget arbete och är osann. För dessa två första fakturor har utredarna således inte återfunnit någon utbetalning till Medrad. Även denna faktura är mottagningsattesterad, eskalerad av Maria Hänni och attesterad av Adel Shalabi den 13 januari 2014. Pengarna har kommit in på Dalgångens konto.

Efter det att Region Uppsala hade betalat ut 180 000 kr till Dalgången fakturerade Doratone enligt en faktura den 13 januari 2014 Dalgången för radiologisk distansgranskning från Finland med beloppet 177 500 kr. Detta gjordes trots att Dalgången var underentreprenör till Doratone.

Den första fakturan från Dalgången till Akademiska sjukhuset den 20 november 2015 nr 1535 avser ”*bedömning, svarskrivning och slutsignering av radiologiska undersökningar under september och oktober månad 2015 Ersättning enligt avtal.*” Den är på 126 000 kr. Adel Shalabi var kontaktperson. Adel Shalabi attesterade fakturan. Den betalades till Dalgången den 21 december 2015.

Nästa faktura från Dalgången till Akademiska sjukhuset är faktura nr 1536. Adel Shalabi var kontaktperson. Den är daterad den 21 december 2015. Viktor Leander attesterade fakturan och den 4 januari 2016 betalade Landstinget in pengarna till Dalgången.

Fakturering från Medrad till Dalgången

Beträffande faktureringen från Medrad till Dalgången finns en insättningsuppgift från SHB avseende Medrad. Fakturan nr 5/15 har inte återfunnits i utredningen eftersom det inte finns någon bokföring för Medrad. Insättningsuppgiften säger att Medrad har tagit emot 85 000 kr den 29 september 2015 för faktura 5/15 från Dalgången till Medrad. Således kom 85 000 kr in från Dalgången till Medrad.

En mailkonversation den 20 mars 2016 mellan Ola Öfverström och Adel Shalabi är kopplad till betalningen. Ola Öfverström skrev till Adel Shalabi: ”*Doratone har nu skickat fakturor till Uppsala för all distansgranskning fram till vecka 11. Förra året betalades förskott till både Dalgången och Doratone. DALGÅNGEN: - Två fakturor på respektive 126000 kr och 164000 kr skickades, totalt 290000 kr. -Faktura från dig på 85000 kr har sedan skickats. - Således kvarstår 205000 kr att fakturera. DORATONE: Två fakturor på respektive 131200 kr och 168800 kr skickades, totalt 300000 kr. - Faktura från dig på 85000 kr har skickats. -Således kvarstår 215000 kr att fakturera Doratone (från dig). Skickar du fakturor till Dalgångem och Doratone? Kanske du vill dela upp dem i flera.*” Vi ser i mailet att Ola Öfverström och Adel Shalabi diskuterade projektfakturorna och hur Adel Shalabi skulle få betalt för fakturorna från Dalgången.

Betalning för faktura 6-16 på 56 000 kr kom in till Medrad den 23 maj 2016 från Dalgången. Fakturan har inte återfunnits men betalningen syns på bankkontot. Även faktura 8-16 på 84 000 kr från Medrad har Dalgången betalat den 23 maj 2016.

Den 7 februari 2017 var en kommunikation på Messenger som gällde att prata med Bosse. Den 9 februari 2017 kom en faktura precis som det hade sagts i meddelandet. Den var på 65 000 kr och gick från Dalgången, nr 3-17, till Medrad.

Sammantaget påstås här att Adel Shalabi har fakturerat 290 000 kr från Dalgången och att dessa 290 000 kr kom från projektfakturorna som avser arbete som inte har utförts. Det är osanna fakturor.

Doratone

Åklagarna har därefter presenterat motsvarande genomgång av den skriftliga bevisningen beträffande transaktionerna gällande åtalet avseende Doratone.

Fakturor, kontoutdrag, betalningsöversikter, mail m.m. för varje år som åtalet avser har presenterats med kommentarer och förklaringar. Eftersom fråga här varit om i allt väsentligt en genomgång av den åberopade skriftliga bevisningen återges inte åklagarnas föredragning.

Åtalet för trolöshet mot huvudman

Motsvarande genomgång av den skriftliga bevisningen har skett även i trolöshetsdelen. Inte heller den återges här.

Region Uppsala, som biträtt åtalet, genom advokat Sjödin

Grunderna för talan är i första hand att svarandena har begått de brottsliga gärningar som åklagarna har yrkat ansvar för och beträffande Medrad och Doratone de brott som utgör grunden för yrkandena om företagsbot.

I andra hand yrkar Regionen skadestånd på avtalsrättslig eller annan grund enligt följande. Adel Shalabi har i strid med sitt anställningsavtal tillägnat sig Region Uppsalas tillgångar och tillfogat Region Uppsala skada motsvarande yrkat belopp genom att utnyttja sin ställning och rätt att attestera fakturor, samt genom att ha agerat i strid med regler om bisyssla, gällande Delegationsordning, Chefsförordnande och Samverkansregler för att förmå Region Uppsala att betala fakturor som Adel Shalabi har varit medveten om varit osanna och ingå avtal som Adel Shalabi har varit medveten om varit delvis oriktig. De vidtagna åtgärderna har ingått som ett led i en allvarlig illojalitet riktad mot Region Uppsala i egenskap av arbetsgivare.

Synnerliga skäl föreligger enligt 4 kap. 1 § skadeståndslagen att Adel Shalabi ska hållas ansvarig för den av honom orsakade skadan.

Ola Öfverström har genom fel eller försummelse i tjänsten orsakat att Doratone har begått avtalsbrott och brott mot den lojalitetsplikt inklusive brott mot Samverkansregler som föreligger i avtalsförhållandet mellan Region Uppsala

och Doratone genom att till Region Uppsala ställa ut osanna fakturor och ta emot ersättning motsvarande de osanna uppgifterna.

Region Uppsala har därigenom drabbats av skada.

Bo Persson har genom Dalgångens Vikariattjänst ställt ut osanna fakturor till, och erhållit betalning för dessa från, Region Uppsala vilket har skett i samförstånd med Adel Salabi. Bo Persson har härigenom agerat kvalificerat otillbörligt och orsakat så allvarliga avtalsbrott att det föreligger ett skadeståndsansvar för Bo Perssons agerande även om varken han eller Dalgångens Vikariattjänst är part i det aktuella avtalsförhållandet med Region Uppsala. Bo Persson har orsakat Region Uppsala skadan genom fel eller försummelse i tjänsten, bl.a. genom att agera i strid med Samverkansregler.

Det är ostridigt att Adel Shalabi har varit verksamhetschef och att han i den egenskapen har haft attesträtt. Från april 2016 har beloppsgränsen varit 3 milj. kr per attest. Attesträtten framgår av Sjukhusstyrelsens delegationsordning. Enligt denna hade Adel Shalabi i den dagliga verksamheten att på delegation fatta verkställighetsbeslut. Detta kan gälla interna frågor om inköp. Vid verkställighetsbedömningar finns inte utrymme för självständiga bedömningar. Man måste hålla sig till det som politiker har bestämt. Befogenhet föreligger att företa rättshandlingar som att skriva under och säga upp avtal. En verksamhetschef kan inom ramen för verkställighet motta gåva, arv, donation upp till 10 000 kr. Den som på något sätt är jävig får inte utföra beslutsattest.

Av Adel Shalabis anställningsavtal följer att bisyssla förutsatte skriftligt medgivande från arbetsgivaren. Tre sorters bisysslor kan enligt reglerna förbjudas; förtroendeskadliga, konkurrerande och arbetshindrande. Förtroendeskadliga bisysslor regleras i lag. Konkurrerande och arbetshindrande regleras i kollektivavtal och RU:s policy. Regionen har pekat ut vilka som inte är

godkända. LOA är tydlig här. En bisyssla får inte rubba förtroendet. Den är en lojalitetsfråga i anställningsförhållandet. Om man bedriver bisyssla som innebär missbruk av förtroende kan uppsägning ske. Även samverkansreglerna har satt ramar för den förtroendeställning som Adel Shalabi har haft som verksamhetschef inom Regionen. Ett uppdrag som är av konsultativ karaktär betraktas som bisyssla. Uppdraget ska vara skriftligt överenskommet mellan medarbetaren, arbetsgivaren och företaget. Ersättning för utfört arbete ska vara skälig i förhållande till arbetets innehåll och nedlagd tid. Eventuell kostnadsersättning ska ges i enlighet med arbetsgivarens regler för resor och traktamente. Inga andra förmåner, ersättningar eller gåvor får förekomma. Ersättning för uppdrag i tjänsten ska utbetalas till arbetsgivaren.

Regionen har betalat projektfakturor om sammanlagt 2 620 880 kr. Ränta ska utgå från respektive utbetalning. Fakturorna motsvarar inte faktiskt utfört arbete. Det finns inget värde för Region Uppsala kopplat till dessa fakturor. De har kunnat betalas endast för att Adel Shalabi har missbrukat sin förtroendeställning som verksamhetschef. Han har sett till att de har kommit in i systemet och har attesterat eller sett till att de har attesterats. Region Uppsala har haft kostnader den inte annars skulle drabbas av, som är en skada.

Adel Shalabi har inte gjort detta själv. Han har haft bistånd från Ola Öfverström och Bo Persson samt från Doratone. Dessutom har Adel Shalabi tillgodogjort sig ett belopp om 2 145 430 kr genom att själv fakturera Doratone. Ett solidariskt ansvar föreligger därför i dessa delar.

Adel Shalabi genom advokat Wikerstål

Bakgrund

Ola Öfverström och Adel Shalabi känner varandra sedan båda arbetade på Karolinska sjukhuset, Huddinge. Adel Shalabi var överställd Ola Öfverström, som roterade på olika avdelningar. Ola Öfverström föreföll att vara en

entreprenör. Doratone har dels hyrt ut läkare, dels arbetat med distansgranskning av röntgenplåtar. Doratone var upphandlad till Akademiska sjukhuset redan innan Adel Shalabi började sin anställning där. Doratones uppdrag var av stor omfattning.

När Akademiska sjukhuset har köpt in tjänster har Adel Shalabi inte varit kontaktperson. Adel Shalabi har inte heller fattat beslut om när eller i vilken omfattning Doratone skulle anlitas. Beslutet har legat på sektionschefsnivå, hos Pär Eckerbom. I den mån tjänster har köpts in från Doratone har det således legat på Per Eckerboms bord. Adel Shalabi har inte haft någon större kontroll över det.

Dalgången har haft en egen överenskommelse med Doratone om distansgranskning. Adel Shalabi har inte tagit emot mutor från någon av dem. Han vidgår de transaktioner som har ägt rum. De har sin förklaring i att Adel Shalabi har arbetat med distansgranskning åt Doratone på konsultbasis. Vid sidan av sin tjänst har Adel Shalabi varit en expert som Doratone har använt sig av vid komplexa fall. Adel Shalabis arbete för Doratone började år 2007. På den tiden arbetade Adel Shalabi som läkare som hyrdes in till olika sjukhus. En faktura år 2007 från Medrad utställd till Doratone avseende arvode för uppdrag som överläkare, röntgenkliniken är ett exempel på detta. Det är ett samarbete som sträcker sig längre tillbaka i tiden än åtalet avser.

Efter det att Adel Shalabi blev verksamhetschef har han utfört konsulttjänster, rådgivning, men även kvalitetsarbete, granskning av röntgenplåtar, på distans. Kvalitetsarbete innebär att en läkare har granskat en röntgenplåt och att Adel Shalabi gör en second opinion. Det gäller således svårare granskningar. Detta fortsatte Adel Shalabi med fram till år 2022. Arbetet har inte skett i särskilt stor omfattning. Han har haft en arbetsstation för granskning i hemmet, en särskild dator som Doratone har tillhandahållit med ett RIS/PACS system.

Adel Shalabi har inte utfört arbete åt Dalgången. Den betalning som har skett från Dalgången till Medrad måste enligt Adel Shalabis uppfattning avse arbete som han har utfört åt Doratone.

Samtliga fakturor från Medrad till Doratone med efterföljande betalning är ersättning för arbete som Adel Shalabi har utfört.

När Adel Shalabi arbetade för Doratone gjorde han det alltid på begäran av och instruktion från Ola Öfverström. Ola Öfverström har instruerat honom om vad han skulle fakturera. Av den bevisning som åklagarna har lagt fram framgår att Ola Öfverström gav Adel Shalabi information om respektive belopp.

Adel Shalabi har arbetat i snitt 1 – 2 timmar/vecka för Doratone, ibland mindre och ibland mer. Under Covid 19 blev distansgranskning en större sak. Adel Shalabi fick då ännu fler uppdrag från Doratone. Timpriset för Adel Shalabis arbete har alltid varit 3 900 kr.

5 %-fakturorna utgör ersättning för extra arbete utöver basarbete. De hade en överenskommelse om att Adel Shalabi skulle få arbeta extra om Doratone hade marginaler för detta, för att försäkra sig om att Doratone hade tillräckligt goda marginaler och kunna se i vilken utsträckning man hade råd att anlita Adel Shalabi som expert. Adel Shalabi har inte upplevt utlägget som otillbörligt i förhållande till sjukhuset/regionen eftersom han inte har fattat beslut om när Doratone skulle anlitas eller i vilken omfattning. Han har inte påverkat detta. Det var sektionscheferna, inte Adel Shalabi, som fattade beslut. Doratone har också bara fått uppdrag när det har varit behovsmässigt påkallat. Inga tjänster har köpts in i onödan. Adel Shalabi har alltid verkat för minskning av anlitande av hyrpersonal. Adel Shalabi har känt att han har kunnat motivera upplägget med 5 %. Han har inte styrt över det.

Adel Shalabi har inte gett Doratone några affärsmässiga fördelar. Han har inte deltagit i någon upphandling som har rört Doratone. Den ersättning som han har erhållit har varit kompensation för faktiskt utfört arbete.

Akademiska sjukhusets nyttjande av hyrläkartjänster

När Adel Shalabi tillträdde var kliniken allvarligt misskött. Det användes hyrläkare till höger och vänster. Det var svårt att behålla anställda. En av Adel Shalabis största uppgifter var att få ordning på kliniken. Detta lyckades Adel Shalabi med. År 2009 uppgick kostnaden för inhyrda läkare till 13 milj. kr. Sedan blev kostnaden allt mindre. Den som förlorade på detta var Doratone.

Förskotts fakturering kan ske för arbete som ännu inte har utförts. Alla kliniker har en budget att förhålla sig till. Den fastställs innan verksamhetsåret börjar. Pengar som finns kvar vid budgetårets slut brinner inne. Om budgeten inte används finns en risk att nästa års tilldelning blir mindre. Vid svarta siffror kommer regionen så småningom att krympa budgeten. Man ville därför använda pengarna eller bli av med dem. Ola Öfverström har ofta varit sen med att skicka fakturor, vilket blev ett problem. Adel Shalabi var angelägen om att fakturorna skulle komma in på rätt sida av verksamhetsåret. De mail där Adel Shalabi vill att Ola Öfverström ska betala kring årsskiftet gäller detta. Han ville få in betalningar på rätt verksamhetsår. Vissa år har det funnits ett överskott i budgeten. Då har Adel Shalabi varit kreativ. För att pengar inte skulle brinna inne har Adel Shalabi vid vissa tillfällen kommit överens om att Ola Öfverström skulle fakturera i förskott för att sedan kunna använda medlen nästkommande verksamhetsår. Om det var 1 milj. kr kvar i potten t.ex. 2015 och han visste att det fanns stora kostnader år 2016 kunde fakturering ske år 2015 och man sedan använda det år 2016. På så sätt minskade belastningen år 2016. Detta har också gjorts av arbetsmiljöskäl när det har varit ansträngt på kliniken, t.ex. år 2018.

Detta har skett vid ett eller två verksamhetsår. Adel Shalabi medger att han har attesterat samtliga fakturor som han påstås ha attesterat. Han har behövt göra det. Det har ingått i hans uppgifter. Attestering sker i olika steg beroende på beloppsstorlek. Först attesterar administrativ personal. Om beloppet är över 50 000 kr ska det eskaleras. När det kom fakturor från Doratone skulle den första attestanten undersöka om arbetet hade utförts. Mottagarattestanten har inte alltid den kunskapen. Då behöver denna vända sig till sektionscheferna. Om fakturan är över 50 000 kr ska den eskaleras till överordnad för beslutsattestering. Men när det sker har den redan granskats i två led. Adel Shalabi har utgått från att fakturorna var kontrollerade vad gällde utfört arbete. Detta sker på nivå 1. Sannolikt hade också Viktor Leander gjort det. Adel Shalabi har utgått från att arbetet har utförts. Om det skulle visa sig att arbetet inte var utfört har det inte varit känt för Adel Shalabi.

Doratone har inte erhållit några affärsmässiga fördelar, snarare tvärtom. Försäljningen har minskat under Adel Shalabis tid som verksamhetschef. År 2021 förlorade Doratone en upphandling. Om Adel Shalabi var mutad har han inte gett dem fördelar eller kunnat ge dem fördelar.

Ola Öfverström genom advokat Möller

Ola Öfverström har inte lämnat Adel Shalabi några otillbörliga förmåner för utövning av anställning. Han har inte avsett att gjorda betalningar skulle komma någon annan tillhanda än Akademiska sjukhuset. Han har inte haft uppsåt till att Adel Shalabi skulle kunna missbruka sin ställning.

Ola Öfverström förnekar brott även gällande åtalpunkt 6. Han har inte haft uppsåt att begå brott och har inte med råd eller dåd främjat brott. Trolösheten gäller fakturor ställda till Akademiska sjukhuset. Han har velat tillförsäkra sjukhuset resurser för utbildning av röntgenpersonal (ST-läkare). Ola Öfverström har inte medverkat till att åsamka skada. Det har inneburit nytta för Akademiska sjukhuset för att tillförsäkra nödvändig utbildning. Han har inte

haft någon avsikt till eller kännedom om att det inte har kommit sjukhuset tillhanda.

Ola Öfverström flyttade till Sverige år 2000. Han är specialistläkare inom radiologi och har arbetat med att granska röntgenundersökningar, även på distans.

Beträffande upphandlingarna fanns ett direktavtal. De förlängningar som skedde baserades på tidigare avtal. Konsumentprisindex gällde. År 2015 gjordes en offentlig upphandling. Avgörande för rangordningen i upphandlingen var priset. Doratone sänkte sina priser för att vara konkurrenskraftiga.

Ola Öfverström har inte haft möjlighet att påverka någon upphandling. I anbudsunderlaget framgår vilka krav som ställs. Det finns också möjlighet att ställa frågor till upphandlande enhet. Ingenting var anpassat för Doratone. Samtliga förlängningsavtal som tillkom efter upphandlingen år 2015 har undertecknats av andra än Adel Shalabi. Ola Öfverström och Doratone har inte fått några fördelar. Priset avgjorde hur anbudsgivarna rangordnades. Med några undantag rangordnades Doratone som nr 1. Doratone har inte haft fördel i någon upphandling. Allt har gått korrekt till.

Ola Öfverström har haft löpande kommunikation med ansvarig på Akademiska sjukhuset. Det har inte varit närmare med Adel Shalabi än personer i liknande ställning. Den kommunikationen som har åberopats visar att undersökningar har lagts över på Doratone när det har funnits behov. Doratone har inte fått mer än vad som har varit påkallat.

Vid faktureringen har Ola Öfverström godtagit att vissa avdrag har gjorts för föreläsning och utbildning. Prisavdraget är goodwill och har inte varit till nytta för Ola Öfverström. Det har skett gentemot flera olika parter. Det har inte varit fråga om otillbörliga förmåner på något sätt. De kunde fortsätta när Adel Shalabi blev avdelningschef. Beloppen har genomgående gått till utbildning av

personal. Det rör sig om riktiga fakturor och det framgår av fakturorna att de avser utbildning. Gällande projektfakturorna var tanken med dessa att tillförsäkra resurser för röntgenpersonal. Det skulle ske utan kostnader för någon part.

Doratones intäkter har inte ökat under åren som Adel Shalabi var verksamhetschef. Snarare blev det en drastisk minskning efter det att Adel Shalabi blivit verksamhetschef. Bemanningen av läkare på plats ökade. Inte heller distansgranskningen förändrades positivt.

Bo Persson genom advokat Flodén

Bo Persson har vaga minnesbilder av det som har varit, dels pga. åren som gått men också pga. att hans delaktighet varit begränsad. Han har upprättat och skickat två fakturor år 2015. Bo Persson förnekar brott pga. bristande uppsåt gällande att det skulle betalas pengar till Adel Shalabi eller Medrad som de skulle behålla. Under punkt 5 - 7 har han inte haft uppsåt till att Adel Shalabi skulle ha missbrukat sin förtroendeställning.

Bo Persson har varit klinikchef under många år vid Huddinge sjukhus och har där arbetat tillsammans med Adel Shalabi och Ola Öfverström. Han pensionerades år 2012 men kunde inte förmå sig att sluta arbeta. Han fortsatte därför med det egna bolaget Dalgången och kom att arbeta som underkonsult till Doratone. Verksamheten i Dalgången avslutades någon gång år 2021. I december 2013 kontaktades Bo Persson av Ola Öfverström med anledning av att Akademiska sjukhuset hade ett budgetöverskott. Adel Shalabi och sjukhuset hade en idé om hur överskottet skulle kunna behållas till personal. Det skulle kunna genomföras genom att Akademiska sjukhuset fakturerades ett belopp som skulle användas för att utbilda personal. Han uppfattade det som en möjlighet att hjälpa Akademiska sjukhusets röntgenavdelning.

För Bo Persson, som har arbetat som klinikchef, var detta ett bra upplägg. Han visste av egen erfarenhet hur viktigt behovet var att tillgodose personalens utbildning. Detta är ett ansvar som vilar på verksamhetschef och sjukhusledning. För Bo Perssons del har det inte rått någon tvekan om att det skulle ligga i Akademiska sjukhusets intresse att säkerställa utbildningen. Det skulle vara till fördel för Akademiska sjukhuset. Bo Perssons handlande kan inte förklaras på annat sätt än att han har agerat utan närmare eftertanke eftersom det baserats på tillit till Ola Öfverström och Adel Shalabi med utgångspunkt i ett mångårigt samarbete.

Akademiska sjukhuset fakturerades den 23 december 2013 180 000 kr i två fakturor. Det har Ola Öfverström, inte Bo Persson gjort. När betalning kom från Akademiska sjukhuset till Dalgången såg Bo Persson till att pengarna betalades vidare till Doratone. Bo Persson har fått en smärre ersättning, 2 500 kr, för det administrativa arbete detta innebar för honom.

År 2015 kontaktades Bo Persson på nytt med samma frågeställning, men då var det Adel Shalabi som hörde av sig. I Bo Perssons värld hade pengarna som betalades år 2013 använts på det sätt som sagts. Denna gång medverkade han genom att upprätta och skicka två nya fakturor till Akademiska sjukhuset. Pengarna gick vidare till Medrad efter det att Adel Shalabi hade fakturerat Dalgången i enlighet med hans presentation av behov av nya utbildningspengar.

Att detta skedde i slutet av varje år, 2013 och 2015, var utifrån Bo Perssons perspektiv självklart. Först i slutet av året kunde man kan bedöma om det blev något budgetöverskott.

Bo Perssons enda bevekelsegrund var att hjälpa Akademiska sjukhuset. Han hade inte tänkt tanken att Adel Shalabi skulle behålla pengarna för egen del, missbruka sin förtroendeställning eller vara beredd att orsaka sjukhuset skada. Dalgången har inte haft egen upphandling.

Bo Persson kan inte vitsorda att Adel Shalabi eller Medrad slutligt har tillgodogjort sig pengarna. Han vet inte vart pengarna slutligt har gått till. Han vet vad de skulle gå till. Men rent faktiskt kan han inte berätta vad som har hänt med pengarna. Bo Person har blivit lurad.

Åtalspunkt 8 - 9 Gothia Medical

Åklagarna

Gothia har lämnat otillbörliga förmåner till verksamhetschefen Adel Shalabi vid Akademiska sjukhuset under 7,5 år med totalt 1 364 573 kr. Det rör sig om 17 eller 18 utbetalningar, beroende på hur man räknar. Betalningarna har gått till ett av Adel Shalabis privata konton och till Medrads konto.

Den första utbetalningen skedde år 2014 – 2015 till Adel Shalabis privata konto som slutar på 452. I Gothias bokföringsmaterial motiveras respektive betalning. De uppgår sammanlagt till 88 775 kr. Gothia har ersatt Adel Shalabi för olika utlägg som han har haft i samband med konferenser där han har marknadsfört/utbildat andra avseende Gothias produkter. De skäl som har angetts i Gothias bokföring till att man har lämnat dessa utlägg har i samtliga fall varit felaktiga. Det har inte varit fråga om utlägg som har haft ett kausalt samband med att Adel Shalabi har marknadsfört Gothias produkter. Brotten är grova då Gothias bokföring har varit vilseledande och har innehållit osant material.

År 2015 – 2016 har betalning i flera fall erlagts till Medrad. Respektive betalning har grundats på en utfärdad faktura för Medrad som avser att Medrad har utfört konsultarbeten. Något arbete har dock inte utförts. Respektive faktura har varit osann.

Tolv betalningar har skett från juli 2016 till den 15 mars 2022. Varje utbetalning under den tiden har hänvisat till ett avtal som har ingåtts mellan Gothia genom Kjell Malmberg och Adel Shalabi i juni 2016. Det avtalet är emellertid ett skenavtal. Avsikten med utbetalningarna har inte varit att de skulle gå till forskning inom Uppsala universitets verksamhet. Det är i stället fråga om medvetet osanna uppgifter. I andra hand påstås att respektive utbetalning har utgjort en otillbörlig förmån. Gothias avsikt var genom denna typ av betalningar till verksamhetschefen och forskare att skaffa sig affärsmässiga fördelar i förhållande till Akademiska sjukhuset. Storleken på betalningarna var direkt kopplade till Gothias försäljning av bolagets produkter till Akademiska sjukhuset. Det rör sig om tre olika upplägg.

Förundersökningen startade genom en anmälan till polisen från Region Uppsala i början av oktober 2022 som handlade enbart om den hantering som hade förekommit mellan Canon och Adel Shalabi/Medrad. Polisen fick ytterligare en handling från Region Uppsala den 28 november 2022 med kompletterande information. Regionen upplyste där om att en anställd vid Akademiska sjukhuset hade reagerat på att Adel Shalabi aktivt hade velat köpa in vissa produkter fast de inte var billigast på marknaden. Man började kontrollera Adel Shalabis privata konton och Medrads konto. När man gick igenom transaktionerna kom man fram till att ett antal transaktioner stack ut. Nr 17/18 var utförda samma dag till tre olika bankkonton. I anledning av det inleddes förundersökning mot Gothia Medical och Adel Shalabi.

Den skriftliga bevisningen kommer från Gothias bokföring som har inhämtats vid husrannsakingar. Genomgång av beslag av avtal och bokföringsmaterial ledde fram till två misstänkta personer, Kjell Malmberg och Johan Nilsson.

Gothia registrerades som aktiebolag år 1986. Kjell Malmberg grundade bolaget, som är ett helägt dotterbolag till Kjell Malmberg Förvaltning AB där Kjell Malmberg är ensam ordinarie styrelseledamot. Kjell Malmberg var VD

för Gothia till den 27 februari 2019 då han i stället blev styrelseordförande. Nu är hans son Philip Malmberg VD. Kjell Malmberg Förvaltning AB har funnits sedan år 1994. Kjell Malmberg har varit registrerad som verklig huvudman i förvaltningsbolaget. Bolaget bedriver försäljning av sjukvårds- och läkemedelsprodukter i Gothia. Förvaltningsbolaget lägger upp tillgångar och hade år 2022 en balanserad tillgång på 11 581 358 kr. Gothia marknadsför medicinskteknisk utrustning och arbetar inom radiologi m.m. Bolaget har ingen tillverkning. Det distribuerar/marknadsför medicinskteknisk utrustning m.m. till den skandinaviska marknaden. Bolaget erbjuder också utbildning/träning på produkterna på plats eller hos leverantör.

Regelverk

Mellan Sveriges kommuner och landsting och läkemedelsindustrin finns en överenskommelse om samverkansregler med grundläggande principer, som är central i målet. I överenskommelsen skiljer man på fem principer; nyttoprincipen, transparensprincipen, proportionalitetsprincipen, måttfullhetsprincipen och dokumentprincipen.

Efter principer finns regler som gäller vid all form av samverkan. Där har en grundregel och olika typer av förmåner särskilt specificerats. Detta är viktigt när det gäller utlägg. Grundregeln är att industrin inte får erbjuda och medarbetare inom sjukvården får inte begära eller motta förmåner m.m. Uppdelning har skett mellan regler för måltider, alkohol, sociala aktiviteter och resor.

Ett särskilt viktigt avsnitt gäller ”*sammankomster arrangerade av hälso- eller sjukvården eller tredje part*”. Där anges att det ekonomiska utfallet av sammankomsten ska redovisas inom sex månader efter avslutad aktivitet. Sponsring av hälso- och sjukvårdens ordinarie verksamhet och interna aktiviteter får inte förekomma, t.ex. enskild kliniks utbildning, planeringskonferenser eller personalfester. Inte heller får sådan sponsring begäras eller

erbjudas. Dessa regler är relevanta eftersom vissa utlägg som Gothia betalat har avsett just personalfester och interna arrangemang. Vidare får resor, logi och deltagaravgifter inte bekostas av industrin eller begäras av enskilda deltagare. Bokning av resa och logi får inte ombesörjas av industri. Gothia har betalat denna typ av kostnader. Den tidigare gällande överenskommelsen var mer generös. Man stramade upp reglerna år 2014 med följande övergångsbestämmelser; För sammankomster som äger rum under den begränsade perioden däremellan kan industrin bekosta som mest 50 % av resor, kost och logi samt hela deltagaravgiften i enlighet med tidigare branschöverenskommelser. Under rubriken ”Konsultation och uppdrag” sägs att medarbetare och högre befattningshavare inom hälso- och sjukvården ofta utgör ett viktigt inslag i forskning m.m. och att medverkan normalt bör vara uppdrag i tjänsten. Om uppdraget är av konsultativ art ska det betraktas som bisyssla. Den ska vara tillåten och ersättningen ska vara skälig. Inga andra förmåner, ersättningar eller gåvor får förekomma. Ersättning för uppdrag i tjänsten ska utbetalas till arbetsgivaren.

Regler om stipendier och donationer

Industrin får finansiera ett stipendium som riktas till hälso- och sjukvården. Stipendiet kan vara av yrkesförkovrande natur, t.ex. framtida utbildning och forskning eller liknande och ska ge mervärde till hälso- och sjukvården. Urvalskriteriet, ändamål, stipendiekommitté, motiv till val av stipendiat samt stipendiegivare ska vara offentligt och transparent. Medarbetare i hälso- och sjukvården ska alltid informera sin arbetsgivare om att stipendium kommer att erhållas. Stipendium får inte utgöra ersättning för arbete för arbetsgivarens räkning och får inte utges till hälso- och sjukvårdens medarbetare för att kringgå intentionerna med samverkansreglerna. Detta bör man ha i åtanke när det påstådda avtalet avhandlas. I 14. angående Donationer sägs att dessa får endast ges till forskning och utveckling, FOU, om donationen är transparent, väldokumenterad samt i enlighet med denna överenskommelse och dess

intentioner. Donationer får inte på något sätt kopplas till tidigare, nuvarande eller potentiellt framtida användning, rekommendation, försäljning eller förskrivning av givarens produkter eller tjänster. Notera att man inte får ha en koppling till försäljning.

Beskrivning av brotten

Gothia har haft en affärsmässig relation med Akademiska sjukhuset som leverantör som går tillbaka till i vart fall år 2006. Det första mailet som återopas är från Johan Nilsson till Adel Shalabi och hans akademiska mailkonto, med kopia till Kjell Malmberg, den 25 april 2014. Ärende var Dialog ICR Wien. ICR är en årlig konferens i Wien för utställare, sponsorer och personal inom hälso- och sjukvården. Det är en välbesökt konferens. Mailet lyder bl.a.: ”*Hej Adel, hoppas allt är bra. Tänkte höra med dig om vi kunde träffas en kort stund för att stämma av och implementera vår diskussion. Jag är öppen för att komma till Akademiska när det passar dig.*” Av innehållet framgår att Johan Nilsson ville få till stånd ett fysiskt möte med Adel Shalabi. Man har haft någon form av diskussion, troligen vid ICR i Wien. Detta är det första mailet. Det ledde till ett svar från Adel Shalabi den 25 april 2014 med kopia till Kjell Malmberg där Adel Shalabi sa bl.a. ”*Hej, tack för mail. Du är välkommen. Jag kan den 30 april.*” Det som var på gång på våren 2014 var en ny upphandling som avsåg Fyrklövern, dvs. fyra regioner i Sverige som tillsammans köper upp läkemedel, bl.a. kontrastmedel, vilket Gothia saluför och marknadsför.

Enligt ett tjänsteutlåtande den 24 juni 2014 fanns ett förslag om att initiera en ny upphandling till ett värde om 250 milj. kr. Avtalet skulle gälla 2 år med upp till 24 månaders förlängning. Avtalet på rubricerade varor gick ut den 31 maj 2015. Beslutet togs den 26 augusti 2014 och anslogs genom ett protokoll som justerades den 29 augusti 2014. Beslutet såg ut på det sätt som tjänstemannen föreslog. Upphandlingen gällde landstingen i Dalarna, Gävleborg,

Västmanland och Uppland och det totala värdet på upphandlingen var 652 miljoner per år. Beslutet togs av produktionsstyrelsens arbetsutskott.

I augusti 2014 skedde nya kontakter mellan Johan Nilsson och Adel Shalabi. Den 29 augusti 2014 sände Johan Nilsson ett mail till Adel Shalabi. ”Hej Adel. Hoppas att vi får klart angående RSNA på måndag. Återkommer.” Adel Shalabi svarade ”okej”. RSNA är en årlig röntgenmässa i Chicago. Dit åker många forskare och personer som är verksamma i hälso- och sjukvården. Många utställare är på plats. Mässan bekostas till stor del av sponsring. Fråga är vad Johan Nilsson menade med mailet. Adel Shalabi åkte till konferensen i egenskap av verksamhetschef för sjukhuset. Man kan fråga sig vad Gothia hade med det att göra. Den 29 oktober 2014 skickade Johan Nilsson ytterligare ett mail till Adel Shalabi: ”Palmer House var tyvärr fullt, är det något annat hotell du föredrar eller vill bo på? Jag själv kommer bo på Chicago Hotel River...”. Överenskommelsens övergångsbestämmelser gällde vid denna tid. Man får intrycket när man läser mailet att Gothia hade hand om bokning av hotellrum i Chicago på konferensen, trots att Adel Shalabi åkte dit i egenskap av verksamhetschef.

Upphandlingen

Protokollet angående upphandlingen publicerades den 23 oktober 2014 i Vismas databas. Sista anbudsdagen var den 2 december 2014. Den 23 mars 2015 meddelade upphandlingsenheten att man var färdig med förslag till beslut. 70 anbud hade kommit in. Man hade en anbudsöppning varefter man föreslog vilka beslut det skulle leda till.

Gothia fick enligt beslutet möjlighet att sälja tre typer av kontrastmedel. GE Healthcare fick förstakontraktet för röntgenundersökning, men Gothia fick en särskild fördelningsnyckel på det preparatet också. Det innebar att berörd vårdinrättning hade möjlighet att köpa in medlet från Gothia om man bedömde att det var bäst utifrån en medicinsk bedömning. Gothia fick även möjlighet att

sälja paramagnetiskt kontrastmedel i sprutor. Gothia fick således möjlighet att saluföra och sälja tre produkter till vårdgivare inom Fyrklövern.

Beslutet att göra på detta sätt togs av produktionsstyrelsen samma dag som protokollet upprättades den 23 mars 2015. Det förklarades omedelbart justerat.

Det började således en upphandling år 2014 som Gothia var intresserat av som avslutades i mars 2015. Under tiden upphandlingsprocessen pågick skedde två utbetalningar från Gothia till Adel Shalabi; 31 314 kr betalades den 24 oktober 2014 och 30 500 kr den 19 november 2014.

Adel Shalabis konton

Adel Shalabi hade ett konto som han kallade skattekonto, vilket slutade på 452. Den första betalningen, på 31 314 kr, kom in på kontot den 24 oktober 2014. Betalningen hade föregåtts av att Adel Shalabi den 15 september 2014 skrev från sin hotmailadress till Johan Nilsson: *"Hej Johan. Tack för senast. Enligt ök bifogar jag fakturor (totalt 15 st kommer att skickas i flera mail). Total summa (ca) 28 315 kr"* (överstruket). Sedan har någon skrivit 6179 konto nr:522 521 452 inbetalningskonto. Sedan finns en text under. Åklagarna påstår att Johan Nilsson har skrivit den till Kjell Malmberg angående fakturorna: *"Hej Kjell. Här kommer räkningarna 1 – 10 totalt 31 306 kr, 31 314 kr"*. Den 29 september 2014 skrev Johan Nilsson till Adel Shalabi på hotmailadressen bl.a.: *"redovisningen är lite komplex, jag behöver syfte i representationen, och namn på personer som ingick i underlag för redovisning, för varje kvitto behövs namn som deltog. Gothias produktinfo och representation i samband med mötet. Vad som behövs i olika räkningar, övriga räkningar såsom Grekland och kina restaurang är svår att hantera i vår redovisning."* Åklagarna påstår att Johan Nilsson sade att Gothia behövde ett syfte för att Gothia skulle kunna använda sina pengar och motivera det i bolagets bokföring. Han behövde veta bl.a. vilka deltagarna var.

I bokföringsunderlaget finns en uppställning om tio fakturor med Gothias produktinfo och representation. Någon har skrivit röntgenveckan och det står deltagare för varje faktura. Beloppen framgår. Datum har skrivits dit för hand.

Adel Shalabi besökte mässorna i Chicaco och Wien och Röntgenveckan som hölls på olika platser i Sverige i egenskap av verksamhetschef på Akademiska sjukhuset. I hans frånvarolista på sjukhuset var inlagt tjänsteuppdrag den 9 - 12 september 2014. Då var han på röntgenveckan i Karlstad i tjänsten.

De fyra första fakturorna är lagda på samma dag, den 10 september 2014, som var en dag under röntgenveckan i Karlstad. Adel Shalabis sekreterare Anna Dufflin har varit på tre produktinformationsmöten samma dag, liksom Katrin Johansson. Maria Abrahamsson har varit på två produktinformationsmöten samma dag, liksom Per Kjällberg och Thomas Bjernar.

Första transaktionen

Faktura 1 - 4

Kvittot från Kitchen and table den 10 september 2014 kl. 22.54 slutar på 4 380 kr och avser mat och alkohol. Nästa kvitto är samma dag kl. 19.20 från samma restaurang, men ett annat bord, och är på 3 742 kr. Det tredje kvittot samma dag kl. 19.06 är från samma restaurang, ett annat bord, kl. 19.06, och gällde någon form av mat och alkohol. Det är på 742 kr. Det sista kvittot på räkningen har uppkommit i samband med att Adel Shalabi lämnade hotellet och är en slutnota på hans vistelse. Datum är den 12 september 2014, dvs. avseresdagen, och avser enbart alkohol, nio öl och en flaska vin. Tidpunkt för inköpet saknas. Dessa fyra första fakturor har avsett Gothias produktinformation och representation i samband med möten. De är osanna handlingar som har hamnat i Gothias bokföring.

Åklagarna påstår, att för att kunna bokföra fakturorna som utlägg inom ramen för Gothias verksamhet har man varit tvungen att motivera att det har rört sig

om produktinformation. Det rör sig om restaurangbesök vid fyra tillfällen vid fyra olika bord. Någon produktinformation har inte skett. Något samband med syftet har inte funnits. Respektive faktura som sådan är inte osann, syftet är osant. Om Adel Shalabi har betalat fakturorna eller samlat upp dem vid bordet kan åklagarna inte säga.

Faktura 5 - 6

I fakturan från den 13 juni 2014 har tio personer angetts som medverkande i Gothias produktinformation. Detta har varit mot en faktura, enligt vilken 52 personer har blivit utfordrade i samband med aktiviteten, som var en vistelse på båten Kung Carl Gustaf. Det framgår inte vem som var mottagare av fakturan. Fakturan upptar 46 räkbufféer, sex lunchbufféer, läsk och öl. Detta ska jämföras med listan som Adel Shalabi har presenterat i förhållande till Gothia som anger tio personer.

Faktura 6 avser läkarinformation angående Gothias produkter den 26 augusti 2014 och upptar mat för 1 700 kr. Överläkare Maria Hänni är angiven som en av de som ska ha medverkat, vilket hon inte har gjort eftersom hennes dotter fyllde år den dagen. Vid tidpunkten hade man en läkar-kickoff. I sin Outlook har Adel Shalabi lagt in: *”Kick-off – läkare, tre rätters middag Nedre Slottsgatan 6, den 26 aug kl. 15-20.”* Det finns en inbjudan från en Wilma där hon den 7 juli 2014 har skickat en inbjudan till alla läkare med information om tillfället, som var en gemensam middag på Hantverksföreningen i Uppsala.

För faktura 7 den 4 september 2014 har fyra namn satts upp på ett möte i samband med Gothias senaste produkter på Nova Park konferens. Anna Dufflin, som var Adel Shalabis sekreterare, har bokat konferensen. Den nuvarande verksamhetschef Per Eckerbom kommer att höras som vittne. Han kommer att säga att det inte har varit någon produktinformation vid detta tillfälle.

Faktura 9 på 1 140 kr är daterad den 27 maj 2014. Det är ett kvitto som inte riktigt stämmer med bokföringen. Per Eckerbom finns med i bokföringsunderlaget. Han ska höras om huruvida det har rört sig om produktinformation.

Kvittona har i Gothias bokföring tagits med under rubriken ”*Specialavtal Adel Shalabi. Enligt anmodan från JN*”, varvid JN står för Johan Nilsson. 31 314 kr har i Gothias bokföring redovisats som kostnad för konsultarbete.

Den 24 oktober 2014, dagen efter publicering av upphandlingen på Visma, skrev Johan Nilsson till Adel Shalabi på hotmailadressen att utlägg hade reglerats på förmiddagen och att han inom kort skulle återkomma om förslag på text för hans redovisning. Utlägg hade betalats in på Adel Shalabis personliga konto.

Samma dag efterhörde Johan Nilsson i ett mail till Adel Shalabi möjligheten att sälja en CT injektor till Akademiska universitetssjukhuset. Detta skedde således samtidigt som utlägg reglerades till Adel Shalabi.

Andra transaktionen

Den 19 november 2014 betalades 30 549 kr till Adel Shalabis konto som ett konsultarvode. Den 28 oktober 2014 skrev Johan Nilsson till Adel Shalabi på hotmailadressen ett förslag på hur Adel Shalabi kunde förevisa en reseberättelse utifrån Adel Shalabis arbete för Gothia där han ”*bevakar och vägleder oss*” inom detta område. Johan Nilsson gav således Adel Shalabi instruktioner. I bokföringsordern den 18 november 2014 anges ”*Konsultarvode Adel Shalabi, konto nr 650 och 30 549 kr*”. Kjell Malmberg har attesterat utbetalningen den 17 november 2014.

I Gothias bokföringsunderlag listas utgifter på totalt 30 549 kr för registrering, resa, hotell, taxi, mat. Dessa är kostnader som kan kopplas till konferens 2014 ISS i Edinburgh, Skottland. Adel Shalabi var där i egenskap av verksamhetschef för Akademiska sjukhuset, som betalade kostnaderna. I Gothias bokföring

finns en motivering till varför Adel Shalabi var där och i denna ser man att det var ett utlägg. Adel Shalabi skrev i handlingen en redogörelse för syftet med konferensen ISS (International Skeletal Society). Här kan erinras om att det i Johan Nilssons mail finns synpunkter på hur en reseberättelse skulle kunna se ut. Till Gothias bokföring har som underlag fogats ett antal kvitton gällande bl.a. ansökningsavgifter, gala annual meeting, middag, lunch osv. Sammanlagt har det kostat 795 US dollar. Det framgår också att förslaget från kursledningen var att man skulle bo på Hotel Sheraton där rummen låg på 220 pund för singelrum och 240 för dubbelrum. I bokföringen finns också flygbiljetter. Det framgår att Adel Shalabi har åkt den 12 oktober 2014 och kommit tillbaka den 17 oktober 2014. Det finns även en nota för hotellkostnader. Det är konstigt att det står payment gtp 1320. Det är det beloppet, 1320, som Gothia har betalat för utlägg. Det finns två kvitton från Uppsala taxi, resor bokade av Anna Dufflin, enligt vilka Adel Shalabi har åkt till Arlanda från sin hemadress och vice versa. Även taxikvitton i Edingburg och en middag för 167,75 pund finns med. Adel Shalabi var i tjänst när han var i Edingburg den 12 - 18 oktober 2014. Enligt sjukhuskalendern hade han ingen rapporterad frånvaro under den aktuella tiden.

Akademiska sjukhuset har stått för kostnaderna för resan. I sjukhusets bokföring finns en reseräkning där Adel Shalabi har begärt ersättning för taxiresor, flygbiljett och en arbetsmiddag. Ansökningsavgiften om 815 pund har betalats av Regionen. Taxin hade konto från Akademiska sjukhuset och fakturan gick direkt till sjukhuset. Proforma fakturan för hotellet var 1540 pund. Akademiska sjukhuset har betalat den kostnaden.

Detta betyder at Adel Shalabi har fått betalt för sina kostnader såväl från sin arbetsgivare som från Gothia. Hos Gothia är det bokfört i Visma som konsultarvode.

År 2015

Den 23 mars 2015 meddelade upphandlingsenheten ett beslut angående kontrastmedel. En medicinsk bedömning avgjorde vilken leverantör som valdes vid köp av detta medel. Gothia var en av leverantörerna som ansågs uppfylla kravspecifikationerna. Under 2015 skedde betalningar från Gothia till Adel Shalabi den 30 april 2015 med 51 148 kr, den 16 och 17 augusti 2015 med 50 000 kr och 14 876 kr samt den 19 augusti 2015 med 26 912 kr.

Medrad har genom Ann-Christin Shalabi utfärdat en faktura daterad den 16 april 2015. Den är osann och ger sken av att Adel Shalabi har utfört konsultarbete för Gothia. Enligt lydelsen ska den avse konsultarbeten inom CT injektor och CT diagnostik. Man kan inte se hur fakturan har kommit in till Gothia. Karin Nilsson som är assistent skickade den till Johan Nilsson på kopia med en fråga om han visste något om fakturan. Johan Nilsson svarade OK.

Av kontoutdrag framgår hur Adel Shalabi har hanterat pengarna som har kommit till honom personligen eller till Medrad. På Medrads konto har inbetalning skett den 4 maj 2015 med 51 148 kr. På Adel Shalabis privata konto som slutar på 452 har den 16 augusti kommit in 50 000 kr och den 17 augusti 2015 gått ut 14 876 kr via internet, den 28 september 2015 6 956 kr och den 14 oktober 2015 5 500 kr. Av kontoutdrag framgår att betalningar från kontot har skett följande dagar till bl.a. Scandic hotell, Viksjö golf, Amigon, Coop och Adel Shalabis dotter Donia. Från hans företagskort har 14 876 kr tagits ut med sju kontantuttag i Egypten i egyptiska pund. Dessa pengar har gått till privata ändamål.

25 dagar efter det att utbetalning skett från Gothia till Adel Shalabi fattade Akademiska sjukhuset beslut om direkt upphandling av en kontrastinjektor, Medtron Accutron CT-D, för 289 000 kr. Patrik Lindmark skrev under beslutet den 25 maj 2015 och beställning skedde samma dag. En röntgensköterska tyckte att den injektorn varit bäst. Utom Gothia hade företaget Bayer konkurrerat. Här ska man dra sig till minnes mailet den 24 oktober 2014 där

Johan Nilson sa att man var intresserad av att sälja en sådan injektor. Köpet skedde genom direktupphandling.

Nästa utbetalning skedde den 19 augusti 2015 och var på 26 912 kr. Den gick till Adel Shalabis konto 452. Enligt mail den 23 juni 2015 skrev Adel Shalabi till Johan Nilsson att han enligt överenskommelse bifogade fakturor. ”Hör av dig vid frågor”. Den 23 juni 2015 skrev Johan Nilsson till Kjell Malmberg att han hade fått ett mail från Adel Shalabi. Den 1 juli 2015 tog Johan Nilsson kontakt med Adel Shalabi angående åtgärd i början av augusti.

Bokföringsunderlaget i Gothias bokföring visar på konsultarvode. Kjell Malmberg har attesterat 26 912 kr den 18 augusti 2015. I Visma ser man att beloppet är bokfört som konsultarvode till Adel Shalabi. Det är den tredje privata utbetalningen. Bokföringsunderlaget anger *seminarium produktinformation, kvitto 1,2,3,4,5,6 och 7* samt beloppet 24 002 kr. Det finns kvitton som går mot uppställningen. Kvitto 1 är från Aaltos i Uppsala den 11 juni 2015 kl. 21:57. Det upptar elva gäster, men i Adel Shalabis lista står åtta personer. En av personerna som står upptagen är verksamhetschefen Viktor Leander. Han ska som vittne styrka att det inte har varit fråga om någon produktinformation.

Kvitto 3 är från Jay Fus och avser mat och dryck. Datum framgår inte. Längst ner står faktura 7 068 kr. Betalning har skett mot faktura. Adel Shalabi har skrivit under. Även här finns en uppställning med ett antal personer. Återigen finns Viktor Leander med. På kvitto nr 4 står längst ner att kontantbetalning har skett och att fakturan är splittad. De som har ätit och druckit har alltså delat kostnaden. Den är på 1 606 kr och avser dryck, kaffe och läsk. En faktura från Oasia är från samma tidpunkt. Den avser bl.a. avsmakningsmenyer. Kontantbetalning har skett. Viktor Leander ska höras om det tillfället. Han har inte erhållit någon produktinformation angående Gothia.

Kvitto 6 är en middag med alkohol den 21 oktober 2014 för en kostnad om 2 920 kr. Betalning har skett kontant. Kvitto 7 gäller Gimo herrgård den 7 maj 2015, är på 2 600 kr och avser vin. Betalningssätt framgår ej. Viktor Leander ska höras med samma tema som angetts tidigare.

Enligt Medrads kontoutdrag har det flutit in 26 912 kr den 18 augusti 2015.

År 2016

Gothia har till Medrad den 27 februari 2016 betalat två fakturor på sammanlagt 363 750 kr. Detta framgår av en chatt som hämtats från Adel Shalabis Iphone. Den går tillbaka till kontakten med Johan Nilson den 9 september 2014. Enligt en mailkommunikation som skedde den 8 - 9 februari 2016 planerade man dag för telefonsamtal till den 12 februari 2016.

Den 13 februari 2016 skickade Adel Shalabi två fakturor, nr 3 och 4, till Gothia. Den första fakturan (3) är utfärdad den 15 januari 2016 med Ann-Christine Shalabi och Johan Nilsson som referenser. Den är på 176 250 kr och avser enligt beskrivningen konsult inom CT injektor och CT diagnostik. Uppgifter om när, var och hur saknas i fakturan. Faktura nr 4 ser ut att vara utfärdad den 11 februari 2016 och är på 187 500 kr. Samma information finns om vad det avser. Uppgifter om när, var och hur saknas.

Den 18 februari 2016, sex dagar efter det möte som man kommit överens om per telefon, skickade Adel Shalabi ett mail till Johan Nilsson med rubriken "Inför vårt möte i ECR". Kjell Malmberg står som kopia. Mailet är undertecknat av Johan Nilsson.

"Med anledning av vårt samtal där jag ombedes att ta upp möjliga affärer vi skulle vilja göra i Uppsala. 1. Flowsens vår CT injektor från Guerbet diskuterade vi med dig sist att få den i takhängd i drift på en av dina CT i Uppsala (Bra utvärdering inför nya röntgenavdelningen) Finns det möjlighet?"

2. Dotarem är idag en ledande produkt och är idag förstahandspreparatet på de flesta Universitetssjukhus i Sverige på grund av sin säkerhetsprofil. I år är det en nedgång på Uppsala. I år 34 tusen (Extrapolerat 276 tusen förra året 380 tusen mot att de i stället använder Gadovist/Bayer. Finns det något vi kan göra med Dotarem?

3. Hur ser investeringarna ut i år och nästa år inför kommande bygget gällande injektorer.

Vi ser fram emot att träffa dig i Wien på lunch 3 mars i Guerbets monter runt 1200 i Hall C eller när det passar dig. Sänder en inbjudan till Anna inför middagen på kvällen. Vi ser fram emot gott samarbete med röntgenavdelningen Akademiska sjukhuset.”

Betalning av fakturorna kom in den 26 februari 2016 på SHB konto med totalt 363 750 kr. På en och en halv månad, den 12 mars – den 14 april 2016, kom medlen därefter att föras över från Medrads konto till Adel Shalabis privata konto.

Från Medrads konto till Adel Shalabis privata konto skedde en transferering den 12 mars 2016 med sammanlagt 90 000 kr (40 000 + 50 000). Tre uttag gjordes. Den 14 mars 2016 betalades ytterligare 40 000 och 50 000 ut. Pengarna kom in på Adel Shalabis privata konto. Transaktioner skedde därefter på växlingskontoren Tavex respektive Forex för 55 000 kr. 41 968 ut x 2. 40 000 och 50 000 togs ut och kommer in på hans privata konto. Det var således privata transaktioner.

Den 15 april 2016 skickade Johan Nilsson ett meddelande till Adel Shalabis Akademiska mail och hans Hotmail. Det är rubricerat möte i Uppsala och gällde att ta en lunch. Johan Nilsson verkar inte ha få något svar. Han skickade ett meddelande den 22 april 2016 till hotmailadressen angående att stämma av/lunch/möte. Efter detta skedde det en ny inbetalning. Det var den första

inbetalningen som baserades på avtalet som upprättades mellan Adel Shalabi och Gothia. Pengar har gått till Adel Shalabis privata konto som han har döpt till FOU-kontot.

Någonstans efter mötet som Johan Nilsson ville ha och utbetalningen i juli 2016 har det ingåtts ett avtal. Avtalet återfanns i kopia hos Gothia. Det är upprättat på Gothias brevpapper. Adel Shalabi har skrivit under. Det gäller en forskning- och utvecklingsfond som ska verka inom det radiologiska fältet och stödja forskning och utveckling. Syftet var att förbättra radiologins verksamhet. Fonden skulle vara märkt för att stödja utveckling av röntgenutrustning. Gothia skulle varje år lämna bidrag. Överföring skulle ske två gånger per år.

Handlingen är daterad den 3 juni 2016 och är underskriven av verksamhetschefen Adel Shalabi. Åklagarna påstår i första hand att det är ett skenavtal upprättat som ett sätt att förklara de utbetalningar som har skett till Adel Shalabi.

Biträdande kanslichefen på Uppsala universitet Martin Wahlén känner inte till Gothia. Företrädare för Gothia har inte följt upp fonden och har inte haft kontakt med Uppsala universitet. Gothia har inte heller marknadsfört att de har sponsrat Uppsala universitets forskning. Här kan jämföras med gällande samverkansregler. Akademiska sjukhuset är väldigt aktiva med att få in pengar till forskning. Man söker aktivt efter pengar. Inom ramen för Akademiska sjukhuset finns en stiftelse, Utvecklingsfonden, som har inrättats för att stödja sjukhusets utveckling inom diagnostik, behandling, omvårdnad och organisation. Fondens avkastning delas ut som anslag till sjukhusanställda som söker bidrag till angelägna utvecklingsinsatser. Stiftelsen går tillbaka till 2003. Till Akademiska sjukhuset finns även två stiftelser som gäller cancerbehandling; Stiftelsen Onkologiska kliniken i Uppsala forskningsfond och Selanders stiftelse. Inget av dessa alternativ har man valt. I stället har man träffat ett avtal. Den första bokföringsordern som har återfunnits hos Gothia

den 5 juli 2016 har attesterats av Kjell Malmberg. Beloppet är 64 000 kr. Den har bokförts mot konto 5990. När det gäller gåvor brukar man kontoföra det som övrig kostnad. Dessa 64 000 kr gick in på Adel Shalabis privata konto den 5 juli 2016. Den 31 augusti 2016 fördes 64 000 kr till ett gemensamt konto som Ann-Christin Shalabi stod på. Beloppet har märkts ”badrummet”. Det finns betalningar från det kontot, bl.a. till Apollo partner och Trygg-Hansa. Det kom in ytterligare 32 000 kr från Adel Shalabi som gick till Poolstore Sverige.

År 2017

Den 24 februari 2017 skedde en betalning på 59 000 kr från Gothia till Adel Shalabis FOU-konto. I en chatt från Kjell Malmberg till Adel Shalabi den 16 februari 2017 skrev Kjell Malmberg att han försökt nå Adel Shalabi och bad honom ringa när det passade. Samma dag attesterade Kjell Malmberg överföringen till Adel Shalabi på 59 000 kr. Beloppet har stämts av mot kontoslaget 5990, precis som tidigare. Ett underlag för beloppet finns framräknat som har skett utifrån försäljningen mot Akademiska sjukhuset. Handlingen återfinns i Gothias bokföring. Där står en total försäljning om 2 065 000 kr, sedan $2\,065\,000 - 1\,080\,000 = 985\,010 \times 0,06 = 59\,1006$ kr och för hand 59.101. Det motsvarar sex månader.

Den 6 mars 2017 betalades 29 000 kr till Adel Shalabi, och den 7 mars 20 000 kr till Adel Shalabi. Den 7 och 8 mars kom 20 000 kr in på Avanzakontot. Beloppen har alltså gått till konsumtion.

Den 29 september 2017 betalades 71 500 kr till Medrad. Bokföringsordern är attesterad av Kjell Malmberg den 28 september 2017. Bokföring har skett mot kontoslag 5990. I bokföringen finns motsvarande rapport. $1\,191\,988$ (utifrån försäljning jan-juni 2017) $\times 6\%$ ger beloppet 71 519 kr. Det är ostridigt att Kjell Malmberg har bestämt summan, att det ska motsvara sex procent. Beloppet betalades av Gothia den 29 september 2017 och dök upp på Medrads

konto hos Adel Shalabi. De 16 oktober betalads 21 000 kr och den 20 oktober 2017 45 000 kr till ISK. Sedan står det Anki, Adam från baba.

År 2018

Utbetalning med 56 600 kr har gått till Adel Shalabis FOU konto. Betalningen har attesterats av Kjell Malmberg och har bokförts mot konto 5990. Det finns i bokföringen en lista på vad Gothia har sålt till Akademiska sjukhuset, på 944 240. På det beloppet har beräknats 6 procent, 56 654 kr. I bokföringen återfinns ett meddelande där Kjell Malmberg har skrivit till någon på ekonomi. ”Kan du betala ut till Uppsala bonus till forskning baserat på 944 240:- july – december 2017”. Pengarna har gått från Gothia till Adel Shalabis FOU-konto den 2 februari 2018. Den 11 februari 2018 har 48 165 kr betalats till Hamdi Shalabi, vilket Adel Shalabi har skrivit själv. Det är hans bror.

Den 23 augusti 2018 har 72 800 kr betalats till Adel Shalabi. Enligt en bokföringsorder har Kjell Malmberg attesterat betalningen den 22 augusti 2018 till forsknings- och utvecklingsfond på konto 5990. Underlaget avser försäljning till Akademiska sjukhuset år 2018 och uppgår till 6 procent på 1 212 900 kr, avrundat 72 800 kr. Sedan har utbetalningar skett till Hamdi, Adel och Anki. 30 000 har gått till Adel Shalabis allkonto. Det finns tre uttag på 5000 kr vardera, golf 5 000 kr samt ytterligare uttag representation. Fyra dagar efter det att 72 800 kr betalats ut till Adel Shalabi, den 28 augusti 2018, skickade Johan Nilsson ett mail till Adel Shalabis hotmail; ”Tankar om kommande upphandling och vårt intresse att sälja Dotarem.” Det finns en bilaga till mailet med följande lydelse.

”Tack för ett trevligt möte och lunch.

Vi bestämde att jag informerar dig lite om våra tankar om kommande fyrklövers kontrastmedels upphandling men även vårt intresse och argument för att sälja mera Doatrem ”Byta ut Gadovist”.

Först upphandlingen.

Kontrastmedlets upphandling som gjorts senaste gångerna i fyrklövern är för oss ett bra fungerande upplägg.

Vårt största hot är ju Clariscan ifrån GE som är en generika "Dotaremkopia" som säljer på pris och där gadolinium forskning och utveckling har mindre betydelse.

GE ser gärna att upphandlingen styrs mot substansen "gadoterinsyra" och att 1 substans väljs.

Vi skulle tycka det vore bra om forskning och utveckling av Gadolinium har betydelse i valet av leverantör. Ett skallkrav i att förevisa dokumentationen av sin offererade produkt skulle ju vara intressant!

Vi ser gärna att upphandlingen väljer fler aktörer och inte 1 aktör såsom GE. Argument för kan ju vara att flera linjära Gadolinium stängdes av under nvaramnde upphandlingsperiod såsom Magnevist Omniscan. Saker händer och Guerbet har i pipelinen ett nytt Gadolinium PO 3277."

Två dagar senare, den 30 augusti 2018, sände Adel Shalabi ett mail med kopia till Anna Dufflin och med en rad verksamma personer på sjukhuset och upphandlingsenheten. Ämne var läkemedelsupphandling. Det kallades till ett uppstartsmöte den 7 september kl. 10 – 12. Anbudsmallar bifogades.

Minnesanteckningar från mötet den 7 september 2018 har skickats till bl.a. Hans Sjöberg. Man skrev också om ett uppföljningsmöte den 18 september 2018 i samband med röntgenveckan i Örebro då upphandling av kontrastmedel skulle ske.

Röntgenveckan i Örebro var den 18 - 21 september 2018. Vid den var en stor del av personalen från Akademiska sjukhuset och leverantörer närvarande. I

Adel Shalabis ena Outlook lade han in ett möte den 20 september 2018 kl. 15.00 - 17.30 med ”subjekt” Johan Nilsson och Kjell Malmberg. Två dagar efter upphandlingsmötet hade Adel Shalabi således ett möte med en av leverantörerna.

Anbudsinbjudan gick ut från Region Uppsala den 2 oktober 2018 avseende kontrastmedel. Sista dagen för anbud var den 5 november 2018. Beskrivning av upphandlingen visar att den avsåg kontrastmedel. Enligt upphandlingsdokumentet var sista datum för frågor den 25 oktober 2018. Bengt Robertson var ansvarig handläggare. Lagen om offentlig upphandling användes. Kravspecifikation fanns. Under tilldelningskriterier angavs att pris inte var det enda kriteriet, andra kriterier angavs i upphandlingsdokument. Startdatum var den 1 maj 2019 med slut 2021. Förfarandet var öppet.

Under upphandlingen lades det i Adel Shalabis outlook av Anna Dufflin in ett möte med Gothia Johan Nilsson kl. 10 - 11 den 12 oktober 2018. Mottagare var förutom Adel Shalabi, Johan Nilsson och Johan Wikström. Den 12 oktober skrev Johan Nilsson till Adel Shalabi, Johan Wikström och Per Eckerbom: *”Ang möte den 13 nov. Informera om kontrastmedlet. De har sagt att de skulle ha en demonstration.”* Adel Shalabi svarade samma dag. *”Bra Johan.”* Vid anbudsöppningen visade det sig att sex anbud hade kommit in. Ett av dem var från Gothia. Gothia erhöll ett ramavtal på 2 år gällande Dotarem, med två förlängningar om 1 år. Kjell Malmberg stod som företrädare för leverantören. Han hade då gått över till att vara styrelseordförande. Som kontaktperson två stod Johan Nilsson. Avtal var daterat den 26 april 2019 med startdatum den 1 maj 2019. Säljare var Gothia. Det var ett ramavtal för senare avrop för Fyrklövern. Uppsala tecknade avtal för respektive region.

År 2019

Den 15 februari 2019 skedde en utbetalning om 101 800 kr till Adel Shalabis FOU-konto. Kjell Malmberg har i bokföringen attesterat till Forskning och

utvecklingsfond på konto 5990. Enligt i bokföringen underliggande handling skulle försäljningen till Akademiska sjukhuset uppgå till 1 696 150 kr. 6 % av det blir 101 769 kr, avrundat 101 800 kr. Betalning skedde från Gothias konto den 15 februari 2019 till Medrads konto. Av pengarna fick Hamdi Shalabi 51 000 + 50 000 i februari respektive mars 2019. Överföring ISK av 67 000 kr skedde den 27 augusti 2019.

I ett mail från Johan Nilsson till Adel Shalabi med kopia till VD Philip Malmberg angående golf och försäljning skrev Johan Nilsson att försäljningen av Dotarem hade avstannat, vilket hade bekräftats av Malin Hansen. Johan Nilsson undrade om det fanns något de kunde göra. Den 16 augusti 2019 skrev Johan Nilsson igen till Adel Shalabis angående hämtning av Adel Shalabi och Kjell Malmberg för vidare resa till Ingarö GK med starttid kl. 1300, middag runt kl. 1800 och avlämning av Kjell Malmberg på centralen för tåg kl. 20:34.

Samma dag skrev Johan Nilsson till Adel Shalabi ”*Angående diskussion om fonden så är det på G.*”.

Nästa betalning skedde den 27 augusti 2019 och var på 66 200 kr. Bokföringsunderlag från Gothia visar att fakturan är attesterad av Kjell Malmberg den 26 augusti 2019 på konto 5990, gällande forskning och utvecklingsfond. Av bilaga med försäljningsintäkter från Akademiska sjukhuset framgår att dessa uppgått till 1 103 126 kr. 6 % på det beloppet är 66 188 kr, avrundat 66 200 kr. Den 27 augusti 2019 gick betalning från Gothia in på Medrads konto samma dag. Samma dag gick 67 000 kr till ISK där Adel Shalabi köpte aktier.

År 2020

Enligt bokföringsunderlag daterat den 28 februari 2020 har Philip Malmberg attesterat en betalning på 65 900 kr mot konto 5990, Forskning och utvecklingsfond. En bilaga visar vad försäljningskostnaden i förhållande till Akademiska sjukhuset har uppgått till: 6 % på 1 098 305 kr är 65 898 kr som

avrundats uppåt till 65 900 kr. Beloppet fördes över från Gothia den 2 mars 2020. Pengarna kom in på Adel Shalabis konto samma datum. 50 000 har lämnat samma dag som pengar flutit in. Den 3 mars 2020 fördes 16 000 kr från kontot. Båda överföringarna skedde till Adel Shalabis Avanzakonto.

Nästa betalning skedde den 23 september 2020 och var på 81 100 kr. I bokföringsunderlaget framgår att Philip Malmberg har attesterat den 22 september 2020 på konto 5990. Belopp står under överföring till forskning och utvecklingsfond. Enligt bilaga har försäljningen för perioden till Akademiska sjukhuset uppgått till totalt 1 351 060 kr. 6 % på det beloppet är 81 064 kr, vilket har avrundats till 81 100. Den 23 september 2020 gick betalning från Gothia till Adel Shalabis konto. Det skedde en överföring till Adel Shalabi privata konto på 50 000 kr och den 23 oktober skedde en överföring på 30 000 kr till hans Avanzakonto.

År 2021

Den 30 mars 2021 skedde en utbetalning på 68 500 kr. Bokföringsordern visar att Philip Malmberg attesterade fakturan den 6 april 2021 till konto 5990, Forskning och utvecklingsfond. Enligt underlag avseende försäljningssiffror från Gothia till Akademiska sjukhuset hade försäljningen uppgått till 1 142 435. 6 % av det beloppet, 68 500 kr, kom in på Medrads konto den 30 mars 2021. Överföringar skedde den 21 april 2021 med 50 000 kr och den 14 maj 2021 med 18 000 kr. 50 000 kr har förts över till Avanza-kontot och 18 000 kr till Adel Shalabis privata konto. Därefter har ytterligare 50 000 kr gått till Avanza, dvs. totalt 100 000 kr.

På sommaren 2021 började en ny upphandling avseende kontrastinjektorer. En status skickades för publicering den 6 juli 2021. Den 3 september 2021, dvs. under upphandlingsprocessen, skickade Johan Nilsson ett mail till Adel Shalabis hotmail om CT injektorer avseende krav som de inte kunde leva upp till. Det skulle flyttas från skall till bör eller ej krav. Han hänvisade till ett mail

från Stefan Ehlin till Johan Nilsson. Ämnet var frågor akademiska CT upphandling. Där står att det var skall-krav som de inte kunde uppfylla. Den här upphandlingen avbröts den 10 september 2021 med hänvisning till att ett skall-krav skulle bli bör-krav. Bengt Robertson skrev under beslutet. Yvette Axelsson, som också skrivit under, tog det formella beslutet.

Den 8 september 2021 skedde en utbetalning med 82 400 kr. I Gothias bokföring finns en bokföringsorder med attesterad betalning av PM, som kan vara Philip Malmberg, den 7 september 2021 mot konto 5990. Forsknings- och utvecklingsfond. Enligt bilaga angående försäljning mellan Gothia och Akademiska sjukhuset har denna uppgått till 1 373 540 kr. 6 % av beloppet, 82 400 kr, har gått in på Medrads konto den 8 september 2021. Från kontot har den 12 september 2021 12 000 förts till allkort och 50 000 respektive 20 000 kr går in på Avanza den 13 och 21 september 2021.

Upphandlingen

Sedan den tidigare upphandlingen hade avbrutits skedde en ny upphandling med anbudsöppning den 19 oktober 2021. Två anbud hade kommit in, det ena från Gothia, det andra från Infinity Medical AB. I chatt mellan Adel Shalabi och Kjell Malmberg den 20 oktober 2021 framgår att Kjell Malmberg skrev till Adel Shalabi angående missat samtal och om att ringa senare.

Den 20 oktober 2021 gick ett meddelande från Kjell Malmberg till Adel Shalabi angående golf. Adel Shalabi hade försökt få tag på Kjell Malmberg och Kjell Malmberg hade svarat. I det här läget var Kjell Malmberg styrelseordförande och sonen Philip Malmberg VD. Beslutet om upphandling kom den 28 november 2021. I det tilldelades Gothia avtal. Därefter kom ett nytt avbrytandebeslut, vilket saknar datum. Yvette Axelsson avbröt upphandlingen igen eftersom det saknades uppgifter om takvolym i upphandlingsdokumenten, det vinnande anbudet var för översiktligt i visst avseende och kunde inte anses uppfylla kraven. Det skulle annonseras ett nytt anbud inom kort. Under tiden

innan den nya upphandlingen satte igång fick Akademiska sjukhuset en offert från Gothia ställd till Malin Hansen. Det gällde en Accutron MR, en begagnad röntgenapparat med ett pris på 460 000 kr + moms.

Den 15 december 2021 sände Johan Nilsson ett mail om att GE hade sänkt priset på sin generica och att han ville meddela att Gothia sänkte sitt pris och nu var billigast. Adel Shalabi skickade meddelandet från sin hotmail till Akademiska sjukhuset samma dag. Det blev en ny upphandling den 11 mars 2022 med anbudsöppning den 13 april 2022 gällande kontrastinjektorer som skulle användas av Bild- och funktionsmedicinskt centrum vid Akademiska sjukhuset, med start den 1 juni 2022, slut den 31 maj 2024 och möjlighet till två förlängningar. Enligt förslag till beslut skulle avtalet gå till Gothia som leverantör till regionen av CT kontrastinjektorer.

Under pågående upphandling skedde en inbetalning till Adel Shalabi, som då hade slutat på Akademiska sjukhuset, med 71 100 kr. I Gothias bokföringsorder anges en överföring till forsknings- och utvecklingsfond, konto 5990. I underlaget utifrån försäljning mot Akademiska sjukhuset har angetts 1 185 530 kr. 6 % av det beloppet är 71 100 kr avrundat. Beloppet kom in på Medrads konto den 15 mars 2022. Den 12 april 2022 skedde en överföring på 71 000 kr märkt Adel som gick till Adel Shalabis allkonto 868. Pengarna kom in den 12 april 2022. Ytterligare 50 000 kr kommit från Medrad. Sedan finns tre transaktioner till Nordea finans där Adel Shalabi har löst ut sin leasingbil Tesla från Akademiska sjukhuset.

Adel Shalabi hade vid denna tid lämnat sin tjänst vid Akademiska sjukhuset. Man bestämde att spela golf i Vaxholm den 1 september 2022. Adel Shalabi och Johan Nilsson hade en konversation om detta, även Kjell Malmberg och Adel Shalabi. Ett nytt golftillfälle diskuterades. Vid tidpunkten när man pratade om röntgenveckan var Kjell Malmberg styrelseordförande. Han var inte längre VD, men han hade fortfarande kontakt med Adel Shalabi.

Röntgenveckan 2022 ägde rum i Göteborg den 12 - 16 september. Det var den som Kjell Malmberg relaterade till när han föreslog en ny golftid under röntgenveckan i göteborgsområdet. Det blev dock inget av detta. Golfen avbokades pga. regn. Kjell Malmberg skrev att de skulle träffas i veckan. Åklagarna tolkar det som att de träffades på röntgenveckan och att Kjell Malmberg fortfarande var aktiv.

Adel Shalabi genom advokat Wikerstål

Gothia

Gothia är distributör av medicinteknik och läkemedel och säljer produkter till sjukhus i Sverige och andra länder. Gothia har varit leverantör till och upphandlade av Akademiska sjukhuset sedan åtminstone år 2006, dvs. långt innan Adel Shalabi började arbeta där.

Gothia säljer produkter inom radiologi, bl.a. kontrastmedel och injektorer. Som röntgenläkare har Adel Shalabi kommit i kontakt med de produkter som Gothia säljer, i synnerhet kontrastmedel och injektorer, tidigt i sin karriär. Han har kommit i kontakt med Gothia som bolag och företrädare för Gothia samt träffat Kjell Malmberg och Johan Nilsson på olika kongresser. De har haft en professionell relation, som ibland har befunnit sig i gränslandet och det stämmer att de har spelat golf tillsammans.

Gothia är nischat på specialutrustning på områden där Adel Shalabi är en av de främsta experterna i Sverige. Det är inte konstigt att de har kommit i kontakt med varandra, vilket har kommit till uttryck på olika sätt under årens lopp. Innan år 2016 har Gothia anlitat Adel Shalabi som rådgivare och sakkunnig på konsultbasis eftersom han sitter på forskning och kunskap.

Transaktioner

Det har skett transaktioner från Gothia till Adel Shalabi och Medrad. Det ifrågasätts inte att de överföringar av pengar som åklagarna har gått igenom har ägt rum. Det som ifrågasätts och bestrids är orsaken som påstås. Adel Shalabi är här av annan uppfattning än åklagarna. De första åren 2014, 2015 och 2016 har Adel Shalabi vid flertal tillfällen agerat konsult och rådgivare åt Gothia Medical. Alla ersättningar som har betalats under denna period är ersättning för rådgivning, konsultarbete men också utlägg, bl.a. restaurangnotorna. I tabellen för åtalspunkt 8 - 10 avser de fyra första transaktionerna betalning av fakturor för konsultarbete som Adel Shalabi har gjort samt utlägg som han har haft. På röntgenveckan har Adel Shalabi haft konsultuppdrag. Han har träffat Gothia och haft utlägg och fått ersättning.

Transaktion 2 har att göra med utlägg i samband med en konferensresa till Skottland. Adel Shalabi är medlem i olika typer av sammanslutningar för röntgenläkare. International Skeleton Society (ISS) har årliga kongresser och konferenser där forskare och läkare utbyter kunskap. Den är öppen bara för medlemmar. Gothia har använt sig av Adel Shalabi. Han har åkt dit och Gothia har bekostat det. Detta har gynnat även Adel Shalabi. Han har inhämtat kunskap med syftet att komma tillbaka och uppdatera Gothia så att Gothia kunde ligga i framkant med sitt produktutbud. Transaktion 2 är utlägg som Adel Shalabi har haft för resan. Det finns ett foljebrev där Adel Shalabi beskriver det han har gjort och vilken nytta det har gjort för Gothia.

Av bokföringen hos Gothia framgår att detta är konsultarvode. Det framgår även av en faktura från Medrad angående CT injektor och CT diagnostik. Under hela år 2015 hjälpte Adel Shalabi Gothia med rådgivning avseende detta. Det konsultarbetet mynnade ut i en överföring i februari 2016. Den har sin grund i två separata fakturor från Medrad, 140 000 + 150 000 kr + moms. Varför detta har betalats i en klumpsumma vet Adel Shalabi inte. Fakturorna har ställts ut av Medrad och har olika förfallodag, ganska lång tid efter det att rådgivningsarbetet har slutförts. De skickades först år 2016.

Utöver ersättning för konsultarbete och utlägg har Adel Shalabis forskning stöttats och sponsrats av Gothia. Samarbetet började år 2016. Det forskningsanslag som kunde utgå via ALF var väldigt lågt och begränsat till ungefär 50 000 kr per år. Adel Shalabi sökte sig därför till andra ställen för ytterligare bidrag. Han måste resa för att nå ut. 50 000 kr räckte inte till detta, inte heller till att stötta doktorander och skicka dem på kongresser m.m. Ett konkret exempel är Röntgenveckan, som är en årlig svensk konferens. 2022 hölls den i Göteborg och Adel Shalabi var en av läkarna som föreläste som expert.

År 2016 erbjöd Gothia sig att stötta Adel Shalabi och den forskning han och doktorander bedriver. Betalning skulle ske till en fond två gånger per år. Adel Shalabi skulle förvalta fonden. Ett skriftligt avtal upprättades av Gothia och undertecknades av Adel Shalabi. Det avser ett stöd till radiologi. Överföring skulle ske två gånger per år.

Transaktionerna 6 - 17 är de transaktioner som skedde till följd av avtalet om forskningsstöd. Stödet har betalats ut av Gothia, enligt Adels Shalabis uppfattning benefikt. Det var ett stöd till forskning inom samma fält som Gothia tillhandahåller produkter i. Storleken på forskningsstödet har bestämts ensidigt av Gothia. Adel Shalabi har aldrig krävt betalning av Gothia inom ramen för forskningsstödet. Pengarna han fått in har han använt för att stötta sin forskning genom betalning av konferensar, resor och andra utgifter. En del av pengarna är överskott som han inte hade för avsikt att använda i närtid. Därför har överföringar skett till Avanza för förvaltning. Pengarna har betalats in till ett forsknings- och utvecklingskonto i SHB, namngett som FOU konto. Pengarna har till viss del blandats samman med andra pengar på det kontot. Det har varit inte bara pengar från Gothia. I flera fall har han fört över pengar från FOU-kontot till ett konto som han har ett kort kopplat till för att kunna göra betalningar. Därför har pengarna kommit in och gått ut från kontot. När t.ex. en flygresor har krävt kortbetalning har pengar överförts till konto med kort.

Adel Shalabis forskning

Adel Shalabi är upphovsmakare till flera forskningsgrupper. Forskningsgrupp 1 Idrottsskador träffas 4 - 5 gånger per år sedan 7 - 10 år tillbaka. Exempel på kostnader är att Adel Shalabi bjuder på lunch eller middagar ibland. Dessa har betalats med forskningsmedel bl.a. från Gothia. Gruppen brukade träffas på röntgenavdelningen.

Forskningsgrupp 2 träffas 4 - 5 gånger per år sedan 7 - 10 år tillbaka. Även här har Adel Shalabi kostnader. Han har betalat resor till Göteborg och Linköping samt för lunch i Uppsala.

Forskningsgrupp 3 träffas ett antal gånger per år. Adel Shalabi har kostnader för dessa träffar.

Forskningsgrupp 4 i Alexandria, Egypten, ger ut olika publikationer som Adel Shalabi har varit delaktig i. Khaled Matrawt är medförfattare i den senaste publikationen. Det är en aktiv forskningsgrupp som producerar vetenskapliga artiklar som också publicerats.

Sponsring

Gothia har inte fått ut någonting för sponsringen. Det har varit en goodwillgest. Gothia vill ligga i framkant. Gothia har inte förväntat sig att Adel Shalabi skulle hjälpa till med några upphandlingar. Däremot har Gothia använt Adel Shalabi som bollplank när det gäller medicin och forskning. Adel Shalabi har diskuterat egen forskning, men också radiologi och forskning som har att göra med saker som är intressanta för Gothia. Ett sådant ämne är kontrastmedel. Exempel på detta från Adel Shalabis e-post är ett mail mellan Adel Shalabi och Johan Nilsson den 19 oktober 2017 som innehåller en diskussion om en artikel om gadolinium kontrastmedel. I ett annat mail den 11 december 2017 diskuterade de en studie och skickades en länk till en vetenskaplig artikel. Detta sidomaterial visar hur Gothia och Adel Shalabi diskuterade forskning

som har att göra med kontrastmedel. Gothia har även haft möjlighet och uppmuntrats att ta del av Adel Shalabis publikationer.

Överenskommelsen om att stödja Adel Shalabis forskning avslutades när Adel Shalabi lämnade Akademiska sjukhuset vid årsskiftet 2021 - 2022.

Samtliga produkter som Akademiska sjukhuset har köpt in från Gothia har blivit upphandlade på ett korrekt sätt. Gothia var leverantör till Akademiska sjukhuset långt innan Adel Shalabi anställdes där. Adel Shalabi har aldrig varit med i någon upphandlingsgrupp som utvärderar och fattar beslut.

Läkemedelsupphandlingen år 2014 omfattade Fyrklövern och var väldigt stor. Den var inte initierad av Adel Shalabi, utan av produktionsstyrelsens arbetsutskott. De som deltog i beslutsfattandet var en rad läkare och experter. Från Uppsala deltog inte Adel Shalabi.

Direktupphandlingen av en CT injektor år 2015 gjordes på uppdrag av avdelningschefen för molekylär bilddiagnostik Anna Eriksson. Adel Shalabi var inte inblandad. Han hade ingenting att göra med den upphandlingen. Inköpet som de gjorde hade ingenting att göra med Johan Nilssons förfrågan om Tierp. Tierp har ingen CT utrustning. Det var ologiskt att Tierp skulle köpa en CT injektor. Adel Shalabi var inte med i upphandlingsgruppen. Han har inte fattat något beslut eller påverkat annan att ta beslut. Att Johan Nilsson som säljare kontaktade Adel Shalabi för att försöka sälja Gothias produkter är inte konstigt. Adel Shalabi svarade inte på mailet. Att en leverantör ville veta vad det kan komma för krav i en upphandling är inget ovanligt. Även här är åklagarnas påstående felaktigt. Adel Shalabi har inte lagt sig i på något sätt.

Beträffande upphandlingen av CT injektorer på sommaren 2021 finns inget påstående om att Adel Shalabi har lagt sig i. Frågan är varför den finns med i bevisningen. Adel Shalabis uppfattning är att han inte har varit inblandad i den upphandlingen på något sätt. Det har inte varit någon ändring av skall-kravet.

Av det åklagaren lagt fram finns ingen bevisning om vad som skulle ändras i upphandlingen som gjorde att den avbröts.

Adel Shalabi har varit chef på Akademiska sjukhuset men har inte haft en ställning där han har kunnat fatta beslut som har kunnat gynna Gothia inom ramen för någon av de här upphandlingarna. Det saknas dessutom bevisning för att de medel som Adel Shalabi har tagit emot har varit avsedda att påverka honom i hans tjänsteutövning. Ingenting tyder på att Gothia har förväntat sig det. Det finns ingen bevisning om att Adel Shalabi i någon mån ska ha påverkat någon annan, t.ex. en kollega.

De enda gånger man kan se att Adel Shalabi i någon mån har lagt sig i beslutsfattandet är två undantagsfall, i mars 2020 och april 2021. I mail från Johan Nilsson till Adel Shalabi anfördes ”*Vore bra om de kunde ta hem beställning Dotarem*”. Vid tillfället var Gothia redan upphandlad. Adel Shalabi svarade: ”*Jag har pratat med Malin och hon har beställt.*” Här vill Adel Shalabi lyfta fram att den 12 mars 2020 var några månader in i Covid-19 pandemin. Det var brist på läkemedel och Adel Shalabi fick möjlighet att köpa in läkemedel som fanns i lager av leverantör. Han ville säkra att Akademiska sjukhuset hade medicin i lager. Dessutom pratades det om rabatt. Det Adel Shalabi gav direktiv om var att köpa in en upphandlad produkt som det var brist på. Det här agerandet från Adel Shalabi hade sett likadant ut oavsett leverantör. Gothia fick ingen särskild fördel. I april 2021 skrev Bengt Robertson till Adel Shalabi och bekräftade uppdaterade priser. Adel Shalabi skrev till Malin Hansen om sänkningen av priset. Det Adel Shalabi gjorde var att ge instruktioner att köpa in produkter, men anledningen var inte att Gothia sponsrade forskning på sidan om. Direktiven var till följd av att Gothia hade sänkt sina priser så att de var billigast. Det var bara direktiv att köpa in den billigaste produkten, vilket ligger inom uppdraget för en verksamhetschef och är i sjukhusets intresse. Det var en besparingsåtgärd som hade kunnat avse

vilken annan leverantör som helst. Om annan hade hört av sig och skrivit samma.

Kjell Malmberg och Gothia genom advokaterna Strandberg och Natt och Dag

Åtalet sträcker sig över nästan 10 år. Under den tiden har mutlagstiftningen förändrats. Åklagarna ifrågasätter i målet varje kontakt mellan parterna, vilket är fel. Den senaste omfattande ändringen av mutlagstiftningen skedde den 1 juli 2012. Den kod som åklagarna hänför sig till togs fram i samband med det. Två begrepp i den var väsentliga. Ett var beteendepåverkan. Man får inte agera på ett sätt som kan vara beteendepåverkande, vilket är viktigt att skilja från attitydpåverkan. Attitydpåverkan är marknadsföring. Allt sådant kan inte förbjudas. Det är en del av grundläggande frihet.

Industrin måste vara involverad i läkemedelssidan. Därför har man tagit fram ett omfattande regelverk för hur man får umgås. Man kan inte förbjuda all kontakt. Ingen av de betalningar som åberopas har skett i anslutning till en försäljning.

Kjell Malmberg är 73 år. Han är säljare och entreprenör. Verksamheten, som startades år 1986, har skett utan anmärkningar och ifrågasättande. År 2021 överläts 13 % till sonen som nu är VD. 87 % ägs av Kjell Malmberg Förvaltnings AB. Det är ett 37 år gammalt familjeföretag med begränsad storlek.

Kjell Malmberg är ordförande och bollplanket i verksamheten. Forskning finns med i framkant. Gothia har 300 kunder i Sverige, Norge och Danmark. Bolaget har 20 anställda, varav 10 säljare. Det finns en ekonomifunktion, en marknadschef och IT-specialister m.m. Under åren har Gothia bidragit till forskning genom olika stöd. År 2018 lämnade Kjell Malmberg över till sonen

Philip Malmberg som VD. Bolaget erbjuder även omfattande utbildning och träning, antingen hos kunden, i bolags lokaler eller hos leverantör.

Åklagarna har påstått att det aktuella avtalet är ett skenavtal, dvs. att Kjell Malmberg medvetet har agerat i strid med gällande lag. Han hade som VD fram till år 2018 ett övergripande ansvar för verksamheten, främst affärsstrategi, bolagets utveckling och kundvård. Han hade inte någon aktiv roll i den dagliga verksamheten eller i försäljningen, tio säljare ägnade sig åt detta. Han har inte haft någon löpande kontakt med kundleverantörer mer än i goodwill syfte. Han var med på mässor. Han har upplevts som Mr Gothia Medical. Ingen av de aktuella betalningarna har anknytning till någon specifik affär. Ett mail har skickats med betalning för utlägg. 25 dagar senare skedde ett stort inköp. Det är inte en sådan koppling som krävs. Johan Nilsson har varit divisionschef för Gamma. Respektive divisionschef är ansvarig för budget, medverkar på mässor och har ansvar för kunderna. De har direkt kundkontakt. Kjell Malmberg har inte haft någon del i genomförande av affärer i detalj.

Ekonomifunktionen har bestämt vilket konto som hanterades. Marie Dahl är ekonomichef och har ansvarat för den löpande bokföringen. En auktoriserad revisor har granskat bokföringen. Allt är transparent och genomgången. Vad gäller fakturor tas de emot och görs en första kontroll av receptionspersonal. De har därefter skickats vidare för godkännande till den som står som referens, dvs. divisionschef eller ansvarig säljare. Efter okej skickas fakturan till ekonomiassistent. Affären genomförs. Därefter förs handlingen in i Visma. Den går till Kjell Malmberg som kontrollerar fakturan. Han förlitade sig på att de som har godkänt fakturan har gjort kontroller som innebär att den är korrekt. Att den verkar rimlig och har godkänts i tidigare leden. Kjell Malmberg attesterade fakturan. Detta innebär inte att han har deltagit i granskningen.

Betalning av fakturor har skett efter sedvanlig kontroll och godkännande. Kjell Malmberg har förutsatt att de har varit korrekta och affärsmässiga. Vissa

betalningar har gått till konton som man möjligen kan ifrågasätta. Kjell Malmberg har utgått från att betalning till anvisade konton är korrekt och att den har bokförts korrekt. Kjell Malmberg har under alla förhållanden saknat uppsåt att otillbörligt lämna förmåner.

Gothia har i samarbetet med kunder varit intresserat av att driva forskningen framåt för att ligga i framkant. Bolagets företrädare har alltid agerat i enlighet med det som är brukligt i branschen. Enligt de policys som åklagarna har gått igenom var det tillåtet att stå för kostnader i samband med mässor. Detta skärptes i samband med den ändring som kom år 2013. Av överenskommelsen för Sveriges kommuner och Landsting framgår att parterna anser att samverkan mellan hälso- och sjukvården och industrin är en viktig del för utveckling. Det är ett område som kräver att man tar del av nya rön för att föra utvecklingen framåt. Reglerna innebär inte att man inte får träffas. Inbjudan till en sammankomst skickas alltid till verksamhetschefen. Det är därför inte konstigt att Kjell Malmberg har haft kontakt med Adel Shalabi. I den konsultverksamhet som denne har haft som bisyssla har en arbetsgivare angetts och det har varit Medrad. Reglerna om donationer får inte tolkas som att man inte får beräkna bidrag till forskning på resultatet på försäljning. Det får styra donation.

Fakturorna

Den första betalningen skedde den 24 oktober 2014. Det var en utläggsbetalning i samband med röntgenveckan. Underlagen skickas till divisionschefen den 15 december 2014, varefter divisionschefen efterfrågade precisering. Det framgår att det är kostnader som direkt berör Gothias verksamhet.

Kjell Malmberg har till slut attesterat denna och i stort sett alla andra fakturor förutom de senare posterna sedan hans son tog över. Han har stämt av respektive kostnad med divisionschefen. Den kontrollen Kjell Malmberg har gjort var på ett övergripande plan. Antingen har fakturan godkänts redan i receptionen. Annars har den skickats till ansvarig person. Sedan har det varit ett steg till och därefter Kjell Malmberg. Kjell Malmberg har förutsatt att fakturorna var okej. Samtliga belopp erlades enligt instruktioner man fått från den som ställt ut fakturan eller har begärt ersättning för utlägg. När det är ett personkonto står det inte vem som äger kontot. Beloppen har erlagts till de kontona som angivits. Inledningsvis har de bokförts på 6550, de senare på konto 5990. Annan person har valt att bokföra på dessa konton. 6550 är korrekt för konsulttjänster.

Betalningen den 19 november 2014 har avsett utlägg för en Skottlandsresan. En utförlig skriftlig redogörelse har lämnats om resan från Adel Shalabi. Ingenting är konstigt med den kostnaden. Fakturan har slutattesterats av Kjell Malmberg efter kontroll med divisionschefen. Kontrollen har avsett rimlighet och att instruktioner har följts. Han har bedömt att det är kostnader som Gothia ska stå för.

Betalning (3) den 30 april 2015 är reglering av en faktura från Medrad. Av fakturan framgår att referens var Johan Nilsson. Fakturan har granskats av en assistent, har därefter gått till Johan Nilsson pga. referens, granskats och fått okej som en riktig kostnad som skulle belasta Gothia. Först därefter har den skickats till Kjell Malmberg för slutattestering. Kjell Malmberg har godkänt fakturan och har inte haft någon anledning att ifrågasätta riktigheten. Det är en korrekt faktura som ska belasta Gothia.

Betalningen den 19 augusti 2015 avser en kostnadsersättning som har specificerats av Adel Shalabi. De personer som har medverkat framgår. Kjell

Malmberg slutattesterade kostnaden efter vanlig kontroll. Det har inte funnits någon anledning för Kjell Malmberg att ifrågasätta riktigheten av kostnaden.

Betalningen den 26 februari 2016 avser två fakturor utställda från Medrad på 140 000 och 150 000 kr. På båda fakturorna står Johan Nilsson som referens. De har gått till honom för godkännande. En SMS-konversation mellan Johan Nilsson och Adel Shalabi har ägt rum. Kjell Malmberg bestrider att han har deltagit i något samtal. Såvitt han minns har inget sådant samtal ägt rum, vare sig vid denna tidpunkt eller någon annan. Fakturorna granskades av Johan Nilsson som gav sitt godkännande. Kjell Malmberg kontrollerade därefter på vanligt sätt och ifrågasatte inte riktigheten. En betalning skedde av båda fakturor. Det är två olika verifikat och två olika affärshändelser.

Forskningsfonden

Information om en forskningsfond till universitetssjukhuset kom från Adel Shalabi som verksamhetschef under år 2016. Det var ett projekt som han ville bidra till för att driva forskningen framåt. Gothia har bidragit på olika sätt, även till radiologiska institutet.

Avtalet togs fram från Gothias sida. Det avser en utfästelse om gåva. Avtalet lämnades till ekonomiavdelningen som tog in det i bokföringen. Det blev fördelat på halvår. Det viktiga är att Gothia bestämde fritt vid varje tillfälle om bolaget ville fortsätta stödja och med vilket belopp. Summan av beloppet bestämdes av Kjell Malmberg. Han ansåg att 6 % var ett rimligt belopp. Det är viktigt att känna till att det inte fanns något på förhand bestämt belopp. Man kunde aldrig veta vad resultatet skulle bli. Det var en rent benefik välgärning. Sedan kunde avtalet ha formulerats mer noggrant. Om Kjell Malmberg ansett att detta var korrekt är det inte ett skenavtal.

Betalning har skett till ett anvisat konto, som Gothia inte har haft anledning att ifrågasätta. Den har bokförts på kontot 5990, Övriga kostnader för reklam och

PR. Kjell Malmberg har inte haft någon aning om hur konteringen har gått till. Åklagarna har påstått att konto 6993 för lämnade gåvor och bidrag skulle ha använts. Det är möjligen mera rätt eller 5980 Institutionell reklam och sponsring. Hur det har bokförts är av underordnad betydelse. Kjell Malmberg har utgått från att det har skett korrekt.

Såväl Kjell Malmberg som Gothia har förutsatt att pengarna har gått till ett särskilt upprättat konto för forskningsfonden. Om det visar sig att Adel Shalabi själv har tillgodogjort sig det är det inget Kjell Malmberg har känt till.

Gothias försäljningssiffror mot Akademiska sjukhuset åren 2013 – 2023 visar att försäljningen dök. Detta förhållande talar starkt mot åklagarnas arbetshypotes i målet.

Johan Nilsson genom advokat Cedermark

Johan Nilsson har uppfattat att Gothias stöd till Akademiska sjukhuset har varit legitimt. Han har inte kunnat påverka eller avsett att påverka offentlig upphandling. Gothia har legitimt tilldelats försäljningsmöjligheter efter upphandlingar. Adel Shalabi har inte fattat beslut om inköp från Gothia. Gothia har inte haft några fördelar gentemot andra. Mutor syftar normalt till en gentjänst. Det har inte förekommit någon sådan i förhållande till Gothia.

Regionen har aktivt verkat för att minska sina kostnader och har hoppats på att industrin skulle ta del av kostnader för forskning och utveckling. I vården förekommer ofta benefika inslag i transaktioner för att bidra till forskning utan utbyte. Kontakter med anställda i offentlig sektor är tillåtna. Stödet är av ekonomisk karaktär. Det betyder att samverkan har varit tillåten. Konsultation och representation har skett samt stöd till forskning. Johan Nilssons kontakter med vårdanställda har varit legitima.

Johan Nilsson har varit säljare på Gothia i cirka 30 år. Han vidgår att han har haft den kontakt med vården som åklagarna påstår. Det är hans jobb att ha

sådana dagliga kontakter i syfte att sälja in Gothias produkter. Han har kontakt med ett flertal regioner och andra beställare. Dessa kontakter kan variera. Johan Nilsson har inte haft något eget incitament att begå brott. Han har i sin tjänst en fast lön med en blygsam bonus på 2 – 3 % av försäljningen. Den bonus som har varit hänförlig till Region Uppsala var någon eller några tusenlappar per år. Hans ekonomihantering har begränsats till att han har tagit emot kostnadsuppdrag/verifikat som han vidarebefordrat. Han har inte haft del av den ekonomiska funktionen i bolaget. När han tagit emot ett verifikat har han kontrollerat att det har stämt enligt det han har känt till och har sedan skickat dessa vidare. Han saknar firmateckningsrätt och attesträtt.

I princip all Gothias försäljning sker genom offentlig upphandling. Priset styr upphandlingens utfall. Det finns vätskor från olika leverantörer som är relativt snarlika. När beställare ska bestämma sig är priset därför avgörande. Oavsett kontakter som förekommit från Gothias sida med vården har det inte gått att påverka upphandlingens utfall. Det syfte som ligger bakom en riktig muta kan man inte åstadkomma eftersom prisbilden är avgörande.

Akademiska sjukhuset som del av Region Uppsala har haft ansträngd ekonomi och beslutat om omfattande besparingar. För att på kort sikt förbättra Akademiskas ekonomi beslutade sjukhusdirektören om sju olika saker. En var att begränsa utbildning och resekostnader. Eftersom utbildningskostnader fortsätter att uppkomma måste de fortsätta att finansieras på annat sätt. Då kom samverkandeindustrin in. När Adel Shalabi fick bidrag från industrin var det ett naturligt inslag som delvis förklaras av att sjukhuset beslutat att skära ner. Det medför att kontakter mellan vården och industrin har varit naturliga. De har haft flera syften. En leverantör vill ha reda på vad en beställare vill ha. Då förutsätts att kommunikation sker, utan krav på motprestation. Samverkan mellan kliniker, forskare och leverantörer är tillåten och påbjuden. Johan Nilsson har därför ett antal formella och informella kontakter. Att spela golf

låter kontroversiellt, men det kan användas för att diskutera olika saker. Det tillbakavisas att en golfkontakt i sig skulle vara kontroversiell på något sätt.

12 kap LOU har bestämmelser om när kontakter är otillåtna. Johan Nilsson har inte fört någon sådan dialog. Han har inte haft kontakt med beslutsfattare i upphandlingar eller någon annan otillåten kontakt med vården.

Gothia över tid har stått för bidrag till vården. Det är inte ett unikt inslag för Gothia. Stöd utan krav på motprestation förekommer med hundratals miljoner kr per år.

På Uppsala universitets hemsida flaggas för och presenteras en fundraising avdelning. Där framgår att externa bidrag finansierar cirka 50 % av forskning på universitet. Även Akademiska sjukhuset har skrivit om samverkan och samarbete.

De åtalade betalningarna har inte varit några otillåtna stöd. Johan Nilsson har inte haft någon egen kunskap om regelverken i sammanhanget. Johan Nilsson har inte haft närmare insyn i de regelverk som åklagarna har åberopat. Vid konsultation av och uppdrag för industrin får ersättning betalas för utfört arbete, resor, kost och logi. Resan till Edinburgh har varit en för branschen legitim kostnad. Den upprättade bilagan till räkningen kom till i syfte att precisera vad som är tillåtet.

Det är riktigt att det har förekommit kostnadsersättningar för konsultationer och representation. Att det rent allmänt är så att sjukhus gynnas av samverkan kommer till uttryck på Gothias hemsida. Gothia har behov av den senaste kunskapen och kompetensen när man säljer vätska på det sätt som Gothia gör. Adel Shalabi var då ett viktigt inslag. Han sitter på enorma expertkunskaper på områden. Gothia har varit angeläget om att säkra kommunikation kring detta. Johan Nilsson är leg. röntgensjukskötare men har inte arbetat med det på länge.

Adel Shalabi och Gothia har haft intresse av att uppehålla kontakter. Det har funnits ett intresse av att Adel Shalabi har inställt sig i Edinburgh på ISS. Det medförde att man från Gothias sida ansåg att det har varit legitimt att bekosta resan. Gothia har haft krav på att ta in ett tillräckligt underlag. Bokföringen har varit fullvärdig och har innehållit även en reseberättelse. För att medföra avdragsrätt har det funnits kontakter mellan Johan Nilsson och Adel Shalabi där de har diskuterat saken. Betalningen har redovisats fullständigt transparent och utan invändning från företagets revisor. När mutor sker agerar man normalt i mörkret.

Gothia har bekostat förtäring och dryck i samband med sammankomster och produktinformation. Man har uppställt krav på koppling till sammankomsten. Den har varit till nytta för Gothia. För räkningarna från Karlstad har funnits en direkt koppling till röntgenveckan där Gothia var utställare och ville diskutera sin produkt i syfte att sälja. Johan Nilsson har haft kontakt med Adel Shalabi och bett om verifikat på deltagare och fått svar. Orsaken till att det har efterfrågats är de bokföringsföreskrifter som finns. Kostnaden har behövt verifieras.

Johan Nilsson har inte haft någon insikt i Adel Shalabis hantering av medel. Han har inte heller känt till Adel Shalabis interna kontakter, i vilken mån han diskuterat eller inte diskuterat bisyssla med sin arbetsgivare. Johan Nilsson har inte utgått från annat än att Adel Shalabi har hanterat sin roll och sina kontakter på bästa sätt enligt gällande regelverk. Om han ställt sig en fråga om bisysslor har han utgått från att Adel Shalabi har skött det korrekt.

Johan Nilsson inte tagit initiativ till eller fattat beslut om någon forskningsfond. Han har ingen teckningsrätt eller annan rätt att ta ekonomiska beslut. Johan Nilsson har inte haft del i bidragets storlek. Det har tagits av bolagets ultimate ägare som beslutat om att på visst sätt dela med sig av vinsten. Gothia har betalat till ett anvisat forsknings- och utvecklingskonto. Betalningarna har gått

till ett sjukhus, inte till Adel Shalabi personligen. Det innebär för Johan Nilsson att man har betalat ut stöd utan krav på motprestation. De kontakter som förekommit har varit legitima.

Johan Nilsson har haft kontakt med t.ex. Adel Shalabi, Malin Hansen och Bengt Robertson. Han har försett dem med argument för att Gothias produkter ska köpas. Det ligger inom ramen för hans uppdrag som säljare. Det har varit ett typiskt och ordinärt agerande i ett säljaruppdrag. Prisförhandlingar har skett och rabatter lämnats. Johan Nilsson har kontaktat Adel Shalabi som har vidarebefordrat Gothias erbjudande till verksamhetschefer, som har accepterat ett erbjudande med överenskommelse om rabatt. På så sätt har sjukhuset sparat pengar.

Det är vanligt i branschen med priskrig mellan leverantörer. Produkterna är relativt snarlika. Gothia har haft intresse att delta i upphandlingar och konkurrensen har gynnat sjukhuset. Mailen från Johan Nilsson till Bengt Robertson visar på en öppen dialog där sjukhuset har haft ett intresse av att spela ut leverantörerna mot varandra och få dem att sänka sitt pris.

När det gäller upphandling har Gothia legitimt tilldelats försäljningsmöjlighet efter upphandling. Flera leverantörer vann och samtliga anbudsgivare blev tilldelade kontrakt i sammanhanget.

Adel Shalabi har inte fattat beslut eller deltagit i förslag om beslutet angående tilldelning. Ett mycket stort antal läkare har deltagit i förslaget till beslut, inte Adel Shalabi.

Gothia har under många år omfattats av ramavtal med Region Uppsala, även innan Adel Shalabi blev verksamhetschef. Kopplingen mellan Gothias försäljning och Akademiska sjukhuset har inte varit Adel Shalabi. Försäljning har inte ökat under hans tid. Regionen har inte betalat ett högre pris. Tvärtom har det blivit billigare när man har köpt Gothias produkter.

Johan Nilsson har sedan 2017 varit ansvarig för försäljning av kontrastmedel till Akademiska sjukhuset. En kollega har ansvarat för försäljningen av CT-injektorer. I samband med upphandling har en kollega bett Johan Nilsson att kontakta Adel Shalabi angående ett skall-krav. Om man inte kan uppfylla skallkraven kan man inte åstadkomma försäljning. En öppen kontakt i frågan har förekommit. I kontexten har Johan Nilsson ställt en fråga till Adel Shalabi på ett formellt riktigt sätt. Ingen kommunikation har skett under radarn.

Åtalspunkt 11 - 14 Siemens

Åklagarna

Regionen genom chefsjuristen Anne Nilsson gav till polismyndigheten in ett tillägg till tidigare anmälan där hon bifogade underlag som pwc hade tagit fram mot Adel Shalabi och Medrad som handlade om Siemens och Thomas Lindström. Där framgick att Adel Shalabi hade haft mycket kontakt med Siemens med golfspel samt betalning av utlägg och utbildning. Det gällde bl.a. en julkmiddag för 19 personer som bokades av en administratör på Akademiska sjukhuset att hållas i december 2018 i Uppsala. När restaurangen skickade ett menyförslag vidarebefordrades det till Thomas Lindström, som därefter skrev att han hade betalat middagen. Adel Shalabi tackade. Thomas Lindström skrev därefter att Adel Shalabi skulle skicka en deltagarlista för middagen.

I slutet av år 2018 pågick en offentlig upphandling där Siemens skulle sälja en ultraljudsutrustning till Akademiska sjukhuset där Adel Shalabi var verksamhetschef. Han hade möjlighet att påverka utgången av upphandlingen. Det var i samband med e-postkonversationer som Thomas Lindström erbjöd sig att betala julkmiddagen, vilket Adel Shalabi tackade ja till. I offerten från Siemens till Akademiska sjukhuset lade man till en post om 100 000 kr som skulle avse en ultraljudsutbildning. Akademiska sjukhuset kom att göra en

beställning av ultraljudsutrustningen utifrån offerten. Eter leverans betalade Akademiska sjukhuset Siemens i enlighet med den beställning som hade skett. I juli 2019 fakturerade Adel Shalabi genom Medrad Akademiska sjukhuset 100 000 kr.

Thomas Lindström hade funktionen som extern firmatecknare hos Siemens Healthcare AB från den 16 december 2015 till den 29 maj 2018 och därefter åter den 22 mars 2019 med utträde den 17 augusti 2020.

Siemens hade ett eget regelverk, kallat Code of conduct. Bakgrunden till den var att Siemens var inblandad i en stor muthärva där 12 miljarder kr betalades ut mellan år 2002 och 2006. Pengarna användes som smörjmedel för att teckna kontrakt i bl.a. Ryssland och Nigeria. I Tyskland beskrevs korruptions-skandalen som den största dittills. Den kostade Siemens 22 miljarder kr i rättegångskostnader och böter. Därför utarbetades hos Siemens Business Conduct Guidelines i september 2017. De gällde till oktober 2019. I förord till reglerna sades bl.a. att förlusten av Siemens goda namn var en mycket tyngre börda att bära än den ekonomiska skadan.

I Code of conduct sägs bl.a., att det inte är tillåtet att ge förmåner till en offentligt anställd för att på något sätt kunna påverka beslutsfattandet eller om det skulle kunna uppfattas påverka beslutsfattande. Siemens regler visar på ett starkt intresse från Siemens att man ska följa de regler som finns och inte hamna i samma sits som Siemens tidigare varit i.

I slutet av år 2018 pågick en offentlig upphandling där Siemens skulle sälja in en ultraljudsutrustning, Acuson Sequoia, till Akademiska sjukhuset. Ett mail från Jörgen Israelsson på Siemens till Johan Krause den 31 oktober 2018, med cc Adel Shalabi, gällde besök för demonstration av maskinen på Akademiska sjukhuset. Johan Krause svarade den 2 november 2018 och angav vissa tider när de kunde ta emot besök. Siemens hade alltså möjlighet att komma och diskutera upphandlingen. Thomas Lindström mailade Adel Shalabi den 8

november 2018 angående bokad tid den 19 november 2018. Han hade tittat på konfiguration och skissat på ett grundsystem samt angav priser. Detta visar att kontakt hade förekommit mellan Thomas Lindström och Adel Shalabi angående det förestående möjliga inköpet. I Outlook appointment hade Adel Shalabi bokat in subject Thomas Lindström den 19 november 2018 kl. 16.30 - 18.30 för ett möte.

En offert 1 från Siemens till Akademiska sjukhuset röntgenavdelningen är daterad den 7 november 2018 och gällde till den 1 december 2018. Priset var 978 000 kr före eventuella tillval. Då ingick i position 23 en ultraljudutbildning FAS dag grund. I position 24 finns som tillval en ultraljudsutbildning, uppföljning för 17 000 kr. Den kunde alltså väljas till. Ytterligare tillägg kunde göras. I Punkt 16 Utbildning i villkoren anges: *”I samband med leverans organiserar Siemens Healthcare AB utbildning av beställarens kliniska och tekniska personal i utrustningens handhavande och skötsel. Rekommenderad utbildning framgår av anbudet där kostnaden för respektive utbildningspost är en del av det totala anbudspriset. Önskas ytterligare utbildning offereras detta under Tillval ytterligare utbildning där även kostnaden per utbildningspost framgår. En utbildningsplan upprättas av Siemens Healthcare AB i samråd med beställaren som ansvarar för att all berörd personal ges tillfälle att delta i utbildningen. Vid eventuell upprepning av utbildningen utgår en extra kostnad.”* Siemens utbildade alltså personal i handhavande och skötsel. Rekommenderad utbildning finns i offerten som en del av det totala anbudspriset. Ytterligare utbildning var tillval.

Den 25 - 13 november 2018 var RSNA-konferensen i Chicago. Thomas Lindström var där som representant för Siemens. Adel Shalabi och Thomas Lindström träffades under konferensen. Åklagarna påstår att de diskuterade Akademiska sjukhusets köp av ultraljudssystemet. Under konferensen skickade Thomas Lindström den 29 november 2018 ett mail till Adel Shalabi angående förutsättningar för direktupphandling av Acusan Sequoia med en text som Adel

Shalabis kollegor använt för direkt upphandling och påståendet att *"den bör du också kunna använda som motivation, tänker jag."* I mailet fanns återgiven en text skriven av en annan person. Mailet visar att Adel Shalabi hade möjlighet att påverka utgången av upphandlingen. Thomas Lindström skickade texten till Adel Shalabi för att se till att det skulle bli en direktupphandling i stället för en konkurrensutsatt upphandling.

Den 4 december 2018 mailade Thomas Lindström till Adel Shalabi och tackade för ett trevligt möte i Chicago. Bengt Robertson, upphandlingsansvarig på Akademiska sjukhuset, skulle prata med Adel Shalabi om upplägget. Det framgår att Thomas Lindström och Adel Shalabi hade haft trevliga möten i Chicago. De hade pratat om Sequoia. Nu hade Thomas Lindström varit i kontakt med upphandlingsansvarig på Akademiska sjukhuset. Den 6 december 2018 mailade Thomas Lindström till Adel Shalabi en ny uppdaterad offert enligt överenskommelse inför möte följande dag. Angående utbildningsanslag hade han lagt till 100 000 kr efter en rekommendation från hans ekonomiavdelning att *"summan borde ligga på ca 10 % av maskinkostnaden, för att revisorerna inte skulle utreda"*. Middagen följande vecka skulle Thomas Lindström lösa *"utanför detta"* direkt med restaurangen. Han hoppades att det lät bra och att Adel Shalabi var ok med konfiguration och utbildningsupplägg.

Beträffande kostnaden för utbildning om 100 000 kr i offerten var avsikten att den summan skulle landa hos Adel Shalabi. Någon utbildning har inte hållits och det har inte varit tänkt att det skulle hållas någon utbildning. Enligt brottsplanen skulle Akademiska sjukhuset och skattebetalarna i Uppsala i slutänden bekosta den otillbörliga förmån som Adel Shalabi skulle komma att få. Siemens lämnade en offert och Akademiska universitetssjukhuset betalade 100 000 kr extra som Adel Shalabi sedan fakturerade Siemens.

Den uppdaterade offerten som Thomas Lindström mailade till Adel Shalabi var daterad den 6 december 2018. I position 21 står ultraljudsutbildning FAS dag

grund 15 000 kr. I den tidigare fanns den summan inte med. I position 22 finns ultraljudsutbildning paket 1 styck 100 000 kr. Priset enligt offerten var nu 1 359 000 kr i stället för 978 000 kr. Utrustningen hade blivit 381 000 kr dyrare, bl.a. eftersom man hade lagt till paketet med ultraljudsutbildning för 100 000 kr. I position 27 – ultraljudsutbildning m1 FAS dag uppföljning angavs 15 000 kr, tidigare 17 000 kr. Nu låg alltså ultraljudsutbildning på 100 000 kr i offertpriset.

Enligt villkoren för offerten gällde detsamma som i den förra offerten, dvs. i samband med leverans skulle utbildning ske. Rekommenderad utbildning framgår av anbudet. Man hade nu en rekommenderad utbildning för 100 000 kr som hade kommit in i anbudspriset. Om ytterligare utbildning önskades offererades detta under tillval. Ultraljudsutbildningen låg inom grundpriset. Det fanns en uppföljningsutbildning för 15 000 kr som man kunde lägga till.

Åklagarnas uppfattning är att kostnad för utbildning på maskinen skulle ingå i priset. Här har man lagt till 100 000 kr i grundpriset. Offert 1 hade ingen kostnad för ultraljudsutbildning. Offert 2 hade det, i strid med de allmänna villkoren som gällde för avtalet. I dessa villkor har man reglerat exakt hur man ska bokföra utbildning.

Av mail den 7 december 2018 framgår att Adel Shalabi har mottagit den uppdaterade offerten från Thomas Lindström. Samma dag skickade Adel Shalabi offerten till Bengt Robertson. I mailet står att han bifogade offert från Siemens enligt ÖK och skrev med den tidigare nämnda motiveringstexten för direktupphandling. Den text som finns i mailet motsvarar precis den text som Thomas Lindström hade skickat till Adel Shalabi för att motivera att direktupphandling skulle ske. Adel Shalabi har alltså haft möjlighet att påverka upphandlingen.

Av mail från Thomas Lindström till Adel Shalabi den 10 december 2018, med ämnet *restaurant imorgon*, erbjöd Thomas Lindström under

upphandlingsprocessen att bjuda på middag för Adels Shalabis enhet på Akademiska sjukhuset. Thomas Lindström uppgav därefter att han hade betalat för 19 personer samt med 2 glas per person. Under pågående upphandlingsprocess bjöd Thomas Lindström således Adel Shalabi med personal på julmiddag. Adel Shalabi skrev ”*tack Thomas*” som svar och vidarebefordrade det även till sin egen hotmailadress.

Av mail från Bengt Robertson den 13 december 2018 framgår att Akademiska sjukhuset beställde den aktuella maskinen från Siemens, utifrån offerten. Beställningen från Landstinget Uppsala omfattade Position 21 – FAS dag grund och position 22 Ultraljudsutbildning - paket. Detta är de 100 000 kr som i slutänden landade hos Adel Shalabi. Fakturan från Siemens avseende beställningen av Sequoian var på 1 359 000 kr + moms, 1 698 750 kr. Fakturan betalades den 15 mars 2019. Enligt ett mail från Thomas Lindström till Adel Shalabi den 23 maj 2019 hade de sökt varandra per telefon. Det var dags för möte med mat på kvällen. Det fanns ”*några punkter att följa upp, next step Sequoia, utbildningspott ultraljud och övrigt/annat och framtiden*”.

Den 10 juni 2019 mailade Thomas Lindström till Adel Shalabi på en annan mailadress, inte via sina vanliga jobbadresser. I mailet står en text för faktura till Adel Shalabi. *Arrangemang och genomförande av ultraljudsutbildning på UAS 2019- XX. Externt arvode 40000 kr. Hyra lokal 23 000 kr. AV-utrustning 17 000 kr.* Thomas Lindström angav att Adel Shalabi skulle skicka fakturan från sin officiella adress. Mailet innehåller osanna uppgifter avseende hyra av lokal för 23 000 kr och kostnad för AV-utrustning med 17 000 kr.

Den 11 juni 2019 mailade Thomas Lindström Adel Shalabi på Akademiska sjukhusets adress. Det var en dag efter det att Adel Shalabi hade fått mailet om innehållet i faktura. Där sägs bl.a. ”*Stort tack för trevligt umgänge igår....Mycket trevlig middag och samtal. Tack också för bra dialog oss emellan. Actionpunkter; - Lab 22. Jag återkommer innan fredag om optionerna*

på MultitomRax systemet. – Force uppgradering. Vi snickrar på en text till dig. Kommer också innan fredag! Här har vi bråttom. Kan vi få till ett positivt beslut från sjukhusstyrelsen nu innan semestern? Teamplay. Låter positivt tycker jag. Nu ser vi till att få det installerat! Sequoia. Även här skall du få ett attraktivt erbjudande i veckan. Jag har ett upplägg till dig när vi ser helheten enl ovan. – Somatom Go systemet till Tierp (?) Vad behöver du här från oss? Best Regards” Man pratade alltså om olika produkter från Siemens. Dagen innan hade Thomas Lindström instruerat Adel Shalabi hur han skulle fakturera. Dagen efter skickade han ett mail om inköp m.m. till Akademiska sjukhuset från Siemens. Det handlade inte bara om en upphandling av Sequoian. Flera parallella inköpsprocesser pågick där Adel Shalabi och Siemens var inblandade.

Den 12 juni 2019 mailade Per-Anders Aahlin på Siemens till Adel Shalabi med ämnet Argument för att uppdatera CT på lab 13. ”Även detta mail föranleds av det möte du hade med Thomas Lindström i måndags, då ni kom fram till att en beskrivning av skälen till att uppgradera CT på lab 13 skulle vara användbart för att påvisa behovet för beslutsfattare. Lars Marklund och jag har därför sammanställt nedanstående argument för att göra en uppgradering..... Hoppas du finner dessa argument relevanta. Vad är din bedömning av när ett beslut om uppgradering kan tas?” Relevant här är att Siemens och Adel Shalabi hade olika kontakter rörande kommande affärer samtidigt som Adel Shalabi fakturerade Siemens.

I ett mail den 12 juni 2019 från Adel Shalabi till Thomas Lindström översände han fakturan från utbildningsdag i januari 2019 enligt ök. Han undertecknade med Adel Shalabi och AS Medrad Consult HB. Fakturan är daterad den 10 juni 2019, dvs. samma dag som Thomas Lindström mailat Adel Shalabi om innehållet i fakturan. I fakturan anges; *Arrangemang och genomförande av Ultraljudsutbildning på UAS 20190129 varav Extern arvode 40 000 kr. Hyra lokal 23 000 kr, AV-Utrustning 17 000 kr. Sammanlagt 80 000 kr plus moms.*

Innehållet överensstämmer således med det som Thomas Lindström hade skickat. Tidpunkten för den påstådda utbildningen anges till den 29 januari 2019. Posterna avseende hyra lokal och AV-utrustning är osanna.

När fakturan skulle betalas väckte den frågor inom Siemens. I ett mail den 14 juni 2019 från Thomas Lindström till en Martin Eckerwall skrev Thomas Lindström följande. ”*Det är så, believe it or not, att Adel har haft kursverksamhet uppe i Uppsala. Denna kursverksamhet kanske inte är US till 100% men det är iaf en SHS aktivitet. Vid köpet av Sequoian i december fanns det med 100k (ex moms) i den affären. Bifogat finner du faktura på genomförd utbildning 100k/ink moms (så vi sparar 25 k ... alltid ngt). Jag tänker att jag godkänner den då jag var med och sålde utrustningen och satte upp affären. Skickar den till Karolin som får boka den på projektet. Det viktiga är att du känner till det tänker jag. Mvh Thomas.*” Fakturan är kopplad till de 100 000 kr som fanns med i fakturan. I offert nr 2, där 100 000 finns med, var priset 100 000 kr exklusive moms. Siemens fick därefter betalt inklusive moms. Adel Shalabi fakturerade 100 000 kr inklusive moms. Därför skrev Thomas Lindström att Siemens sparade 25 000 kr, alltid något.

I ett ytterligare mail den 19 juni 2019 mailade Thomas Lindström till Karolina Hedvall. Ämnet var faktura 11-2019. Han skrev ”*Hoppas du kan hjälpa mig. Vi har en utbildningspost på den Acuson Sequoia som vi sålde till Uppsala i december 2018. Den står till 100ksek och är för deras lokala utbildning inom US. Bifogat finner du faktura för denna utbildning enl ök med kunden. Tacksam för hjälp med utbetalning. Kunden som genomfört utbildning för oss finns upplagd sedan tidigare. Behöver vi PO nr så låt mig veta.*” Karolina Hedvall svarade att hon behövde PO för att veta vart kostnaden skulle gå mot, samt för att kunna betala leverantören.

Den 19 juni 2019 skickade Aydin Alptuerk hos Siemens mail till Thomas Lindström och Karolina Hedvall med uppgift om att det hade överförts 100 000

kr och 14 500 kr. Det var det aktuella projektet man pratade om. Ytterligare mail utväxlades om betalningen de följande dagarna. Betalning till Medrad skedde den 27 juni 2019.

Den 20 juni 2019 fråga Martin Eckerwall i ett mail till Thomas Lindström vad det var för kurs som hade hållits. Thomas Lindström svarade att han hade tagit fakturan vidare till Aydin och Nils Ola ”*som ordnar utbetalning*”, att den innehåller ”*utb, jag kan specia vid tillfälle.*” Av en insättningsuppgift för Medrad den 29 juni 2019 framgår att Siemens avseende faktura 11-2019 har betalat 100 000 kr till Medrad. Här har lämnande och tagande av den otillbörliga förmånen skett, även om det redan innan har funnits erbjudande av otillbörlig förmån alternativt begäran om otillbörlig förmån.

Fakturan om utbildning den 29 januari 2019 är osann. Det har det inte skett någon utbildning. Adel Shalabi har i polisförhör uppgett att fakturan avser framtagande av och genomförande av en heldagsföreläsning om ultraljud den 29 januari 2019 på Akademiska sjukhuset i Uppsala. En genomgång av Adel Shalabis tjänstemail har inte funnit några spår av den föreläsning som Adel Shalabi påstår att han har genomfört. I tjänstemailen framgår att Adel Shalabi var på Teneriffa den 20 – 27 januari 2019 för en kurs och att han var inbokad på ett internat SFBM den 29 – 30 januari 2019 i Malmö. Beträffande internatet i Malmö anmälde Anna Dufflin i ett mail den 28 januari 2019 att Adel Shalabi inte kunde närvara vid SFBM-internatet pga. sjukdom. I Adel Shalabis kalender fanns inlagt att han var sjuk den 29 och 30 juni 2019.

I mail den 26 januari 2019 från Adel Shalabi till Mats Geijer och Anders Sundin uppgav han att han just hade avslutat en kurs i Teneriffa. Den 27 januari 2019 skickade Adel Shalabi mail till Joakim Nordfeldt och Thomas Lindström och uppgav att kursen var avklarad, att flyget till Sverige gick om en timme och att det gick bra att hämta UL-apparater följande dag. Han var således på Teneriffa då. Den 28 januari 2019 stod i hans kalender att han var

sjuk kl. 8 - 16. I mail från Adel Shalabi den 28 januari 2019 till Joan Troeng uppgav han att han var jätteförkyld och inte kunde komma på ”MR-linan styrgrupp”. Kl. 11.30 – 13.00 den 29 januari 2019 var en aktivitet inplanerad i föreläsningssalen på Akademiska sjukhuset, nämligen en Säkerhetsutbildning på bild och funktion. Återigen framgår av hans kalender den 29 januari 2019, när det påstås att han har hållit utbildning, att Adel Shalabi var sjuk den dagen. Han planerade att vara på internat i Malmö, men Anna Dufflin avbokade flygresan. Den 30 januari 2019 skickade Adel Shalabi ett mail till Anna Dufflin och meddelade att han var sjuk och inte kunde komma på mötena den dagen.

Sammantaget visar handlingarna att någon utbildning inte kan ha genomförts den 29 januari 2019 eftersom Adel Shalabi dels var inbokad på ett seminarium i Skåne och dels var sjuk.

Den 1 juli 2019 skickade Bengt Robertson på inköps- och upphandlingsenheten mail till personer på Siemens med ett avtal gällande direktupphandling från Siemens till ett värde om 6 268 350 kr, för underskrift. Några veckor efter det att Adel Shalabi hade fakturerat 100 000 kr till Siemens pågick alltså olika inköp från Akademiska universitetssjukhusets sida gentemot Siemens. Det handlade då om en Multitom Rax till Skelett- och lunglab. Det finns även mail om denna upphandling den 11 juni 2019, som var dagen efter det att Adel Shalabi hade fakturerat. Den 1 juli 2019 skedde alltså en beställning. Detta visar att Adel Shalabi fanns med och hade möjlighet att påverka upphandlingar som pågick konstant, inte bara Sequoia.

Julmiddagen

Den 4 december 2018 skickade Anna Dufflin ett mail till restaurangen Il Forno i Uppsala om bokning av middag för 19 personer. Il Forno svarade samma dag att man skulle skicka ett menyförslag. Detta skedde den 6 december 2018. Anna Dufflin skickade förslaget till Adel Shalabi. Den 6 december 2018 sade

Thomas Lindström att han skulle han lösa detta *utanför, direkt med restaurangen*. I mail den 10 december 2018 tackade Thomas Lindström för ett bra möte. Han uppgav att han hade betalat en middag för 19 personer. Adel Shalabi svarade *tack* till Thomas och vidarebefordrade det till sin hotmailadress. Aktuellt kvitto avser 19 personer och är på totalt 12 730 kr, som har betalats vid julmiddagen. Den 7 januari 2019 skickade Thomas Lindström ett mail till Adel Shalabi angående deltagarlista för middagen. Samma dag mailade Anna Dufflin Adel Shalabi att hon skrev in hans namn på listan. Deltagarlistan har därefter skickats till Siemens. Samtliga deltagare har mailadresser @akademiska.se och var alltså personal från Akademiska universitetssjukhuset, på Adel Shalabis enhet, i ledningsgruppen eller liknande.

Det har funnit transaktioner mellan Adel Shalabi och Siemens tidigare som det inte har funnits anledning att utreda pga. preskription. I ett mail den 31 mars 2015 skrev Thomas Lindström till Adel Shalabi ett mail gällande uppgradering av en S3000, att de skulle göra klart sina affärer och det talades om ett kursarvode till Adel Shalabi på 20 000 kr för kursen 2014. Det pratades om ersättning till Adel Shalabi och att Siemens ville sälja utrustning. Det finns en faktura från Medrad till Siemens den 26 september på 25 000 kr där Medrad har fakturerat Siemens för något.

Regionen genom advokat Sjödin

Grund för talan är i första hand de brottsliga gärningar som åklagarna beskriver under åtalspunkt 5 – 7 och 13 – 14 samt beträffande Medrad och Doratone de brott som utgör grund för yrkandena om företagsbot till den del de omfattas av nyss nämnda brott.

Thomas Lindström har genom fel eller försummelse i tjänsten orsakat att Siemens begått avtalsbrott och brott mot den lojalitetsplikt, inklusive brott mot Samverksamregler, som föreligger i avtalsförhållandet mellan Region Uppsala och Siemens genom att till Region Uppsala utställa en osann offert samt en

osann faktura och ta emot ersättning motsvarande de osanna uppgifterna. Siemens avtalsbrott har inneburit att Region Uppsala har drabbats av skada uppgående till det yrkade beloppet.

Det åligger Thomas Lindström ett skadeståndsansvar då han i sin anställning orsakat Region Uppsala skada genom det uppsåtliga handlandet att upprätta och till Region Uppsala översända urkund som delvis varit osann, utställa faktura till Region Uppsala i enlighet med de osanna uppgifterna och därefter tillse att Siemens i sin tur genomfört betalning av motsvarande belopp genom osann faktura från Medrad. De vidtagna åtgärderna har ingått som ett led i en allvarlig illojalitet riktad mot Region Uppsala och har orsakat Region Uppsala en icke ringa skada. Synnerliga skäl föreligger enligt 4 kap. 1 § skadeståndslagen att Thomas Lindström ska hållas ansvarig för den skada som han har orsakat,

Adel Shalabi var verksamhetschef och hade i den egenskapen ett särskilt förtroende hos Regionen. Thomas Lindström var vid denna tid anställd hos Siemens Healthcare. Av intresse här är bl.a. innehållet i offerterna. I Offert 1 ingår Position 23 SE nr SE 2:EDUI6612002 Ultraljudsutbildning – FAS dag grund i grundpriset om 978 000 kr. Uppföljningsutbildning Ultraljudsutbildning FAS dag uppföljning Position 24 kostar 17 000 kr. Det får förstås att den avser att tillhandahållas av Siemens för berörd personal. Kunden kan känna ett större behov av utbildning. Då kan man köpa till det. Detta framgår att de allmänna villkoren Siemens Healthcare AB punkt 16 utbildning.

I Offert 2 var grundpriset ändrat. Det fanns fler positioner. Det som i förra offerten fanns var den första positionen som numera heter position 21. Den var nu prissatt till 15 000 kr och artikelnumret slutar inte på 2002 utan 2001. Sedan hade det lagts till position 22, som inte fanns med tidigare. Den gällde ett utbildningspaket som kostade 100 000 kr. Nytt totalpris var 1 359 000 kr.

Ytterligare tillval kunde göras. Position 27 är exakt samma som position 24 i första offerten. Den utbildningen har inte flyttats upp. I materialet finns motsvarande offert till Region Skåne. Där hade man med utbildning under rad 20, som ingick i anbudet. Ingen prissättning fanns på den. Artikelnumret slutade på 2002.

Regionen har betalat för en utbildning som aldrig var avsedd att utföras och som inte har utförts med 100 000 kr. Ränta ska utgå på beloppet. Regionen har orsakats kostnader som Regionen rätteligen inte skulle ha drabbats av, vilket är en skada. Adel Shalabi har till sin hjälp haft Thomas Lindström. Adel Shalabi har tillgodogjort sig beloppet genom att fakturera Siemens Healthcare från sitt bolag Medrad. Det föreligger därför ett solidariskt ansvar för dem.

Adel Shalabi genom advokat Wikerstål

Acuson Sequoia var en ny typ av ultraljudsmaskin som lanserades år 2018. Eftersom den var unik i sitt slag var det viktigt att få den i drift så snart som möjligt. Det var inte Adel Shalabis idé att den skulle köpas in. Det framgår av ett försäljningsmail från Jörgen Israelsson till Johan Krause. En specialist på ultraljudsenheten vid Akademiska sjukhuset ansåg att det var nödvändigt att köpa in maskinen.

På hösten 2018 inledde Adel Shalabi och Thomas Lindström diskussioner om inköp av den nya maskinen. En offert skickades den 8 november 2018. I den finns en baskonfiguration och olika tillval, optioner. Det ingår även en grundutbildning.

Att köpa en ultraljudsmaskin 2018 var som att köpa en ny bil. Till en bas kunde man välja olika tillägg till extra pris. I offerten finns en baskonfiguration som framgår av pos 1. Allt annat är någon form av tillval med egna artikelnummer och försäljningsnummer. När man väljer från listan hamnar de över raden för totalpris. Den första offerten har baskonfiguration och gjorda tillval. På nästa

sida finns ytterligare tillval som inte har valts. Vid inköp av röntgenmaskiner ingår i regel tillräcklig utbildning. Adel Shalabi har reagerat på att Siemens endast erbjöd en enkel och begränsad utbildning.

Att hålla utbildningar är dyrt och tidsödande för Siemens. Om ytterligare utbildning önskas offereras detta under tillval. Behov av utbildning på universitetssjukhus ser annorlunda ut.

Sequoian var en ny, mer avancerad produkt med en helt ny plattform-mjukvara. Efter det första inköpet köptes ytterligare 5 - 6 maskiner. Anders Nilsson lämnade under år 2018 Akademiska sjukhuset för Skåne. Han hade expertkunskaper. Om han hade varit kvar på Akademiska sjukhuset hade han kunnat se till att utbildning hade skett på den nya maskinen. Hans flytt ökade behovet av extern utbildning från Siemens. Eftersom många läkare var juniora var det extra viktigt med utbildning. Till följd av detta önskade Adel Shalabi att Siemens skulle tillhandahålla ett större utbildningspaket.

Efter det skedde diskussioner mellan Adel Shalabi, Siemens och läkare på ultraljudsenheten. Man ville ha fler tilläggsval, ytterligare optioner och ytterligare utbildning. Inte bara utbildningen tillkom, flera tillägg gjordes, se offert nr 2, bl.a. en transducer dags CP. Grundutbildningen var prissatt i den andra offerten, men det tillkom ett utbildningspaket för 100 000 kr.

Efter det att Siemens hade levererat ultraljudsmaskinen genomfördes utbildning. Alla som arbetade på BFC var på plats, uppskattningsvis 25 personer totalt. Tjänsten är alltså levererad.

Offerten har inte varit osann. Köpet av ett utbildningspaket för 100 000 kr var inte en felaktig utbetalning. Ingen skada har uppstått.

Anledningen till att maskinen direktupphandlades var att det inte fanns någon konkurrent på marknaden som hade den funktionen med det djupet. Beslutet

fattades i samråd med upphandlingsavdelningen. Alternativet hade varit en ett år lång offentlig upphandlingsprocess.

Arvodet till Medrad hade ingenting att göra med köpet av maskinen. Adel Shalabi har varit engagerad i utbildningar och kursverksamhet, bl.a. en skelettkurs årligen på Kanarieöarna. Han har också hållit en basal skelettkurs för ST-läkare i Uppsala samt ytterligare föreläsningar. Det har skett både på Akademiska sjukhuset och utanför.

Röntgenutbildningar innehåller praktiska inslag. I många av de kurser som Adel Shalabi har hållit har man använt sig av Siemens ultraljudsmaskiner. För de kurser som har hållits på Teneriffa har Siemens tillhandahållit maskiner. Siemens har därigenom fått exponering av sina maskiner. Siemens har även tillhandahållit maskiner för Adel Shalabis föreläsningar. Adel Shalabi har varit både kursplanerare och föreläsare. Den faktura som åklagarna har visat upp avser föreläsningens arvode då Adel Shalabi har hållit föreläsning. Betalningen på 100 000 kr den 28 juni 2019 avser ersättning för föreläsningar som Adel Shalabi har hållit på Teneriffa och i Uppsala 2019.

Föreläsningen 2019 var planerad att hållas den 29 januari 2019. Antingen hölls föreläsningen den dagen eller i absolut närtid till den dagen. Om Adel Shalabi var sjuk och inte kunde hålla föreläsningen exakt den dagen har det ändå varit planerat att den skulle hållas då. Vid speglingen av Adel Shalabis dator har påträffats en PowerPoint-presentation på 103 sidor som är daterad den 29 januari 2019. Betalningen från Siemens till Medrad är arvode för föreläsningar. Den har ingen anknytning till beställningen av maskinen.

Den text som står skriven på fakturan är delvis felaktig. Adel Shalabi har fått den skickad till sig av Thomas Lindström, som har formulerat texten. Adel Shalabi har reagerat på uppgifter om lokalhyra och AV-kostnader. Han har skrivit i enlighet med vad han har blivit tillsagd att skriva. Adel Shalabis

föreläsningar innebär inte att han har gett några affärsmässiga fördelar i sin egenskap som verksamhetschef.

Julmiddagen

Adel Shalabi medger att Thomas Lindström har bekostat julmiddagen. Den har dock inte bekostats med något krav eller någon förväntan att annan skulle handla osakligt eller gynna Siemens. Det finns ingen koppling till köpet av ultraljudsmaskinen. Det har varit en ren goodwill-handling från Siemens.

Thomas Lindström genom advokat Ungerfäldt

Thomas Lindström är utbildad sjuksköterska med anesthesi som specialitet. Han har en ekonomutbildning vid Linköpings och Göteborgs universitet samt IHM. Han anställdes av Siemens år 1995. År 2011 anställdes han åter, efter ett uppehåll, vid Siemens som marknadsansvarig inom områden ultraljud och mobil röntgen i affärsområdet nordvästra Europa. Thomas Lindström har främst marknadsfört ultraljudsutrustningarna som har berörts i flera olika omgångar. Det är en kvalificerad utrustning för undersökning av buk, muskel och leder. Sequoia är avsedd för fast användning på sjukhus. För att kunna använda utrustningen och ställa rätt diagnoser krävs lång erfarenhet och utbildning. Den medicinsktekniska industrin har ett långtgående samarbete med den medicinska professionen. Det är en förutsättning för att man ska kunna använda och vidareutveckla tekniken. Samarbetet som ägt rum har skett framförallt genom att man har använt sig av akademin i samband med utbildningar, föreläsningar och kongresser av olika slag.

Siemens har haft ett samarbete med akademin och den kliniska professionen. Som åklagarna redovisat har det uppstått problem i samband med samarbetet. Detta har lett till att man har tagit fram etiska riktlinjer. Den som visats i presentationen är den som har gällt under den tid som Thomas Lindström var ansvarig. Thomas Lindströms uppfattning är att han har följt dessa.

Samarbetet mellan akademien och den kliniska medicinska professionen har inneburit att man har sökt hjälp från Siemens och har inlett samarbete med Adel Shalabi. Adel Shalabi har åtnjutit ett högt anseende. Det samarbete som förekommit under den här tiden, 2015 – 2019, har helt följt de etiska riktlinjer som Siemens har använt sig av.

Fakturan från år 2017 avser arvode för en föreläsning som hölls 2015 men fakturerades först 2017.

Sequoian visades i en monter på mässan i Chicago. Thomas Lindström och Adel Shalabi var närvarande. Detta ledde till den första offerten som togs fram kring årsskiftet 2017/2018. I samband med att man skickade över den fanns en utbildning angiven. Därefter lämnade Thomas Lindström sin befattning på Siemens som ansvarig för ultraljud och övergick till annan verksamhet. Under en övergångsperiod hade han ansvar för Ultraljudsverksamheten. En ny befattningshavare kom att ta över hans uppgifter. Det fördes då en diskussion om de utbildningar som hade skett under åren 2015 - 2018 av Adel Shalabi för Siemens. Vid dessa tillfällen hade Siemens överlämnat ultraljudsmaskiner som lån för användande under utbildningarna. Det hade varit en del av den marknadsföring som Siemens har genomfört.

I samband med de diskussioner som fördes kring utbildningstillfällena sade Adel Shalabi att det var dags att försöka föra utbildningstillfällena till ett ekonomiskt slut. De kom då överens om att Adel Shalabi skulle få betalt för de tidigare kurstillfällena 2016, 2017 och 2018 och det kommande kurstillfället som skulle äga rum i januari 2019. Det var således fyra tillfällen. Det är bakgrunden till att utbildningspaketet fördes in i den andra offerten från Siemens. Det är viktigt att man inte drar den felaktiga slutsatsen att offert 1 och 2 skiljer sig prismässigt enbart pga. utbildningspaketet. Förändringen beror på vad man köper. Det var nya saker som lades till mellan offert 1 och 2.

Årsskiftet passerades och därefter genomfördes utbildningen. Den skedde under januari 2019. När Adel Shalabi i mail redovisade att han var klar med utbildningen visar det att Thomas Lindström fått bekräftelse på att den sista utbildningen var utförd. Anledningen till att Thomas Lindström skickat mailet angående innehållet i fakturan till Adel Shalabi var att Adel Shalabi önskade få vägledning i hur fakturan skulle upprättas från Medrad. Med utgångspunkt i etiska riktlinjer har Thomas lämnat ett utkast till hur fakturan skulle se ut.

Thomas Lindströms inställning är att posten utbildning i offerten och avtalet har avsett arbete som Adel Shalabi har utfört för Siemens vid utbildningar som har avsett Akademiska sjukhuset. De har inte utgjort någon otillbörlig förmån. Posten utbildning har inte varit osann eller vilseledande och har inte orsakat skada.

Julmiddagen

Representation är i någon mening förbjuden. Den ska följa gällande lag och den praxis som tillämpats av Siemens. Vid det här tillfället har Siemens anordnat en aktivitet för Akademiska sjukhuset. De var en italiensk middag, ingen julmiddag. Utöver de personer som anges i listan var tre personer närvarande från Siemens; Thomas Lindström, Siemens dåvarande VD och Anders Åhlin. Middagen var arrangerad av Siemens. Vid middagen lämnades information om Sequoian. Middagen var en sådan middag som Thomas Lindström anordnar vid tiotals tillfällen varje år i förhållande till olika aktiviteter. Den har hållits i enlighet med de riktlinjer som Siemens tillämpar och har varit en del av marknadsföring. Den har inte varit av mer exklusivt slag. Den har omfattat två glas vin alternativt två glas öl. Thomas Lindström betalade middagen dagen innan den ägde rum.

Åtalspunkt 15 - 16 CANON

Åklagarna

Akademiska sjukhuset beställde den 3 maj 2019, inom ramen för en direktupphandling i vilken Adel Shalabi deltog, röntgenutrustning från Canon till ett värde om 6,5 milj. kr exkl. moms. Leverans och installation skedde under sommaren 2019. Akademiska sjukhuset godkände utrustningen den 23 september 2019. Adel Shalabi godkände betalning av utfärdad faktura för utrustningen den 11 oktober 2019. Därefter betalade Canon vid två tillfällen, den 11 november 2019 och den 29 januari 2020, vardera 125 000 kr inkl. moms till Medrad. En handling har upprättats mellan företrädarna för respektive bolag, Adel Shalabi för Medrad och Ann Charlotte Nylander som VD för Canon. Överenskommelsen säger att Adel Shalabi genom Medrad har förbundit sig att utföra framtida utbildningar/föreläsningar utifrån Canons produkter till ett värde om 200 000 kr.

Överenskommelsen har upprättats för skens skull i syfte att förklara utbetalningarna. De 250 000 kr som har betalats till Adel Shalabi har utgjort otillbörliga förmåner. Det har funnits ett tjänstesamband mellan Adel Shalabi i rollen som verksamhetschef och utbetalningarna av 250 00 kr.

TV-programmet Uppdrag granskning tog kontakt med Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander i oktober 2022. Medias intresse i parternas ekonomiska förhållanden ledde till att samarbetet avslutades och att pengar återbetalades från Adel Shalabis bolag Medrad till Canon. Det skedde genom betalningar om 200 000 kr den 6 oktober 2022 och 50 000 kr den 20 oktober 2022 till Canon. Yrkandena är att Adel Shalabi ska dömas för grovt tagande och Ann-Charlotte Nylander för grovt givande av muta.

Ann-Charlotte Nylander avträdde den 2 augusti 2023 som VD för Canon Sverige.

Historik

Den 29 april 2010 ingick Akademiska sjukhuset ett avtal med Mediel AB om köp av en biplanangiografiutrustning till neurointerventionslaboratoriet vid Akademiska sjukhuset. Utrustningen anges i avtalet som Infinix VF-i BP. Avtalet träffades efter en annonserad upphandling. Åren 2013 – 2019 ingicks flera samarbetsavtal mellan Akademiska sjukhuset och Toshiba Medical Systems Europe B.V, angående röntgenutrustningen och senare mellan Akademiska sjukhuset och Canon, sedan Toshiba bytt namn till Canon. Samtliga samarbetsavtal ingicks för Akademiska sjukhusets räkning av Adel Shalabi.

Det första samarbetsavtalet träffades den 6 maj 2013 och hade en giltighetstid om 36 månader. Senare ingångna avtal bygger på detta avtal. Avtalet ingicks för Akademiska sjukhusets räkning av Adel Shalabi. Det var ett ömsesidigt avtal där TMSE skulle vara engagerad i att uppdatera apparaten och motprestationen var att institutet hela tiden skulle utföra olika typer av diagnos av den aktuella apparaten.

I ett tillägg till avtalet som är undertecknat av Adel Shalabi som verksamhetschef den 28 december 2015 bestämdes vad man skulle bidra med från respektive sidor, se p 1.1 och 1.1.4, 1.1.5 och 1.1.6. Institutionen åtog sig att utse en eller flera medlemmar i personalen som skulle vara behjälplig med feedback. Man skulle stå för kostnaderna som var förknippade med en sådan aktivitet. I det här fallet skulle Akademiska sjukhuset stå för utgifter som kunde uppstå för att de engagerade sig i projektet. Det kom senare att ändras. Avtalstiden var 36 månader.

Adel Shalabi skrev under avtalet för Akademiska sjukhusets räkning, presidenten för Toshiba i Nederländerna undertecknade för bolagets räkning.

Senare skedde en ändring/ett tillägg till avtalet, som då hade förlängts den 6 maj 2016. Tillägget var att man lade till en utrustning som man inte hade haft tidigare inom ramen för samarbetet. Avtalet gällde i sex månader. Det undertecknades av Adel Shalabi den 28 december 2015. Samarbetsavtalet förlängdes den 1 november 2017 med ett år. Samarbetsavtalet mellan Toshiba och Akademiska sjukhuset blev alltså gällande till den 31 december 2018. Ytterligare utrustning lades till inom ramen för det förlängda samarbetsavtalet. Adel Shalabi ingick avtalet för Akademiska sjukhusets räkning. Under den aktuella tidsperioden ingicks ett antal samarbetsavtal. De bygger på det första avtalet från 2013 och gällde ett samarbete mellan Akademiska sjukhuset och det som idag kallas Canon.

Uppgradering

Den 23 oktober 2018 skrev key account Maria Lundius hos Canon ett mail till Adel Shalabi om uppgradering av röntgenutrustningen Alphenix. Rubriken var Lab 36. Hon skulle vilja ha en presentation av uppföljaren Alphenix innan RSNA-konferensen i Chicago. Innebörden av mailet var att Canon ville sälja på Akademiska universitetssjukhuset en uppföljare till Infinix. Det är oklart om Adel Shalabi mötte upp key account innan RSN mötet, men av mail framgår att det skedde kontakter mellan parterna under konferensen i Chicago den 25 – 30 november 2018. Det sades att *”Den finansiella biten kvarstår dock och här tror jag vi behöver sätta oss ner och samtala kring detta.”*

Ytterligare ett avtal om förlängning träffades, vilket trädde i kraft den 31 december 2018. Förlängningen var på sju månader. Avtalet gick således ut den 31 juli 2019. Handlingen är undertecknad för Akademiska sjukhuset av Adel Shalabi.

Den 15 mars 2019 skrev Maria Lundius ett mail till Adel Shalabi Lab 36, om uppgradering där det sägs bl.a. att den mjukvara som fanns på sjukhusets

Infinix inte fanns som kommersiell produkt till Infinix, utan endast till Alphenix.

Offerten

Den första offerten som Maria Lundius skickade beträffande uppgradering av Lab 36 angav ett pris för Alphenix Biplane på 9 400 000 kr, exklusive stor monitor i us-rum, takmonterade blyskydd och operationslampa. Som rabatt för referenssite angavs 3 250 000 kr, vilket gav ett totalt pris exkl. serviceavtal på 6 150 000 kr. När det står exklusive stor monitor, takmonterade blyskydd och operationslampa skulle dessa saker vara kvar i salen. Resten skulle bytas ut.

Anbudet gällde till den 31 mars 2019. Priserna var exkl. moms. Offerten godkändes inte av Adel Shalabi och diskussionerna fortsatte, bl.a. i ett mail från Maria Lundius till Adel Shalabi den 10 april 2019, i vilket angavs som bifogat bl.a. en uppdaterad offert enl. ök på telefon. Hon bad Adel Shalabi återkoppla till henne om han accepterade offerten. Maria Lundius har berättat under polisförhör att i samband med att hon hade inledande diskussioner angående den här uppdateringen uttryckte Adel Shalabi önskemål om att få en pott på 200 000 kr för att använda till utbildning och forskning. Maria Lundius vidarebefordrade denna begäran till Ann-Charlotte Nylander så att hon skulle ta tag i den frågan.

I offert nr 2 angående uppdragering av Infinix var Aplhenix Biplane exakt samma som i tidigare offert. Innehållet och priset var också detsamma. I offerten var tillagt som tillbehör neurointervention till ett värde om 525 000 kr Rabatten för referenssiten var 3 425 000 kr. Canon hade således tagit in ett nytt tillbehör och hade gett en högre rabatt. Totalpriset var 6 500 000 kr exklusive serviceavtal. Priset hade alltså ökat med 350 000 kr. Den 22 maj 2019 vidarebefordrade Adel Shalabi offerten till Bengt Robertson på beställning/inköpsorder. Han skrev om uppgradering av Lab 36. ”Tacksam för

beställning /inköpsorder till leverantör". Kontaktperson var Maria Lundius, mvh Adel Shalabi.

Direktupphandling

Det här ledde till en direktupphandling som Bengt Robertsson stod som beslutsfattare för den 3 maj 2019. Adel Shalabi var angiven som kontaktperson. Referensnummer var det som Adel Shalabi relaterade till i sitt mail till Bengt Robertson. Ingen konkurrensutsättning hade skett. I mailet står uppdragering av interventionslag 36 och att tidigare uppdragering enligt avtal löpte ut den 30 juni 2019. Detta stämde inte, rätt dag var den 31 juli 2019.

Uppgraderingen var nödvändig för att kunna bedriva verksamhet med relevant klinisk standard. Det står att deltagare i upphandlingen hade varit verksamhetschef Adel Shalabi och att den var utförd av Bengt Robertson. Samma dag, den 3 maj 2019, gjorde Bengt Robertson en formell beställning hos Canon av en uppgradering av röntgenutrustningen. I beställningen återfinns alla de summor som finns i offert nr 2, således sammanlagt 6,5 milj. kr plus moms. Under installation står att denna ingår. Avisering skulle ske till Adel Shalabi vid leverans.

Den 4 juni 2019 skickade Ola Lindström mail till flera befattningshavare vid Akademiska sjukhuset. Enligt detta skulle nedgradering ska vecka 31, avinstallation vecka 34 och installation vecka 35 – 37 samt test och applikation vecka 38. Arbetena planerades att pågå i fem veckor. Åklagarna anser att beställningen borde ha föranlett en ny upphandling.

Faktura

Den beställda apparaten installerades under sommar 2019. Därefter kontrollerade man om röntgenutrustningen fungerade på avsett sätt. Enligt det protokoll som upprättades kontrollerade Akademiska sjukhuset den aktuella apparaten mellan den 9 och 23 september 2019 i olika omgångar. Den 23

september 2019 godkände Akademiska sjukhuset installationen av röntgen-utrustningen. Dagen därpå, den 24 september 2019, utfärdades fakturan från Canon på 6,5 milj. kr plus moms. Sista dag för betalning var den 24 oktober 2019.

Den 4 oktober 2019 skickade Bengt Robertson ett mail till Adel Shalabi angående *Uppgradering Lab 36*, som innehöll fakturaunderlaget för godkännande innan betalning. Det kom att dröja en vecka innan Adel Shalabi godkände fakturan. Under den tiden hade Adel Shalabi flera kontakter med Ann-Charlotte Nylander per telefon och via mail. Den 10 oktober 2019 skrev Ann-Charlotte Nylander ett mail till Adel Shalabi med ämnet uppdatering och frågan huruvida de kunde höras av. Samma kväll svarade Adel Shalabi kl. 18.28, ämnet uppdatering, om när Ann-Charlotte Nylander kunde ringa. Ann-Charlotte Nylander svarade inte förrän den 11 oktober 2019. Vi vet inte om angivet samtal skedde kl. 11.30. Samma dag kl. 11.28 skrev Adel Shalabi till Bengt Robertson med ämnet Uppdatering lab 36, att Adel Shalabi godkände fakturan för Canon systemet för betalning. Den 11 oktober 2019 godkändes således fakturan. Dagen därpå mailade Adel Shalabi via sitt hotmailkonto kontonumret till sitt privata bankkonto – döpt till FOU – hos SHB som slutade på 758 till Ann-Charlotte Nylander. Det är samma konto som användes i Gothia-delen.

Ann-Charlotte Nylander tog kontakt med ekonomichefen Henrik Brus då hon såg att det inte var ett bank-/post-girokonto. Hon mailade den 15 oktober 2019 kl. 13.17 till Adel Shalabi att det inte är ett bankgiro eller postgironummer där de kunde se mottagarnamn, så därför behövde hon för ordningens skull ett kontobevis som visade ägare till kontot. Adel Shalabi svarade den 16 oktober 2019: ”*Se bifogat dokument. Hoppas räcker.*” Det dokumentet finns inte inom ramen för förundersökningen.

Ann-Charlotte Nylander tog den 18 oktober 2019 kontakt med ekonomichefen på Canon Henrik Brus, med Maria Lundius på kopia i mailet. Fortfarande var ämnet Uppdatering. Hon frågade hur de skulle göra här, och skrev att de inte kunde betala ut 200 000 kr till ett privat konto tillhörande Adel Shalabi eftersom *”det kommer aldrig att fungera från Compliance sidan. I så fall får vi göra det i summor efter uppvisande av kvitton.”* Henrik Brus svarade att det inte var möjligt med utbetalning till ett privat konto och att utbetalning till forskningsbidrag kunde ske endast till ett konto som ägdes av Akademiska sjukhuset och att hon skulle be Adel Shalabi att inkomma med ett sådant konto. Att löpande ersätta resor och annat såg han problem med. Industrin får ej bekosta kongresser arrangerade av tredje part. Henrik Brus ståndpunkt var att Canon skulle be om ett konto som ägdes av Akademiska sjukhuset. Han hade ett avtalsutkast som de kunde titta på. Ann-Charlotte Nylander svarade på detta den 18 oktober 2019 med Maria Lundius på kopia: *”Ett konto från sjukhuset var just poängen att undvika så detta måste vi kunna lösa med forskningspengar för kongressresor som är det Adel vill använda pengarna till. Han vill att hans unga ST doktorer skall kunna resa o presentera posters på typ ECR som i dagsläget inte går därför att sjukhuset inte har några pengar. Förstår absolut hur du menar o vad som är ett drömscenario men ett konto från sjh kommer det inte att bli.”* Man måste ställa sig frågan vad det var Ann-Charlotte Nylander skrev om *”Han vill att ST doktorer ska kunna resa och presentera posters”*. Är det ett stipendium man pratar om? Eller är det donationer?

Ann-Charlotte Nylanders påståenden gör att det finns anledning att titta på vad Canon säger i sitt regelverk som gällde från oktober 2018, Personalpolicy Rev 4, angående överenskommelse om samverkansregler. Här finns anledning att uppmärksamma Regler om representation och extern samverkan m.m.

Nytt avtal

14 dagar efter det att Akademiska sjukhuset genom Adel Shalabi hade godkänt fakturan från Canon ingicks ett nytt samarbetsamtal mellan Canon och Uppsala University hospital som gällde från den 1 november 2019. Avtalet är väldigt likt 2013 års avtal, men nu med en ny produkt. Beträffande 1.2.5 – compensation ska noteras att det motsvarar avtalet från 2013 men en skillnad är att det i 2013 års avtal stod att institutionen betalade alla kostnader som kunde röra utvärderingen, men nu är det Canon som ska stå för viss typ av kostnader, den typ av kostnader som avses här. Avtalet löpte på 36 månader med möjlighet till förlängning. Avtalet var undertecknat av Adel Shalabi för Akademiska sjukhuset. Parterna hade således kommit överens om att ingen ersättning skulle betalas av företaget till institution för institutionens fullgörande av avtalet.

Man hade alltså pratat utifrån mail om forskning och utbildning och beskrivit från ekonomichefen att Adel Shalabi var intresserad av att kunna skicka ST läkare på olika konferenser m.m. Den första fakturan daterad den 6 november 2019 som kom in från Medrad avser emellertid inte forskning på det vis som hade bollats i tidigare mail. Som referens anges Adel Shalabi och som er referens Ann-Charlotte Nylander. Under beskrivning står 5 Serie föreläsningar inom Muskeloskeletal radiologi a pris 20 000 kr och beloppet 100 000 kr plus moms 25 000 kr. I beskrivningen hänvisas inte till något avtal. Man bör jämföra innehållet med samarbetsavtalet mellan Akademiska sjukhuset och Canon.

Viola Qimren skickade den 8 november 2019 ett mail till Henrik Brus angående veckans betalningar. Henrik Brus svarade samma dag bl.a. ”Gjorde följande korrigeringar: La till: AS Medrad Consult HB, ej i GALA ännu. Men förfaller den 16/11. ACN bad oss att betala den.” Mailet följdes av ett mail från Henrik Brus till Ann-Charlotte Nylander: ”Det finns 1 elektronisk betalning och 4 manuella att godkänna för dig i Nordea. En av de manuella fakturorna är den som du skickade till mig för AS Medrad. Serie föreläsningar inom

Muskulosketal Radiologi.” Här bör man särskilt notera uttrycket: ”*Som du skickade till mig.*” Man nämner inget avtal eller liknande här. Den 11 november 2019 fick Ann-Charlotte Nylander och Henrik Brus en *Approval request for supplier AS Medrad* initierad av Viola Qimren. Följande dag skickade Henrik Brus ett mail till Viola Qimren där han föreslog att fakturan från Medrad skulle bokföras på vissa angivna konton som en direkt kostnad, *Exhibition expenses*. Detta är relevant utifrån Adel Shalabis och Ann-Charlotte Nylanders respektive berättelse. Betalningen bokfördes som en direkt kostnad på Henrik Brus direktiv. Ingen hänvisning finns till något ingånget avtal.

Betalningar till Medrad m.m.

Betalning av fakturan skedde till Medrad den 11 november 2019 med 125 000 kr. Vad använde Adel Shalabi pengarna till? Detta är relevant utifrån Adel Shalabis och Ann-Charlotte Nylanders uppgifter i målet. Den 12 november 2019 skedde en internetbetalning med 16 172 kr, den 20 november 2019 betalades flygbiljetter för 50 000 kr, den 8 december 2019 50 000 kr till RSNA och den 16 december 2019 6 434 kr i en internetbetalning.

I en transaktionsredovisning framgår att betalningarna på 16 172 kr, 50 000 och 50 000 kr gick till Adel Shalabis privata konto 868. I samband med den första 50 000 kr-överföringen skedde i vart fall tre överföringar till Adam och Anki med 15 000 kr vardera. Sedan finns en hotellkostnad den 20 november 2019 på 16 533 kr till ett personkonto i Nordea som tillhör en Magdy Refai. Beträffande de sista 50 000 kr finns utbetalningar till familjemedlemmarna Nora, Donia och Anki med 15 000 kr vardera. De finns också en betalning med 15 000 kr till Adel Shalabis privata allkort. Inbetalningen på 16 172 kr avsåg betalning till businesscardet som var kopplat till Medrad. Betalning har skett till olika restauranger och butiker av olika slag m.m. Vad gäller den andra internetbetalningen på 6 433 kr gick den till businesscardet för betalningar på restauranger och i butiker.

Den 18 januari 2020 sände Adel Shalabi ett mail till Ann-Charlotte Nylander där han skrev att han bifogade faktura två enligt överenskommelse. Fakturan som var bifogad är daterad den 18 januari 2020. Där står detsamma som i föregående fakturan: 5 Serie föreläsningar á 20 000 kr, totalt 1000 000 kr. Att betala med moms 125 000 kr. Det fanns inte någon hänvisning till ett särskilt avtal i beskrivningen.

Ann-Charlotte Nylander skickade den 24 januari 2020 fakturan till ekonomichefen Henrik Brus med uppmaningen ”*betala den andra delen av detta också innan du sticker.*” Henrik Brus skulle vid denna tid byta anställning.

Betalningen kom in på Medrads konto av Faktura 1-20. Samma dag fördes 50 000 kr vidare till ett konto tillhörigt Adel Shalabi och följande dag gick ytterligare 50 000 kr dit. En internetbetalning gjordes på 13 041 kr. I samband med inbetalningarna skedde två utbetalningar om 50 000 kr vardera till Adel Shalabis privata konto 868. Samma dag togs 50 000 kr ut. Banken har uppgett att båda överföringarna skedde till Avanza bank. En kontroll på Adel Shalabis Avanza konto visar att inbetalningar skedde samma datum. 50 000 kr gick till ett Avanza-konto och aktier köptes för beloppet.

Avtal den 1 november 2019

Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander har påstått att ett avtal har ingåtts den 1 november 2019 och att Adel Shalabis bolag Medrad enligt avtalet skulle få betalt för utbildningstillfällen. Dessa var ospecificerade i avtalet. Utbildningen skulle enligt avtalet inkludera även anställda vid Akademiska sjukhuset. Detta är emellertid en pappersprodukt framställd i syfte att ge en skenbar förklaring till varför överföringar har skett till Adel Shalabi.

Avtalet skulle gälla för tiden 2019-11-01 - 2022-01-01 by and between Canon och Medrad. Först finns en beskrivning av bolaget (A). Canon säger att man vill engagera Medrad för att få presentation rörande effektiv användning av Canons produkter. Enligt D skulle compensation ske med 200 000 kr. Punkt E

anger att kompensationen skulle kunna tillkomma Röntgenkliniken vid Akademiska sjukhuset enligt ansvar för Medrad. Man skulle starta 2021. Till skillnad från samarbetsavtalen finns här ingen klausul om förlängning. Avtalet är underskrivet från bådas sida den 1 november 2019 av Ann-Charlotte Nylander och Adel Shalabi.

I samarbetsavtalet mellan Canon och Akademiska sjukhuset står det explicit uttryckt vilken typ av ersättning som kunde utgå med anledning av det samarbetsavtalet. Det avslutades med att såvida inte annat förekommit – skulle företaget inte betala någon ersättning till institutionen än de som räknades upp ovan.

Vid husrannsakan i Adel Shalabis bostad har en handling hittats som innehåller minnesanteckningar om ett möte fredagen den 1 november 2019 kl. 15.00 då man träffades för att skriva på ett samarbetsavtal mellan Canon och Medrad. Diskussion kring planering av MSK-kurs. Adel kommer med exakt datum. I överenskommelsen var året 2021. Kostnader.... Förskott på 200 000 kr betalas ut till AS Medrad. Adel Shalabi skulle ta fram ett preliminärt budgetförslag. I överenskommelsen står inget om förskott.

Ann-Charlotte Nylander har i polisförhör uppgett att hon träffade Adel Shalabi på en restaurang kl. 17 - 18 nära Adel Shalabis bostad i Edsberg. Senare har hon sagt att det skedde i Enebyberg.

Som tidpunkt för undertecknandet har angetts den 1 november 2019. Åklagarna påstår att det inte kunde ha hänt då. För att utröna vad Adel Shalabi har gjort den aktuella dagen har information sammanställts.

Av inloggningar på BankID framgår, om man inte aktivt har slagit bort det, positioneringsplatsen. Mellan kl. 09.31 och 15.34 har Adel Shalabi loggat in sig på Akademiska sjukhuset och kl. 17.28 Ulleråker Uppsala. I anteckningen står att han träffade Ann-Charlotte Nylander i Enebyberg kl. 15. Men kl. 15.34

var han uppkopplad vid Akademiska sjukhuset. Från Ulleråker i Uppsala till bostaden i Enebyberg tar det ca en timme med bil. Ann-Charlotte Nylander har i förhör sagt att hon träffade Adel Shalabi på en restaurang kl. 17 - 18.

Akademiska sjukhuset hyr en lägenhet på Ulleråksvägen i Uppsala. Adel Shalabis telefon kopplade upp utanför fastigheten Ulleråkersvägen 74 där BFC hyr en lägenhet med nr 78 V3 1 K. Tre bokningar fanns i Adel Shalabis bokningskalender den 1 november 2019. Den första var Subjekt Disputation Grönwallsalen kl. 09:15 – 12. En person som heter Venessa skulle disputera den aktuella dagen och detta var inlagt i Adel Shalabis kalender. Anna Dufflin har vidare skickat ut appointment Subject: inför medarbetardag kl. 13-13.30. En tredje bokning var disputationsmiddag kl. 19 – 22. Vi vet att Adel Shalabi varit med på kvällen. Tre debiteringar har skett på Adel Shalabis Business Card kl. 21:54 till 23:07.

Ann-Charlotte Nylander kopplade den 1 november 2019 kl. 7.48, 13.58 och 16.48 upp vid Stenvretsvägen i Sigtuna. I utredningen finns andra digitala fynd från Adel Shalabis mobiltelefon visar vad Adel Shalabi gjort den 1 november 2019. Kl. 11.59 finns en bild från föreläsningssalen och det står grattis på skärmen bakom. Då befann sig Adel Shalabi på disputationen i Uppsala. Kl. 18.10 tog han en bild på en whiskyförpackning, Lagavulin 16 och kl. 22.19 var han på Östgöta nation i Uppsala där han enligt återfunna mail höll tal vid middagen.

Det aktuella avtalet har således inte skrivits under den 1 november 2019.

På hösten 2020 började det florera misstankar om att allt inte hade gått rätt till vid köpet. Den 3 november 2020 skrev Emi Rosén, anställd vid Canon, ett mail från sin privata icloud adress till personer i Nederländerna. Hon fick ett svar från Senior vice president där han anförde att hennes anklagelser var falska och kunde leda till åtal för förtal för Emi Rosén. Uppdrag granskning började söka Adel Shalabi före sommaren 2022. Då pratade man även med Ann-Charlotte

Nylander. Vidare informerades Karolinska institutet om att Uppdrag granskning ställde frågor till honom om en röntgenapparat.

Åtgärder under perioden juni – oktober 2022

I avtalet som Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander träffade står att avtalet gällde till den 1 januari 2022. Den 15 juni 2022 upprättades ett tillägg till avtalet mellan Canon och Medrad som är något som man har velat beskriva som en förlängning av avtalet. Åklagarnas påstående är att avtalet har upphört att gälla och att detta är ett nytt avtal. I avtalet hänvisas till pandemin, till att Adel Shalabi hade bytt arbetsställe och att detta varit orsaken till att Adel Shalabi inte hade kunnat genomföra det han var ålagd i tidigare avtalat. Avtalet var förlängt till den 30 juni 2023. Vid denna tidpunkt visste man att journalister var intresserade av den affär som skett.

Adel Shalabi började på Karolinska institutet den 1 februari 2022. Där började man uppmärksamma situationen och Adel Shalabis bisysslor. Det ledde efter en granskning till att man avslutade hans förordnande som verksamhetschef och att han hade kvar sin anställning som överläkare. Adel Shalabi hade kontakt med en advokatbyrå under tiden augusti - september 2022.

Vad som också är intressant är den juridiska personen Canons i Nederländerna agerande under hösten 2022. Man ställde frågor om tidigare händelser och betalningarna. En medarbetare skrev till Viola Qimren och frågade om hon kunde kontrollera hur betalningarna på 2 x 100 000 kr hade behandlats i november 2019 and januari 2020, som kostnad eller förskottsbetalning. Detta svarade Viola Qimren på den 30 september 2022. Hon bifogade ett mail från Henrik Brus som instruerade henne hur hon skulle bokföra fakturorna och angav att Canon inte hade bokfört utbetalningarna som förskott utan mot utgiftskonto. En bild på de två betalningarna till Medrad fogades till mailet.

Om man jämför med det mail som Henrik Brus skickade till Viola Qimren med bilden ser man att det är bokfört på Marketing and Communication på Reklamkostnader, allmänna omställningskostnader och Försäljningsavdelnings kostnader. Det här avtalet, som man ingick den 15 juni 2022, sades upp den 4 oktober 2022. Till skillnad från de andra överenskommelserna har detta utformats av den advokatbyrå som Canon brukar använda sig av. Man beskriver stegen och vad som hänt utifrån Corona. Avtalet är elektroniskt signerat av Ann-Charlotte Nylander och Adel Shalabi de 4 oktober 2022.

Den 5 oktober 2022 skrev Ann-Charlotte Nylander till Viola Qimren att samarbetet mellan Canon och Medrad var avslutat och att anledning till det var att det tidigare samarbetet inte kunde genomföras eftersom Adel Shalabis nya arbetsgivare inte godkände sidouppdrag eller vad som kallas bisyssla, att ett arbetskontrakt tidigare hade godkänts samt att förskotten skulle betalas tillbaka inom 10 dagar.

Som nämndes tidigare publicerade Uppdrag granskning en trailer den 5 oktober 2022 om efterkommande veckas program. Detta 6 oktober 2022 återbetalade Adel Shalabi 200 000 kr till Canon. Samma dag avslutade Adel Shalabi också det han kallat FOU konto, dvs hans privata konto som använts i förhållande till Gothia och som han velat använda i förhållande till Canon. Den sista transaktion skedde den 6 oktober 2022.

Uppdrag granskning sändes den 12 okt 2022. Det ledde till en kommentar från Canons sida som man publicerade samma dag. Den 20 oktober 2022 skedde ytterligare en återbetalning från Adel Shalabis sida på de sista 50 000 kr, som skulle avse moms. Det utfärdades också en kreditfaktura daterad den 19 oktober 2022, Fakturanr 50-22. Kreditering av faktura nr 14-19 och 1-20 totalt 200 000 kr. Utbetalt 6 oktober 200 000 och att betala 50 000 kr.

Sammanfattning

Den 29 april 2019 accepterade Adel Shalabi den uppgraderade offerten, offert 2, på 6,5 milj. kr. Den 3 maj 2019 beställdes röntgenutrustning av inköpsavdelningen. Den 24 september 2019 utfärdades en faktura på röntgenutrustning. Den 11 oktober 2019 godkände Adel Shalabi fakturan efter mailväxling med Ann-Charlotte Nylander. Den 11 november 2019 betalades fakturan på 125 000 kr. Den 29 januari 2022 betalades ytterligare en faktura utställd av handelsbolaget om 125 000 kr av Canon. Den 5 oktober 2022 kom en förhandsvisning av Uppdrag granskning. Den 6 oktober 2022 avslutades Adel Shalabis konto FOU och samma dag skickades 200 000 kr till Canon. Den 12 oktober 2022 sände Uppdrag granskning sitt reportage. Den 20 okt 2022 återbetalades resterande 50 000 kr avseende moms.

Adel Shalabi genom advokat Wikerstål

Historik

Det har funnits en lång relation mellan Akademiska sjukhuset och Toshiba/Canon avseende utrustning som röntgenapparater för neurointervention avseende patienter som har sjukdomar relaterade till blodproppar och liknande. Maskinen finns på Lab 36 och har funnits där länge. Akademiska sjukhuset hade också avtal med Fyrklöverregionen gällande en röntgenmaskin som används vid akut stroke. En sådan röntgenmaskin är nödvändig året runt, dygnet runt alla dagar.

År 2009 köpte Akademiska sjukhuset av Toshiba en maskin kallad Infinix. Den var fastmonterad i tak och golv och kostade 11 miljoner kr. Det är inte ovanligt med större utbildningsposter kopplade till inköp av röntgenmaskinen. Röntgenmaskiner är i ständig utveckling. Infinix genomgick ett antal uppgraderingar. Avtalet som fanns mellan Canon och Akademiska universitetssjukhuset avseende Infinix var tidsbestämt. Vissa delar och funktioner kan bara användas under en bestämd avtalstid. Avtalet kunde förlängas om båda parter var överens. Akademiska sjukhuset lämnade löpande

feedback om hur maskinen fungerade och förslag på hur den kunde förbättras. Samarbetet mellan Akademiska sjukhuset och Canon avseende utvecklingen av maskinen v nära. År 2018 uppgraderades maskinen. Akademiska sjukhuset var ensamma om att få den uppgraderad.

Ny produkt

Den 23 oktober 2018 blev Adel Shalabi kontaktad av Maria Lundius, säljare på Canon. En uppgradering hade tagits fram med hjälp av synpunkter som kommit från Akademiska sjukhuset. Maria Lundius erbjöd Akademiska sjukhuset visning av den nya produkten. I januari 2019 demonstrerades den uppgraderade maskinen. Läkare från Akademiska sjukhuset åkte till Holland. Där och då togs inte något beslut att uppgradera. Man var nöjda och såg inget behov av att uppgradera. Det gick två månader och Adel Shalabi blev åter kontaktad av Maria Lundius. Hon informerade honom om att avtalet snart skulle löpa ut, varvid maskinen skulle tappa flera viktiga funktioner som den hade vid senare uppgraderingar.

Förlängning?

Adel Shalabi önskade förlänga avtalet och behålla maskinen i befintligt skick. Canon tänkte emellertid inte förlänga avtalet. Adel Shalabi fick information om att vissa av delarna var Beta-versionen. Från och med lanseringen av Alphenix fick man inte behålla funktioner utan måste uppdatera dessa. Detta var Adel Shalabi eller Akademiska sjukhuset inte förberedda på. Man måste betala för uppgradering för att bibehålla funktionaliteten. Den 15 mars 2019 fortsatte diskussionen mellan Maria Lundius och Adel Shalabi. Det sades bl.a. att den mjukvara som fanns på Infinix är Beta och inte fanns som kommersiell produkt till Infinix.

Adel Shalabi greps lite av panik. Han kunde inte riskera att Akademiska sjukhuset stod utan en fullt funktionell röntgenmaskin, vilket skulle bli

konsekvensen av att inte uppgradera. Han måste agera fort. De alternativ som stod sjukhuset till buds var att behålla maskinen och förlora nödvändig funktionalitet, men det gick inte. Det andra alternativet var att uppgradera maskinen. Det tredje alternativet hade varit att upphandla en maskin, vilket inte skulle gå snabbt nog. Man inledde därför en förhandling med Canon om att genomföra upphandling. Man förhandlade väl och fick en kraftig rabatt. Uppgraderingen kostade totalt 6,5 milj. kr. Rabatten var på drygt 3,4 milj. kr.

Ekonomi

6,5 milj. kr behövde lösas för att genomföra uppgraderingen. Adel Shalabi vände sig till sjukhusledningen med ett akut äskande. Önskemålet var att få brådskande pengar. Han fick grönt ljus, men under förutsättningar att han skulle titta på eventuella omdisponeringar och prioritera ner något annat för 6,5 milj. kr från beviljade äskaden för 2019.

Därefter omfördelades medel för att få loss 6,5 milj. kr. Med hjälp av vissa omprioriteringar frigjordes 6,5 milj. kr. Det ansågs vara ok att uppgradera maskinen så att funktionaliteten inte förlorades. Till följd av detta skedde direktupphandling. Det var således en nödvändig uppgradering.

Beställning av maskinen gjordes den 3 maj 2019 av upphandlingsansvarig Bengt Robertson. Adel Shalabi träffade Ann-Charlotte Nylander vid ett flertal tillfällen, bl.a. efter sommaren på röntgenveckan i Jönköping den 17 - 19 september 2019. De diskuterade uppgraderingen. Det visade sig att den inte fungerade som den skulle. Detta framgår av ett protokoll, Application report, som är daterat den 18 - 20 september 2019. Specialister hade varit på plats visa datum. Maskinen fungerade fortfarande inte som den skulle.

Faktura

Därefter kom en faktura från Canon med en månads betalningstid. Bengt Robertson tog emot fakturan och skickade mail att han avvaktade godkännande

från Adel Shalabi. Här tolkar försvaret åklagarna som att Adel Shalabi skulle vänta med att godkänna betalning till dess att han blev utlovad muta. Han godkände emellertid inte fakturan förrän maskinen var godkänd av Canon – då maskinen var tillräckligt bra för att tas i klinisk drift. Under september och oktober 2019 pågick fortsatt arbete med att få maskinen funktionell. Den 11 oktober 2019 fick Adel Shalabi information om att maskinen fungerade. Det återstod små åtgärder som behövde göras. Först efter det godkände han betalning. Han skickade mailet till Bengt Robertson om godkännandet. Han skrev ”*till följd av att systemet nu fungerar bra*”. Röntgenmaskinen testades på patienter den 29 - 30 oktober 2019. Sista finjusteringar skedde.

Samarbete

När uppgraderingen var färdig och funktionell, godkänts för kliniskt bruk, påbörjades diskussioner om att Ann-Charlotte Nylander och Canon skulle sponsra så att unga läkare kunde skickas på kurser och internationella kongresser. Detta godkändes inte internt på Canon. I stället togs diskussionen till nästa steg. Canon ville att han i stället skulle genomföra utbildningar åt Canon, på samma sätt som åt Siemens. Han skulle visa hands on på maskiner, dvs. föreläsningar med praktiska inslag som indirekt marknadsföring för Canon.

Ann-Charlotte Nylander och Adel Shalabi var överens om att han 2020/2021 skulle förbereda och hålla föreläsningar. Adel Shalabis bisyssla var godkänd. Han såg inga problem med detta. Man ingick avtalet den 1 november 2019. Det undertecknades av Ann-Charlotte Nylander och Adel Shalabi. Det framgår av det skriftliga avtalet att Medrad skulle hålla föreläsningar och att man skulle demonstrera Canons produkter. Kompensationen var 200 000 kr. Föreläsningarna skulle börja hållas under 2021, men förberedas innan dess. Utbetalningar skedde till Medrads bankkonto i förskott, för att Adel Shalabi annars skulle behöva ligga ute med kostnader själv. Den 31 januari 2020

bekräftades covid. Eftersom folksamlingar förbjöds kunde Adel Shalabi inte hålla utbildningar som han hade tänkt. Det var en otroligt hektisk tid för Adel Shalabi där han skulle hålla avdelningen fungerande i pandemiläget. Han blev också rekryterad av Karolinska sjukhuset och bytte arbetsgivare den 1 februari 2022.

Samarbetet prioriterades ned under pandemin. Först sommaren 2022 när pandemin började ebba ut återupptogs kontakterna mellan Ann-Charlotte Nylander och Adel Shalabi för att förlänga avtalet. Då hade Adel Shalabi således bytt arbetsgivare. Man ingick då tilläggsavtalet där man förlängde uppdraget att avslutas senast den 30 juli 2023.

Byte av anställning

När Adel Shalabi blev rekryterad till Karolinska institutet fick han godkänt bisyssla. Det var en förutsättning för att han skulle tacka ja. Chefen som rekryterade honom var emellertid inte samma chef som fanns när han började arbeta. Adel Shalabi skrev till den nye chefen Mathias Axelson för att få ett skriftligt godkännande av bisysslor. Denne önskade kompletteringar av uppgifterna om bisyssla, vad de innebar och om de var konkurrerande verksamhet. Adel Shalabi svarade att Medrad bedrev kursverksamhet, kursledning, föreläsningar men även konsultation avseende muskeloskeletal ultraljud för Canon. Svaret blev att Mathias Axelsson hade valt att inte godkänna bisysslan eftersom den inte gick i linje med sjukhusets policy. Det framtvängde en hävning av avtalet med Canon. Adel Shalabi skrev att han måste meddela att Medrad inte kunde fullfölja sina åtaganden eftersom hans bisysslor inte hade godkänts och att han därför behövde upphöra med sina konsultuppdrag och det saknades förutsättningar för honom att hålla föreläsningar.

Därefter ingicks avslutsavtalet där parterna gemensamt kom överens om att det inte fanns förutsättningar att fortsätta, både pga. covid-19 och för att Adel

Shalabi hade bytt arbete och inte längre hade tillstånd att inneha bisyssla som han tidigare hade haft. Ett termination agreement skrevs under. Därefter återbetalade Adel Shalabi de belopp som han hade erhållit plus moms. Ingen koppling till inköpet av röntgenmaskinen har funnits, utan till det sidouppdrag som inte blev av till följd av omständigheter som Adel Shalabi inte kunde kontrollera.

Undertecknande

Adel Shalabi påstår att avtalet har skrivits under den 1 november 2019. Det finns utrymme för att han och Ann-Charlotte Nylander har träffats och skrivit under, om än hastigt. Adel Shalabi var på disputationen och på festen på kvällen. Mellan disputationen och festen körde han hem för att byta om och då träffade han Ann-Charlotte Nylander på en parkering. Han signerade avtalet och körde sedan tillbaka.

Adel Shalabi deltog på både disputationen och festen. Disputationen skedde mellan kl. 09.15-12.00. Sedan stannade Adel Shalabi kvar till kl. 17, varefter han hämtade en present på sjukhusets övernattningslägenhet i Ulleråker. Sedan körde han hem till Enebyberg för att underteckna avtalet och byta om. Efter det körde han tillbaka för att delta på festen. Han kom fram till den mellan kl. 19 och 19.30. Den sista uppkopplingen i Uppsala är kl. 17.28. Adel Shalabis uppfattning är att det var när han befann sig i lägenheten för att hämta presenten. Sedan körde han raka vägen till Enebyberg för att träffa Ann-Charlotte Nylander, och sedan hem. Åklagarna har påstått att detta tar närmare en timme. Det beror på hur snabbt man kör. Av 63 km är 95 % E4 motorväg. Om Adel Shalabi lämnade lägenheten kl. 17.28 och låg i 100/110 km/h på motorvägen skulle han vara framme vid Coop mellan kl. 18.02 och 18.06. Om han träffade Ann-Charlotte Nylander en liten stund och undertecknade avtalet i bilen var han färdig i spannet mellan kl. 18.07 och 18.16. Adel Shalabis hem ligger mindre än 1 km från Coops parkering. Han hann då vara hemma cirka kl.

18.10/18.20. Om han bytte om snabbt var han redo att köra tillbaka och vara med på festen i Uppsala från kl. 18.20-18.35. Om han höll 100/110 km/h var han framme någon gång mellan 18:55 och 19:00. Avtalet kan således var undertecknat aktuellt datum.

Ann-Charlotte Nylander genom advokat Jovicic

Åtalet gäller två oberoende affärer som har varit kommersiellt motiverade och riktiga. Åklagarnas påståenden kommer från två tidigare anställda som båda lämnade Siemens upprörda. Det har varit en intern utredning på Canon om påståendena som inte har lett någonstans.

Canon i Holland har forskningssamarbete med Akademiska sjukhuset. Det är på nivån – europabolaget som man ingått forskningsprojekt medan filialens uppgift är sälja utrustning. Avtalet om samarbete mellan Canon och Akademiska sjukhuset är tecknat på europeiska nivå. Där ingår filialen inte som part.

Projekt initierades genom att Canon europa tog upp en diskussion om att uppdraget skulle sägas upp eftersom det hade kommit en betaversion. Den person som kom att vara central för försäljningen var Maria Lundius. Hon arbetade som säljare och Uppsala föll inom hennes försäljningsområde. Hon kontaktade Adel Shalabi den 23 oktober 2018 angående en efterföljare till Infinix. Presentation av uppföljaren borde ske innan RSNA. Adel Shalabi svarade att de kunde bjuda Canon på en presentation. Därefter träffades man på RSNA mässan i Chicago. Ann-Charlotte Nylander var med där. Det fördes diskussioner, men det kom aldrig att ske ett möte mellan Ann-Charlotte Nylander och Adel Shalabi i detta avseende. Hela affären som rörde uppdateringen i Alphenix hanterades av Maria Lundius. Ann-Charlotte Nylanders inblandning var att hon hanterade avtalsförläggningen. Hon har också i egenskap av VD godkänt affären. Därefter var hon engagerad i

invigningen. Beträffande offerter m.m. har Ann-Charlotte Nylander inte haft någon inblandning alls.

Ann-Charlotte Nylander finns inte ens med på CC i de första mailen, än mindre som någon som interagerar i affären. Den 15 mars 2019 skrev Maria Lundius att Canon inte kunde sälja. Ann-Charlotte Nylander var inte involverad i diskussionerna. Akademiska sjukhuset försökte undvika den dyra uppgraderingen. Maria Lundius meddelade att det inte gick. Den 20 mars 2019 skickade Maria Lundius en offert. Det fanns en pågående prisdiskussion. Det var Maria Lundius som justerade priset och skötte kontakten direkt med det holländska kontoret. 22 mars 2019 översände Maria Lundius en uppdaterad offert till Adel Shalabi och den 9 april 2019 bifogade hon avtalet i ett mail. Det som avsågs där var en sex månaders förlängning av projektet.

Ann-Charlotte Nylander utgick från hemmet i Uppland. Canons kontor ligger på Västkusten. Det enda hon gjort var att åka förbi på kontoret och hämtade avtalet. Åklagarna har pekat på att det finns en utrustning för 525 000 kr i avtalet. Det är en kostnad för ultraljud som tillhör till maskinen och är en ren effekt av att personer på Akademiska sjukhuset har önskat sig ett ultraljud. Den 29 april 2019 skrev Adel Shalabi till Maria Lundius och tackade för offerten och den 2 maj 2019 meddelade Adel Shalabi Bengt Robertson att han godkände offerten. Kontaktperson var Maria Lundius. Det var hon som skötte affären.

Canon och Ann-Charlotte Nylander har inte haft någon inblandning i hur Akademiska sjukhuset har skött inköpet. Maria Lundius skickade sedan internt till Canon inklusive Ann-Charlotte Nylander information om vad som hade gjorts. Dittills hade ingen annan varit cc i kommunikationen. Maria Lundius var nöjd med affären och skulle fira. Hon hörde också av sig till Canon i Holland och tog åt sig äran för affären.

Mats Torstensson skrev till Henrik Brus den 7 maj 2019 angående hur man skulle hantera ordersumman i systemet. Den 8 maj 2019 hörde Henrik Brus av sig till Ann-Charlotte Nylander och frågade om hon kunde godkänna vissa åtgärder i systemet. Ann-Charlotte Nylander meddelade Henrik Brus att hon gjorde det. Det var den andra åtgärden som hon gjorde. Hennes roll som VD var endast att godkänna den här affären. Hon var också inblandad i sista delen som var en festlig invigning. Maria Lundius skrev till Adel Shalabi och frågade om det passade att ha invigning ett visst datum. Adel Shalabi skickade frågan vidare inom organisationen. Svaret kom att Revita hade varit där och gjort fuktmätning samt att de avvaktade med att bestämma datum innan de visste hur omfattande fuktskadorna var. Invigningen kom att skjutas upp cirka en månad. Däremellan blev installationen klar den 22 september 2019. Då hörde serviceansvarige Ola av sig och sa att uppdatering var klar. Sedan skickade han fotografier på maskinen på plats. Ann-Charlotte Nylander vidarebefordrade det till Europabolaget och sa att den var klar och att man hade haft de första patienterna. Det var efter det här godkännandet som Canon kunde fakturera och det gjordes när man gjort installationen klar. Efter det skickade Maria Lundius ett nytt mail till Adel Shalabi. Nu var Lab 36 igång. Förslag på datum för invigning skickades runt internt. Svar kom den 30 september 2019 att den 4 november passade bra. Adel Shalabi sade ”*vad bra då meddelar jag Canon*”. Invigning spikades till den 4 november 2019.

Beträffande fakturaunderlaget hörde Bengt Robertson av sig och sa att fakturaunderlaget hade kommit och att han avvaktade godkännande. Precis som har sagts har det varit problem att få detta på plats. Det var ett skeende på hösten 2019 och minnesbilderna skiljer sig åt. Ann-Charlotte Nylanders uppfattning är att hon inte har hanterat teknikaliteter kring utrustningen. Det har legat på service. När hon hörde av sig och skrev uppdatering bottnade det i att man skulle arrangera för invigningen. Den slutsatsen kan man dra utifrån följande. Ann-Charlotte Nylander skickade ett mail den 10 oktober 2019 om när hon kunde nå Adel Shalabi. Adel Shalabi svarade att hon kunde ringa. Man

bestämde att man skulle höras cirka 11.30. Sedan har man haft ett samtal. Men innan det samtalet hörde Adel Shalabi av sig till Bengt Robertson och sa att systemet fungerade bra och att fakturan hade godkänts. Därefter blev det ett spann i tråden till den 28 oktober 2019. Man höll då på att göra ett program för invigningen. Frågan ställdes ”*Kommer du eller någon på Canon säga några ord?*” Kommunikationen hängde ihop med att man planerade för invigning och gällde inte godkännande av apparaturen.

Parterna i det avtal som åklagarna har åberopat är Canon Europe och Akademiska sjukhuset. Avtalet har inte involverat filialen. Det framgår också av att Mark Holmshaw har skrivit under det. Han är president för europabolaget. Samarbetsavtalet mellan Akademiska sjukhuset och Europé den 4 november 2019 korresponderar med invigningen. Av deltagarlistan från invigning framgår att Mark Holmshaw var med. Han skrev också under avtalet. Ann-Charlotte Nylander var inte med i det avtalet eller i diskussionen.

Kontroversen på Canon om oegentligheter i fakturan fortsatte den 20 november 2019 med att Maria Lundius hörde av sig i ett mail till Adel Shalabi. Det här betyder att Canon med sin säljansvariga ville fortsätta göra affärer med Akademiska sjukhuset. I ett mail den 13 december 2019 från Maria Lundius till Adel Shalabi tackade hon för RSNA och en trevlig kväll samt bifogade information kring nya CT. Maria Lundius hade hösten och vintern 2019 inte några som helst problem med Akademiska sjukhuset, med den här affären eller med Adel Shalabi.

Affären med Medrad

Redan i december 2017 finns ett mail från Mikael Brusberg till Ann-Charlotte Nylander angående en kurs i avancerad muskuloskeletal radiologi på Sanding Teneriffa. En av föreläsarna var Adel Shalabi. Adel Shalabi har varit väldigt engagerad i kursverksamhet. Han hade sådana redan 2014 och 2016 i föreningens regi. Ordförande i föreningen har varit Adel Shalabi. Adel Shalabi

är väldigt akademiskt meriterad och var från Canons perspektiv en engagerad och populär föreläsare vid kurser. Man har varit intresserat av att få till föreläsningar med Adel Shalabi, oberoende av om något projekt har funnits mellan Akademiska sjukhuset och Europabolaget Canon. Canon har då bistått med Canonutrustning. Man kunde sponsra verksamheten samt få ut maskiner och göra dem kända.

År 2019 skulle Röntgenveckan äga rum i Jönköping. Maria Lundius skrev till Adel Shalabi om att få till en träff. Hon bifogade en inbjudan till Canons symposium under röntgenveckan. Adel Shalabi svarade den 27 augusti 2019 att den enda kvällen som han inte var bokad var onsdag. Maria Lundius svarade att onsdag var bokad för middag. Adel Shalabi skrev att han menade tisdag. Det fungerade inte för Maria Lundius för hon kom till Jönköping först på onsdagen. Adel Shalabi lyckades då styra om middagen så det funkade för honom. Hon tyckte det var toppen och bokade restaurang. Det arrangerades en middag. Emellertid kom inte Adel Shalabi. Det blev en middag mellan läkare på Akademiska sjukhuset och Canon. Diskussionerna om middagen var omgärdade av en omständighet, nämligen en ambition från Canon att bearbeta Adel Shalabi för att ha samarbete om MSK och ultraljud som är en helt annan produktportfölj än Alphanix som finns på Akademiska sjukhuset. Då svarade Ann-Charlotte Nylander. Hon tyckte att Mikael hänger med ultraljudsgänget på kvällen. *"Tror du han kommer överge Siemens. Vill gärna att Adel testar våra ultraljud. Det vi vet nu är att i alla de här kursverksamheterna verkar han vara sponsrad av Siemens och jobba med deras."* Canon ville ge sig in i marknaden via Adel Shalabis kursverksamhet. Det hade inte att göra med Akademiska universitetssjukhuset. Det träffade helt Adel Shalabis kursverksamhet som han höll varje år. Detta är insteget i affären med Medrad. Detta kompletterar bilden och ger skeendet ett annat innehåll.

Den 11 oktober 2019 kom och man skulle höras kl. 11.30. Man pratade om invigningen men att Adel Shalabi i samband med det tog upp att han gärna

skulle vilja ha sponsring. Det är den tredje frågan som uppstod. Canons affärer med Akademiska sjukhusets röntgenutrustning, Canon vill närma sig Adel Shalabi för hans kursverksamhet, och Adel Shalabi ville ta in pengarna till Lab 36 och att det ska ske bidrag från Canons sida. Detta resulterade i att Adel Shalabi skickade ett konto till Ann-Charlotte Nylander. Adel Shalabi har döpt det till FOUU konto. Hur det än ser ut landade det hos Ann-Charlotte Nylander som trodde att det är ett konto knutet till BFC på Akademiska sjukhuset.

Svaret från Henrik Brus den 14 oktober 2019 handlade om ett avtalsutkast. Man diskuterade att Ann-Charlotte Nylander ville ha ett avtal. Henrik Brus arbetade med ett avtal.

Mailet som Ann-Charlotte Nylander har skrivit den 18 oktober 2019 om att undvika konto från sjukhuset m.m. är svårt att förstå. Den här mailslingan har kommit in i utredningen genom att den har mailats in från Maria Lundius 2023. Motsvarande mail finns inte hos Canon. Det ska ha skickats något den 7 maj 2020 från hotmail till Canons mail. Den 25 oktober 2019 skrev Ann-Charlotte Nylander till Adel Shalabi att hon inte kunde sätta in pengar på kontot och att de måste hitta ett mer officiellt konto och upprätta ett sådant kopplat till Bild och funktion. Det är svårt att förstå att man den 18 oktober 2019 skickade ett mail om att det var det här man ville undvika för att sedan skriva precis tvärtom. Kronologin stämmer inte. Mailet är inskickat till utredningen och har inte kommit in genom tömning. Man ville ha officiellt konto. Det hade Ann-Charlotte Nylander vidarebefordrat till Maria Lundius. Hon visste därför Canons position. Den här diskussionen avslutades när Adel Shalabi inte kunde prestera ett konto kopplat till Lab 36. I stället gjorde man ett avtal om kurser. Det är en helt separat fråga. Den här tråden dog där. Sedan ingick man kursavtalet. Det är Ann-Charlotte Nylanders uppfattning att avtalet ingicks den 1 november 2019. Efter det skickade Medrad fakturor för en föreläsningsserie inom muskeloskeletal radiologi. Det stämmer att Ann-Charlotte Nylander har

godkänt betalningarna. Sedan skickade han faktura 2 i början av januari 2020. Ann-Charlotte Nylander bad Henrik Brus att betala innan han går.

Det som hänt är att man skickat förskott för två fakturor. Att fakturorna har bokförts som skett beror på att Henrik Brus, som var CFO, gav instruktioner till Ola. Det var inte Ann-Charlotte Nylander som dikterade hur CFO skulle kostnadsföra fakturan.

Vi vet alla vad som hände i februari 2020. Från Canons sida har positionen varit att leverans inte har skett pga Corona och att Adel Shalabi bytt arbetsgivare och inte har fått sin bisyssla godkänd. Avtalet avslutades och återbetalning skedde.

Maria Lundius sade upp sig en första gång och blev sedan ombedd att vara kvar i företaget. Hon hamnade i kollision med ledningen och inte minst med Ann-Charlotte Nylander. På våren 2020 diskuterade man att säga upp henne. I samband med brinnande förhandlingar om avgångsvederlag skickade hon ett mail till Sixten som är teknisk chef på företaget med några mail bifogade, bl.a. det mail som Ann-Charlotte Nylander ställt sig frågande till angående dateringen. Maria Lundius menade att något var lurtt med det här. Han skrev angående maillets innehåll att inte något tydde på att brottslighet förekommit.

Maria Lundius är säljare. Hon hade att bearbeta och sälja apparaturer. Det var inte på hennes organisatoriska nivå att hantera denna typ av frågor. Hon har klivit in här och läst att ST- doktorer ska kunna resa och prestera posters och har tagit för givet att det är de enda poster som finns. Hon har inte förstått att man har betalat för kurser. Hon har hoppat över ledet att man har köpt in föreläsningar. Man kommer till *"du avgör men jag har tagit ärendet vidare"*. Några dagar senare fick hon via sin representant på Unionen ett avskedsavtal. Det hon gjorde den 25 maj 2020 var inte för att Akademiska sjukhuset hade blivit lurat på pengar utan det användes som ammunition i uppsägningsprocessen. Jos Ruis var väldigt drivande i att man skulle säga upp henne. Det

bottnade i att man hade haft en utredning och tagit in konsulter som har utrett Maria Lundius för företaget och vad det bottnat i. Slutsatsen är att den utredning som Canon gjorde tog helt sikte på att hon var olämplig som anställd. Den innehåller inget om hennes påstående om oegentligheter på företaget. Den 26 augusti 2020 gick Maria Lundius med på att ta ett avslutssamtal och avslutade sin anställning.

Den 26 juni 2020, någon månad efter det att det började gnissla med Maria Lundius tog man på Canon från Ann-Charlotte Nylanders sida beslut om att Emi Roos skulle sälja mot Dalarna. Emi Roos blev vred. Ann-Charlotte Nylander skrev ett mail till Emi Roos angående negativ stämning. Emi Ros svarade genom att skicka det till hela företaget. Detta ledde till att Sixten skrev till Emi att han inte begrep varför hela företaget är med och att det inte skulle avhandlas publikt. Ann-Charlotte Nylander hörde av sig till deras advokat. Ann-Charlotte Nylander började känna att Emi Roos vägrade göra som hon blir tillsagd och försökte driva opinion mot Ann-Charlotte Nylander. Det var inte läge för varningar. Man tittade på annat. Den 3 november 2020 skrev Emi Roos till ledningspersoner och personer på Canon. Hon var oroad över situation i CMSSE (filialen) och Ann-Charlotte Nylander. Hon tog upp ett påstående om att det hade skett ett illegal agreement enligt information som hon hade fått från Maria Lundius. Emi Roos fick kritik för det hon hade skrivit. Kontrakt med Adel Shalabi var enligt Canon känt.

Varken Maria Lundius eller Emi Roos har haft insikt i eller varit i en position att förstå hur avtalet med Adel Shalabi har ingåtts. Det finns ett uppenbart missförstånd. Canon har prövat anklagelserna. Det är två personer med egna agendor. Båda verkar hysa agg mot Ann-Charlotte Nylander.

Åtalspunkt 17 - 23 Medrad

Åklagarna

Adel Shalabi har bedrivit bokföringspliktig näringsverksamhet i handelsbolaget Medrad, som registrerades den 7 oktober 1996. Under utredningen av mellanhavandena med leverantörerna uppmärksammades att han hade åsidosatt bokföringsskyldigheten genom att underlåta helt att bokföra och bevara bokföringsmaterial. Ett stort antal fakturor utställda av Medrad kommer till övervägande del från motparternas bokföring. Fakturor har även påträffats som bilagor till mail och till viss del i digital bevisning från Adel Shalabi.

Adel Shalabi har haft hjälp från en extern konsult, pwc, Aspia eller Acreda, att upprätta deklARATIONER för Medrad. Det uppdraget har inte innefattat att göra löpande bokföring eller årsbokslut. Eftersom någon bokföring inte har påträffats har bolagets affärshändelser rekonstruerats genom bankkontoutdrag, inlämnade deklARATIONER, av Adel Shalabi upprättade sammanställningar och övrigt material, bl.a. bolagets konto i SHB. Ett granskningsprotokoll beskriver situationen. En transaktionsredovisning visar transaktioner på bolagets konto och kostnader som bolaget har betalat.

Viktor Johansson som arbetade vid PwC och hjälpte Adel Shalabi med deklARATIONEN har i meddelande till denne den 13 och 15 juni 2017 uppgett bl.a. att Adel Shalabi inte sköter bolagets bokföring

Adel Shalabi genom advokat Wikerstål

Adel Shalabi medger att han är ansvarig för Medrads bokföring. Han har sparat en stor mängd handlingar digitalt på de datorer som han har använt under årens lopp. Fakturor som skickats iväg har också sparats i molntjänster som är kopplade till hans e-postkonton. Fakturor som han har upprättat på sin dator har sparats på hårddisken och i Microsofts molntjänst. Adel Shalabi har inte gjort sig av med eller raderat något. Att det inte skulle ha påträffats underlag

stämmer inte. Stora mängder fakturor har påträffats, många på Adel Shalabis digitala enheter. Det har brustit på sina håll. Adel Shalabi har inte haft koll på att bokföra varje händelse kronologiskt.

Adel har sammanställt bolagets alla intäkter och utgifter i exceldokument och skickat det till revisionsbyråer som sammanställt och lagt materialet till grund för deklaration. Adel Shalabi har inte agerat uppsåtligt men har haft mycket i huvudet. Han tycker själv att han har haft koll på bolagets material.

UTREDNINGEN

Åklagaren har förebringat en mycket omfattande skriftlig bevisning bestående av bl.a. anställningsavtal, förordnanden, ansökningshandlingar, avtal, protokoll, fakturor, kvitton, reseräkningar, kontoutdrag, mail m.m. Även de tilltalade har åberopat sådan bevisning. Förhör har hållits med de tilltalade. Deras utsagor redovisas separat i domsbilaga 1.

Som vittnen har hörts chefsjuristen vid Region Uppsala Anne Nilsson, upphandlingsansvarige Bengt Robertson Riahi, Hans Sjöberg, chefsläkarna Per Eckerbom och Mari Hänni, verksamhetschefen Viktor Leander, administratören Christian Lernberg, polisekonomen Leopold Rännar, tjänstemannen Martin Wahlén, sjuksköterskan Malin Hansen, säljarna Maria Lundius Kastenfalk och Emi Andersen Rosén, Henrik Brus och läkaren Johan Krause. På Kjell Malmbergs och Gothias begäran har som vittne hörts bokföraren Lars-Gunnar Caseryd.

DOMSKÄL

Ansvar

Utgångspunkter för bedömningen

Aktuella lagrum

Bestämmelserna om trolöshet mot huvudman och mutbrott är näraliggande varandra och finns i 10 kap. brottsbalken.

Enligt 10 kap. 5 § brottsbalken döms för trolöshet mot huvudman någon som, på grund av förtroendeställning fått till uppgift att för någon annan sköta en ekonomisk angelägenhet eller självständigt hantera en kvalificerad teknisk uppgift eller övervaka skötseln av en sådan angelägenhet eller uppgift, missbrukar sin förtroendeställning och därigenom skadar huvudmannen, till böter eller fängelse i högst två år. Om brottet är grovt, döms för grov trolöshet mot huvudman till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om huvudmannen har tillfogats betydande eller synnerligen kännbar skada, om gärningsmannen har använt urkund eller annat vars brukande är straffbart enligt 14 eller 15 kap. eller vilseledande bokföring eller om gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Enligt 10 kap. 5 a § första stycket brottsbalken döms den som är arbetstagare eller utövar uppdrag och tar emot, godtar ett löfte om eller begär en otillbörlig förmån för utövningen av anställningen eller uppdraget för tagande av muta. Den som lämnar, utlovar eller erbjuder en otillbörlig förmån i fall som avses i 5 a § döms enligt 5 b § för givande av muta. Om ett brott som avses i 5 a eller 5 b § är att anse som grovt skall påföljden enligt 5 c § för det grova brottet vara fängelse lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömandet av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningen har innefattat missbruk av eller angrepp på särskilt ansvarsfull ställning, avsett betydande värde eller ingått i en

brottslighet som utövas systematiskt eller i större omfattning eller annars varit av särskilt farlig art.

Vissa förarbetsuttalanden

I förarbetena till de nu gällande bestämmelserna (prop. 2011/12:79, En reformerad mutbrottslagstiftning) framhölls, att det är mutbrottslighetens skadliga inverkan på samhällslivet i dess helhet som är den yttersta grunden för kriminaliseringen (s. 19). Det konstaterades, att brottsligheten angriper beslut som någon har anförtrotts att fatta på någon annans vägnar, varvid med beslut avses inte bara formella beslut, utan över huvud taget en offentlig eller enskild funktionärs tjänsteutövning i situationer där han eller hon har att träffa ett val mellan två eller flera alternativ. Målet för angreppet är beslutsprocessen i dess helhet – alltså både beslutsfattandet och beredningen av beslutsunderlaget – och mutans syfte är ytterst att bestickaren direkt eller indirekt ska få fördel av att beslutet inte fattas i korrekt ordning eller på helt och hållet sakliga grunder.

Vidare uttalades i propositionen, att förtroendet för huvudmannens verksamhet rubbas av att anställda eller uppdragstagare utåt visar sin illojalitet genom att ta mutor, varigenom brottsligheten är ägnad att skada huvudmannens anseende, med allmänhetens förlorade förlitan på att offentliga organ bedriver sin verksamhet med absolut hederlighet och opartiskhet som den yttersta svårighetsgraden av denna skadeverkan (s. 20). Det sades även, att det på samma sätt kan vara förödande för ett seriöst arbetande företag att få ord om sig att ha arbets- eller uppdragstagare som tar mutor. Sammanfattningsvis framhölls i detta avseende, att den yttersta grunden för att motverka mutbrottslighet är att söka i dess skadliga inverkan på samhällslivet som helhet.

I propositionen framhölls vidare, att regleringen ska vara ändamålsenlig och lättillgänglig med förutsättningar att stå sig över tiden och även i fortsättningen, liksom i då gällande lagstiftning, måste bygga på otillbörlighetsbegreppet. Det framhölls, att när innebörden av detta bestäms

kan vägledning hämtas förutom i lagens motiv och rättspraxis även i eventuella föreskrifter eller instruktioner för en viss tjänst eller ett visst uppdrag, liksom i de uppförandekoder som kan finnas, t.ex. den kod för beslutspåverkan inom näringslivet som tagits fram (s. 21).

I specialmotiveringen till bestämmelsen diskuterades innebörden av rekvisitet *”för utövningen av anställningen eller uppdraget.”* Det konstaterades, att något tjänstesamband inte föreligger om förmånen uteslutande eller i allt väsentligt har sin grund i t.ex. ett vänskaps- eller bekantskapsförhållande eller annat samband utom tjänsten (s. 43). För straffbarhet krävs inte att förmånen är inriktad på något som det slutligen ankommer på arbets- eller uppdragstagaren att utföra. Det är tillräckligt att han eller hon inom ramen för anställningen eller uppdraget kan utöva inflytande över en process, t.ex. i egenskap av föredragande åt en beslutsfattare eller såsom varande den som bereder ett beslutsunderlag. Inte heller krävs det att det visas att förmånen står i samband med någon viss tjänsteåtgärd och än mindre behöver det visas att förmånen syftat till, föranlett eller belönat någon oriktig åtgärd som gynnar den som lämnat, utlovat eller erbjudit förmånen. Om det skulle visa sig att omständigheter av det slaget är för handen kan det ha betydelse i skärpande riktning för frågor om påföljd och brottsrubricering.

Vidare sägs i förarbetena, att bedömningen av förmånens otillbörlighet ska göras med beaktande av samtliga omständigheter som omger gärningen (s. 44). Varje transaktion är otillbörlig som har förutsättningar att påverka utförandet av vissa uppgifter eller uppfattas som en belöning för hur uppgifter utförts. Att påverka en arbets- eller uppdragstagare är att försöka förmå honom eller henne att fatta ett visst beslut eller att vidta eller underlåta en viss åtgärd.
Otillbörlighet föreligger också om det ligger i sakens natur att syftet med den förmån som han eller hon har tagit emot, godtagit ett löfte om eller begärt inte kan vara något annat än att påverka till pliktstridigt handlande eller att belöna sådant handlande. I mindre uppenbara fall måste otillbörlighetsbedömningen

göras på grundval av främst sådant som förmånens ekonomiska värde och karaktär samt de närmare omständigheterna kring lämnandet av förmånen. I vissa fall – slutligen – måste en arbets- eller uppdragstagares uppgifter anses kräva ett så starkt integritetsskydd att redan förmåner av helt obetydligt värde fyller kraven på otillbörlighet. Detta gäller i hög grad i fråga om myndighetsutövning och närbesläktad verksamhet, t.ex. offentlig upphandling. Att vägledning för bedömningen kan hämtas i de uppförandekoder som kan finnas för olika aspekter av såväl offentlig som privat verksamhet är vidare uppenbart.

Åtalet omfattar även påstående om bedrägeri. För bedrägeri döms enligt 9 kap. 1 § brottsbalken, till fängelse i högst två år, den som medelst vilseledande förmår någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är. Om brottet är att anse som grovt döms enligt 3 § för grovt bedrägeri till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningsmannen har missbrukat allmänt förtroende eller använt urkund eller annat vars brukande är straffbart enligt 14 eller 15 kap. eller vilseledande bokföring eller om gärningen annars varit av särskilt farlig art, avsett betydande värde eller inneburit synnerligen kännbar skada.

Beviskravet i brottmål

För att ett åtal ska bifallas krävs, att domstolen genom den utredning som har förebringats i målet finner att det är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har begått den gärning som åtalet avser. Innebörden av beviskravet är att det ska vara i stort sett uteslutet att händelsen ifråga har gått till på annat sätt än åklagaren har påstått.

Beviskravet avser såväl de objektiva fakta som åklagaren har åberopat till grund för åtalet som de subjektiva.

Vid s.k. indiciebevisning, som det är fråga om i detta mål, ankommer det på åklagaren att styrka var och en av de omständigheter som krävs för att ett fullbordat brott ska föreligga.

Den skriftliga bevisningen

Åtalet bygger i huvudsak på den omfattande skriftliga bevisning som åklagarna har säkrat i olika källor och förebringat i målet. Denna utredning får anses ha gett tingsrätten en god bild av vad som har skett under de olika åtalspunkterna. Samtidigt har bevisningen gett vid handen att det beträffande samtliga åtalspunkter gällande ansvar för mutbrott m.m. måste ha funnits kontakter och samtal mellan de inblandade personerna som dessa har valt att inte redogöra för i domstolen. I vissa fall kan effekten av ett handlande vara uppenbar för båda parter och med insikten i att det finns ett gemensamt mål, t.ex. att genomföra en affär, föreligger inte anledning att uttrycka i tal den förutsättning som har funnits för att affären skulle komma till stånd.

Tingsrätten har vidare kunnat konstatera att ett stort antal fakturor från Medrad har godtagits och föranlett utbetalningar trots att de har varit så kortfattade och intetsägande att de får anses ha varit bristfälliga. Redan detta förhållande ger ett starkt belägg för att fråga då inte har varit om en seriöst bedriven verksamhet. Från Gothia har betalningar skett till Adel Shalabi för påstådda utlägg trots att underlaget för hans krav har varit uppenbart bristfälligt och innehållslöst. Det är vidare klarlagt att Johan Nilsson för Gothia, liksom Thomas Lindström för Siemens har gett Adel Shalabi anvisningar om vilket innehåll en faktura skulle ha. Det är uppenbart att detta inte har varit behövligt såvida fråga har varit om verkliga arrangemang eller sammankomster som har gett upphov till kostnader som vid en korrekt tillämpning av gällande regler skulle ersättas av betalaren.

Muntlig bevisning

Flera av de personer som har hörts som vittnen har varit anställda vid Akademiska sjukhuset. Samtliga har framstått som trovärdiga och tillförlitliga. Deras uppgifter har därmed kunnat läggas till grund för bedömningen. Henrik Brus var ekonomiansvarig hos Canon under den tid som åtalet mot Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander i Canon-delen avser. Tingsrätten har uppfattat att han, pressad, har försökt att efter bästa förmåga bidra till att bringa klarhet i vad som har skett. Maria Lundius och Emi Rosén har besvarat ställda frågor tydligt och bestämt, utan motsägelser. Tingsrätten har inte funnit skäl att ifrågasätta att de utifrån sina utgångspunkter har lämnat sanningsenliga uppgifter till domstolen.

De tilltalades trovärdighet

Målet innehåller ett mycket omfattande material. Såväl sakframställningar med genomgång av den skriftliga bevisningen som parterna har åberopat som upptagandet av den muntliga bevisningen har varit omfattande och mycket rik på detaljer. Allteftersom innehållet i utredningen har presenterats har antalet frågetecken som kan uppställas kring de tilltalades agerande ökat.

Åtalet gäller rättshandlingar som har ingåtts mellan välutbildade och erfarna personer med Adel Shalabi som företrädare för ett av landets främsta sjukhus, Akademiska sjukhuset i Uppsala och under en kort tid Karolinska sjukhuset, å ena sidan och å andra sidan två bolag verksamma inom uthyrning av läkartjänster, ett nationellt verksamt bolag inom medicinteknik samt två internationella bolag med en global verksamhet. Det är uppenbart att de märkliga förklaringar till olika omständigheter som har lämnats från samtliga tilltalades sida inte hade aktualiserats om de tilltalade hade agerat enligt lag och, på sätt föreskrivits i förarbetena, följt de omfattande och tydliga vägledande normer och föreskrifter som åklagarna har hänvisat till i målet. Allteftersom utredningen i målet lagts fram har åklagarnas påståenden om att brott har begåtts framstått som alltmer välgrundade.

Adel Shalabi förekommer under samtliga åtalspunkter i målet. Något hinder föreligger inte att beträffande förhållanden som förekommit under viss åtalspunkt i bevishänseende lägga detta till grund för bedömningen i en annan åtalspunkt. Som framgår nedan har utredningen gett vid handen att han beträffande var och en av åtalspunkterna sammantagna har lämnat oriktiga uppgifter i en sådan omfattning att hans trovärdighet måste bedömas som mycket låg. Han har konsekvent brutit mot villkor som har gällt för hans anställning och berikat sig genom att tillgodogöra sig medel som skulle gå till forskning.

Ola Öfverström har, enligt vad åklagarna har uppgett, när brottsmisstankar riktades mot honom samarbetat genom att klarlägga bl.a. förekomsten av olika transaktioner mellan Doratone och Dalgången å de ena sidan samt Medrad å den andra. Frågan är emellertid om skälet till detta varit att han har insett att de olagliga ageranden som förekommit ändå skulle komma att avslöjas eller att han har haft en sann vilja att bistå utredarna. Under alla omständigheter måste hans trovärdighet i målet i vart fall bedömas som högre än Adel Shalabis och hans uppgifter, där de inte stämmer överens med vad Adel Shalabi uppgett, vinna företräde framför dennes.

Bo Persson har varit verksamhetschef på Karolinska sjukhuset, Huddinge, och har i den positionen haft mycket god kännedom om bl.a. frågor om ekonomi och budget vid ett stort sjukhus. Efter att ha gått i pension år 2012 vid 65 års ålder arbetade han vidare i ett bolag, Dalgången, som under de följande åren omsatte 3 - 4 miljoner kr. Därigenom måste han ha haft goda kunskaper även i frågor som uppkommer i ett fåmansbolag och hur fakturering sker. Att han skulle ha deltagit i fakturering och betalningar på det sätt som har skett utan att ha insett vad som har pågått framstår därför som uteslutet.

Kjell Malmberg är en erfaren affärsman som under lång tid har byggt upp ett alltmer framgångsrikt företag som är även internationellt verksamt. Det är

uppenbart att han som verkställande direktör i Gothia har varit väl insatt i vad de transaktioner som han har låtit bokföra och godkänt betalning av i verkligheten har avsett. Johan Nilsson är en erfaren säljare av de produkter som åtalet avseende Gothia gäller. Av de mail beträffande transaktionerna i Gothia som har förekommit i målet och bl.a. Malin Hansens vittnesmål framgår att han har agerat som en driven och målmedveten säljare med goda kunskaper om vilka åtgärder som har krävts för att uppnå goda resultat. Kjell Malmbergs och Johan Nilssons trovärdighet måste bedömas utifrån angivna förhållanden.

Thomas Lindström var vid den tid som åtalet avser en kunnig och erfaren säljare av Siemens produkter. De uppgifter som han har lämnat under huvudförhandlingen har motsagts av innehållet i flera av de mail som åklagarna har företett. Som konstaterats ovan har han lämnat Adel Shalabi anvisningar om hur en faktura skulle fyllas i felaktigt. Dessa förhållande påverkar Thomas Lindströms trovärdighet påtagligt.

Ann-Charlotte Nylander besitter som VD för en filial i ett stort internationellt företag goda kunskaper i administration och ekonomi och måste för att ha uppnått sin position i Canons sverigefilial ha uppvisat en förmåga att driva företagets intressen framåt. Hon har i sin berättelse inför domstolen varit återhållsam med uppgifter. Den utredning som åklagarna har lagt fram i åtalet mot henne har i allt högre grad kommit att visa att hon för domstolen måste ha förtigit vissa moment i kontakten med Adel Shalabi. Detta förhållande påverkar hennes trovärdighet.

Åtalspunkterna 1 – 7

(Adel Shalabi grovt tagande av muta, trolöshet mot huvudman, grovt brott och grov trolöshet mot huvudman, Ola Öfverström grovt givande av muta och medhjälp till trolöshet mot huvudman, grovt brott och grov trolöshet mot

huvudman, Bo Persson grovt givande av muta och medhjälp till trolöshet mot huvudman, grovt brott, och grov trolöshet mot huvudman)

Åklagarna har lagt Adel Shalabi till last, att han under tiden den 15 december 2015 till den 15 september 2022 i tidigare nämnd funktion själv eller för Medrad har tagit emot, godtagit ett löfte om eller begärt otillbörliga förmåner genom att ha erhållit 35 betalningar från Ola Öfverström om sammanlagt 2 754 829 kr, vilka har utgjort ersättning för ekonomiska eller affärsmässiga fördelar som Doratone har erhållit eller skulle kunna komma att erhålla i förhållande till Akademiska sjukhuset eller Karolinska universitetssjukhuset samt att Adel Shalabi under tiden den 29 december 2015 till och med den 9 februari 2017 efter begäran har tagit emot 4 betalningar från Bo Persson om sammanlagt 290 000 kr.

Ola Öfverström och Bo Persson har åtalats för att genom betalningarna ha lämnat, utlovat eller erbjudit Adel Shalabi otillbörliga förmåner.

Åklagarna har hävdad att betalningarna har skett uppsåtligt och att brotten av flera skäl är grova.

Åklagarna har vidare gjort gällande att Adel Shalabi, Ola Öfverström och Bo Persson har gjort sig skyldiga till trolöshetsbrott, för de två senares del medhjälp därtill, genom att Adel Shalabi som en del i en gemensam brottsplan har förmått Ola Öfverström och Bo Persson att skicka sammanlagt 18 osanna fakturor till Akademiska sjukhuset som Adel Shalabi på av åklagarna närmare angivna sätt i Akademiska sjukhuset faktureringsystem sett till att de har betalats. Enligt åklagarna har Ola Öfverström främjat brotten genom att under tiden december 2014 till januari 2020 upprätta 14 osanna fakturor om sammanlagt 2 150 880 kr, vilka tillställts Adel Shalabi, och Bo Persson främjat brotten genom att under tiden november – december 2015 upprätta två osanna fakturor om sammanlagt 290 000 kr. Fakturorna har varit ställda till Akademiska sjukhuset och har tillställts Adel Shalabi för betalning. Enligt

åklagarna har fakturorna varit osanna genom att i dessa angetts att företaget har utfört arbete åt Akademiska sjukhuset. Åklagarna har vidare hävdad, att Adel Shalabi har tillgodogjort sig de felaktiga utbetalningarna genom att skicka osanna fakturor till angivna företag på motsvarande belopp, förutom 295 000 avseende två Doratone-fakturor och 180 000 kr avseende två fakturor från Dalgången. Genom förfarandet har skada uppkommit för Akademiska sjukhuset.

De tilltalade har förnekat brott.

Ogillande dom beträffande Bo Persson

Åtalet omfattade i trolöshetsdelen ursprungligen påstående om att Bo Perssons ansvar för medhjälp till trolöshet mot huvudman gällde även de två fakturorna nr 13101 och 13102 - 2013, utställda den 23 december 2013 på 86 780 kr respektive 93 220 kr. Sedan det under huvudförhandlingen visat sig att dessa fakturor inte har upprättats av Bo Persson, utan av Ola Öfverström, har åklagarna i trolöshetsdelen lagt ned åtalet mot Bo Persson beträffande de fakturorna. Bo Persson har därvid yrkat frikännande dom.

Förutsättningar föreligger att i dom ogilla åtalet mot Bo Persson för medhjälp till trolöshet mot huvudman, grovt brott, avseende de två fakturorna av den 23 december 2014 om sammanlagt 180 000 kr.

Adel Shalabis ställning

Det är utrett att Adel Shalabi under den tid som åtalet avser har haft den ställning vid Akademiska sjukhuset och Karolinska sjukhuset som åklagarna har gjort gällande och att han har varit överläkare och chef för verksamheten på Bild- och funktionsmedicinskt centrum. Det är således klarlagt att han i sin anställning har haft en position där han har varit förhindrad att ta emot otillbörliga belöningar. Adel Shalabi har förnekat att han har förfarit olagligt.

Åtalet

Åtalet omfattar i mutbrottsdelen avseende Adel Shalabi och Ola Öfverström betalning för 35 fakturor till Adel Shalabi och Medrad gällande verksamheten i Doratone om sammanlagt 2 754 829 kr. Av dessa har 22 fakturor varit s.k. projektfakturor som har ställts ut under tiden den 15 december 2015 – den 31 augusti 2021. Övriga 15 fakturor, s.k. procentfakturor, har ställts ut under tiden den 16 februari 2017 – den 1 september 2022. Projektfakturorna har enligt Ola Öfverström fått sin benämning av att det i dessa har uppgetts, enligt åklagarna felaktigt, att reservation av medel har skett till utbildning, procentfakturorna av att respektive belopp har beräknats enligt en procentsats om 5 respektive 7 på det belopp som Doratone i respektive faktura har krävt från Akademiska sjukhuset.

Åtalet mot Adel Shalabi och Bo Persson för grovt mutbrott avser fyra fakturor, å 85 000 kr, 56 000 kr, 84 000 kr och 65 000 kr, om sammanlagt 290 000 kr, för vilka betalning har mottagits den 29 december 2015, den 23 maj 2016 och den 9 februari 2017.

Åtalet för grova trolöshetsbrott mot Region Uppsala har avsett 14 fakturor utställda från Doratone till Akademiska sjukhuset under tiden den 16 december 2014 - den 16 december 2019 om sammanlagt 2 150 880 kr och två fakturor utställda från Dalgången den 4 december 2015 på 290 000 kr. Åklagarna har lagt Adel Shalabi till last att han har sett till att fakturorna efter attestering har betalats, Ola Öfverström och Bo Persson att de har främjat brotten genom att ha upprättat de osanna fakturorna, varefter Adel Shalabi har tillgodogjort sig de felaktiga utbetalningarna genom att skicka osanna fakturor till Doratone och Dalgången, förutom för fyra fakturor.

Adel Shalabi och Ola Öfverström har lämnat motstridiga uppgifter om vad fakturorna har avsett. Adel Shalabi har hävdats att han år 2014 eller 2015 började arbeta för Ola Öfverström i Doratone med rådgivning, kvalitetssäkring,

avvikelsehantering och konsultationer, främst dubbelgranskning av frågor om röntgen omkring 1 – 2 timmar per vecka. Han har påstått, att han som anlitad av Doratone har utfört tusentals primärgranskningar och i anslutning därtill har skrivit utlåtanden, utan att det har framgått att det har varit han som har utfört arbetet. Samtliga fakturor från Medrad till Doratone har därför, enligt Adel Shalabis påståenden, varit riktiga. Omkring år 2012 utverkade han från Ola Öfverström en rabatt för Akademiska sjukhusets räkning på 5 %.

Ola Öfverström har förnekat att han under den tid som åtalet avser har anlitat Adel Shalabi för att utföra granskningsarbete åt Doratone. Han har gjort gällande att fakturorna har avsett medel som, på initiativ och efter krav från Adel Shalabi, Doratone har betalat i den felaktiga tron att pengarna har gått till utbildning av unga läkare anställda vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, med en inledning som föranleddes av att Adel Shalabi hävdade att det fanns ett överskott i budgeten vid slutet av år 2014 som enligt Adel Shalabi borde räddas från att gå förlorat i verksamheten och i stället behövde föras över till följande år. Ola Öfverström har även uppgett att Adel Shalabi, efter det att han blivit föremål för Uppdrag gransknings intresse har tagit kontakt med honom och framfört förslag om att upprätta ett avtal i vilket det skulle dokumenteras att de åtalade fakturorna har avsett utfört arbete, vilket Ola Öfverström avböjde.

Bo Persson har hävdad, att han har blivit förd bakom ljuset av Adel Shalabi. Han har uppgett, att han arbetade tillsammans med Adel Shalabi under 16 år på Huddinge sjukhus och att han mot bakgrund av den erfarenhet han haft av Adel Shalabi från den tiden inte hade en tanke på att något inte kunde vara korrekt. Bo Persson har berättat, att Ola Öfverström ringde honom i slutet av år 2013 och kortfattat påstod att Adel Shalabi hade uppgett att han i verksamheten vid Akademiska sjukhuset hade ett överskott som han hade fått tillstånd att föra över till ett utbildningskonto för personalen. Ola Öfverström ställde därefter, utan Bo Perssons vetskap den 23 december 2013 ut två fakturor, på 86 780 kr respektive 93 220 kr, i Dalgångens namn. Därefter skrev Ola Öfverström två

fakturor från Doratone till Dalgången på ett nästan lika stort belopp som det Akademiska sjukhuset hade betalat till Dalgången, med avdrag för en administrativ kostnad om 2 500 kr. Fakturorna den 4 december 2015 till Akademiska sjukhuset på sammanlagt 290 000 kr tillkom efter ett samtal från Adel Shalabi där denne bad honom att skriva fakturorna, med angivande av belopp och uppgiften att erhållna medel därefter skulle betalas till Medrad. Han kontrollerade inte med någon på Akademiska sjukhuset om ledningen där godkände upplägget. Han godtog att det var fallet.

Således står ord mot ord mellan de tilltalade. Som tingsrätten anført ovan har Ola Öfverström enligt åklagarna, när brottsmisstankar riktades mot honom, lämnat viktig information som har lett till bl.a. att utredningen i den delen har kunnat drivas framåt snabbare än annars. Detta talar för att det finns visst skäl att bedöma Ola Öfverström som mer trovärdig än Adel Shalabi. Därtill finns ytterligare omständigheter som ger anledning att sätta större tilltro till vad Ola Öfverström har uppgett. Adel Shalabi har uppgett, att ifrågavarande arbete har utförts från en specifik dator i hans bostad som Ola Öfverström har tillhandahållit. Emellertid har det arbete som Adel Shalabi påstår sig ha utfört enligt denne inte lämnat spår efter sig vare sig i patientjournaler eller någon annanstans. Det skulle således, enligt Adel Shalabi, i ett mycket stort antal patientjournaler ha utlämnats information om att han har utfört ett så viktigt arbete som det utgör att på ett korrekt sätt granska röntgenbilder. Påståendet framstår utifrån grundläggande regler om patientsäkerhet och journalföring som helt osannolikt. En annan konsekvens av Adel Shalabis påstående är att han, om hans påstående skulle vara sant, därmed har brutit mot skyldigheten att till arbetsgivaren rapportera och inhämta tillstånd till att inneha bisyssla. Det finns således åtminstone två tungt vägande argument mot att Adel Shalabis påstående om att utbetalda ersättningar har avsett av honom utfört arbete skulle vara riktigt. Tingsrätten lämnar därför Adel Shalabis påståenden utan avseende. Tingsrätten finner det utrett, att Ola Öfverströms uppgifter i dessa avseenden riktigt återger vad som i dessa hänseenden har inträffat.

Genom den omfattande och noggranna redogörelse som åklagarna har lämnat över åberopade fakturor, kontoutdrag, mailkonversationer och andra handlingar som utgör skriftlig bevisning är det utrett att fakturor har ställts ut och betalningar har skett på det sätt som åklagarna har påstått. Det är även styrkt att de betalningar som har skett till Adel Shalabis privata bankkonton och till Medrad har använts till Adel Shalabis personliga kostnader eller har betalats vidare till medlemmar i hans familj. Mycket små belopp, om ens några, har gått till att bestrida kostnader för doktoranders eller unga läkares vid Akademiska sjukhuset vidareutbildning. De belopp som Adel Shalabi tillgodogjort sig har inneburit att han har uppburit otillbörliga förmåner med dessa belopp.

Adel Shalabi har varit överläkare och verksamhetschef. Han har genom sitt handlande brutit mot Akademiska sjukhusets, och i slutet av perioden även Karolinska sjukhusets, regler om attestering och skyldighet att rapportera utövändet av bisyssla. Det står klart att han har satt egna intressen att berika sig framför skyldigheten att fullgöra sina skyldigheter som verksamhetschef vid sjukhuset.

Ola Öfverström är förutom läkare utbildad ekonom och har sedan i vart fall år 2007 drivit näringsverksamhet i ett företag som redan tidigt omsatte omkring 50 miljoner kr. Detta innebär att han har goda kunskaper om elementära frågor såsom hur korrekt fakturering, redovisning och bokföring sker. Han måste som läkare sedan många år tillbaka ha känt till hur bidrag till unga läkares fortbildning sker och att detta inte kan säkerställas genom att stora belopp betalas till ett av en annan enskild person bedrivet handelsbolag, även om denne råkar vara en läkare i chefsposition. Ola Öfverström kan därmed inte ha varit okunnig om att den fakturering som skett mot Akademiska sjukhuset av kostnader för arbete som inte har utförts och med fakturering och vidarebetalning till Medrad inte har varit laglig. Ola Öfverström hade enkelt kunnat kontrollera huruvida Adel Shalabis arrangemang har varit sanktionerat från eller känt för annan person inom Regionen, Akademiska sjukhuset eller

Uppsala universitet. Detta har inte skett. I stället har han låtit betalningarna fortgå under omkring åtta år. Dessa förhållanden utgör för tingsrätten starka belägg för att även Ola Öfverström har satt egna ekonomiska intressen i första rummet och valt att genom betalningsströmmarna försäkra sig om att han själv och Doratone skulle komma ifråga för fortsatta uppdrag inom röntgenmedicin. Tingsrätten finner det därmed utrett att Ola Öfverström har handlat med uppsåt.

Bo Persson har hävdatt att han inte har förstått vad som har skett och att han har blivit förd bakom ljuset av Adel Shalabi, men även inledningsvis av Ola Öfverström. Bo Persson hade när han år 2012 vid 65 års ålder gick i pension från en tjänst som överläkare 16 år bakom sig som chef vid Karolinska sjukhuset, Huddinge. Han arbetade då vidare i det av honom helägda bolaget Dalgången som i vart fall de första åren omsatte omkring 4 milj. kr. Under den tid som åtalen mot honom omfattar har han haft goda kunskaper om vad som har gällt i administrativa och ekonomiska frågor vid ett sjukhus av Akademiska sjukhuset storlek samt i frågor om fakturering, redovisning och bokföring. Han har haft goda möjligheter att kontrollera riktigheten av den fakturering och de betalningar av fakturor som han har deltagit i. Trots de varningssignaler som har funnits beträffande lagligheten i det som skett har Bo Persson inte brytt sig om att kontrollera påstådda förhållanden, vilket enkelt kunde ha skett. Det är därmed utrett att Bo Persson har handlat med uppsåt.

Det är vidare utrett att Region Uppsala genom Adel Shalabis åtgärder avseende attestering m.m. av de osanna fakturorna från Doratone och Dalgången har vilseletts att betala ut 2 150 880 kr till Doratone och 470 000 kr till Dalgången. Därigenom har skada uppkommit för Regionen med dessa belopp. Även här har Adel Shalabi, Ola Öfverström och Bo Persson, i den del som avser honom, handlat med uppsåt. De ska därmed dömas för trolöshetsbrott i enlighet med åklagarnas yrkanden.

Grovt brott

På de skäl som åklagarna har anfört är brotten att bedöma som grova.

Åtalspunkterna 8 – 10

(Adel Shalabi, grovt tagande av muta, Kjell Malmberg, grovt givande av muta, Johan Nilsson, grovt givande av muta alternativt medhjälp därtill)

Åklagarna har lagt Adel Shalabi till last att han under tiden oktober 2014 – den 15 mars 2022 för utövningen av sin anställning från Gothia har tagit emot otillbörliga förmåner i form av 17 betalningar om sammanlagt 1 364 573 kr, Kjell Malmberg och Johan Nilsson att de i sina respektive roller i Gothia, tillsammans och i samförstånd, har utlovat eller erbjudit otillbörliga förmåner om angivet belopp för utövningen av Adel Shalabis anställning. Enligt åklagarna har brotten begåtts uppsåtligen och är på närmare angivna sätt att bedöma som grova.

De tilltalade har förnekat brott.

Av det samlade beloppet som betalats från Gothia om 1 364 573 kr har Gothia betalat 860 900 kr till Adel Shalabis FoU-konto, 88 775 kr till hans privata bankkonto och 414 898 kr till Medrads konto. Den första av de 17 betalningarna, som har skett den 24 oktober 2014, om 31 314 kr avser enligt den skriftliga bevisningen ersättning för nio restaurangfakturor daterade under tiden den 27 maj 2014 – den 10 september 2014 som hos Gothia har bokförts som konsultarvode. Kvittona har Adel Shalabi den 15 september 2014 mailat till Johan Nilsson hos Gothia, varefter denne i mail den 29 september 2014 har begärt kompletteringar angående deltagare i arrangemangen, varefter de har sänts vidare till Kjell Malmberg.

De fyra första av dessa kvitton har avsett betalning för mat och dryck den 10 september 2014 under röntgenveckan i Karlstad. Adel Shalabi har uppgett att de fyra kvittona troligen har avsett betalningar som har skett i samband med att

han har hållit produktinformationsmöten under röntgenveckan. Kvittot från ett arrangemang för 52 personer på båten m/s Kung Carl Gustaf den 13 juni 2014 minns han inte, kvittot från Nova Park Conference i Knivsta den 3 – 4 september 2014 har enligt Adel Shalabi troligen varit ett klinikledningsmöte med information om något gällande Gothia och kvittot från Nedre Slotts den 26 augusti 2014 var en kick-off som enligt Adel Shalabi troligen inte hade med Gothia att göra. Adel Shalabis kollega Maria Hänni är i redogörelsen för deltagarna i den sammankomsten antecknad som närvarande, men har med hänvisning till en familjeangelägenhet som har inträffat den dagen bestämt sagt att hon inte deltog. Verksamhetschefen Per Eckerbom har beträffande sammankomsten på Nova Park uppgett att någon produktinformation gällande Gohia inte förekom då och inte heller har förekommit vid något av de tillfällen då han har deltagit. Den redovisning som har lämnats angående deltagande personer m.m. gör att det starkt kan sättas ifråga huruvida dessa kvitton har avsett någon aktivitet som har haft med Adel Shalabi och Gothia att göra. Kostnaderna borde i angivet skick inte ha bokförts hos Gothia. Betalningen till Adel Shalabi kan inte ha varit något annat än en otillbörlig förmån.

Den andra betalningen, om 30 549 kr, som har skett den 19 november 2014 till Adel Shalabis konto med benämningen konsultarvode, har avsett kostnader för Adel Shalabis deltagande i en ISS-konferens i Edinburgh den 13 – 18 oktober 2014. Adel Shalabi har till Gothia, efter att ha erhållit detaljerade anvisningar från Johan Nilsson, lämnat en redogörelse för hur han ”*bevakar och vägleder*” Gothia inom detta område. Av utredningen framgår att Adel Shalabi har deltagit i konferensen i Edinburgh i rollen som verksamhetschef vid Akademiska sjukhuset och att sjukhuset har betalat kostnaderna för hans deltagande. Adel Shalabi har, något förvånande, hävdat att han, när han begärde ersättning från Gothia, hade glömt bort att Akademiska sjukhuset hade betalat hans kostnader och att sjukhuset inte borde ha gjort det. Eftersom han har deltagit på konferensen i sin ställning som chef vid sjukhuset har det varit uppenbart att sjukhuset skulle betala kostnaderna och att någon ersättning inte

skulle ha utgått från Gothia. Det har varken av Adel Shalabis, Johan Nilssons eller Kjell Malmbergs uppgifter framgått att Gothia har haft sådan ekonomisk nytta av Adel Shalabis kostnader att det har varit motiverat för Gothia att betala dessa. Någon annan förklaring finns inte än att Gothia har betalat Adel Shalabi en otillbörlig förmån.

Den tredje betalningen från Gothia som åklagarna har åberopat, om 51 148 kr, har skett från Medrad den 30 april 2015 och har enligt fakturan avsett *Konsult inom CT-injektor och CT-diagnostik*. Åklagarna har hävdats att fakturan är osann och ger sken av att Adel Shalabi har utfört konsultarbete för Gothia. Johan Nilsson godkände fakturan hos Gothia i ett svarsmail den 28 april 2015 till ekonomiassistenten Karin Nilsson. Fakturan saknar uppgift om var, när och hur Adel Shalabi har utfört detta konsultarbete för Gothia. Adel Shalabi har inte kunnat lämna några substantiella uppgifter om saken. Någon annan förklaring till betalningen finns inte än att den har utgjort en otillbörlig förmån till Adel Shalabi.

Den fjärde betalningen, på 26 912 kr av den 19 augusti 2016 till Adel Shalabis FoU-konto har föranletts av ett mail från Adel Shalabi kl. 21:05 den 23 juni 2015 där denne enligt mailet har översänt ”*en del fakturor enligt ök*”. Kl. 23:24 vidarebefordrade Johan Nilsson mailet till Kjell Malmberg, varefter denne attesterade utbetalning från Gothia den 18 augusti 2015 som ett konsultarvode. De fakturor som Adel Shalabi har hänvisat till har bestått av sex kvitton från restauranger i Uppsala under tiden den 21 oktober 2014 – den 11 juni 2015 med angivande av deltagare. Verksamhetschefen Viktor Leander har hört som vittne i målet uppgett att han vid de tre tillfällen då han har angetts som närvarande sannolikt inte har deltagit eller i vart fall inte har erhållit någon produktinformation avseende Gothia. Även den betalningen har således varit en otillbörlig förmån.

Den femte betalningen, om 363 750 kr den 26 februari 2016, har skett till Medrads konto och har avsett likvid för faktura nr 3/16 den 15 januari 2016 avseende *Konsult inom CT-injektor och CT-diagnostik* på 141 000 kr, moms 35 250 kr, totalt 176 250 kr samt faktura nr 4/16 den 11 februari 2016 avseende *Konsult inom CT-injektor och CT-diagnostik* på 150 000 kr, moms 37 500 kr, totalt 187 500 kr. Åklagarna har påpekat att uppgifter om var, när och hur arbetena har utförts saknas. Även här har varit fråga om en benefik betalning som har utgjort en otillbörlig förmån.

Övriga tolv betalningar har enligt åklagarna grundat sig på en av Adel Shalabi den 3 juni 2016 underskriven handling, enligt vilken Gothia har åtagit sig att stödja forskning och utveckling inom det radiologiska fältet genom en forskningsfond till vilken Gothia varje år skulle bidra med ett belopp som kunde variera efter Gothias marginal och resultatet av försäljningen, med överföring till fonden två gånger per år. Det föreskrevs att fonden skulle förvaltas av verksamhetschefen på Universitetssjukhuset. Texten är skriven på Gothias papper och är undertecknad av Adel Shalabi ensam. Åklagarna har hävdatt att fråga är om en skenhandling. Adel Shalabi och Kjell Malmberg har hävdatt att fråga är om ett faktiskt ingånget avtal.

Kjell Malmberg har uppgett att någon på Gothia har upprättat handlingen, men han minns inte närmare hur det gick till. Han har hävdatt, att det skedde på förfrågan från Adel Shalabi och att Johan Nilsson, tvärtemot vad denne uppgett, var med i diskussionen.

Enligt textens lydelse har Gothia åtagit sig, att genom betalningar två gånger per år till en fond som skulle förvaltas av verksamhetschefen på Akademiska sjukhuset stödja radiologisk forskning. För den sak som avtalet gäller, en överenskommelse att inrätta en fond, finns inte något juridiskt formkrav. En sådan överenskommelse kan således ingås muntligt. Handlingen kan därmed ses som en dokumentation av att ett avtal har träffats mellan parterna med det

innehåll som har angetts i dokumentet, och inte en handling som gör anspråk på att vara ett fullständigt avtal.

Uppenbarligen har den ingångna överenskommelsen emellertid inte fullföljts. Någon fond eller något annan stiftelseliknande konstruktion har inte inrättats. Verksamhetschefen vid Akademiska sjukhuset har inte hört talas om att detta skulle ske. I stället har betalningarna, som enligt vad som framgår av handlingar i Gothias bokföring skulle ha gjorts till en forsknings- och utvecklingsfond och grundats på beloppet sex procent av Gothias försäljning till Akademiska sjukhuset, skett till ett av Adel Shalabi disponerat privatkonto. Enligt Kjell Malmberg skedde ingen uppföljning av vad pengarna har använts till, trots att detta enkelt har kunnat ske. Denna underlåtenhet att kontrollera vad Gothias betalningar har använts till ger ett starkt stöd för att pengarna har varit en otillbörlig förmån.

Kjell Malmberg har i ett skriftligt meddelande till ekonomichefen på Gothia gällande utbetalning av ersättning för tiden juli – december 2017 angett att fråga var om ”*bonus till forskning*”. Kjell Malmergs ord ger ett starkt belägg för att han med dessa ord oavsiktligt har skrivit ned vad ersättningarna har gällt, nämligen otillåtna belöningar till Adel Shalabi för att den avdelning där han var chef köpte material från Kjell Malmergs företag Gothia.

Av handlingar i form av avtal och mailkonversationer som åklagarna har företett från tiden har framgått att frågor om Gothias möjligheter att sälja sina produkter till Akademiska sjukhuset har varit en återkommande fråga. De betalningar som har skett från Gothia till Adel Shalabi eller hans bolag Medrad har således haft en koppling till Akademiska sjukhusets inköp från Gothia av produkter där Adel Shalabi har haft möjlighet att påverka inköpen.

Adel Shalabi har under angiven tid varit verksamhetschef vid Akademiska sjukhuset. Det är därmed klart att han ska fällas till ansvar för tagande av muta. Johan Nilsson har som försäljare hos Gothia haft kontakterna med Adel

Shalabi och därefter rapporterat till Kjell Malmberg. Han har uppenbart varit medveten om att de betalningar som har skett har varit otillbörliga. Kjell Malmberg har som ägare till Gothia haft det yttersta ansvaret för verksamheten och därmed företagets ekonomi. Han har godkänt samtliga utbetalningar till Adel Shalabi och Medrad som åtalet omfattar och har varit väl medveten om vad dessa har avsett. Som företagsledare måste han ha konfererat med Johan Nilsson om för företaget uppkomna kostnader. Både Johan Nilsson och Kjell Malmberg ska dömas för givande av muta.

På de av åklagarna angivna skälen ska brotten bedömas som grova. Någon preskription har därmed inte inträtt för de första gärningarna.

Åtalspunkterna 11 – 14 samt stämningsansökan av den 24 november 2023

(Adel Shalabi, grovt tagande av muta, grovt bedrägeri och tagande av muta, Thomas Lindström, grovt givande av muta, grovt bedrägeri och givande av muta)

Åklagarna har lagt Adel Shalabi till last att han som verksamhetschef vid Akademiska sjukhuset under tiden den 6 december 2018 – den 28 juni 2019 för utövningen av sin anställning som otillbörlig förmån har tagit emot en betalning om 100 000 kr till Medrad, vilken har härrört från en utbetalning från Region Uppsala den 15 mars 2019 till Siemens Healthcare som har inkluderat 100 000 kr avseende en i den av Akademiska sjukhuset den 13 december 2018 godkända offerten för en ultraljudsutrustning, som har varit oriktig genom att den har innehållit uppgift om att en ultraljudsutbildning till ett värde om 100 000 kr skulle hållas, trots att detta aldrig varit avsikten.

Adel Shalabi har, enligt åklagarna, aktivt verkat för att offerten har godkänts trots att den var oriktig. Skada har uppkommit för Akademiska sjukhuset och

vinning för Siemens Healthcare och slutligt för Adel Shalabi. Beträffande Thomas Lindström har åklagarna gjort gällande, att han som chef för avdelningen ultraljud i Siemens Healthcare under ovan angiven tid har lämnat, utlovat eller erbjudit Adel Shalabi den angivna otillbörliga förmånen om 100 000 kr, att han har sett till att den delvis osanna offerten upprättats och översänts till Adel Shalabi.

Åklagarna har hävdats att Adel Shalabi och Thomas Lindström vid bedrägeribrottet har handlat tillsammans och i samråd, att brotten har skett med uppsåt samt att de på närmare angivna skäl har varit grova.

De tilltalade har förnekat brott.

Akademiska sjukhusets inköp har avsett ett av Siemens tillverkat system för ultraljud kallat Acuson Sequoia. Av utredningen framgår att frågan om inköp av utrustningen initierades genom ett mail från en företrädare för Siemens till Akademiska sjukhuset den 31 oktober 2018, varefter sammanträden skedde mellan parterna. Den 7 november 2018 lämnade Siemens ett anbud till Akademiska sjukhuset med ett totalpris om 978 000 kr. Enligt anbudshandlingen ingick i priset en dags utbildning på maskinen. Ytterligare en dags utbildning skulle enligt villkoren kosta 17 000 kr. I villkoren angavs bl.a. att Siemens i samband med leverans av utrustningen ordnade utbildning på utrustningen, att rekommenderad utbildning ingick i priset och var en del av det totala anbudspriset samt att ytterligare utbildning offererades och kunde köpas till.

Av utredningen framgår att Adel Shalabi och Thomas Lindström hade ett möte på Akademiska sjukhuset angående offerten den 19 november 2018, enligt Adel Shalabis kalender planerat att pågå kl. 16.30 – 18.00. Av deras mail-konversation framgår att de även träffades på RSNA-konferensen i Chicago som pågick den 25 – 30 november 2018. Den 6 december 2018 lämnade Siemens en ny offert avseende utrustningen till Akademiska sjukhuset, nu med

ett pris om 1 359 000 kr. I priset ingick enligt den nya offerten en kostnad om 100 000 kr för ett paket avseende ultraljudsutbildning. Enligt ett mail från Bengt Robertsson på Akademiska sjukhusets inköps- och upphandlingsenhet den 13 december 2018 beställdes den offererade utrustningen. I beställningen ingick Ultraljudsutbildning – paket, art.nr. SE2:EDUF6612035. Sedan leverans av utrustningen skett till Akademiska sjukhuset den 14 februari 2019 betalade sjukhuset utrustningen den 15 mars 2019.

I mail till Adel Shalabi den 23 maj 2019 anförde Thomas Lindström bl.a. att de hade några punkter att följa upp, bl.a. *Utbildningspott Ultraljud*. Efter förfrågan från Adel Shalabi översände Thomas Lindström till honom den 10 juni 2019 förslag på text för hur en faktura kunde utformas. I mailet angavs följande poster: ”*Ultraljudsutbildning på UAS 2019-01-xx varav externt arvode 40000, Hyra lokal 23000, AV-Utrustning 17000.*” Parterna synes vara överens om att åklagarnas påstående att några kostnader för lokal och AV-Utrustning inte har förekommit är riktiga. Samma dag utställde Adel Shalabi en faktura från Medrad till Akademiska sjukhuset på 80 000 kr plus moms 20 000 kr, vari angavs att utbildningen på UAS hade genomförts den 29 januari 2019. Fakturan betalades den 28 juni 2019 genom SHB. Varken Adel Shalabi eller Thomas Lindström har kunnat förklara varför Thomas Lindström har behövt lämna anvisningar om innehållet i fakturan om denna hade varit korrekt.

I den mailkonversation som skedde hos Siemens innan Medrads faktura betalades uppgav Thomas Lindström i mail till Martin Eckerwall den 14 juni 2019 bl.a. ”*Vid köpet av Sequoian i December fanns det med 100k (ex moms) i affären*” och ”*Bifogat finner du faktura på genomförd utbildning 100 k/ink moms*”, samt ”*tänker att jag godkänner den då jag var med och sålde utrustningen och satte upp affären. Skickar den till Karolin som får boka den på projektet.*” och i mail till Karolina Hedvall den 19 juni 2019 ”*Vi har en utbildningspost på den Acuson Sequoia som vi sålde till Uppsala i december*

2018. Den står till 100ksek och är för deras lokala utbildning inom US. Bifogat finner de den faktura för denna utbildning enl ök med kunden.”

Thomas Lindström har hävdad, att det har saknats samband mellan Akademiska sjukhusets betalning till Siemens för ultraljudsutrustningen och Siemens betalning till Medrad för utbildning med 100 000 kr. Vad Thomas Lindström har anfört i nyss återgivna mail vederlägger emellertid detta påstående. Thomas Lindströms egna ord knyter i stället de båda utbildningskostnaderna till varandra. Det är således styrkt att det belopp avseende kostnad för utbildning om 100 000 kr som Akademiska sjukhuset har betalat till Siemens vid köpet av ultraljudsmaskinen, med en differens för moms med 25 000 kr, genom Medrads fakturering till Siemens slutligen har hamnat hos Adel Shalabi.

Av den utredning som åklagarna har förebringat angående i fakturan till Medrad upptagna kostnader framgår att hyra för lokal om 23 000 kr inte har betalats och att någon kostnad för AV-Utrustning inte har funnits. Det är även utrett att Adel Shalabi har varit sjukskriven den 29 januari 2019 och dessutom inbokad på en aktivitet i Malmö den dagen. Han har hävdad att han har hållit en utbildning sent på dagen den 29 januari 2019 på Akademiska sjukhuset i Uppsala, till vilken han färdats från bostaden i Enebyberg, Täby, med bil. Till stöd för sitt påstående har han förebringat en i hans dator funnen digital presentation daterad den dagen. Varken denna handling eller några andra omständigheter visar emellertid att Adel Shalabi har hållit någon utbildning den dagen eller någon annan dag. Det är således klarlagt att i Medrads faktura upptagna kostnader för hyra av lokal och utrustning har varit osanna och att Adel Shalabi inte har hållit den utbildning som anges i fakturan. Innehållet i fakturan är således osant.

Thomas Lindström har därefter gjort gällande att fakturan i stället har avsett betalning för fyra föreläsningar som Adel Shalabi har hållit för Siemens åren 2016, 2017 och 2018 samt den planerade föreläsningen 2019. Frågan om

betalning för dessa tillfällen skulle ha aktualiserats mellan honom och Adel Shalabi sedan det stått klart att Thomas Lindström skulle byta anställning och Adel Shalabi därför ville ha betalt för utfört arbete. Enligt Thomas Lindström har de tre första kurstillfällena avsett utbildning som hållits utomlands för bl.a. personal anställda på Akademiska sjukhuset där Siemens har tillhandahållit portabla maskiner till undervisningen. Dessa tillfällen synes emellertid avse kurser som har anordnats av en förening där Adel Shalabi har varit ordförande och där betalning för deltagande i kursen har skett till föreningen och arvode till föreläsarna har utgått från föreningen.

Det är således utrett att Akademiska sjukhuset genom Thomas Lindströms agerande, i strid med köpevillkoren, har kommit att betala för utbildning på Sequoia-maskinen med 100 000 kr samt att denna utbildning aldrig har hållits och sannolikt inte heller har varit erforderlig. Genom Thomas Lindströms och Adel Shalabis ageranden med Medrads faktura är det utrett att de tillsammans har planerat och genomfört upplägget som har resulterat i att Akademiska sjukhuset felaktigt har betalat 100 000 kr, som sedan har förts vidare till Medrad.

Adel Shalabi var vid tiden för agerandet verksamhetschef på Akademiska sjukhuset och deltog förutom i affären med Siemens beträffande Acuson Sequoia dessutom i inköp av annan utrustning till avdelningen. Han har således innehaft en position där han har varit förbjuden att ta emot otillbörliga förmåner. Trots detta har han i Medrad genom Thomas Lindströms agerande tagit emot 100 000 kr från Siemens i belöning. Han ska därför dömas för tagande av muta, Thomas Lindström för givande av muta.

Genom det ovan beskriva agerandet har Adel Shalabi och Thomas Lindström, på sätt som påstås i åtalet för grovt bedrägeri, även vilsefört Akademiska sjukhuset att utge betalning för den oriktiga fakturan med 100 000 kr, varigenom vinning uppkommit för Siemens Healthcare och slutligen för Adel

Shalabi och motsvarande skada för Akademiska sjukhuset. Även åtalet för bedrägeri är således styrkt.

På de av åklagarna angiva skälen ska brotten bedömas som grova.

Middagen

Thomas Lindström har uppgett att middagen den 11 december 2019 har skett på hans initiativ och att han har betalat kostnaden om 12 730 kr, som gällde 19 personer. Enligt den deltagarlista som Adel Shalabi tillställt Thomas Lindström före middagen har 14 personer anmälts, samtliga anställda på Akademiska sjukhuset. Thomas Lindström har uppgett att dessutom var tre personer från Siemens närvarande och att information hölls om Siemens produkter varvid påsar med sequioa-frön delades ut. Verksamhetschefen Per Eckerbom har hört som vittne uppgett att han inte kan minnas att någon produktinformation avseende Siemens tillverkning hölls vid middagen.

Det saknas anledning att ifrågasätta Per Eckerboms påstående att någon information angående Sequoia inte har hållits vid tillfället. För det fall att två ytterligare företrädare för Siemens förutom Thomas Lindström hade deltagit skulle Per Eckerbom säkerligen ha erinrat sig det. Thomas Lindströms påstående att det skett lämnas därför därhän.

Det är utrett att middagen har kommit till genom gemensamt agerande från Thomas Lindström och Adel Shalabi, att den har skett under det att upphandling av Sequoian har pågått och att kostnaden för middagen har legat väl över det belopp som har ansetts godtagbart i sådana sammanhang. Thomas Lindström ska därför dömas för givande av muta, Adel Shalabi för tagande av muta.

Åtalspunkterna 15 – 16

(Adel Shalabi, grovt tagande av muta, och Ann-Charlotte Nylander, grovt givande av muta)

Åklagarna har lagt Adel Shalabi till last att han i sin roll som verksamhetschef vid Akademiska sjukhuset i Uppsala under tiden den 1 januari 2019 – den 29 januari 2020 har tagit emot, godtagit ett löfte om eller begärt en otillbörlig förmån för utövningen av sin anställning, Ann-Charlotte Nylander att hon har utlovat eller erbjudit en otillbörlig förmån till Adel Shalabi samt att den otillbörliga förmånen har bestått av en överenskommelse om att Adel Shalabi skulle erhålla 250 000 kr inklusive moms, vilket belopp han därefter har mottagit genom två betalningar om vardera 125 000 kr den 11 november 2019 och den 29 januari 2020. Åklagarna har påstått att Ann-Charlotte Nylander har handlat ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan, att Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander har handlat med uppsåt samt att brotten av närmare angivna skäl är att bedöma som grova.

De tilltalade har förnekat brott.

Akademiska sjukhusets inköp har avsett en av Canon tillverkad röntgenutrustning, på laboratorium 36, kallad Alphenix, som har ersatt en av Canon tidigare till Akademiska sjukhuset såld röntgenutrustning benämnd Infinix.

Av den skriftliga bevisning som åklagaren har åberopat framgår bl.a. följande. Frågan om utbyte av den aktuella befintliga utrustningen Infinix aktualiserades av Maria Lundius, säljare hos Canon, i ett mail till Adel Shalabi den 23 oktober 2018. Av annan mailväxling framgår att Ann-Charlotte Nylander sammanträffade med Adel Shalabi på RSNA-konferensen i Chicago den 25 – 30 november 2018 och att hon efter hemkomsten till Sverige i mail till denne med ämnet ”*Stort tack och nästa steg*” tog upp ämnet försäljning och bl.a.

påpekade att den finansiella biten kvarstod samt att de behövde sätta sig ner och samtala kring detta.

Därefter synes ett uppehåll i diskussionerna ha förekommit till den 15 mars 2019 då Maria Lundius i ett mail till Adel Shalabi förklarade vissa frågor kring aktuell utrustning som innebar bl.a. att den befintliga utrustningen i Lab 36 inte kunde återanskaffas eftersom den skulle tas bort i juli 2019 och ersättas med originaldelar som skulle komma att finnas som standard på den nya utrustningen Alphenix. I bifogad offert, som var giltig till den 31 mars 2019, fanns ett pris på Alphenix Biplane m.m. om 9 400 000 kr med en rabatt för referenssite om 3 250 000 kr, och ett totalpris om 6 150 000 kr.

Sedan offerten inte godtagits översände Maria Lundius i mail till Adel Shalabi den 10 april 2019 en uppdaterad offert ”enligt överenskommelse på telefon”, med önskemål om återkoppling om Adel Shalabi accepterade offerten eller om det var något som han undrade över eller funderade på. I den nya offerten hade tillkommit en post avseende *Tillbehör neurointervention* om 525 000 kr och rabatten höjts till 525 000 kr, vilket gav ett totalt pris om 6 500 00 kr. I ett mail till upphandlingschefen Bengt Robertsson den 2 maj 2019 anförde Adel Shalabi, att han var tacksam för beställning/inköpsorder till leverantör. I Region Uppsalas Direktupphandlingsformulär angående orsaken till att direktupphandling skett angavs, att laboratoriet annars den 1 juli 2019 hade återgått till status som rätt 2017 gällande bildkvalitet, stråldoser och arbetsflöden och att uppgradering var nödvändig för att kunna bedriva neurointerventionell verksamhet på detta för verksamheten viktiga labb; med relevant klinisk standard för ett universitetssjukhus. I handlingen angavs vidare att upphandlingen hade utförts av Bengt Robertson med Adel Shalabi som deltagare i upphandlingen.

Beställning hos Canon skedde den 3 maj 2019 och maskinen installerades under den följande sommaren. Leverans och säkerhetsbesiktning av maskinen

genomfördes under tiden den 9 – 23 september 2019. Följande dag, den 24 september 2019, sände Canon en faktura till Akademiska sjukhuset avseende maskinen. Fredagen den 4 oktober 2019 kl. 17:27 sände Bengt Robertson fakturan via mail till Adel Shalabi med underrättelsen att han avvaktade Adel Shalabis godkännande innan betalning. Av mailkonversation mellan Ann-Charlotte Nylander och Adel Shalabi torsdagen den 10 oktober och tidigt fredagen den 11 oktober framgår att de planerade att talas vid per telefon på förmiddagen den 11 oktober 2019, troligen vid cirka 11:30-tiden. Kl. 11:28 den 11 oktober 2019 meddelade Adel Shalabi Bengt Robertson att Canon systemet fungerade mycket bra och att han godkände fakturan för betalning. Åklagarna har pekat på att Adel Shalabi godkänt fakturan i anslutning till kontakter mellan honom och Ann-Charlotte Nylander. Följande dag, lördagen den 12 oktober 2019 kl. 16:02 mailade Adel Shalabi ”*FOU-konto, Handelsbanken 6179-296 108 758*”. Den 15 och 16 oktober 2019 diskuterade Ann-Charlotte med ekonomichefen på Canon Henrik Brus huruvida ett sådant konto kunde godkännas för utbetalningar från Canon. Det rädde stor tveksamhet huruvida detta skulle vara möjligt.

Adel Shalabi har hävdad att betalningarna till honom om 200 000 kr var i förskott erhållna betalningar som han enligt avtalet av den 1 november 2019 skulle genomföra under följande år, men att detta inte kom att ske till följd av först pandemin och därefter, sedan avtalet förlängts, bytet av anställning och den nye arbetsgivarens förbud mot bisysslor. Ann-Charlotte Nylander har påstått, att hon inte har varit inblandad i beställningen av Alphenix-maskinen, vilken har skötts av Maria Lundius, inte heller i offertförfarandet och prissättningen av utrustningen samt att det inte har funnits något samband mellan en utbildningskostnad avseende utrustningen och de 200 000 kr som har betalats till Adel Shalabi. Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander har båda hävdad att de den 1 november 2019 har ingått ett avtal enligt vilket Canon till Medrad skulle betala 200 000 kr plus moms för utbildning på Canons produkter av bl.a. anställda vid Akademiska sjukhuset.

Åklagarna har påstått, att avtalet är en "*ren pappersprodukt*" som har framställts i syfte att ge en skenbar förklaring till utbetalningarna om 200 000 kr till Adel Shalabi.

Maria Lundius har, hörd som vittne, uppgett att Adel Shalabi i samband med att de tog en kaffe tillsammans under inköpsprocessens inledning i april eller maj 2019 förklarade för henne att han önskade 200 000 kr till forskning och utveckling, att CFO hjälpte Ann-Charlotte Nylander att i beställningen lägga till en post om 200 000 kr för utbildningen, att Ann-Charlotte Nylander godkände konfigurationen den 8 maj 2019, vilket Maria Lundius inte fick göra, och att hon därefter när hon såg en mailkonversation angående betalning till Adel Shalabi, fattade misstankar om att allt inte stod rätt till, vilket fick henne att gå tillbaka och kontrollera i Compass, varvid hon såg att 6,3 miljoner kr hade betalats till Canon och 6,5 miljoner kr fakturerats Akademiska sjukhuset. Hon har vidare påstått, att hon höll Ann-Charlotte Nylander informerad om köpet under hela förfarandet och att det tillägg på 200 000 kr som gjordes i systemet var det belopp som Adel Shalabi erhöll.

Maria Lundius har berättat om de aktuella händelserna på ett säkert och övertygande sätt. Hennes uppgifter stöds av den skriftliga bevisningen och i viss mån av vad som har framkommit angående paralleller som finns till förfarandet vid Siemens betalning till Adel Shalabi under åtalpunkterna 11 och 12.

Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander har hävdatt att betalningarna till Adel Shalabi har utgjort fullgörandet av ett avtal som de träffade den 1 november 2019 enligt vilket Adel Shalabi skulle genomföra utbildningar för Canons räkning.

Beträffande betalningarna kan noteras att de är avvikande så till vida att de utgör förskottsbetalningar för det arbete som Adel Shalabi skulle utföra. Det har påståtts att betalningarna skedde för att Adel Shalabi inte skulle behöva

ligga ute med förskott för utlägg. Vilka utlägg detta skulle ha varit har emellertid inte framkommit. Ann-Charlotte Nylander har inte heller kunnat lämna någon acceptabel förklaring till varför betalning skulle behöva ske med två betalningar olika verksamhetsår. En misstanke uppkommer att detta har skett då ett belopp om 100 000 kr vid någons genomgång av bokföring är mindre i ögonen fallande än det dubbla beloppet. En ytterligare fråga i sammanhanget är varför Ann-Charlotte Nylander efter parternas undertecknande inte har redovisat avtalet för övriga verksamma i Canons organisation eller lagt det i arkivet, utan har hållit handlingen dold fram till dess att Uppdrag Granskning uppmärksammat affären. Avtalet har inte heller nämnts vare sig i faktureringen eller vid bokföring och betalning av fakturorna, trots att det varit en naturlig och lämplig åtgärd.

Förutom alla dessa invändningar angående de tilltalades påståenden om avtalets tillkomst har åklagarna gjort gällande att avtalet av logistiska skäl inte har kunnat ingås vid den tidpunkt som Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander påstått, den 1 november 2019.

Adel Shalabi har gjort gällande att han angiven dag, fredagen den 1 november 2019, vilket var Alla Helgons Afton, en dag då många människor oavsett väder är i rörelse, i bil har färdats från Ulleråkersområdet i Uppsala till Eneby Äng i Täby, där avtalet undertecknades i en bil, med fortsatt färd därefter till bostaden 1 km bort, för byte av skjorta inför kvällens festligheter, och därefter återfärd till Uppsala för närvaro vid en disputationsmiddag på Östgöta nation med början kl. 19. Ann-Charlotte Nylander har uppgett, att hon har upprättat avtalet i enlighet med vad hon och Adel Shalabi har kommit överens om dessförinnan. Adel Shalabi har berättat att han i bilen, osäkert vilket av fordonen det var, i Ann-Charlotte Nylanders närvaro skummade igenom avtalet innan han undertecknade handlingen, och att detta förfarande inte tog särskilt lång tid.

Av polisens utredning framgår att Adel Shalabi kl. 18.10 den dagen med kameran i sin mobiltelefon har tagit ett fotografi på en whiskyförpackning. Åklagarna har hävdad, att bilden har tagits i ett rum i Uppsala, Adel Shalabi att fotograferingen har skett i hans Tesla, och i så fall under färd. Bakgrunden till motivet i bilden tyder mer på att den har tagits i ett rum än i Adel Shalabis personbil. En slutsats därav är att fotografiet har tagits i Akademiska sjukhusets övernattningsläget på Ulleråkersvägen 74 i Uppsala som Adel Shalabi disponerade och att han, med det föreliggande dagsprogrammet, har valt det i den situationen mest närliggande alternativet, nämligen att övernatta i Uppsala i stället för att i stor hast och med hög hastighet i allhelgonatrafiken färdas till Täby och åter, för att där utföra en handling som lika gärna kunde ha genomförts någon av de följande dagarna.

Den utredning som åklagarna har presenterat talar med styrka för att parterna inte har undertecknat handlingen den 1 november 2019, utan att den har upprättats och skrivits under långt senare, efter det att de ifrågasatta betalningarna har uppmärksammats.

Följden av redovisade omständigheter är att de belopp om sammamanlagt 250 000 kr som Canon genom Ann-Charlotte Nylanders godkännande och initiativ har betalat till Adel Shalabi har varit en otillbörlig förmån som Adel Shalabi med den position som verksamhetschef som han har haft på Akademiska sjukhuset inte borde ha tagit emot.

Tingsrätten finner att de omständigheter, som åklagarna har åberopat och förebringat övertygande bevisning om, ger vid handen att de betalningar som genom Ann-Charlotte Nylanders åtgärder har skett till Adel Shalabi med 250 000 kr har utgjort en otillbörlig förmån som denne har uppburit i utövningen av sin anställning. Adel Shalabi och Ann-Charlotte Nylander ska således fällas till ansvar enligt åtalet.

På de av åklagarna angivna skälen är brotten att bedöma som grova.

Åtalspunkterna 17 – 23

(Adel Shalabi, grovt bokföringsbrott)

Det är utrett att Adel Shalabi för angivna år, 2015 – 2021, inte har upprättat någon bokföring för Medrad. Viktor Johanson som under flera år skötte bolagets bokföring har uppgett, att Adel Shalabi redan år 2017 har uppmärksamats på saken. Det saknas skäl att ifrågasätta detta påstående. Det är därmed styrkt att Adel Shalabi trots denna information och den insikt som han därmed har fått angående skyldigheten inte har brytt sig om att upprätta bokföring.

Av den skriftliga bevisningen och förhöret med polisekonomen Leopold Rännar framgår att i Medrad har funnits de intäkter och kostnader som angetts i gärningsbeskrivningen.

Åtalet är således styrkt. Brotten är på de skäl som åklagaren har angett att bedöma som grova.

Påföljd

Adel Shalabi döms således för grovt tagande av muta, grov trolöshet mot huvudman, grovt bedrägeri och grova bokföringsbrott. Brotten har ett straffvärde som ligger en bit över fängelse sex år. Med hänsyn till att Adel Shalabi suttit frihetsberövad i nästan nio månader, därav åtminstone sju månader i arrest, att han åläggs ett långt näringsförbud, han förpliktas att betala ett inte obetydligt skadestånd och hans handelsbolag Medrad en företagsbot om 4 miljoner kr finns skäl att reducera fängelsestraffets längd. Tingsrätten bestämmer därför påföljden till fängelse fyra år.

Ola Öfverström döms för grovt givande av muta, medhjälp till grov trolöshet mot huvudman gällande belopp på omkring 2,6 milj. kr. Straffvärdet för

brotten ligger på omkring tre års fängelse. Med hänsyn till att Ola Öfverström har medverkat i brottsutredningen, att han åläggs näringsförbud tre år och att hans bolag Doratone förpliktas att betala en företagsbot om 2 milj. kr bestämmer tingsrätten påföljden till fängelse ett år sex månader.

Bo Persson döms för grovt givande av muta och medhjälp till grov trolöshet mot huvudman. Med hänsyn till beloppens storlek är straffvärdet fängelse sex månader. Påföljden bör bestämmas till villkorlig dom och böter.

Kjell Malmberg fälls för grovt givande av muta avseende drygt 1,3 miljoner kr. Brotten har ett straffvärde på fängelse ett år fyra månader. Med hänsyn till att Kjell Malmberg tidigare är ostraffad, att flera av brotten är relativt gamla, att han åläggs näringsförbud och hans företag Gothia Medical förpliktas att betala en bot om två miljoner kr bör påföljden för Kjell Malmbergs del stanna vid villkorlig dom och ett kraftigt bötestraff.

Johan Nilssons roll i Gothia Medical som säljare har varit mer osjälvständig, i relation till Kjell Malmbergs. Likväl får straffvärdet på hans brott ligga på fängelse ett år. Påföljden bör dock stanna vid villkorlig dom och böter.

Thomas Lindström döms för grovt givande av muta, givande av muta och grovt bedrägeri. Straffvärdet av brotten bör ligga på åtta månaders fängelse. Eftersom Thomas Lindström är tidigare straffad och sannolikt kommer att förlora sin anställning om han fälls till ansvar kan påföljden stanna vid villkorlig dom och böter.

Ann-Charlotte Nylander döms för grovt givande av muta. Brottet har ett straffvärde på omkring sex månaders fängelse. Påföljden bör stanna vid villkorlig dom och böter.

Reseförbud

Det Adel Shalabi den 16 februari 2024 meddelade reseförbudet ska bestå till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft, men ska inskränkas vad gäller anmälningsskyldigheten till att avse en gång i veckan, varje fredag senast kl. 14.00.

Skadestånd

Region Uppsala har framställt krav på skadestånd mot Adel Shalabi, Medrad, Ola Öfverström, Doratone, Bo Persson och Thomas Lindström för den skada som Region Uppsala har tillfogats genom att Akademiska sjukhuset har betalat för osanna och oriktiga fakturor. Då de tilltalade har fällts till ansvar för brott i dessa delar och det är utrett att de har tillfogat Region Uppsala skada med yrkade belopp ska Region Uppsalas talan bifallas, även mot Medrad och Doratone på de grunder som angetts.

Näringsförbud

Eftersom de tilltalade har begått brott i näringsverksamhet föreligger förutsättningar att bifalla åklagarnas yrkanden att Adel Shalabi, Ola Öfverström, Kjell Malmberg och Ann-Charlotte Nylander ska åläggas näringsförbud. Med hänsyn till brottens karaktär och allvarliga påverkan på samhällsfunktioner finns inte skäl att reducera yrkad tid.

Företagsbot

Åklagarna har yrkat att vart och ett av OY Doratone AB Finland Filial, Gothia Medical AB och AS Medrad Consult HB skall åläggas en företagsbot om 2 milj. kr respektive 6 milj. kr då de åtalade brotten har begåtts i utövningen av bolagets näringsverksamhet av person i ledande ställning grundad på

befogenhet att företräda näringsidkaren eller att fatta beslut på näringsidkarens vägnar.

Ovan har framgått att Ola Öfverström, Kjell Malmberg och Adel Shalabi har fällts till ansvar för de åtalade gärningarna och att de har begått brotten som ledande personer i utövningen av respektive bolags näringsverksamhet. Förutsättningar föreligger därmed att bifalla yrkandena om företagsbot. För Medrads del föreligger skäl att reducera beloppet till den nedre delen av rekommenderat spann och låta botens storlek stanna vid 4 milj. kr.

Förverkanden

Åklagaren har yrkat att Adel Shalabi ska förpliktas att som förverkat värde av brott betala 2 620 880 kr, 2 754 829 kr, 290 000 kr, 100 000 kr, 1 364 573 kr samt 250 000 kr. Eftersom Adel Shalabi har förpliktats att till följd av brott till Region Uppsala betala 2 620 880 kr och 100 000 kr, Ola Öfverström 2 150 880 kr, Bo Persson 290 000 kr och Thomas Lindström 100 000 kr ska förverkandeyrkandet beträffande dessa belopp ogillas. Av yrkandet om 2 754 928 kr, vilket avser samma skada som beloppet 2 620 880 kr, återstår som ej reglerat belopp 133 949 kr. Detta belopp ska förverkas från Adel Shalabi, liksom från Gothia Medical uppburna belopp om 1 364 573 kr. Det belopp som han uppburit från Canon om 250 000 kr har Adel Shalabi betalat tillbaka till Canon. Någon vinning av brottet som ska förverkas finns därmed inte längre och yrkandet ska därför ogillas.

Kvarstad och beslag

Tingsrättens beslut om av åklagarna yrkad kvarstad ska numera bifallas såvitt gäller det sammanlagda beloppet för beslutade förverkanden.

Åklagarnas yrkande om beslag är lagligen grundat och ska med hänsyn till utgången i ansvarsdelen bifallas.

Rättegångskostnader

Kjell Malmberg, Johan Nilsson och Gothia Medical AB har yrkat ersättning för rättegångskostnader om åtalen ogillas. Då detta inte skett ska ersättningsanspråken lämnas utan bifall.

Region Uppsala har framställt krav på ersättning för rättegångskostnader i skadeståndsdelen med 516 174 kr, varav 358 254 kr för arbete enligt en timtaxa om 2 000 kr. Yrkad ersättning är skälig. Yrkandet ska således bifallas.

De offentliga försvararnas yrkanden om ersättning är skäliga och ska bifallas.

Av utredningen framgår att Adel Shalabi uppbär pension med i vart fall 75 000 kr och att han äger tillgångar till inte oansenliga värden, bl.a. en lägenhet och ett hus i Egypten samt tillgångar på bank där med omkring 300 000 kr. Uppgifterna är svåra att kontrollera och kan med hänsyn till Adel Shalabis svårigheter att lämna korrekta uppgifter i de saker som åtalet har gällt sättas ifråga. Dock finner tingsrätten att hans ekonomiska situation är sådan att han ska förpliktas att betala tillbaka kostnaderna för försvaret till staten trots att han döms till fängelse.

Ola Öfverström har en ansenlig förmögenhet. Även han ska därför förpliktas att betala kostnaderna för försvaret.

Kjell Malmberg, Bo Persson, Johan Nilsson, Thomas Lindström och Ann-Charlotte Nilsson döms till villkorlig dom. De ska stå för sina rättegångskostnader.

RÄTTEN

F.d. rådmannen Christer Tornefors samt nämndemännen Mia Bronieus, Mats Ryning och Anna Wiernik

Rätten är enig.

Digitalt signerad av f.d. rådmannen Christer Tornefors

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Attunda tingsrätt senast **den 12 april 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Attunda tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Attunda tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Attunda tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Attunda tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Attunda tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.

Innehåll

Stämningsansökan 2023-12-21	2
Allmänt förhör Adel Shalabi	2
Åtalspunkt 1–7 (Doratone/Dalgången)	5
Adel Shalabi.....	5
Ola Öfverström	8
Bo Persson	14
Åtalspunkt 8–10 (Gothia).....	17
Adel Shalabi.....	17
Kjell Malmberg.....	20
Johan Nilsson.....	25
Åtalspunkt 11–14, samt stämningsansökan 2023-11-24, åtalspunkt 1–2 (Siemens)	29
Adel Shalabi.....	29
Thomas Lindström	31
Åtalspunkt 15–16 (Canon)	36
Adel Shalabi.....	36
Ann-Charlotte Nylander.....	40
Åtalspunkt 17-23 (Medrad).....	46
Adel Shalabi.....	46
Näringsförbud och företagsbot.....	47
Adel Shalabi och Medrad.....	47
Ola Öfverström och Doratone.....	47
Kjell Malmberg och Gothia	48
Ann-Charlotte Nylander.....	48

ATTUNDA TINGSRÄTT
Avdelning 3

INKOM: 2024-03-20
MÅLNR: B 5586-23
AKTBIL: 523

Stämningsansökan 2023-12-21

Allmänt förhör Adel Shalabi

Fri berättelse

Adel Shalabi är född i Kairo, Egypten. Han äger en lägenhet i Egypten och åker dit regelbundet 1–2 gånger per år med familjen. Han kom till Sverige för första gången år 1975 när han var 16 år. Han jobbade då i köket på Rosenlunds sjukhus under sommaren. Det blev till slut åtta somrar. Han började studera medicin och tog läkarexamen i Egypten 1983. Sedan gjorde han AT i Egypten i ett år och var klar 1984. 1986 flyttade han formellt till Sverige. Han hade ett års förordnande som underläkare på röntgen på Södersjukhuset. Där började hans kontakt med röntgen. Han träffade sin hustru i Sverige. De har tre barn. Därefter har han jobbat hela sitt liv i Sverige.

Det tog tid att få läkarexamen i Sverige. Han började jobba i Huddinge 1990 och stannade där till 2010. Bo Persson var Adel Shalabis chef på Huddinge sjukhus i ungefär 13 år. Han utvecklades på Huddinge som läkare, forskare och lärare. Han blev specialist 1994 samt läkare- och sektionschef från 1997 och tio år framåt. Han började knyta kontakt med forskning på Karolinska institutet. Han disputerade 2003. Han har haft två doktorander vid Karolinska institutet, en som disputerade 2016 och en ytterligare.

Adel Shalabi blev rekryterad av Uppsala och började arbeta där som verksamhetschef 2010. Han arbetade där i 12 år och gjorde mycket skillnad genom omorganisationer, särskilt vad gäller att anställa ST-läkare och upphöra med hyrläkare. Som verksamhetschef var han ansvarig för verksamheten samt för personal, ekonomi, utbildning och forskning. Han är nöjd med sina insatser där och trivdes där.

Karolinska hörde av sig i slutet av 2021 och lyckades övertala honom att komma dit. Då hade de hört av sig tre gånger tidigare. Det blev kortvarigt då han inte kom överens med cheferna där. Han hade tre chefer på mindre än ett år. Det Adel Shalabi kom överens om med första chefen gällde inte sen. Den rekryterande chefen på Karolinska godkände hans bisyssla muntligt och sa att de skulle skriva på när Adel Shalabi skulle börja i februari 2022.

På frågor från åklagarna har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

I jobbet som verksamhetschef på Uppsala Akademiska sjukhuset hade han hand om en stor verksamhet. Det rörde sig om ungefär 300 medarbetare. Avdelningen bild- och funktionsmedicinskt centrum utgör stöd till alla andra kliniker. Som verksamhetschef ansvarar man för vård, personal och ekonomi. Avseende vård ska det alltid finnas ett verksamhetsmål som man ansvarar för att uppnå och man ansvarar för kundperspektiv. Man ansvarar också för att införa nya modeller och hänga med i utvecklingen samt erbjuda patienter bästa kvalitet. Det är skillnaden på Universitetssjukhus jämfört med andra sjukhus. I personaldelen ansvarar man för kompetensförsörjning, att hålla medarbetarsamtal och planering. Vad gäller ekonomin strävar man efter att nå ekonomisk balans. År 2015 hade enheten en budget på cirka en halv miljard.

Uppgiften i ansökan om bisyssla som undertecknats i april 2016 om att arbetsinnehållet är att han undervisar och föreläser samt att omfattningen är 5 – 10 timmar är korrekt. Han har inte antecknat något om bolagen han har samarbeten med i ansökan då ingen har frågat om det och då han inte tänkt på det. Adel Shalabi vet inte hur mycket han tagit emot under perioden som avtalet omfattar. Han har framförallt dubbelgranskat röntgenplåtar för Doratone. Hans företag har sysslat med

konsultverksamhet, föreläsning och utbildning. Han har arbetat sporadiskt utan fast avtal, kanske 6–8 timmar per månad. Hans arbetsinsats i Medrad har varierat från år till år. Han anser att hans chefer har fått tillräcklig information för att göra en bedömning av hans bisyssla. Information om hans bisyssla har lämnats på medarbetarsamtal. Han har inte medvetet utelämnat information. Även när han började på Karolinska anmälde han bisyssla. Han uppgav att han har ett handelsbolag som sysslar med kontrollverksamhet, utbildning och föreläsning. Om han hade fått fråga om vilka bolag han haft någon form av avtal med skulle han ha svarat. Efter ett samtal från en reporter på SVT var det aktuellt att uppmärksamma att han hade samarbetat med bolaget Canon, varför han gjorde det. Det var bara med Canon som han hade ett skriftligt avtal, inte med Doratone. Han sa inget om Doratone då det inte var aktuellt.

I oktober 2016 fick Adel Shalabi en tjänst som adjungerad universitetslektor. Det innebar att han fick 20 % av sin tid att ägna till forskning. I praktiken var det dock inte så. Innan han fick tjänsten var han inte anställd för att forska vid Uppsala universitet men han var docent och då fick universitetet nytta av hans publikationer.

Adel Shalabi tror inte att han har fått intäkter från andra privata företag än de som är aktuella i åtalet från tiden 2014 och framåt. Förutom de offentliga institut han fått intäkter från råkar övriga vara från leverantörer. Adel Shalabis kunskap om antikorrupsionsregler är normal. Han vet vad bisyssla är men inte i proportion till det åklagaren har gått igenom. Han använde sitt hotmailkonto av gammal vana och han gjorde inte det i något särskilt syfte. Vissa saker vidarebefordrade han från sin tjänstemail till privata mail när han skulle på semester.

På frågor från hans offentliga försvarare har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Forskningen som Adel Shalabi har bedrivit har bedrivits i grupp med andra forskare. När han kom till Akademiska sjukhuset 2010 pågick ingen forskning. Det var han som startade det. Två doktorander disputerade och två doktorander var under utbildning. Han hade tre eller fyra forskargrupper som forskade tillsammans och som han startade. Det har varit viktigt med finansiering för forskningen. Det uppstod kostnader förknippade med resor, kongresser och utgifter i samband med att forskargrupperna träffades. Adel Shalabi har också haft kostnader förknippade med doktorander när han till exempel har skickat dem till röntgenveckan. Han har under åren endast tilldelats en blygsam summa om cirka 50 000 kr eller max 100 000 kr för forskning, vilket inte räckte. En heltidsforskare kan få 2 miljoner per år. När Adel Shalabi åkte till Egypten träffade han även forskargruppen där.

Det har överförts pengar från Adel Shalabis forsknings- och utvecklingskonto till hans privata konto då han inte haft något betalkort kopplat till företagskontot. Det är endast Adel Shalabi som har bedrivit verksamhet i Medrad. Hans fru vet ingenting om företaget.

På fråga från ordföranden har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Han har haft kostnader för besök i Chicago för en konferens som hålls där varje år som kallas RSNA och som har omkring 50 000 besökare och hölls på en konferensanläggning. Det hölls inte på hotell.

På kompletterande frågor från åklagarna har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Adel Shalabi har rest till konferensen i egenskap av verksamhetschef. Han fick ersättning från sin arbetsgivare för kostnader då hotell och resa ofta är förbetalt. Om han stannat någon dag extra betalade

inte Akademiska sjukhuset. Om han träffade forskargrupp utgjorde det kostnader för forskning. Han kan skilja på kostnader för forskning och kostnader som han har haft i egenskap av verksamhetschef.

På frågor kring hans forskning har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

2004 avlade han doktorsexamen vid Karolinska institutet. Innan han disputerade undersökte man hälsena på 40 - 50 patienter med magnetkamera. Han hade sex publikationer i hans avhandling. Man försökte hitta orsaken till kroniska hälsenebesvär. En bit av hälsenan undersöktes under mikroskop och orsaken hittades. Därefter utvecklade de en behandlingsmetod tillsammans med en forskargrupp i Umeå. Han fortsatte forska i Huddinge där han var huvudhandledare till en doktorand. Doktoranden fortsatte på samma spår med magnetkameraundersökning av hälsena med olika sekvenser. Hon avlade doktorsexamen 2016.

Vidare hade han fyra doktorander i Uppsala. Arbetet i Egypten går tillbaka till 2015 då han var gästprofessor på Alexandria universitet. Där hade han en forskargrupp som bl.a. forskade inom ryggdiagnostik, höftdiagnostik samt covid. Hans resor till Egypten har handlat om att han träffat en forskargrupp där och diskuterat vad de gjort mellan hans resor. När han reser på kongresser och konferenser och det inte sker i hans roll som verksamhetschef rör det sig också om forskning. I samband med det kan kostnader uppkomma såsom resekostnader, avgifter till olika föreningar och inköp av tekniska hjälpmedel. Det utgör enligt hans mening utlägg för forskning.

På kompletterande frågor från åklagarna och Region Uppsalas ombud har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

De fakturor som Medrad utställt till Akademiska sjukhuset beträffande basal utbildning (faktura 1/18, 1/17 och 4/15) avser sådana obligatoriska kurser som ST-läkare behöver gå för att få godkänt av Socialstyrelsen, dvs. grundutbildning för radiologer. Svensk förening för muskuloskeletal radiologi arrangerar sådana kurser och intäkterna kommer från kursavgifter för ST-läkarna, vilka läkarnas sjukhus betalar. I och med att Uppsala var arrangör under dessa perioder var han och en annan person kursledare. Då behövde sjukhuset godkänna att föreningen skulle arrangera kurs och skrev därför avtal, vilket godkändes av sjukhusdirektören. Det innebär att man upprättar ett särskilt projektkonto på sjukhuset där alla kursavgifter går in. När kurserna är klara utgår föreläsarnas arvode från de medlen så Uppsala betalade ingenting. Han har enbart fått betalt från föreningen men kontot fanns i Uppsala. Fakturorna avser alltså kursledning och de föreläsningar som han utfört.

Avseende de avancerade kurser som han var delaktig i inom ramen för föreningen har sjukhuset inte haft med dem att göra alls. Han har fått betalning avseende dem från föreningen. Det arbete hans sekreterare har lagt ned inom ramen för dessa kurser gjorde hon vid sidan av arbetet på Akademiska. Hon har också fått betalt från föreningen.

Avseende kortet som i Adel Shalabis sammanställning av utlägg benämns platinum card är det ett privat kort från SHB. Business card är företagets kort. Adel Shalabi bedriver inte forskningsarbete i Medrad. Det är han själv som har upprättat excel-filerna som han har gett till Viktor Johansson när han skulle deklarerera för Medrad. Hans fru har inte varit inblandad.

Åtalspunkt 1–7 (Doratone/Dalgången)

Adel Shalabi

Fri berättelse

Adel Shalabi arbetade tillsammans med Ola Öfverström på Huddinge sjukhus. När Ola Öfverström startade eget företag berättade han det för Adel Shalabi. Under 2007 och 2009 arbetade Adel Shalabi för Ola Öfverström på olika sjukhus. När Adel Shalabi började arbeta på Akademiska sjukhuset hade han inte längre möjlighet att arbeta för Ola Öfverström. Som verksamhetschef på Akademiska sjukhuset i Uppsala ansåg han att de skulle minska antalet hyrläkare, vilket de också gjorde och vilket sjukhuset sparade mycket pengar på. Ola Öfverström blev dock av med intäkter på grund av det.

Ola Öfverström kontaktade honom ofta och försökte få tillbaka hyrläkare på plats. Runt 2014 och 2015 började Adel Shalabi utföra arbete för Ola Öfverström avseende rådgivning, kvalitetssäkring, avvikelshantering och konsultation. Det kallar han basarbete. Ibland arbetade han 1–2 h per vecka och ibland kunde han inte arbeta alls. Det var på hans villkor. De arbetade tillsammans hemma hos Adel Shalabi. Bland annat lämnade han synpunkter på anbud till andra regioner än Uppsala, dubbelgranskade undersökningar, utvärderade vilka läkare Ola Öfverström skulle anlita och höll utbildning för Ola Öfverström. Han gjorde vissa primärgranskningar men främst gjorde han dubbelgranskningar. Alla fakturor från Medrad till Doratone är riktiga och avser utfört arbete. Han har inte ringt Ola Öfverström och sagt att det finns ett överskott i budgeten att använda till utbildning. Det Ola Öfverström och Bo Persson berättat om fakturorna stämmer inte. Endast vid ett tillfälle 2019 har han pratat med Ola Öfverström om att förskotts fakturera för distansgranskning då han visste att det skulle finnas ett stort behov av det året därpå, vilket Ola Öfverström accepterade.

På frågor från åklagarna har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Bo Persson var Adel Shalabis chef på Huddinge sjukhus. De har haft en god och professionell relation. När Adel Shalabi arbetade på Akademiska sjukhuset visste han att Doratone och Dalgången hade täta samarbeten.

Adel Shalabi har hjälpt Ola Öfverström med cirka 4 – 5 anbud till upphandlingar. Då har det handlat om Sundsvall, Huddiksvall och Gävleborg. När han utförde dubbelgranskningar gick han in och kontrollerade om tidigare utlåtanden var korrekta. Han fick uppdragen från Ola Öfverström som ringde honom varpå han antecknade undersökningsnummer i sin telefon. Han hade en dator hemma som han fått av Ola Öfverström. Arbetet avsatte inga spår. Han kollade på bilder och skrev svar och han fick olika inloggningar. Han ville inte att det skulle synas att han arbetade som granskare då det var känsligt för honom som verksamhetschef. Han har gjort tusentals primärgranskningar. Han har skrivit utlåtanden men det framgår inte att det är han som gjort det. Adel Shalabi har också gett Ola Öfverström rådgivning om läkarkompetens och utfört avvikelshantering när en läkare till exempel missat något eller skrivit fel. Då har de tittat på bilder tillsammans hemma hos Adel Shalabi. Det har skett mellan fem och tio gånger per år. Det skedde inte i hans egenskap av verksamhetschef. Det var arbete i hans och Ola Öfverströms företag. Han har inte hållit föreläsningar för Doratones räkning. Adel Shalabi fick 3 900 kr per timme i ersättning för sitt arbete för Ola Öfverström.

När Adel Shalabi började avveckla hyrläkare på Akademiska sjukhuset och bara började använda Doratone för distansgranskning runt 2012 frågade han Ola Öfverström om Akademiska sjukhuset kunde få 5 % rabatt, vilket Ola Öfverström gick med på. Det fortsatte till 2017. Därefter hade han och

Ola Öfverström en diskussion där han erbjöds att arbeta mer utöver det tidigare nämnda basarbetet. Som ersättning för det extra arbetet kunde han få 5 % av vad Doratone fakturerade Akademiska. Adel Shalabi hade dessförinnan ett tak om 1–2 h arbete för Doratone per vecka. Han lämnade information till Ola Öfverström om hur mycket han hade arbetat, varpå Ola Öfverström talade om vad han skulle fakturera. De kom överens i början om hur fakturorna skulle utformas.

Det stämmer att Adel Shalabi har slutattesterat fakturor. Attestprocessen inleds med att kliniken får en faktura. En sekreterare, såsom Adel Shalabis sekreterare Ann Dufflin, konterar fakturan så att rätt avdelning belastas av fakturan och ibland sker mottagarattestering av samma person, men ofta är det två separata steg. Mottagarattesteraren ska kontrollera att fakturan är korrekt och att det finns underlag. Nästa steg är attest och det är ofta sektionschefer som har full kontroll på vad som är utfört och som attesterar, men de har endast attesträtt upp till 50 000 kr. Alla belopp över den gränsen kom sedan till Adel Shalabi automatiskt, varpå han attesterade. Han utgick i sin tjänst från att allt han attesterade var rätt. Anna Dufflin kunde troligtvis inte själv kontrollera fakturorna men hon bör ha kontaktat en sektionschef eller utgått från att sektionschefen i nästa del av attestprocessen kommer att kontrollera fakturorna.

Det stämmer att Adel Shalabi samtidigt som han skrev under upphandlingsavtalet dnr UPPH2015-0206 mellan Landstinget Uppsala och Doratone hade ett eget avtal med Doratone, men det är en bisyssla. Det rör sig om två helt olika saker. Han känner till vad jäv är, men Doratone har inte fått någon fördel på grund av deras avtal, han var snarare en bromskloss för Doratone. Det stämmer att Doratones avtal med landstinget utgjorde en möjlighet att få intäkter, men han såg det inte som en möjlighet för honom att få pengar. Han undertecknade det i egenskap av verksamhetschef. Vid sidan av det hade han en godkänd bisyssla. Att han fick pengar för bisysslan under tiden som avtalet mellan Doratone och landstinget löpte korrelerar inte. Det interna avtalet mellan Akademiska sjukhuset och Doratone för perioden 1 oktober 2021 till 31 december 2022 träffades på grund av den kris med underbemanning som rådde på vissa avdelningar på sjukhuset hösten 2021. Adel Shalabi har aldrig utfört granskningar för Akademiska sjukhuset på uppdrag av Doratone, för det skulle innebära jäv. När han utförde granskningar på uppdrag av Doratone arbetade han i ett helt annat system än det Akademiska sjukhuset använder. Hans namn finns inte med på Doratones avtal med andra regioner för han ville inte att det skulle stå med.

Adel Shalabi fakturerade Dalgången för det arbete han utfört för Doratone för att han blev ombedd av Ola Öfverström att göra det. Ola Öfverström och Bo Persson hade ett nära samarbete och han tänkte att det var mellan dem. Adel Shalabi är uppsatt som kontaktperson på fakturorna från Dalgången till Akademiska eftersom han är verksamhetschef. Han utgår från att Dalgången utfört arbete för Akademiska och har därför attesterat fakturorna. Betalningen om 85 000 kr till Medrad den 29 december 2015 avser en av fakturorna från Medrad till Dalgången för utfört arbete av Adel Shalabi mot Doratone. Adel Shalabi kan inte uttala sig om betydelsen av innehållet i mailen den 20 och 22 mars 2016 mellan honom och Ola Öfverström.

Under alla år som Adel Shalabi var verksamhetschef kom fakturor sent, vilket påverkade nästkommande års budget negativt. Han ville att de skulle hamna på rätt år och därför påminde han Ola Öfverström i slutet av varje år att fakturera för det arbete Doratone utfört mot Akademiska. Det blev som en rutin. Adel Shalabi utgick från att de projektfakturor han attesterade från Doratone var korrekta och avsåg utfört arbete. Fakturorna skickades till honom per mail eftersom han ville säkerställa att de hamnade på rätt år. Han vet inte varför många av fakturorna hade samma belopp. Han kontrollerade inte underlagen då det var sektionschefens ansvar. Fakturorna från Medrad till

Doratone under samma perioder avsåg arbete som Adel Shalabi hade utfört för Doratone. Det är en tillfällighet att beloppen som Doratone fakturerat Akademiska sjukhuset och beloppen som Medrad fakturerat Doratone överensstämmer. Han kan inte specificera vilket arbete som han har utfört för Doratone utifrån respektive faktura från Medrad. Han och Ola Öfverström kom överens om att han skulle använda standardtexten ”Arvoda för utbildning och undervisning” i fakturorna. Ola Öfverström beräknade beloppen. Adel Shalabi vet inte varför Ola Öfverström informerade honom om hur mycket Doratone fakturerat Akademiska genom projektfakturor. Det finns inte någon koppling mellan dessa och fakturorna från Medrad till Doratone.

Bakgrunden till mailet från Adel Shalabi till Anna Dufflin den 14 december 2018 var att han ville att fakturorna skulle läggas in i systemet. Det innebar inte att hon inte behövde granska fakturorna. Adel Shalabi utgår från att Anna Dufflin kontrollerade med sektionschefen om fakturorna var korrekta

Fakturorna från Doratone till Akademiska sjukhuset om totalt 819 849 kr inklusive moms, som betalades den 3 och 10 januari 2020, avser det tillfälle då Adel Shalabi bad Ola Öfverström skicka förskottsfakturor beträffande distansgranskning som skulle utnyttjas 2020, vilket Ola Öfverström accepterade. Det avsåg arbete som skulle utföras i framtiden och som faktiskt sedan utfördes. Adel Shalabi visste att det skulle finnas ett behov på grund av underbemanning. Det kanske var olämpligt men det var för verksamhetens bästa. De sex fakturorna från Medrad till Doratone som skickades under 2020 och 2021 med ett totalt belopp om 819 699 kr avsåg arbete som Adel Shalabi utfört för Doratone under covid-tiden då Adel Shalabi fick arbeta mer. I dessa fakturor finns mervärdesskatt med för att en ny lag inträdde under 2019 som krävde det. Adel Shalabi kan inte svara på varför beloppet liknar beloppet som Doratone fakturerat Akademiska.

Mailet från Ola Öfverström till Adel Shalabi den 4 juli 2021 handlar om att Ola Öfverström hade behov av att betalning av Doratones fakturor hanterades skyndsamt. Anledningen till att frågan ställdes till Adel Shalabi var inte att han kunde påverka det. Ingen kan påverka systemet.

Fakturorna från Medrad till Doratone som åklagarna anför är baserade på 5 % eller 7 % av Doratones försäljning mot Akademiska sjukhuset avser arbete som Adel Shalabi har utfört när det fanns behov av extra arbete. Doratone ville inte ge honom arbete som de inte hade marginal för. Marginalen var, som han förstår det, baserad på försäljningen mot Akademiska, men han vet inte hur ersättningen beräknades. Det gjordes av Ola Öfverström. Det skedde en dialog mellan honom och Ola Öfverström om det extra arbete som han skulle utföra. Han tror att Doratone fakturerade Akademiska mer än vad som framgår av beräkningarna som åklagarna åberopat. Till exempel måste Akademiska ha köpt tjänster från Doratone för mer än 694 000 kr år 2017, varför siffrorna inte stämmer. Adel Shalabi tänkte aldrig på att han skulle få jobba mer om Doratone fick mer arbete från Akademiska. Ola Öfverström mailade Adel Shalabi med uppgift om vad Adel Shalabi skulle fakturera för sitt utförda arbete baserat på timpriset 3 900 kr. Han kan inte svara på varför han fick ersättning baserat på Doratones försäljning mot Akademiska i september 2022 när han arbetade på Karolinska. Det fortsatte bara. Han fick uppdragen från Ola Öfverström per telefon. Han tror att Ola Öfverström visste vad 5 % av Doratones försäljning mot Akademiska var när han fick uppdragen.

Avseende faktura 2/17 från Medrad till Doratone där det finns ett belopp om 32 874 kr där det står ”konsultarvoda” minns han inte specifikt vad det avser men det måste ha rört sig om något konsultarbete. Det gäller också faktura 8/17.

Mellanhavandena med Ola Öfverström riskerade inte att påverka hur Adel Shalabi förhöll sig gentemot Doratone. Han kunde hålla isär rollerna. I mailet från Ola Öfverström till Adel Shalabi den

12 mars 2022 skriver Ola Öfverström om vad han har för resurser. På Karolinska var det konstant underbemanning och redan innan Adel Shalabi kom dit hade Ola Öfverström uppdrag där. Adel Shalabi tror att han vidarebefordrade mailet till respektive chef.

Vad Adel Shalabi minns pratade han och Ola Öfverström inte om det faktum att procentsatsen ändrades från 5 % till 7 % under 2022. Han vet inte varför det blev så.

Efter att Uppdrag granskning tog kontakt med Adel Shalabi, innan sommaren 2022, var han i kontakt med Ola Öfverström en eller två gånger. Adel Shalabi ringde Ola Öfverström och berättade sin version och pratade om arbete framöver. Ola Öfverström sa åt honom att strunta i forskning och Karolinska för att komma och jobba med honom. De var överens om att skriva avtal inför framtiden, men sedan backade Ola Öfverström ur det när programmet hade sänts.

På frågor från försvararna har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

När det köpts in tjänster från Doratone till Akademiska är det sektionscheferna som varit i kontakt med Doratone, främst Per Eckerbom. Adel Shalabi har inte sagt till Per Eckerbom att köpa tjänsterna.

Ola Öfverström

Fri berättelse

Han är född och uppväxt på Åland och började studera till läkare i Helsingfors 1993. Han läste också till civilekonom och studerade ledarskap. Han började arbeta på Huddinge inom radiologi, först som underläkare och sedan påbörjade han specialiseringstjänstgöring (ST) i mars 2002. Då var Bo Persson chef och Adel Shalabi överläkare. I Bollnäs var det stort behov av bemanning på medicinklinik och kollegor uppmanade honom att ta hand om det. Han hade bolaget Doratone som under den perioden inte hade någon aktivitet än. Plötsligt bemannade hans företag halva Bollnäs sjukhus samtidigt som han gjorde ST inom radiologi. Det var 2006 och hans finska företag hade ett fast driftställe i Sverige. I maj 2007 slutade han arbetet i Huddinge för att han inte kunde jobba kvar med en så omfattande bisyssla.

2007 kontaktade Akademiska sjukhuset honom. De ville ha hjälp med akutgranskning och muskuloskeletal radiologi. Han fick sin vän att åka och arbeta där och fick bra feedback. Akademiska ville ha ytterligare hjälp och det slutade med att han ordnade en person per vecka under tre års tid. 2010 blev Adel Shalabi chef. Adel Shalabi lyckades rekrytera några nyckelpersoner, varför Doratones verksamhet minskade avsevärt. 2013 hade Doratone en omsättning på över 700 000 kr, vilket är över gränsen för när det krävs offentlig upphandling. Under slutet av 2014 flaggades det för att det skulle göras en offentlig upphandling. Innan dess hade de endast haft direktavtal. För att kunna konkurrera sänkte Doratone sina priser rejält. Fram till 2021 skedde olika förlängningar av den offentliga upphandlingen. Efter det skedde en ny upphandling där Doratone förlorade för att de hade högre priser än konkurrenterna. Då upphörde distansgranskningen för Akademiska.

Bemanning på plats skedde endast i ringa omfattning i början av Adel Shalabis chefskap. Mot slutet av hans chefskap blev det haveri på några sektioner. Det var en helt annan sak att ha läkare på plats jämfört med distansgranskning. I början av Adel Shalabi chefskap, när Doratone hade liten omsättning, tog Adel Shalabi in Ola Öfverström på sitt rum och krävde 5 % rabatt. Då gav Doratone

Akademiska 5 % rabatt genom att dra av det på fakturorna. Trots det fick Doratone inte fler beställningar.

Under slutet av 2013 blev Ola Öfverström kontaktad av Adel Shalabi angående att det var ett budgetöverskott på kliniken och fanns ett behov av utbildning av personalen, varför de önskade spara överskottet till nästa år. Adel Shalabi bad Ola Öfverström kontakta Bo Persson och fråga om han kunde vara behjälplig. Det gick snabbt och de såg inget konstigt med det. På detta sätt kom de igång med så kallade projektfakturor. De trodde att medlen gick till Akademiska för utbildning av deras personal. Det rullade på i många år. 2017 sa Adel Shalabi att Doratone skulle bidra med 5 %, inte som rabatt denna gång, utan som medel för utbildning, vilket skulle gå tillbaka till Akademiska genom Adel Shalabis bolag. Det var goodwill från Doratones sida. Doratone skickade 5 % av deras fakturering tillbaka. Det upphörde när Doratone förlorade distansgranskningsupphandlingen. Projektfakturorna upphörde 2019. Efter detta krävde Adel Shalabi 7 % för utbildning av personalen, varpå Doratone sponsrade det också. De trodde att alla medel gick till sjukhuset.

På frågor från åklagarna har Ola Öfverström berättat i huvudsak följande

Bo Persson och Ola Öfverström hade inte så mycket kontakt. Bo Persson arbetade mycket och var respekterad. De hade endast en professionell relation. När Adel Shalabi var överläkare stötte Ola Öfverström på honom ibland, men de hade inte särskilt mycket kontakt. De hade en professionell relation.

I Doratone skötte Ola Öfverström inledningsvis allt själv samtidigt som han jobbade som röntgenläkare. Doratone är ett finskt bolag. Han skaffade en filial i Sverige, vilken fick ett märkligt namn som bolagsverket bestämde – Oy Doratone Finland Filial. 2020 startade han också en filial i Norge. Totalt har över 300 läkare jobbat för Doratone under åren. I Sverige finns det både läkare som arbetar som anställda i Doratone och läkare som är egenföretagare. Uppdragen är på veckobasis. Verksamheten i Doratone startade 2006. Vid denna tidpunkt var Hälsingland Doratones viktigaste motpart. 2007 skickade Doratone medicin till Gävle och Borås. Röntgen kom igång vid Akademiska under sommaren 2007. Doratone började fokusera mer på radiologi. Doratone fick nya kunder främst genom att läkare pratade med varandra. Uppdragen för Akademiska sjukhuset under 2010 innebar att läkarna åkte till sjukhuset och arbetade på plats. De fyllde i tidrapporter. Distansgranskning är en annan sak och innebär arbetsuppgifter som utredningar och kontroller. Vad gäller distansgranskningar redovisas antalet undersökningar i en excel-fil på veckobasis. Doratones undersökningar markerades av ansvarig sektionschef och fördes över till en särskild ”rond” för Doratone.

När Bo Persson skulle granska undersökningar befann han sig på en arbetsstation i hemmet. Uppsala skapade behörighet för honom att logga in via VPN dosa till deras system. Det är som att jobba på plats på Akademiska. Bo Person dikterade ett utlåtande direkt in i systemet. När granskning skett framgår det på ”undersökningsraden på Doratoneronden” att den är signerad. Det framgår vem som gjort det. En arbetsstation är en station med flera speciella skärmar. Olika typer av röntgen kräver olika upplösningar. Ola Öfverström blev kontaktad av sektionschefer när det skulle komma arbete. I början av den offentliga upphandlingen 2015, första halvåret, höll Adel Shalabi i det men det funkade inte så bra. Då var det han som frågade om Doratone hade möjlighet att hjälpa till och han som tilldelade undersökningar till rondan. Då kom det väldigt klumpvis. Kontakt därefter har främst skett med Per Eckerbom, men även med andra.

Adel Shalabi arbetade som läkare för Doratone runt 2007 och 2009, det vill säga innan han blev chef på Akademiska 2010. Han arbetade då som röntgenläkare på plats på olika sjukhus. Han hade

kontaktat Ola Öfverström och uppgett att han ville ha jobb. Efter detta har Adel Shalabi inte utfört arbete för eller varit anlitad som konsult av Doratone.

Upphandlingskontraktet daterat den 12 januari 2016 blev förlängt fram till det nya avtalet. Varje år skedde justering av pris. I avtalet framgår de granskare som arbetade för Doratone. När det tillkom personer informerade Ola Öfverström Per Eckerbom som tyckte det var bra eftersom det fanns behov.

I slutet av 2013 reste Ola Öfverström runt mycket i arbetet och arbetade långa dagar. Den första projektfakturan skapades den 26 december kl. 11.55. Enda möjligheten till kontakt per telefon då var måndag den 23 december när han var i Karlskrona. Han jobbade med akut röntgen och fick ett samtal från Adel Shalabi angående Akademiska sjukhusets budgetöverskott och att de hade många ST-läkare och ville säkra medel för utbildning till nästa år. Adel Shalabi bad Ola Öfverström kontakta Bo Persson och sa att det var välsignat av en högre chef på Akademiska. Han sa inte vem. Ola Öfverström ringde då till Bo Persson som sa att han inte såg några konstigheter med det. Efter det ringde Ola Öfverström till Adel Shalabi och berättade att det var okej. Då bad Adel Shalabi Ola Öfverström skriva faktura, varför Ola Öfverström hjälpte till att skriva första fakturan för Dalgången. Adel Shalabi talade om vilket belopp och vad som i övrigt skulle stå i fakturan. Samtalet var kortare än 5 - 10 minuter. Det var väldigt kort betänketid både för hans och Bo Perssons del. De hade alltid haft ett bra samarbete och hade tillit till varandra. Ola Öfverström flög från Karlskrona den 26 december på morgonen och kl. 11.55 skrevs fakturan. Ola Öfverström kontrollerade inte om samarbetet var sanktionerat eftersom han hade stor tillit till Adel Shalabi. Han var övertygad om att pengarna skulle gå till utbildning. 2013 skulle pengarna först gå till Dalgången, sen till Doratone, sen till Medrad och sen till ST-läkare på Akademiska genom att de erbjöds att gå på konferenser på bekostnad av Medrad. Ola Öfverström vet inte om Bo Persson visste om storleken på beloppet. Ola Öfverström berättade för Bo Persson att pengarna skulle gå till Dalgången, sedan till Doratone, sedan till Medrad och sedan till utbildning och han hade inga invändningar. Budgeten för ST-läkares budget är begränsad.

Ola Öfverström minns inte exakt hur den första projektfakturan skickades till Akademiska sjukhuset. De brukade skickas direkt till Adel Shalabis hotmail eftersom det var viktigt att det kom med innan årets slut så att budgetöverskottet skulle kunna utnyttjas. I normala fall skickades fakturor, fram till 2021, till Akademiska med post och därefter har de skickats elektroniskt. Bo Persson visste att Ola Öfverström skrev faktura i Dalgångens namn. Bo Persson sa att Ola Öfverström skulle fixa den under deras telefonsamtal. Ola Öfverström vet inte varför Dalgången och inte Doratone skulle skicka fakturan. Ola Öfverström funderade inte på att det i nära anslutning till upphandlingskontraktet som undertecknades av honom den 22 januari 2016 skedde en betalning till Adel Shalabi från Doratone.

Avseende fakturorna 13101-13 och 13102-2013 till Akademiska sjukhuset från Dalgången och faktura 1043-2014 till Dalgången från Doratone verkar Medrad inte ha fakturerat Doratone för dessa betalningar. De tycks tyvärr ha stannat i Doratone. Det var Adel Shalabis uppgift att skicka fakturor från Medrad och Ola Öfverström hade inte koll på vad Adel Shalabi skulle fakturera. Det har skett mycket fakturering mellan Dalgången och Doratone så dessa fakturor försvann i mängden. Ola Öfverström har aldrig haft tillgång till Doratones bankkonto i Finland, det sköts av Ålands företagsbyrå. År 2014 gjorde Doratone en vinst på cirka 10 miljoner kr, varför beloppet från Akademiska var betydelselöst i jämförelse. Tanken var att Medrad skulle fakturera Doratone för summan på 177 500 kr men det gjordes inte.

År 2014 fick Ola Öfverström ett samtal från Adel Shalabi igen. Han ville ha samma lösning som 2013. Då bad Ola Öfverström Adel Shalabi skulle kontakta Bo Persson direkt, vilket han gjorde och sen ringde tillbaka. Då sa Adel Shalabi att Bo Persson kommer att skicka projektfakturor från Dalgången

och frågade om även Doratone kunde skicka fakturor. Därför skickade Doratone fakturorna 142-2014 och 143-2014. Dessa skickades per mail den 16 december 2014. Beloppen och innehållet i fakturorna var i enlighet med vad Adel Shalabi angett att det skulle vara per telefon. Ola Öfverström kan inte minnas att han hört något om att Dalgången skulle skicka fakturor 2015.

År 2015 skedde en upprepning av samma lösning som under 2014. Det skedde återigen ett telefonsamtal från Adel Shalabi där han uppgav att det fanns överskott i budgeten. Doratones verksamhet på Akademiska hade minskat så det verkade logiskt. Ola Öfverström var nöjd att kunna hjälpa till med utbildning till ST-läkare. De fick viss utbildning inom tjänsten men de fick inte gå de mest attraktiva kurserna som kostade mycket. Alla pengar skulle gå vidare till Akademiska. Avseende samtliga projektfakturor, inklusive faktura 129-2015, formulerades innehållet utifrån vad Adel Shalabi uppgett till Ola Öfverström om vad beloppet skulle vara och vilket område som skulle anges. När Ola Öfverström fick samtal från polisen undrade han hur han skulle styrka sin berättelse eftersom det mesta skett över korta telefonsamtal. När det står ”projekt” i rubriken på fakturorna från Doratone avses reservation av utbildningsmedel. I fakturor där det inte står projekt har fakturorna avsett utfört arbete. Faktura 6/15 från Medrad avser en del av återbetalning av utbildningsmedlen. För Ola Öfverström var Adel Shalabi och Akademiska samma sak. Adel Shalabi har inte utfört arbete mot Doratone avseende den fakturan.

År 2016 ringde Adel Shalabi till Ola Öfverström och sa att Doratone var skyldigt Medrad pengar. Ola Öfverström sa till Adel Shalabi att det var Adel Shalabi som skulle fakturera, men han hade inte koll på beloppen. Tillsammans gick de därför per telefon igenom hur Dalgången, Doratone och Medrad hade fakturerat, varpå Ola Öfverström var behjälplig och sammanfattade det i ett mail den 20 mars 2016. Därefter frågade Ola Öfverström i flera mail om saldot och påminde Adel Shalabi att fakturera. Hur mycket Dalgången och Adel Shalabi hade fakturerat fick Ola Öfverström information om av Adel Shalabi under telefonsamtalet. Mailet avsåg projektfakturorna. Eftersom utbildningskostnader uppkom periodvis frågade han om Adel Shalabi ville dela upp beloppen på två fakturor. De hade inte diskuterat saken och han vet inte varför Adel Shalabi valde att dela upp det i flera fakturor. Han förstår inte heller varför Adel Shalabi skrev om ”adm.utgiftejour” i mailet till Ola Öfverström den 22 mars 2016 eftersom allt skulle betalas tillbaka. Mailet från Ola Öfverström till Adel Shalabi den 15 februari 2017 var en uppmaning till Adel Shalabi att hålla koll på beloppen och skicka fakturor.

Fakturorna 153-2016 och 154-2016 från Doratone till Akademiska sjukhuset som betalades 2017 upprättades av samma anledning som tidigare fakturor. Det skedde efter ett telefonsamtal från Adel Shalabi. Han uppmanade Ola Öfverström att e-posta fakturorna till Anna Dufflin direkt. I vanliga fall skickas fakturor inte direkt till en verksamhetschef, men det var viktigt att fakturorna kom med på rätt budgetår. Mailet den 15 februari 2017 från Ola Öfverström till Adel Shalabi handlar om att projektfakturan skulle betalas tillbaka i sin helhet samt att Doratone hade kommit igång med sin goodwill om 5 % av distansgranskning som utförts i Sverige, vilket skulle gå till utbildning. 32 874 kr utgör dessa 5 %. Ola Öfverström minns inte vad i mailet uppgivna 75 000 kr avsåg.

Fakturorna 202-2017 och 203-2017 från Doratone till Akademiska sjukhuset som betalades 2018 upprättades av samma anledning som tidigare fakturor. Ola Öfverström fick instruktioner av Adel Shalabi per telefon. Beloppen som Doratone fakturerat Akademiska och beloppen som Medrad fakturerat Doratone skiljer sig gissningsvis för att Adel Shalabi har räknat fel. Det skulle ha varit samma belopp. För att försäkra sig om att fakturorna kom fram i rätt tid skickades de per mail.

Fakturorna 1/19 och 2/19 från Medrad till Doratone utgjorde projektfakturor och avsåg utbildning till Akademiska. Doratone fakturerade Akademiska sjukhuset även i slutet av 2018. Det rörde sig om

samma upplägg som tidigare, vilket syftade till att styra budgetmedel för utbildning. 2019 var sista året Doratone skickade projektfakturor och det rörde sig om ett högre belopp, varför Ola Öfverström frågade hur det kom sig och Adel Shalabi svarade att personal hade slutat och att det därför var extra viktigt med utbildning. Mervärdesskatt började betalas vid denna tidpunkt då läkartjänster blev momspliktiga från den 1 juli 2019. Beloppen som Doratone fakturerat Akademiska 2019 och beloppen som Medrad fakturerat Doratone 2020 skiljer sig åt för att Adel Shalabi har räknat fel. Det skulle ha varit exakt samma belopp. Fakturorna avsåg budgetstyrning för utbildning, inte utfört arbete. Fakturorna 8/20 och 9/20 från Medrad till Doratone är projektfakturor. Mailet den 18 mars 2021 från Ola Öfverström till Adel Shalabi föranleddes av att Adel Shalabi inte hade koll på fakturorna. Han hade angett en gammal adress och det saknades momsregisternummer.

Mailet den 4 juli 2021 från Ola Öfverström till Adel Shalabi handlade om att Doratone hade problem med likviditet, varför Ola Öfverström frågade om de kunde få betalt snabbare. Det gällde "vanliga" fakturor och inte projektfakturor. Ola Öfverström tror att Doratone fick betalt snabbare. Avseende frågan i mailet om att vänta till mitten av augusti avsåg det Doratones betalning av 5%-fakturorna.

Ola Öfverström hade tillit till Adel Shalabi och ifrågasatte inte vad pengarna gick till. Frågan om 5 %-fakturorna kom från Adel Shalabi 2017. Ola Öfverström tror att de pratade om det per telefon. Efter faktureringen av distansgranskning, vilket skedde kvartalsvis, meddelade Ola Öfverström Adel Shalabi vad 5 % av beloppet motsvarade. Det drabbade inte Akademiska sjukhuset. Det skulle utgöra utbildningsmedel precis som projektfakturorna. Fakturering genom projektfakturorna och 5 %-fakturorna pågick samtidigt, men var separata fenomen.

Avseende faktura 2/17 från Medrad till Doratone avsåg 75 000 troligtvis en rest från en obetald del av projektfaktura och 32 874 kr är 5 %. Adel Shalabi har inte utfört konsultarbete mot Doratone. I mailet den 29 oktober 2017 hade Ola Öfverström vid faktureringen räknat ut 5 % och informerade Adel Shalabi om beloppet.

Fakturorna från Doratone till Akademiska vecka 1–26 år 2017 samt vecka 27-39 år 2017, där det inte står "projekt", avser utfört arbete.

Faktura 8/17 och 9/18 från Medrad till Doratone avser Doratones sponsring om 5 %, vilket syns eftersom beloppet är ojämnt. Doratone fick inga fördelar. I mailen från Adel Shalabi den 9 oktober 2018 och den 4 juni 2019 passade han troligtvis på att skicka faktura när han ändå skrev till Ola Öfverström om annat. I mailen från Ola Öfverström den 28 december 2018, 30 maj 2019, 16 oktober 2019, 19 februari 2020 samt 4 september 2021 var han behjälplig med beräkningen av 5 % avseende faktureringen de veckor som anges. För att slippa få fråga från Adel Shalabi senare passade han på medan han hade faktureringen framför sig. I mailet den 19 februari 2020 passade Ola Öfverström på att informera om beräkningen av 5 % och samtidigt fråga om behov på Akademiska sjukhuset. Doratone har inte fått mer uppdrag på grund av sponsringen, så det finns ingen koppling.

Mailet den 12 mars 2022 från Ola Öfverström till Adel Shalabi skrevs efter ett telefonsamtal. Adel Shalabi hade blivit chef på Karolinska institutet och de hade stort behov inom flera områden. Det var ett helt arbetsrelaterat mail. Doratone var då redan upphandlat på Karolinska. 2022 ansåg Adel Shalabi att Doratone skulle betala 10 % av bolagets fakturering för bemanning på plats som sponsring till utbildning, men Doratone hade inte marginaler för det så det blev 7 % istället. Ola Öfverström hjälpte till med beräkningen av 7 % i mailet den 14 mars 2022. Diskussionen om 7 % kan ha skett på plats på Akademiska på Adel Shalabis rum eftersom Ola Öfverström själv arbetade där under perioden. Faktura 2/22 från Medrad är en procentfaktura. I efterhand har Ola Öfverström förstått att det var

olämpligt att i nära samband med att pengar har betalats ut skriva angående uppdrag, men på den tiden ansåg han att de gjorde en god insats. Frågan om hur Adel Shalabi skulle sköta utbildning på Akademiska när han jobbade på Karolinska kom aldrig på tal. Ola Öfverström höll bara vad han lovat och ifrågasatte inte.

Meddelandena på Messenger den 1 april 2022 och 9 april 2022 avsåg 7 %-fakturor. E-postkonversationen den 23 augusti 2022 och 28 augusti 2022 avsåg distansgranskning och 5 %-fakturor.

Filialen Doratone i Sverige har en egen bokföring. Det är inte Ola Öfverström som har skött bokföringen och han vet inte hur fakturorna har bokförts. Han har tagit för givet att det varit momspliktigt från 1 juli 2019. Upplägget skulle vara ett nollsummespel där ingen skulle belastas. Ola Öfverström har känt sig tvingad att gå med på att ge 5 % för att han har svårt att säga nej samt att det har varit för ett gott ändamål.

På frågor från Region Uppsalas ombud har Ola Öfverström berättat i huvudsak följande

Det interna referensnumret AS1251901 avser muskuloskeletal diagnostik, AS1256001 avser bukradiologi och AS1254601 avser thoraxradiologi. Det är Akademiskas nummer som Ola Öfverström har fått från Adel Shalabis sekreterare Anna Dufflin.

Hösten 2021 uppstod behov av bemanning på plats. Då upprättade Ola Öfverström ett avtal som han mailade till Adel Shalabi. Han trodde det var förankrat internt. Året därpå frågade nya chefen Per Eckerbom vilka läkare som var bokade på plats. Ingen information hade gått vidare från Adel Shalabi och de hittade inte avtalet. Det blev en paus eftersom det skulle skapas ett direktavtal, vilket upprättades efter några månader. Det skedde inte någon offentlig upphandling. Beloppet i avtalet om 2 079 kr per timme har Ola Öfverström räknat fram. Regionen hade inte kunnat få ett billigare pris av någon annan eftersom Doratone var det enda bolaget som kunde leverera tjänsten. 7 %-fakturorna avsåg denna typ av arbete. Ola Öfverström har inte ökat priset mot Akademiska för att få tackning för procentfakturorna. Avseende fakturorna för faktiskt utfört arbete från Doratone till Akademiska bifogades excellistor med specifikation av hur läkare hade arbetat, vilka granskades av regionen.

Ola Öfverström använde Adel Shalabis hotmailadress av gammal vana samt för att Adel Shalabi var på resa ofta och då var det svårare att kontakta på tjänstemailen.

Doratone har gett sponsring även till andra sjukhus genom att ge rabatt på Doratones fakturor samt genom att underlåta att höja sina priser med tiden. Det är endast avseende Akademiska som sponsring har skett genom att Doratone fakturerats. Budgetöverskottet som man har önskat reglera har varit på röntgenkliniken generellt och inte kopplat till Doratones verksamhet. Medrad skulle bekosta läkarnas utbildning och Akademiska skulle bli en mer attraktiv arbetsgivare.

På frågor från försvararna har Ola Öfverström berättat i huvudsak följande

Han har inte haft någon tanke på att pengarna skulle komma någon annan än Akademiska tillhanda. Det var först när Uppdrag granskning kom som han tänkte att det kan ha gått fel till och stoppade betalningarna. Han har inte haft någon kännedom om hur attestering av fakturor har skett på Akademiska. Det är ett måste att det finns en bra kommunikation mellan Doratone och olika sjukhus. Ola Öfverström och Adel Shalabi arbetade ihop under sex år på Huddinge sjukhus och under den tiden förekom inget konstigt. Han hade ingen anledning att ifrågasätta föreslaget att tillse medel till

utbildning av Akademiskas personal. Efter att ett direktavtal fanns på plats 2022 och 2023 har Doratones bemanning på Akademiska varit högre än när Adel Shalabi var chef. Doratone har inte fått något i utbyte för att ha bidragit med medel till utbildning. Ola Öfverström har i efterhand dragit slutsatsen att han har blivit lurad eftersom medlen inte gick till utbildning. Ola Öfverström kontaktade Bo Persson i höstas i ett annat ärende som hade med IVO att göra. Avseende projektfakturorna nämndes vid samtalet endast att det var tråkigt att de hamnat i den sitsen de gjort. De har inte haft kontakt i samband med polisförhör.

På kompletterande frågor från åklagarna har Ola Öfverström berättat i huvudsak följande

Efter Uppdrag granskningens reportage har Ola Öfverström och Adel Shalabi pratat. Adel Shalabi ringde och sa att Uppdrag granskning skulle göra ett program och att han skulle kontakta advokat och anmäla dem för förtal. Han ville också träffas och teckna avtal om att han hade kvalitetsgranskat undersökningar och arbetat på distans för Doratone och sa att det nog var bäst både för honom och Ola Öfverström. Då förstod Ola Öfverström att han blivit lurad och att medlen inte gått till utbildning. Han undvek att träffa Adel Shalabi för att han inte ville skriva avtal på något som inte stämmer. Efter det hade de ingen mer kontakt.

Ersättningen till läkare som granskade på distans 2021 var ca 300 kr per granskning. För akademiska sjukhuset redovisas antalet granskningar. Vid arbete på plats sker ersättning per timme. Adel Shalabi har inte jobbat för Doratone sen han blev chef på Akademiska.

Bo Persson

Fri berättelse

Bo Persson tog läkarexamen 1979 och läkarlegitimation 1983. Han blev specialist inom medicinsk radiologi 1987 och disputerade 1994. Han arbetade på Karolinska universitetssjukhuset i Stockholm 1987 till 1994. Han rekryterades till Huddinge universitetssjukhus som det hette innan det slogs ihop med Karolinska. Han arbetade som verksamhetschef på Huddinge universitetssjukhus i 13 år fram till 2009 och slutade därefter på eget initiativ. Han fortsatte som överläkare på Karolinska i Huddinge till 2015 då han fyllde 68 år och inte längre fick arbeta vidare. Då fortsatte han arbeta som konsult inom radiologi till 2020.

Som verksamhetschef har han haft betydande ansvar för ekonomi inom kliniker samt för utbildning av läkare och övrig röntgenpersonal. Det har varit svårt att åstadkomma vidareutbildning och kompetensutveckling vid universitetssjukhusen. Många ansökningar har avvisats av ekonomifunktionen. Röntgenkliniken på Karolinska Huddinge har nästan alla år haft överskott som inte kunnat föras över till nästa år. Det tyckte han var trist. Det finns en företeelse som inte erkänts av sjukhusledning. Vid överskott vid årets slut har det ofta gjorts relativt stora inköp av upphandlade produkter. Det har varit en accepterad sak som han inte anser är klandervärd.

Adel Shalabi arbetade vid Karolinska i Huddinge när Bo Persson kom dit. De har samarbetat och arbetat tillsammans i 16 år. Bo Persson har inte haft någon misstanke om att saker inte skulle vara korrekta. Adel Shalabi var en del av klinikledningsgruppen. Bo Persson blev hedrad när Adel Shalabi utnämndes till Akademiska sjukhusets verksamhetschef. Adel Shalabi anordnade stort antal kurser i Sverige och utomlands.

Bo Persson träffade Ola Öfverström på Åland under en midsommarhelg där Ola Öfverström frågade om det fanns möjlighet att bli radiolog, varpå Bo Persson sa att de skulle utlysa ST-block som Ola Öfverström kunde söka. Han fick tjänsten och utbildades på Karolinska i Huddinge. Därefter valde han att övergå till verksamhet i eget företag. De har haft ett gott förhållande utan personliga kontakter.

Dalgången har ställt ut fyra fakturor till Akademiska sjukhuset. Bo Persson fick ett samtal från Ola Öfverström i slutet av 2013 där han berättade att Adel Shalabi hade talat om för honom att det fanns ett överskott i budgeten på Akademiska sjukhuset samt att han fått tillstånd till ett projekt att överföra pengarna till utbildningskonto för personalen. Det framgick inte hur det skulle gå till. Det är det enda telefonsamtal som Bo Persson i sammanhanget fick från Ola Öfverström. Bo Persson hade ingen kontakt med Adel Shalabi. Därefter skrev Ola Öfverström, utan att Bo Persson visste det, två fakturor till Akademiska. För Bo Persson var det uppenbart när han satte in dem i sin pärm att de inte var tillverkade av honom då de inte såg ut som Dalgångens fakturor. De saknade brevhuvuden och fakturanumrerna var inte enligt det system som han använde. Han tyckte att förslaget var bra, men han visste inte hur det skulle gå till. Det var två fakturor 2013. Därefter skrev Ola Öfverström en faktura från Doratone till Dalgången på ett nästan lika stort belopp som betalades ut från Akademiska till Dalgången. I den fakturan fanns dock en post om 2 500 kr som Bo Persson inte avtalat om, men som Ola Öfverström på eget bevåg skrev som administrativa kostnader. Beloppet betalades ut och det hade muntligen framförts att medlen skulle överföras till Adel Shalabi som representant för Akademiska. Pengarna skulle gå till utbildningsändamål och inget annat.

Fakturorna 2015 tillkom efter ett telefonsamtal från Adel Shalabi till Bo Persson där han framförde att projektet varit framgångsrikt och att han ville göra om det. Han föreslog att Bo Persson skulle skriva två fakturor till Akademiska sjukhuset. Adel Shalabi dikterade hur fakturorna skulle utformas genom att ange summor och beteckning, vilket Bo Persson skrev ned. Pengarna skulle sedan betalas tillbaka till Adel Shalabis handelsbolag och betraktas som en del av Akademiska sjukhuset.

Bo Persson hade inte en tanke på att projektet kunde vara olagligt eller oetiskt. I efterhand anser han att han blivit lurad. Enligt hans uppfattning förlorade Akademiska inte på detta.

På frågor från åklagarna har Bo Persson berättat i huvudsak följande

Informationen vid första telefonsamtalet var kort. Hur det skulle gå till framgick inte. När han fick pengarna insåg han att det var så de hade ordnat det och tänkte att det gällde att betala tillbaka pengarna och fullfölja projektet. Han vet inte när fakturorna nådde honom. Det kan stämma att betalningen kom den 22 januari 2014 men han noterade det inte. När han fick returfakturan från Doratone satt det en post-it lapp på där det stod "Hej. Kommer 180 000 kr till Dalgången". Först då blev han medveten om att pengar kommit och insåg att de initierat projektet i hans namn. Han såg inte det som något klandervärt. Han utgick från att Ola Öfverström skulle se till att pengarna kom till Adel Shalabi och Akademiska.

Faktura 1535 och 1536 från Dalgången till Akademiska upprättades för att "plocka ut" utbildningsmedel. Adel Shalabi instruerade Bo Persson vad som skulle stå i dem. Att pengar överförs från budget till utbildningsmedel är ett projekt. Betalningen från Dalgången till Medrad den 29 december 2015 skedde för att medlen som Akademiska hade betalat ut till Dalgången skulle överföras till Akademiska i form av Adel Shalabis företag.

Bo Persson och Ola Öfverström har inte haft någon kontakt med anledning av mailet från Ola Öfverström till Adel Shalabi den 22 mars 2016. Han förutsatte att Adel Shalabi skulle fakturera Dalgången för beloppet Dalgången hade mottagit.

Avseende meddelandet på Messenger från Ola Öfverström till Adel Shalabi har Bo Persson inte haft någon sådan kontakt. Den 9 februari 2017 betalades hela beloppet om 65 000 kr ut från Dalgången. Bo Persson kontrollerade inte om cheferna på Akademiska sjukhuset var med på upplägget. Han litade på Adel Shalabi och Ola Öfverström. Bo Persson vet inte hur det fungerat med budget för utbildning på Akademiska.

På frågor från Region Uppsalas ombud har Bo Persson berättat i huvudsak följande

Han vidtog inga särskilda åtgärder avseende pengarna från Akademiska. De bokfördes som intäkter. Adel Shalabi har inte utfört något arbete för Dalgången.

På frågor från försvararna har Bo Persson berättat i huvudsak följande

Avseende fakturorna 2013 vet han inte om det motsvarades av något arbete från Adel Shalabi eftersom det inte var han som skrev fakturorna. I polisförhör utgick han från att fakturorna var korrekta. Han minns inte exakt vad han sagt i polisförhör angående om han kände till att det fanns ett budgetöverskott, men det gjorde han. Han blev överraskad av frågorna och hade inte tid att tänka efter. Efter Bo Perssons förhör ringde Ola Öfverström honom vecka 39. I deras diskussion kom det upp tankar om hur det kan ha varit. De pratade om polisförhören och om det som det här målet gäller. Efter förhöret upprättade han en skrivelse om sitt samtal med Ola Öfverström för att han upptäckte att saker han förutsatte vid första polisförhöret inte var korrekta och att han kan ha lämnat felaktiga svar till polisen för att han inte visste vad det handlade om. Såvitt han minns avhandlades inte frågan om IVO anmälningarna vid samtalet med Ola Öfverström.

På kompletterande frågor från åklagarna har Bo Persson berättat i huvudsak följande

Dalgången bedrev genom honom verksamhet i Sverige. I de allra flesta fallen skedde det genom samarbete med Doratone men han hade också ett eget anbud som blev antaget i Gävleborg 2013. Han jobbade som konsult i Dalgången som underentreprenör till Doratone. Han fick ofta uppdrag genom att Ola Öfverström eller hans sekreterare ringde och frågade om han kunde arbeta specifika veckor, varpå han svarade på mail. Han arbetade på plats. Han arbetade även med distansgranskning mot Södertälje, Akademiska och Region Gävleborg. Han kunde se in i Akademiskas listor och där fanns en rond som hette Doratone där det låg ett antal fall. Han fick ofta mail från Per Eckerbom om att det fanns granskningar att göra. När han hade genomfört granskning dikterade han ett svar och signerade. Antalet granskningar rapporterades på ett excelark till Doratone, varpå han fick betalt från Doratone på Dalgångens konto. Prislistan var adekvat. Inkomsten varierade beroende på hur många undersökningar som gjorts. Nedlagd tid rapporterades inte. Dalgångens uppdrag mot Doratone tog slut runt 2020. Intäkterna från Doratone var mer än 100 000 kr per år, kanske runt 250 000-300 000 kr.

Åtalspunkt 8–10 (Gothia)

Adel Shalabi

På frågor från åklagarna har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Adel Shalabi kom i kontakt med Gothia sporadiskt redan under sin tid på Karolinska Huddinge då Gothia var leverantör till dem. Johan Nilsson var den första han lärde känna, sedan Kjell Malmberg. När Adel Shalabi började arbeta i Uppsala var Gothia redan upphandlade där och då började han träffa dem oftare. Adel Shalabi har haft ett professionellt intresse av kontrastmedel och injektorer. Han har en professionell yrkesmässig relation till Kjell Malmberg. De träffades framför allt på olika mässor såsom röntgenveckan, ECR i Wien och RSNA i Chicago. De har spelat golf ihop två gånger. Det är möjligt att de har sms:at någon gång, men de har inte haft särskilt mycket kontakt utöver de fysiska träffarna. Adel Shalabi har deltagit vid middagar som Gothia anordnat i anslutning till mässor. Det ingår framför allt utomlands. Gothia har haft en monter och det har funnits ett program där Adel Shalabi besökt olika leverantörer. Det har ofta hållits sociala aktiviteter i slutet av dagen. Relationen mellan Adel Shalabi och Kjell Malmberg har i princip varit oförändrad.

Adel Shalabi har haft mer kontakt med Johan Nilsson eftersom han har arbetat som säljare. Han kom ofta till kliniken och visade produkter och han har skickat mycket mail. Adel Shalabis hotmailadress har använts av gammal vana. Relationen har varit oförändrad. De har ätit lunch några gånger i olika sammanhang. Adel Shalabi har inte haft några andra kontaktpersoner på Gothia. Han har träffat Kjell Malmbergs son enstaka gånger och han har träffat distriktschefen Stefan Wallén. Han har inte besökt Gothias kontor. Han har träffat Kjell Malmberg på Akademiska sjukhuset någon gång medan Johan Nilsson har varit där mer.

Adel Shalabi har återkommande deltagit i mässorna röntgenveckan, ECR och RSNA. Han är verksamhetschef, läkare, forskare och lärare så det är svårt att skilja på rollerna, men när han åker på dessa mässor och besöker leverantörer gör han det i egenskap av verksamhetschef. Då är det Akademiska sjukhuset som står för hans kostnader såsom ansökningsavgift, resor, hotell och representationsmiddagar. Vid röntgenveckan och RSNA i Chicago deltar Adel Shalabi ungefär fem dagar och vid ECR deltar han något färre dagar.

Läkemedelsupphandlingar initieras av sjukhusets styrelse. Det inkluderar flera regioner vilket kallas fyrklövern och omfattar Uppsala, Dalarna, Gävleborg och Västmanland. Adel Shalabis roll som verksamhetschef är att kalla röntgenregionen till ett första möte. För Adel Shalabi handlar det endast om läkemedlet kontrastmedel. Vid mötet diskuteras olika egenskaper hos olika kontrastmedel samt vad som är säkrast och billigast. Läkemedelsansvariga har också ett möte och sen jobbar grupperna tillsammans. Då är Adel Shalabis roll i upphandlingen slut och han gör inget mer. Ibland sker uppföljningsmöten. Man går inte in och inhämtar hans synpunkter senare under processens gång. Peter Matsson är utsedd från sjukhuset att vara ansvarig för läkemedelsupphandling. Kontrastmedel var inte hans område, varför han kontaktade Adel Shalabi.

Vid en upphandling löper avtal med en fast period på två år. För upphandlingen 2014 löpte avtal mellan 2015 och 2017. Därefter hade man möjlighet att förlänga med ett år eller så kunde det ske en ny upphandling. Då är det rutin att förfrågan skickas till sjukhus i regionen med fråga om de är nöjda och vill fortsätta ett år. Peter Matsson skickade fråga om detta till Adel Shalabi eftersom Uppsala är värd för sammankallandet. Adel Shalabi kopierade och skickade frågan vidare till andra verksamhetschefer i regionen. Adel Shalabi var samordnare som tog emot synpunkter och lämnade

dem vidare. Den 30 augusti 2018 skickade han ett mail till sina medarbetare då han fått i uppdrag från sjukhuset att starta processen med en ny upphandling. Första mötet var regionen med på. Sedan åkte de hem och diskuterade internt. Därefter brukar de ha uppföljningsmöten. Adel Shalabi är osäker på om det skedde ett möte i Örebro i september 2018.

Vad gäller inköp av läkemedel efter upphandling ansvarar avdelningschefer. Adel Shalabi köper aldrig in läkemedel. Han hinner inte det. Han vet inte varför Johan Nilsson skrev till honom i augusti 2019 avseende Gothias försäljning av Dotarem. Adel Shalabis mail till Johan Nilsson ett år senare, 2020, där det står att han pratat med Malin Hansen om beställning, har inte med det tidigare mailet att göra. I normala fall pratar Adel Shalabi inte med avdelningschefer om beställningar, men detta var ett speciellt fall på grund av att vissa sprutor skulle gå ut samt på grund av covid. Adel Shalabi förstod att det skulle bli kris senare och ville försäkra sig om att det fanns material och att de fick en bra rabatt.

Adel Shalabis mail till Johan Nilsson den 15 september 2014 innehållande fakturor och ett kontonummer hade inte med sjukhuset att göra, varför han skrev från sin hotmail och inte från sitt arbetskonto. Adel Shalabi skickade ett antal kvitton eftersom det var överenskommet att Gothia skulle stå för vissa av hans kostnader under röntgenveckan. Gothia hade en monter där och Adel Shalabi agerade bollplank och medverkade vid en avslutningsmiddag. Detta skedde efter arbetsdagen, efter kl. 17. Man träffades i lobbyn i olika grupper och någon från Gothia presenterade deras produkter. Under arbetsdagen agerade Adel Shalabi i egenskap av verksamhetschef. På kvällen kunde han vara styrelsemedlem, forskare eller ha konsultuppdrag.

Adel Shalabi kan inte uttala sig närmare om vad Johan Nilsson menar i sitt mail till honom den 29 september 2014. Han minns inte om det är han som har upprättat handlingen som innehåller deltagare kopplat till olika fakturor. Det är inte heller han som har skrivit med handskrivna text på handlingen. Kvittona avser utlägg som han har haft i anslutning till Gothias produktinformationsmöten under röntgenveckan i lobbyn efter kl. 16-17. Adel Shalabi hade kvittona eftersom han betalade. Avseende fakturan från båten Kung Carl kommer han inte ihåg vem som var fakturamottagare och han minns inte vad den avsåg för evenemang. Avseende kvittot från Nova Park den 4 september 2014 tror Adel Shalabi att den avsåg ett klinikledningsmöte. Anledningen till att kvittot hamnat hos Gothia måste vara att Adel Shalabi vid tillfället har informerat om något om Gothia. Uppsala Akademiska bokade login men utläggen man gjort själv stod inte Uppsala för, förutom möjligtvis middag. Kvittot från Nedre Slotts den 26 augusti 2014 avsåg en kick-off. Adel Shalabi tror inte att han informerade om Gothias produkter då och han kan inte svara på varför kvittot hamnade hos Gothia.

Avseende konferensen med ISS (International Skeletal Society) i Edinburgh har Adel Shalabi genom materialet i förundersökningen upptäckt att han har fått dubbel ersättning för sina kostnader i anslutning till denna. Gothia skulle sponsra resan för att de hade ett intresse av att få information om den senaste utvecklingen vad gäller bland annat CT-injektorer. Det hade inte med hans roll som verksamhetschef att göra. Det gällde forskning och fortbildning. Vad gäller ordet "vi" i reseberättelsen från Edinburgh som återfunnits i Gothias bokföring avses Sverige. Det var inte Adel Shalabis avsikt att Akademiska sjukhuset skulle betala honom för kostnader från resan. Det måste ha blivit något missförstånd. Han brukade lämna alla sina kvitton till sin sekreterare. Han måste ha skrivit under reseräkningen mot Akademiska sjukhuset av misstag.

Bakgrunden till faktura 2/15 från Medrad var att Adel Shalabi utfört visst arbete för Gothia inom CT-diagnostik och injektor under 2014 och första halvan av 2015. Han kommer inte ihåg mer specifikt vad det var för arbete. Det kan ha rört sig om att han höll i ett seminarium. Han vet inte vilka deltagarna var. Överenskommelsen har träffats muntligt med Johan Nilsson och Kjell Malmberg. Adel

Shalabi har aldrig begärt någon specifik summa. Det bestämdes av Gothia. Johan Nilsson uppgavs som referens på fakturan då han var Adel Shalabis närmaste kontakt på Gothia.

När Adel Shalabi skickade fakturor till Johan Nilsson per mail den 23 juni 2015 använde han sin hotmailadress för att det var en privat angelägenhet. Gothia skulle betala de fakturorna av samma anledning som han tidigare anfört avseende ersättning för utlägg. Han vet inte vem som skrivit närvarolistan. Det är möjligt att det var han eller hans sekreterare. Det är inte ett påhitt att det skedde produktinformation. Om Viktor Leander påstår att produktinformation inte skedde kan det vara för att det var länge sen och han inte minns. Avseende kvittot från Jay Fu där det står betalning med faktura minns Adel Shalabi inte vem som har fått fakturan. Den måste ha betalats av honom själv och det måste ha skett produktinformation för Gothia vid tillfället. Han kommer inte ihåg tillfället på Oasia den 4 november 2014 men hans uppfattning är att han betalade. Han vet inte varför det står ”splittad” på notan. Han kan inte specificera vilket samband tillfället hade med Gothia.

Avseende Johan Nilssons mail till Adel Shalabi den 18 februari 2016 vet Adel Shalabi inte vilket samtal Johan Nilsson refererade till. Han vet inte heller varför Johan Nilsson ställde den frågan om Dotarem till honom men han antar att han ville sälja. Adel Shalabi har inget minne av någon middag med Gothia i Wien.

Fakturan 3/16 och 4/16 från Medrad gäller arbete under 2015 då han har delat med sig av kunskap till Gothia och bland annat hållit i föreläsningar. Överenskommelse avseende de fakturorna måste ha träffats med Kjell Malmberg och Johan Nilsson.

Handlingen om Forskning och utvecklingsfond togs fram av Gothia efter att de kommit överens om ett forskningsstöd. Det diskuterades inledningsvis på ECR i Wien. Gothia ville stödja Adel Shalabis och hans doktoranders forskning på kliniken. Adel Shalabi uppfattade det som att fonden skulle finansiera forskning genom resor, kongresser och litteratur. Han vet inte vem på Gothia som skrev handlingen och minns inte hur han fick del av handlingen eller var den undertecknades. Han tror att Johan Nilsson lämnade över handlingen. Vad gäller storleken på ersättningen diskuterades den inte, det fick Gothia avgöra. Adel Shalabi skickade kontouppgifterna för utbetalning av forskningsstödet till Gothia. Han minns inte till vem, men det är mest sannolikt att det var till Johan Nilsson. Vad han minns ställdes inga frågor om vem kontot tillhörde och det krävdes inte något kontounderlag. Han har inte gett sken av att kontot tillhörde sjukhuset. Hans uppfattning är att han skulle förvalta pengarna. Det fanns ingen sluttidpunkt för överenskommelsen. Det fanns inget kort anslutet till FOU-kontot så han var tvungen att använda andra kort och sedan göra transaktioner. Han hade inte tänkt använda pengarna till annat än forskning. Pengarna användes till forskningskongresser och forskningsresor bland annat. Gothia har främst tagit del av hans forskning inom ramen för deras träffar på kongresser ungefär två gånger per år. Hans forskning publicerades också på nätet. Han har inte tackat Gothia eller angivit dem som sponsorer i publikationer av respekt för Gothia, då han var av uppfattningen att Gothia inte ville att det skulle vara offentligt.

Det har skett en sammanblandning av pengarna som Adel Shalabi fått in för forskning med medel på olika konton, vilket var slarvigt av honom. Forskningsutlägg har betalats från olika kort och han har försökt sammanställa dessa. Vad gäller överföringar till Avanza var hans avsikt att han skulle ägna sig helt åt forskning efter att hans förordnande som verksamhetschef skulle gå ut i januari 2024. Han investerade dem till dess att de skulle användas vid framtida forskning. Hamdi Shalabi är Adel Shalabis bror. Överföringarna till Hamdi Shalabi beror på att Adel Shalabi lånat pengar från honom. Det är inte investeringar i dennes företag. Betalningarna till Hany Elsenety beror på att Adel Shalabi tagit ett privatlån från honom för att renovera sin lägenhet i Egypten. Överföringarna från Adel

Shalabis privata allkonto till Nordea Finans den 13 och 14 april 2022 avsåg reglering av hans tjänstebil i Uppsala som han löste ut. Utbetalningarna från Gothia upphörde efter den 15 mars 2022 eftersom Adel Shalabi då hade avslutat sin tjänst i Uppsala. Det var Gothias beslut. Adel Shalabi tror att han träffade företrädarna för Gothia för att spela golf samma år och då tror han att de pratade om det.

Adel Shalabi känner till överenskommelsen om samverkansregler översiktligt. När man tillträder som chef får man olika utbildningar och då ingick det. Han hörde om reglerna från 2014 första gången under huvudförhandlingen. Han har inte läst dokumentet under sin tid som verksamhetschef.

Pengarna från Gothia har gått till utlägg för forskningsgrupper samt kongressutgifter för hans doktorander och honom själv. Han har betalat röntgenveckan för en doktorand. Av de 860 000 kr han fått från Gothia har omkring 490 000 kr gått till forskning, cirka 250 000 kr till Avanza och cirka 200 000 kr finns kvar. Beräkningen är baserad på kontoutdrag. Alla medel har inte behövts. Adel Shalabi har främst forskat inom det muskuloskeletala och inte specifikt inom kontrastmedel.

På frågor från hans offentliga försvarare har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Avseende att han i polisförhör har uppgett att pengarna som var ersättning för konsultarbete var för forskning fick han en ledande fråga och han var i en jobbig situation i arresten och kunde då inte svara på ett bra sätt. Han minns inte alla detaljer kring utläggerna 2014 – 2016 eftersom det hade gått så lång tid. Han har också svårt att minnas detaljer kring fakturor och betalning då betalning kunde släpa och det rör sig om en samling fakturor från flera olika tillfällen. Syftet med betalningarna från Gothia var inte att belöna honom i hans roll som verksamhetschef. Han har inte gett Gothia några fördelar och det fanns inga sådana förväntningar från Gothia.

Adel Shalabi har aldrig ingått i någon upphandlingsgrupp eller varit i beslutsfattande ställning vad gäller upphandlingar. Han har inte haft någon formell möjlighet att påverka upphandlingar som Gothia varit med i. Han har aldrig gynnat Gothia framför någon annan leverantör.

Kjell Malmberg

Fri berättelse

Kjell Malmberg är född i Göteborg och har jobbat över 50 år med försäljning och marknadsföring. Han lämnade jobb inom stålbranschen för arbete inom sjukvården som säljare. Under 8 år arbetade han för fem olika företag fokuserade mot akutsjukvård i olika positioner. Han startade Gothia 1986. Målsättningen var att importera och sälja högteknologiska produkter som krävde kunskap till sjukvården. Gothia har satsat på högteknologi och att vara innovativa. Många av deras produkter hade inte funnits i Sverige tidigare. Det skedde forskning och studier i samband med detta och Gothia hade då samarbeten med sjukvården. Det rörde sig främst om försäljning av kateterbaserade apparater. Gothia har genom åren stöttat utveckling och forskning i olika sammanhang. Bland annat hade de forskningsanslag till svensk radiologisk förening, vilket var transparent. Gothia favoriserade forskningen i Uppsala, vilket de inte ville annonsera. Gothias främsta konkurrenter är jättestora företag.

Under tiden som målet gäller hade Gothia cirka 20 anställda. Gothia är ett familjeföretag. För 15 år sedan fick Kjell Malmberg in sin son i företaget och efter 10 år, strax före pandemin, fick han ta över

företaget. Första året var Kjell Malmberg med mycket i företaget, men under pandemin försvann han mer och mer och har nu agerat bollplank för sonen.

Uppsala har varit kund till Gothia sedan 1987. Dåvarande verksamhetschef tyckte kontrastmedlet var intressant, varför Kjell Malmberg automatiskt fick god kontakt med Uppsala. Uppsala forskade även mycket på kontrastmedel. Gothia var mellanhand för att hjälpa till i kontakt med leverantör.

År 2016 fick Gothia fråga från Adel Shalabi, som Kjell Malmberg hade stort förtroende för, om att bidra till forskning vid Uppsala universitet och radiologiska kliniken. Kjell Malmberg ansåg inte att det var märkligt att Adel Shalabi, som var verksamhetschef, skulle administrera forskningen.

På frågor från åklagarna har Kjell Malmberg berättat i huvudsak följande

Kjell Malmberg hade också ett företag som hette Gothia Läkemedel Aktiebolag som sålde läkemedel och han köpte en fastighet under fastighetskrisen, vilket var ett kommanditbolag. Han fick rådet att ”lägga allt i en korg” och tyckte att det var onödigt att ha ett bolag för läkemedel och ett för sjukvårdsprodukter, så då startade han Kjell Malmberg Förvaltnings Aktiebolag som kom att bli moderbolag till Gothia Medical Aktiebolag. Kjell Malmberg har ägt allt. När hans son fick ansvar för företaget har han köpt andelar enligt ett visst program och idag äger han 13 %. Förvaltningsbolaget äger resterande 87 % och moderbolaget ägs till 100 % av Kjell Malmberg. Hans son registrerades som verkställande direktör för Gothia 2019. Då gick Kjell Malmberg över till att bli styrelseordförande. Han har inte haft några kundkontakter sedan de första 10 åren. När han är ute och träffar kunder är han med som ambassadör. Han går gärna på svenska utställningar och hälsar på gamla kunder och då rör det sig om kundvård.

I dagsläget har Gothia cirka 18 anställda. Hälften har jobbat med försäljning och dessa finns i Stockholm, Göteborg och Skåne. Gothia har haft fyra divisionschefer. En finns i Staffanstorps, två i Göteborg och en i Stockholm. De har inte olika kunder utan ansvarar för olika segment. Samtliga divisionschefer kan ha kontakt med och arbeta med samma kund. Ingen har haft huvudansvar i arbetet gentemot Akademiska sjukhuset. Endast en väldigt begränsad del av divisionschefernas lön är rörlig. Denna del är baserad på hur de möter budget och har vanligtvis uppgått till 3–5 % av lönen, men kanske kan den ha gått upp till 10 %. Ingen särskild kund har varit prioriterad för Kjell Malmberg. Generellt sett har det varit en prioritet att komma in på universitetssjukhuset eftersom det rör sig om större kvantiteter och påverkar sjukhus runtomkring. Universitetssjukhusen utgör 50 % av Gothias omsättning.

Johan Nilsson anställdes för 30 år sedan av Kjell Malmberg. Tidigt hade han bredare ansvar, men hans arbetsuppgifter förändrades runt 2014 när Gothia valde att sära på läkemedel och kapitalvaror. Då kom han att ansvara för läkemedel och innovativa produkter inom neuro. Kjell Malmberg och Johan Nilsson har en god arbetsmässig relation, men de har inte umgåtts privat.

Kontakterna med Adel Shalabi började runt 2010 när han blev verksamhetschef på Akademiska sjukhuset. Kjell Malmberg träffade honom på kongresser och enstaka gånger på golfbanan. De träffades omkring tre gånger per år. Adel Shalabi framstod som en kunnig person med en bra position i Sverige. Han satt med i Radiologiska föreningens styrelse, pratade mycket om forskning och intresserade sig för Gothias verksamhet. Kjell Malmberg förstod att Adel Shalabi gjorde ett bra jobb på kliniken. Efter att Kjell Malmberg lämnat uppdraget som verkställande direktör och blev styrelseordförande hade han kontakt med Adel Shalabi en gång då Johan Nilsson arrangerade en golfgrunda på Vaxholm. Då pratade de om att spela i Göteborg på röntgenveckan men det blev inte av

för detregnade. De har inte haft kontakt per telefon. Kjell Malmberg har skrivit till honom och lämnat sin e-postadress vid något tillfälle samt skickat foton från golf tillfället i Vaxholm. De har inte haft någon övrig kontakt.

Johan Nilsson och Adel Shalabi hade en bra relation. Det ingår i strategin att ta kontakt med de som bestämmer. Adel Shalabi har varit en av Gothias kontaktpersoner. De har kontakt med i stort sett alla avdelningschefer. Vad Kjell Malmberg känner till har ingen annan på Akademiska sjukhuset erhållit ekonomisk kompensation från Gothia. När bolaget investerade i Medrad tänkte de att de skulle få del av Adel Shalabis kunskap och få tips om nya produkter.

Gothia var engagerad i mässor såsom RSNA i Chicago, europeiska radiologikongressen i Wien och svenska röntgenveckan. De har varit sponsorer samt haft monter och träffat kunder för att marknadsföra sig. Det händer att Gothia på mässorna bjuder svensk sjukvård på middagar. Då sker det i samband med att de har fått alla sina kunder från ett eller två sjukhus till sin monter och kunnat förevisa sina produkter. Det skedde främst förr i tiden och upphörde kring 2014 när det kom nya regler om hur man ska uppföra sig i förhållande till kund. Gothia har försökt följa regelverken och informationen har gått ut till anställda.

Kjell Malmberg kommer inte ihåg upphandlingen av läkemedel inklusive kontrastmedel 2014. Arbetet med framtida upphandlingar sköttes främst av divisionscheferna i Gothia. Kjell Malmberg som verkställande direktör förlitade sig på divisionscheferna och skrev under offerter och avtal. Han var inte delaktig i innehållet.

Kjell Malmberg känner inte till något om e-postkonversationen den 29 augusti 2014 mellan Johan Nilsson och Adel Shalabi angående bokning av hotell. Han minns inte mailet från Adel Shalabi till Johan Nilsson innehållande fakturor den 15 september 2014 som har skrivits ut och som någon antecknat något på för hand. Kjell Malmberg vet inte om Adel Shalabi utfört arbete för Gothia vid den tidpunkten. Underlaget för utbetalning har Kjell Malmberg inget minne av att ha sett tidigare än inom ramen för polisutredningen. Kjell Malmberg utgår från att det har skett någon form av produktinformation, varför han har godkänt utbetalning, men närmare än så kan han inte uttala sig om utbetalningen om 30 549 kr eller ”specialavtalet”. JN skulle kunna vara Johan Nilsson. Bokföringen har skett av bolagets ekonomiavdelning. Kjell Malmberg har inte bestämt hur det ska bokföras eller diskuterat saken med ekonomifunktionen. Ekonomifunktionen har bestått av två medarbetare i form av en economichef och en ekonomiassistent.

Avseende utbetalningen om 30 549 kr stämmer det att det är Kjell Malms krumelur på bokföringsordern den 17 november 2014. Han känner till att Adel Shalabi var i Skottland vid tidpunkten, men han själv var inte där. Han minns inte att han haft någon diskussion om utbetalningen. Eftersom Adel Shalabi var en duktig person och var intresserad av Gothia såg de att han kunde ge dem kunskap om sin forskning och på det sättet utföra konsultarbete för Gothia. Det har inte funnits något skriftligt avtal mellan Gothia och Adel Shalabi avseende att han ska närvara på mässor i egenskap av representant för Gothia, men det kan ha funnits en muntlig överenskommelse. Kjell Malmberg funderade inte på om det fanns någon problematik kring att Adel Shalabi deltog i mässor i egenskap av verksamhetschef och samtidigt var konsult för ett privat företag.

Kjell Malmberg kan inte uttala sig närmare om vad fakturan från Medrad på 51 148 kr som ställdes ut 16 april 2015 avsåg. Han har attesterat och tittat på underlaget, men han kommer inte ihåg specifikt vad det rörde. Inte heller vad gäller fakturorna som Adel Shalabi skickade den 23 juni 2015 samt utbetalningen om 26 912 kr. Kjell Malmberg kommer inte ihåg om Johan Nilsson har diskuterat

fakturorna med honom. Kjell Malmberg har såvitt han minns inte varit med i något trepartssamtal med Johan Nilsson och Adel Shalabi 2016. Han kan inte heller säga något om fakturorna utfärdade av Medrad till ett sammanlagt värde om cirka 290 000 kr exklusive moms under 2016. Det handlade om att Gothia ville ha information från Adel Shalabi utifrån hans kunskaper. Vad Kjell Malmberg känner till har Gothia inte använt Adel Shalabi på några events eller utbildningar som motiverar den typen av ersättning. Adel Shalabi har gett Gothia viss information men inte i den omfattning som de hoppats. Adel Shalabi har aldrig varit på Gothia och Kjell Malmberg har aldrig varit på Akademiska sjukhuset för att träffa Adel Shalabi. Kjell Malmberg kan inte svara på om Adel Shalabi varit inbjuden som extern föreläsare. Den konsultverksamhet som Adel Shalabi utförde kanske inte motsvarade de pengar som Gothia betalat, men de betalade det. Kjell Malmberg minns inte vem som tog initiativet till samarbetet mellan Adel Shalabi och Gothia. Gothia använder inte andra verksamhetschefer på samma sätt. Kjell Malmberg kan inte uttala sig om e-postmeddelandet från Johan Nilsson till Adel Shalabi den 18 februari 2016 utöver att Gothia hade en ny produkt som de ville få fram och testa i Sverige. Frågan om hur investeringar ser ut är en vanlig fråga att ställa till verksamhetschefer.

Det var Gothia som upprättade handlingen om att bidra till forskning och utvecklingsfond. Kjell Malmberg träffade Adel Shalabi på konferensen RSNA och diskuterade forskning på kliniken, men han minns inte riktigt hur samtalet gick. Det var på förfrågan från Adel Shalabi och Kjell Malmberg tyckte det verkade som en bra idé. Johan Nilsson var med i diskussionen. Kjell Malmberg kommer inte ihåg hur Gothia tog fram handlingen. Det var något de hade liggande som de återanvände och ändrade texten i. Med "Universitetet" avses Universitetssjukhuset i Uppsala, specifikt radiologiska kliniken. I handlingen ville Gothia specificera att det var behandlingsmetoder på röntgen för behandling av cancer som bidragen skulle gå till. Betalning skedde två gånger om året för att hantera det mer praktiskt. Medlen skulle förvaltas av Adel Shalabi som verksamhetschef eftersom de på Gothia hade stort förtroende för Adel Shalabi och då Adel Shalabi hade kunskap om behoven på kliniken. Gothia ställde inga krav utan ville ge ekonomiska bidrag. Handlingen framställdes på Gothia i Göteborg. Kjell Malmberg minns inte vem som upprättade den eller hur den hamnade hos Adel Shalabi. Handlingen upprättades för att Gothia ville förvissa sig om att pengarna skulle gå till röntgenkliniken på Universitetssjukhuset där forskningen skulle bedrivas. Det var inte ett personligt forskningsbidrag till Adel Shalabi. Avtalet har inte sagts upp utan flöt på. Gothia bestämde hur mycket bolaget skulle bidra med och hur länge det skulle fortsätta. Det kommunicerades eller marknadsfördes inte. Vid större forskning inom föreningen annonserades det ut, men i detta fall gavs det direkt till sjukhuset och då ansåg Gothia inte att det fanns anledning att visa upp det för andra. Det skedde på det sättet eftersom de fick fråga från verksamhetschefen. Kjell Malmberg visste inte att det fanns en utvecklingsfond till Akademiska sjukhuset där man kunde öronmärka bidragen.

Bidragen varierade och baserades på försäljningen till Akademiska eftersom Gothia ville ge bidrag tillbaka till kliniken. Kjell Malmberg visste inte till vilket konto betalning skulle ske när handlingen skrevs. Han vet inte heller hur det praktiskt hanterades därefter, vem som tog emot informationen eller vilka överväganden som gjordes. Det begärdes inte in något utdrag av kontohavare. Det skedde ingen uppföljning av vad pengarna använts till. Betalningarna för konsultarvode upphörde för att Gothia inte fick ut det de ville och ville satsa på något annat. Det fanns inte något samband med uppstramningarna av reglerna 2014. Att Gothia ville ta del av Adel Shalabi kunskap och att de senare gjorde donationer till forskningen är två helt skilda saker som inte hör ihop. Det var Kjell Malmberg själv som bestämde att de nya bidragen skulle motsvara 6 % av försäljningen. Han ansåg att det var en rimlig nivå. Det är han själv som har skrivit handlingen som legat tillsammans med bokföringsorder om att betala ut bonus till forskning baserat på 944 240 kr. Den gick till ekonomichefen. Det är förmodligen Kjell Malmberg som skrivit beräkningarna av 6 % på handlingarna åklagarna visar, men han är inte säker.

När Kjell Malmberg gick över till att vara styrelseordförande fortsatte betalningarna två gånger per år att ske. Kjell Malmberg berättade om fonden för sin son. Under 2020 och 2021 var det inget Kjell Malmberg tänkte på. Han lämnade över det. Betalningen som avsåg perioden januari till juni 2020 attesterades av sonen. Efter detta var det inte längre Kjell Malmberg som skrev beräkningarna. Utbetalningarna slutade i mars 2022, kanske för att man ansåg att det var en lämplig tid att sluta. De på Gothia fick reda på att Adel Shalabi hade fått en tjänst på Karolinska sjukhuset och det fanns ingen verksamhetschef som tog över samarbetet. Man kan inte se det som att det var en personlig koppling till Adel Shalabi. Gothia hade betalat omkring 800 000 kr i forskningspengar och ansåg att de hade gjort tillräckligt. Det var praktiskt att avsluta det då. Vad Kjell Malmberg vet skedde ingen kontakt med Adel Shalabi för att berätta om avsikten att avsluta betalningarna.

Kjell Malmberg kan inte uttala sig om e-postkonversationerna mellan Johan Nilsson och Adel Shalabi eller betydelsen av dessa. Kjell Malmberg hade ingen aning om att det var Adel Shalabis uppgift att sammankalla till ett första uppstartsmöte inom ramen för en upphandling. Kjell Malmberg är osäker på om han var på röntgenveckan i Örebro 2018 så han vet inte om han medverkat på något möte med Adel Shalabi och Johan Nilsson i samband med detta. Kjell Malmberg känner inte igen namnet Malin Hansen. Kjell Malmberg står som behörig företrädare för leverantören i ramavtal daterat den 26 april 2019, trots att han inte längre var verkställande direktör, för att hans namn kom in automatiskt då upphandlingen startade mycket tidigare. Kjell Malmberg, Adel Shalabi och Johan Nilsson kom in på golf vid ett tillfälle under någon mäsas. Då planerade de att spela en golfgrunda och gjorde det. Det skedde vid totalt två tillfällen, på Ingarö och på Vaxholm. Det planerades ett ytterligare tillfälle som inte blev av. Man kan säga att golfgrundorna är en del av kundvården men det är också en rolig sak att göra. När de spelade på Vaxholm bjöd Gothia på lunch. På Ingarö minns Kjell Malmberg inte vem som betalade.

Kjell Malmberg har inga problem att skilja på verksamhetschefen Adel Shalabi samt företaget och privatpersonen Adel Shalabi, vars tjänster Gothia använt. Gothia har sponsrat forskning tidigare och under många år betalade de ut till en forskningsfond genom svensk radiologisk förening. Kjell Malmberg fick höra att Adel Shalabi inte var kvar på Akademiska några månader efter att han bytte arbetsplats. Adel Shalabi kontaktade inte Kjell Malmberg och berättade det. Adel Shalabi fick använda pengarna till egen forskning om det skedde inom kliniken. De på Gothia visste inte att pengarna gick till Adel Shalabis privata konto. De trodde det gick till kliniken. Gothia kunde inte kontrollera om Adel Shalabi tog emot medlen och la dem på hög inför framtida forskning. Gothias krav var att de skulle användas till forskning inom radiologi på Uppsala universitetssjukhus.

På frågor från försvararna har Kjell Malmberg berättat i huvudsak följande

När Kjell Malmberg attesterade den andra betalningen som gjordes hade han tillgång till en reseräkning, vilken låg som underlag. Utifrån den ansåg han det rimligt att Gothia skulle stå för den kostnaden. När det gäller forskningsfonden var överenskommelsen att bidragen skulle ligga på en rimlig nivå. Det löstes praktiskt genom 6 % av försäljningen i efterhand, vilket Kjell Malmberg bestämde. Efter att "avtalet" skrevs under lämnades det till ekonomifunktionen och lades som ett underlag i bokföringen. Egentligen borde Kjell Malmberg också ha skrivit på den men det blev inte så. De var nöjda med att Adel Shalabi skrev under. Det gav dem en bekräftelse i skrift på hur pengarna skulle användas. Man kan säga att handlingen i själva verket är en ensidig utfästelse och inget avtal. Gothia har inte fått någon fördel på grund av att de betalade forskningsstöd och hade inte någon sådan avsikt. Försäljningen mot sjukhuset har gått lite nedåt. Kjell Malmberg tror inte att Adel Shalabi som förvaltare av medlen kände att han stod i skuld till Gothia i egenskap av verksamhetschef eller var

tvungen att hjälpa Gothia som leverantörer. Gothia är med på röntgenveckan i syfte att marknadsföra sina produkter. Gothia har varit med de tillfällen då Adel Shalabi lämnat in kvitton för utlägg.

På kompletterande frågor från åklagarna och försvarare har Kjell Malmberg berättat i huvudsak följande

Kjell Malmberg har inte haft kontakt med Adel Shalabi efter att Uppdrag granskning sänts eller efter golfhändelsen 2022. Kjell Malmberg var inte närvarande vid ett möte om metalldetektorer 2019. Det finns anledning att ha sådana för att förhindra att magnetiska föremål kommer in i rummet, för då kan det bli allvarliga konsekvenser när MR kameran är igång. Det kan skada personer eller utrustningen. Det är inte en onödig produkt, den är oerhört effektiv för att skydda MR kameran.

Johan Nilsson

På frågor från åklagarna har Johan Nilsson berättat i huvudsak följande

Johan Nilsson började arbeta på Gothia 1 januari 1993. Han har varit säljare där i 30 år. De första sju/åtta åren var han distrikts säljare och hade sedan under många år ett större ansvarsområde. Omkring 2016/2017 gick han över till att bara ansvara för området kontrastmedel och det är vad han gör idag. Han ser sig själv som en säljare men han ansvarar för segmentet läkemedel inom företaget. Gothia har fyra segment och divisionschefer som kan arbeta mot ett och samma sjukhus. Ingen är huvudansvarig mot en viss kund. Alla fyra har arbetat mot Akademiska sjukhuset.

Johan Nilsson och Kjell Malmberg har jobbat ihop i omkring 30 år. De har rest och gjort mycket trevligt tillsammans med jobbet. De inte privata vänner. Johan Nilsson träffade Adel Shalabi första gången när Adel Shalabi var underläkare på röntgenavdelningen på Huddinge sjukhus på 90-talet. Kontakten startade mer när Adel Shalabi kom till Uppsala 2010. Efter det har han träffat honom då och då. Många gånger träffar Johan Nilsson kunder på utställningar som han åker på, såsom ECR i Wien, RSNA i Chicago och röntgenveckan. Han har också träffat kunder på sjukhuset. Johan Nilsson har haft en kontinuerlig kontakt med Adel Shalabi. Det ingår i Johan Nilssons roll att träffa verksamhetschefer. Adel Shalabi har haft en ledande roll som verksamhetschef inom området radiologi på ett universitetssjukhus. Universitetssjukhus är en viktig plats för att nå ut med Gothias produkter. Vad Johan Nilsson vet har Kjell Malmberg och Adel Shalabi inte haft någon närmare relation. Framförallt träffades dem på utställningar och några gånger när de spelade golf.

50 % av Johan Nilssons försäljning går till universitetssjukhuset så de är viktiga för honom. Han har besökt Uppsala sjukhus som säljare i 30 år och fått mycket kontakter. Hans huvudsakliga kontaktpunkter på Uppsala Akademiska sjukhus är Malin Hansen, Bengt Robertson, företrädarna för apoteken, olika sektionsledare, sköterskor, avdelningsläkare och överläkare. Han träffar en bred grupp av människor. Adel Shalabi är en av dem som varit en viktig kontakt.

Idag är ECR i Wien, RSNA i Chicago och röntgenveckan de tre viktigaste mässorna som Johan Nilsson besöker. Hans roll är då att möta kunder, utbyta erfarenheter och sälja Gothias produkter. På mässor utomlands har Gothia ingen egen monter. Då är det Gothias leverantör som ställer ut och där står Johan Nilsson. På röntgenveckan har Gothia en egen monter. Ibland är Gothia sponsorer till röntgenveckan, men oftast är det de stora företagen. Det händer att Gothia bjuder olika företrädare på middag i anslutning till mässorna.

Vad gäller upphandlingar följer Johan Nilsson dessa noggrant. Det är indelat på ett tiotal upphandlingar av kontrastmedel i hela Sverige. Avtalen i läkemedelsupphandlingarna följer ofta en tre till fyra års period. Upphandlingar annonseras ut tillsammans med regelverk om vad som krävs, det vill säga skall-krav som måste uppfyllas. Detta kräver arbete med att förbereda offerterna som Gothia skickar in. Johan Nilssons roll är att förbereda det. Gothia har produkten Dotarem. Dotarem stoppas inte för att produkten inte uppnår något skallkrav. Något kan eventuellt åberopas i miljöhänsyn men det är inte som vid upphandling av injektorer och liknande.

Johan Nilsson känner till överenskommelsen om samverkansregler vagt. Han kan inte redogöra exakt för vad som gäller. Han borde kunna regelverket bättre och det borde kanske ha lyfts mer i Gothia.

Johan Nilsson kommer inte specifikt ihåg detaljer om upphandlingen i augusti 2014 som gjordes för fyrklövern. Alla upphandlingar är viktiga för Gothia. 2014 fick alla kontrastmedel ett ramavtal i regionen. Det betyder att man kan sälja mycket eller lite. Målsättningen är att sälja mycket. I Stockholm är gadolinium värt cirka 4 miljoner och i Uppsala cirka 2,5 miljoner.

Avseende Johan Nilssons mail till Adel Shalabi den 29 augusti 2014 som handlar om bokning av hotell minns Johan Nilsson att de inte bodde på samma hotell. Adel Shalabi bad Gothia om hjälp med bokning av hotellrum, men det blev ingen sådan bokning. Gothia stod inte för någon kostnad för hotell och hade inte någon sådan avsikt.

Adel Shalabis mail till Johan Nilsson den 15 september 2014 gällde röntgenveckan i Karlstad. Anställda på Gothia skulle ha utbildning för Uppsala universitetssjukhus i anslutning till röntgenveckan. Johan Nilsson svarade den 29 september 2014 till Adel Shalabis hotmailadress och inte till hans tjänstemail för att Adel Shalabi hade bett honom kommunicera via den adressen. Johan Nilsson krävde komplettering av underlaget på grund av regelverk som krävde att det fanns ett syfte samt namn på deltagare för att Gothia skulle kunna genomföra representation beträffande presentation av Gothias produkter för Uppsala sjukhus. Gothia kunde inte ta emot några privata räkningar. Johan Nilsson har inte skrivit den handskrivna texten på bokföringsunderlagen. Han fick handlingarna från Adel Shalabi och vidarebefordrade dem. Han har inte attesträtt och han har inte funderat på innehållet i det underliggande materialet. Han vet inte vad Adel Shalabi har gjort för att erhålla ersättningen. Han vet endast att Gothia skulle hjälpa till med utbildning på röntgenveckan samt stå för kostnader.

Vad gäller handlingen där det står "Specialavtal Adel Shalabi" och "enligt anmodan från JN" har Johan Nilsson aldrig sett handlingen och har inget med den att göra. Den utgör intern dokumentation i Gothia. Han har inte ingått något avtal med Adel Shalabi i Gothias namn.

Eftersom Adel Shalabi var en viktig person inom radiologi fattades det beslut inom Gothia att Gothia skulle sponsra Adel Shalabis resa till Edinburgh. Johan Nilsson gav i mailet den 28 oktober 2014 instruktion till Adel Shalabi om vad som krävdes i Gothias redovisning för att Gothia skulle kunna stå för kostnaden. Johan Nilsson kan inte besluta om det men förmodligen har han diskuterat det med Kjell Malmberg, varpå de har beslutat det tillsammans. De var inte medvetna om att Region Uppsala också betalade för Adel Shalabis utgifter. Gothia fick en reseberättelse avseende resan till Skottland. Johan Nilsson kan inte redogöra närmare för vad Gothia fick ut av att bolaget bekostade resan.

Gothia anlidade Adel Shalabi som konsult för att få in mer kunskap i företaget. Johan Nilsson kan inte berätta mer än så. Han vet inte vilken tidsperiod fakturan 2/15 från Medrad avser, vilka konkreta arbetsuppgifter som utförts eller om det har funnits något avtal. Han har inte varit med i samband med att någon överenskommelse träffats mellan Gothia och Adel Shalabi. Han vet inte varför han står

angiven som referens på fakturan, kanske för att han är en av Adel Shalabis närmsta kontakter på Gothia.

När Adel Shalabi den 23 juni 2015 skickade ett mail till Johan Nilsson innehållande ett kontonummer vidarebefordrade Johan Nilsson det direkt till Kjell Malmberg utan att tänka på det. Han gjorde inga reflektioner beträffande underlaget. Det måste ha funnits ett beslut om att Gothia skulle stödja utbildning i Uppsala. Han har ingen förklaring på varför Adel Shalabi skickade det till honom istället för direkt till Gothia. Betalning av fakturan kanske dröjde på grund av semestertider men han vet inte.

Bakgrunden till Johan Nilssons mail till Adel Shalabi den 19 februari 2016 var förmodligen att han ringt Adel Shalabi för ett kundsamtal, vilket han har med samtliga kunder. Frågorna i mailet är sådana frågor han kan ställa till vilken verksamhetschef eller avdelningsläkare som helst. Det ingår i hans roll som säljare. Med ”vi” i mailet avses Gothia.

Vad gäller fakturan 3/16 och 4/16 från Medrad har Johan Nilsson aldrig sett dem. Han vet inget om dem eller varför han står som referens. Han kan inte bedöma värdet av ett konsultuppdrag. Att Johan Nilsson var angelägen att träffa Adel Shalabi i april 2016 har inget med utbetalningarna från Gothia att göra.

Johan Nilsson har sett handlingen om Forskning och utvecklingsfond i samband med att den skapades men han har inte skrivit den och vet inte hur den kom till Adel Shalabi. Han har inte lämnat den till Adel Shalabi för underskrift. Han har vetat om att Gothia valt att stödja forskningen på röntgenavdelningen på universitetssjukhuset i Uppsala. Han har inte lämnat uppgift om vilket konto som pengarna ska sätta in på till ekonomiavdelningen och han vet inte hur den uppgiften kom till Gothia. Han har inte pratat om stödet med sina kontaktpersoner i Uppsala. Storleken på utbetalningarna har inte varit hans beslut.

Johan Nilsson kände inte till att det betalats ut 72 800 kr till Medrad fyra dagar innan han den 28 augusti 2018 skickade ett mail till Adel Shalabi om kommande upphandling och Gothias intresse att sälja Dotarem. Mailet innehöll ett säljbrev med målet att sälja mer kontrastmedel. Med ”vårt” avses Gothias. Argumenten i säljbrevet riktas mot alla som Johan Nilsson vill påverka till att köpa Gothias produkter. Med GE avses General Electric Healthcare.

Johan Nilsson var på röntgenkonferensen i Örebro 2018. Han minns inte vad mötet som förekommer i Adel Shalabis Outlook Appointments den 20 september 2018 handlade om. Det är ungefär 1 000 deltagare i röntgenveckan. Han träffar många kunder och har möten så han kan inte minnas det specifika mötet. Det enda Johan Nilsson vet om utbetalningarna från Gothia med anledning av handlingen om Forskning och utbildningsfond är att det har funnits ett sådant samarbete. När och hur betalning skett vet han inget om.

Johan Nilsson upplever inte att Gothia har haft något problem med Malin Hansen. Gothia hade under pandemin leveransproblem och skickade då ett mail till Adel Shalabi. Det är möjligt att han kontaktade både Adel Shalabi och Malin Hansen. Vid försäljning av läkemedel är priset fastställt. Det är omständligt att ändra priset. Apotekets inköpspris är högre än försäljningspriset. Dotarem kan därför ha 70 % rabatt vid försäljning till Uppsala, vilket sker automatiskt.

Mailet angående CT-injektorer, vilket Johan Nilsson egentligen inte ansvarade för, skickade han till Adel Shalabi på förfrågan från Stefan Welin för att han och Adel Shalabi hade en god kontakt. Johan Nilsson vet inte vad syftet med Stefan Welins fråga var.

Mailet från Johan Nilsson till Adel Shalabi den 15 december 2021 handlar om att Johan Nilsson vill betona att Gothia och Dotarem är billigast. Han vände sig till Adel Shalabi för att han var verksamhetschef.

Mailet från Johan Nilsson till Adel Shalabi den 16 augusti 2019 handlar om de ska spela golf. Det är ett sätt att odla kontakter. Mailet från Johan Nilsson till Adel Shalabi samma dag om fonden handlar om en inbetalning till forsknings och utvecklingsfonden.

Den 29 augusti 2022 diskuterade Johan Nilsson och Adel Shalabi att spela golf, vilket de sedan gjorde på Adel Shalabi hemmabana Vaxholm.

På frågor från försvararna har Johan Nilsson berättat i huvudsak följande

Johan Nilssons uppfattning var att forskningsfonden syftade till att stödja forskningen på Universitetssjukhuset. Gothia har inte haft en förväntan att det ska ge bolaget någon förmån i egenskap av leverantör mot verksamhetschefen Adel Shalabi. Det har inte heller gett bolaget någon förmån.

På kompletterande fråga från åklagarna har Johan Nilsson berättat att han inte haft någon kontakt med Adel Shalabi efter att Uppdrag granskning sändes.

Åtalspunkt 11–14, samt stämningsansökan 2023-11-24, åtalspunkt 1–2 (Siemens)

Adel Shalabi

Fri berättelse

Adel Shalabi har haft samarbeten med Siemens sedan 2014 men har inte betraktat sig som konsult för bolaget. Det har inte funnits något avtal och han har inte varit anställd. Han har dock fått varit rådgivare och extern föreläsare vid användarmöten. Han har också hjälpt till att planera användarmöten. Han fick låna fem ultraljudsmaskiner som goodwill från Siemens, vilket kommit hela radiologisverige till nytta. Det skedde helt utan kostnader och svenska föreningen för muskuloskeletal radiologi var väldigt glad för det. Han har haft en god relation till Siemens men det har aldrig påverkat något inköp i Uppsala. Han sitter på många stolar och kan skilja på sina roller. Samarbetet med Siemens skedde privat genom Medrad. Senast han hade uppdrag från Siemens var i januari 2019 då han höll i en föreläsning.

Diskussionen om maskinen Sequoia började våren 2018 då Anders Nilsson informerade Adel Shalabi om den. Maskinen var unik av sitt slag då den kunde undersöka djupare än andra maskiner. Anders Nilsson ansåg att samtliga maskiner skulle bytas men Adel Shalabi ansåg att de skulle börja med att köpa en maskin. Hösten 2018, när Anders Nilsson hade slutat inledde Adel Shalabi en dialog med Siemens, vars personal kom till Akademiska och visade Sequoian. Samma år åkte Adel Shalabi till RSNA och träffade leverantörer och insåg då att maskinen var unik och bestämde sig för att Akademiska skulle ha den. På grund av att personer slutade och gick i pension samt att Akademiska hade många nya läkare var utbildningsbehovet stort. Därför bestämde de sig för att välja en veckas utbildning i samband med köpet av Sequoian. De skapade ett utbildningslabb för ST-läkare för att de skulle kunna träna. Utbildningspaketet levererades. Adel Shalabi själv var och hälsade på när administratörer för Siemens höll i undervisningen.

Avseende middagen i december 2018 har han aldrig tänkt att det skulle kunna röra sig om ett mutbrott. Det är mycket vanligt i branschen. För honom handlade det om att få ett bra avslut med klinikledningen. Han själv har också bekostnad sådana middagar för ledningen. Siemens bjöd på den aktuella middagen som goodwill och har inte fått något tillbaka för det. Siemens har aldrig fått fördelar framför andra leverantörer.

På frågor från åklagarna har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Relationen med Siemens uppkom redan innan 2014. När han var på Karolinska i Huddinge blev han bjuden på någon av deras användarmöten omkring 2008 eller 2009 i Sundsvall. Han har fått betalt från Siemens för arbete han utfört. Det handlade om kursplanering och föreläsningar till deras användarmöte runt 2015 eller 2017. Användarmötet skedde i Uppsala. Han fick 20 000 kr i betalning för planering och föreläsning. Han hade kommit överens med Thomas Lindström. Även i januari 2019 skulle han hålla föreläsning vid ett användarmöte.

Han utförde också arbete i form av rådgivning och konsultation. Då visade han maskiner och diskuterade utveckling av dem, framförallt inom magnetkamera. Det skedde vid spridda tillfällen tillsammans med anställda på Siemens mellan 2015 och 2019 i olika sammanhang såsom i samband med röntgenveckan, i Chicago och i Wien. Det skedde helt utanför hans roll som verksamhetschef. Han fick betalt för sin kunskap. Han har inte begärt att få betalt för alla gånger i Teneriffa. Det kom på

tal först när Thomas Lindström skulle sluta och han har bara fått betalt för ett fåtal gånger. Han har skickat en faktura om 20 000 kr och en om 100 000 kr. Den senaste fakturan om 100 000 kr var inte bara betalning för föreläsning i januari 2019 utan många fler saker, till exempel ett flertal tillfällen i Teneriffa. Han hade inte tänkt att han skulle få betalt för det utan det kom i efterhand. Han var nöjd att han fick låna utrustning att använda vid kurstillfällena. Han träffade överenskommelse om betalningen om 100 000 kr med Thomas Lindström i maj eller juni 2019. Han såg inga problem med att han skulle köpa in en maskin från Siemens samt att han skulle få betalt från Siemens eftersom det inte fanns någon koppling mellan dessa omständigheter. Vad gäller kurstillfällena i Teneriffa har han hållit i sådana en gång per år mellan 2016–2019. Dessa har arrangerats av Svensk Förening för Muskuloskeletal Radiologi och Adel Shalabi har fått betalt från föreningen. Ultraljudsdelen är hands on och sker i slutet av dagen. Han har inte fått betalt från föreningen i den delen men har ändå deltagit och då använt Siemens ultraljud. På utbildningarna brukar det vara cirka 50 specialistläkare från Sverige, Finland, Norge och Danmark. Dessa utbildningar har inget med Uppsala att göra.

Under våren 2018 kom Adel Shalabi och Thomas Lindström överens om att Adel Shalabi skulle hålla föreläsningen inom muskuloskeletal diagnostik i januari 2019 på Akademiska sjukhuset i Uppsala. Det skulle ske efter arbetstid. Han tror att det var samtidigt som han var sjuk. Han hade dubbelbokat sig för han skulle på internat i Malmö samtidigt men eftersom han var förkyld när han var på väg hem från Teneriffa tackade han nej. Han tänkte hålla föreläsningen ändå eftersom den bara skulle pågå i 1–2 h. Han tror att han gjorde så men han är inte säker. Han kan ha hållit den en annan dag också. Kursen organiserades av Siemens. Han fick tid och plats från Thomas Lindström per mail som också var där.

Det stämmer att Adel Shalabi och Thomas Lindström träffades i samband med RSNA 2018 och diskuterade Sequoian. Bakgrunden till mailet från Thomas Lindström den 29 november 2018 är att medarbetare på Akademiska ville byta ut alla maskiner men Adel Shalabi ville börja med att köpa en maskin. Han pratade med Thomas Lindström och det kom fram att Region Skåne hade köpt Sequoia och Thomas Lindström skickade den text Region Skåne hade använt och som Anders Nilsson hade skrivit. Adel Shalabi gick igenom den och ansåg den adekvat så han använde den. Angående mailet den 6 december 2018 så skrev Thomas Lindström om att han utökat offert nr 2 med ett utbildningspaket. Adel Shalabi vet inte varför Thomas Lindström skrev att summan ska ligga på cirka 10 % för att revisorerna inte ska utreda. I offert nr 2 la de inte bara till utbildning utan fler saker också, såsom Sequoia fusion. Det är vad som avses med konfiguration i mailet. Med utbildningsupplägg avses utbildningspaketet. De hade diskuterat att Adel Shalabi ville ha minst en veckas utbildning. Utbildningspaketet i offerten hade inte med Adel Shalabis föreläsning i januari 2019 att göra. Det är helt olika saker. Utbildningen avseende Sequoian hölls för alla som arbetade på ultraljud. Sequoian var unik med nya funktionaliteter och det fanns ett behov av utbildning i verksamheten. Han tror att utbildningen hölls i en vecka och att det sen skedde uppföljning under en eller två dagar. Adel Shalabi skickade motiveringstexten till Bengt Robertson den 7 december 2018 för att sätta igång processen. Han kopierade texten som Anders Nilsson skrivit.

Mailet från Thomas Lindström den 23 maj 2019 handlade om att han ville göra affärer. Vid den tidpunkten hade Adel Shalabi ännu inte fakturerat Siemens. Han vet inte vad som avses med utbildningspot ultraljud men next step Sequoia handlade om att byta ut övriga maskiner. Bakgrunden till mailet den 10 juni 2019 är att de hade kommit överens om att Adel Shalabi skulle fakturera 80 000 kr plus moms och han frågade vad han skulle skriva på fakturan, varpå Thomas Lindström skickade mailet. Adel Shalabi trodde att Siemens ville ha det på det sättet av interna skäl och kopierade texten. Han har inte haft kostnad för lokal eller AV-utrustning. Han borde ha skrivit på annat sätt. Han vet inte varför Thomas Lindström skrev ”2019-01-xx”. Faktura 11/19 från Medrad är sann, innehållet är inte

sant men fakturasumman är sann och utgör ersättning för utfört arbete. Han vet inte varför Thomas Lindström i mailet den 14 juni 2019 kopplar ihop köpet av Sequoian med Adel Shalabis kursverksamhet och han kan inte uttala sig om varför det är ungefär samma belopp. Det stämmer att han fick betalt i enlighet med fakturan.

Avseende middagen var det en tradition för Adel Shalabi att samla klinikledningen för en sådan innan jul. Han kommer inte ihåg om Thomas Lindström och andra från Siemens var där och höll i produktinformation.

På frågor från Region Uppsalas ombud har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Han kan skilja på sin roll som verksamhetschef och bolagsman. Han har alltid haft Akademiskas bästa för ögonen och gjort sitt bästa för att följa gällande regelverk. Han har berättat om sin bisyssla för sin chef och sagt att han bedriver undervisning och konsultation inom radiologi. Han har inte berättat särskilt om Siemens eller Doratone för att han inte har fått frågor om det.

Det var han själv som väckte frågan om behovet av ytterligare utbildning efter första offerten efter diskussion med sektionschef och ST-läkarchef på Akademiska. Det var Siemens som planerade utbildningen avseende Sequoian, inte Adel Shalabi.

Thomas Lindström

Fri berättelse

Thomas Lindström har arbetat inom medicinsk teknik med försäljning, installation och service sedan 1995 och han arbetade på Siemens under två omgångar. Han började arbeta på Siemens andra gången runt 2011 eller 2012 och började då arbeta med ultraljud. Siemens hade då tappat marknadsandelar varpå Thomas Lindström vände sig till verksamheterna och kom tidigt i kontakt med Uppsala, särskilt läkaren Anders Nilsson, som han lärde sig mycket av. Adel Shalabi var Anders Nilssons chef. Det skedde utbildningstillfällen och användarmöten som inte var i Uppsalas regim men de hyrde utrustning och lokaler där. Adel Shalabi var med och planerade dessa och det var där Thomas Lindström lärde känna Adel Shalabi och förstod att han var kunnig och högt aktad.

Thomas Lindström är förtrogen med de etiska regler som gäller och har jobbat enligt dem under hela sin karriär. Han slutade på Siemens 2019. En del i marknadsföringen är att låta läkare och användare ha en utbildning tillsammans med andra intressenter. Adel Shalabi har en sidoverksamhet för det som Siemens har använt honom för.

Anders Nilsson slutade på Akademiska och började arbeta på Skånes universitetssjukhus där han köpte in maskinen Sequoia från Siemens. Adel Shalabi behövde bra folk och bra utrustning för att behålla personal så Thomas Lindström och Adel Shalabi diskuterade Sequoian. Den provades ut i den kliniska verksamheten på Akademiska som startades hösten 2018. Den typen av förenklade upphandlingar försiggår på Sveriges sjukhus dagligen. Det finns en symbios mellan industrin och akademien att utveckla avancerad klinisk utrustning. Uppdateringar, offerter och kostnadsförslag efterfrågas och finns hela tiden. Adel Shalabi fick en grundoffert, vilket är som en lång önskelista på funktionaliteter som man köper.

Adel Shalabi var också inblandad i utbildningstillfällena som Siemens hade. Han hyrdes in för att planera det och så betalade Siemens utbildningstillfällena och lokaler direkt till Uppsala. Det var inte enbart för Uppsala men de var inbjudna tillsammans med andra nordiska kunder. Adel Shalabi var erkänt duktig på området muskuloskeletal och beskrev att han skulle ha de här utbildningstillfällena, vilket var en godkänd sidoverksamhet som han hade varje år. Siemens la in honom i deras kundsystem så han kunde fakturera Siemens för utbildningar han skulle hålla. Hösten 2018 blev Thomas Lindström tilldelad en annan tjänst i Siemens och slutade arbeta med ultraljud. Då hade Siemens en upplupen kostnad på utbildningstillfällena som Adel Shalabi hade haft ett antal år, 2015 till 2018. 2019 skulle han också hålla ett. När Adel Shalabi fick reda på att Thomas Lindström skulle sluta ville han göra upp kring dessa. Därför hamnade 100 000 kr i utbildningspotten som är helt avskild Sequoian. Allt det avklarades under våren 2019, vilket Thomas Lindström var delaktig i att lösa genom att se till att leveranser var utförda så att Siemens kunde fakturera Uppsala för utfört arbete och betala Adel Shalabi för utfört arbete.

Avseende middagar är det väldigt gängse. Det som har kallats julmiddagen var en italiensk måltid. Sådana hålls vid olika tillfällen för att informera om den utrustning som säljs. Det sker i marknadsföringssyfte och då är 12 500 kr mycket billig marknadsföring.

Thomas Lindström är en anställd tjänsteman och han har inte provision. Hans bonus utgick från hur Siemens aktiekurs gick globalt och det rörde sig om en mycket stor omsättning så det fanns inga pengar för honom att tjäna på att muta Adel Shalabi till att köpa en Sequoia.

På frågor från åklagarna har Thomas Lindström berättat i huvudsak följande

Han träffade Adel Shalabi första gången omkring 2014 eller 2015. Det fanns inget avtal mellan Adel Shalabi och Siemens men de skrev in honom i Siemens system. Adel Shalabi kunde inte fakturera Siemens löpande utan det skedde överenskommelser om leveranser som skulle utföras avseende sådan utbildning som Siemens kallar användarmöten. Till dessa bjöds samtliga kunder i Norden som hade Siemens ultraljudsmaskiner in och förvisades ny funktionalitet. Siemens hyrde utrustning, lokal och mat från Uppsala. Adel Shalabi var med och planerade utbildningen som tog plats på Akademiska. Det avser fakturan 2017 och Thomas Lindström minns det som att utbildningen hölls i slutet av 2014 eller början av 2015. Planeringen tog några veckor att göra och Adel Shalabi höll ett anförande. Det var inte i Uppsalas regi och inte Uppsala som skulle betala. Det betalade Siemens till Adel Shalabi. Thomas Lindström har för sig att sådana utbildningstillfällen hölls varje år men med i princip samma innehåll så det fanns nog inte så mycket förberedelser att göra. Siemens betalade sannolikt för lokalen och lunchen men inget för föreläsarna. Inte heller till Adel Shalabi, istället erbjöds han uppgraderingen, vilken kom Uppsala till godo.

Adel Shalabi har också hållit ultraljudskurser när Siemens lanserat en ny form av ultraljudsapparat i bärbart skick för muskuloskeletal. Det testades ett upplägg för detta 2015, vilket ingen tog betalt för. Kursen genomfördes därefter 2016, 2017 och 2018 samt planerades för 2019. För dessa skulle Adel Shalabi få betalt. Enligt den information Siemens fick fanns också möjlighet att fakturera Uppsala via hans sidoverksamhet för det var för Uppsalas regi han höll kurserna. Siemens lånade ut utrustning för kurserna varje år i början året. Kurserna hölls dels i Uppsala, dels utomlands. Kursen har hållits på Mallorca vid ett tillfälle. Med Uppsala avser Thomas Lindström Akademiska sjukhuset i Uppsala. Adel Shalabi uppgav att han hade en överenskommelse med Akademiska om att hålla kurser i sin sidoverksamhet samt att det var utbildning för nya läkare, läkare under utbildning och ST-läkare. Adel Shalabi skickade personal från Uppsala i form av applikationsspecialister, vilka Siemens utbildade hos sig. Siemens utbildade alltså Adel Shalabis medarbetare. Tidigare hade Siemens fakturerat honom

20 000 kr och han hade begärt 20 000 kr. Det var ungefär samma utbildning 2016–2019, avseende portabelt ultraljud, men det kunde vara lite olika utrustningar som lånades ut. Adel Shalabi fick betalt eftersom det utgjorde marknadsföring för Siemens. Det tog lång tid från 2015 till 2017 innan Adel Shalabi begärde betalning. Det kom fram redan något år innan att Adel Shalabi ville ha betalt. Som Thomas Lindström minns det betalade Siemens honom 50 000 kr men tydligen så blev det 50 000 kr två gånger. Adel Shalabi var väldigt upptagen och det gick lång tid mellan tillfällena som de träffades.

Formellt skulle Thomas Lindström byta tjänst 1 oktober 2018, vilket han berättade för Adel Shalabi och under samma tidsperiod började han begära betalning. Betalningen diskuterades vid flera tillfällen. Det var skälet till att 100 000 kr hamnade i offerten för Sequoian. På Siemens var det vanligt att de hade olika delar i en och samma offert. I Sequoia-anbudet låg därför utbildning för mobilt ultraljud. Det hamnade i offerten då det var det smidigaste sättet att göra det på eftersom Thomas Lindström visste att utbildningen var utförd och det var inga konstigheter kring vem som skulle betala. Thomas Lindström fick meddelande om att Adel Shalabi utfört utbildning även i januari 2019, vilket han tror Siemens skickade fakturan för långt senare. Om Akademiska inte hade godtagit offerten hade Adel Shalabi ändå fått betalt för de utförda utbildningarna. Adel Shalabi hade sagt till Thomas Lindström att Uppsala skulle betala för de utbildningar som hållits och det var inget Thomas Lindström reagerade på. 100 000 kr hade inte med Sequoian att göra och det var inte utbildning kopplad till den. Adel Shalabi var en del av Siemens marknadsföring och det var Akademiska som fick tjänsten, det vill säga den utbildning som Adel Shalabi höll för den egna personalen. Thomas Lindström vet inte hur överenskommelsen mellan Adel Shalabi och Akademiska såg ut. Han visste bara att Adel Shalabi hade fått godkänt för sidoverksamheten och litade på att det var korrekt.

På den tiden var Sequoian i den i särklass bästa ultraljudsmaskinen. Man behövde utbildning för den och det räckte inte med en dag. Anbudet som är daterad den 7 november 2018 som bilagts i mailet från Thomas Lindström till Adel Shalabi den 8 november 2018 skrevs av produktspecialister hos Siemens, inte av Thomas Lindström. När Siemens i samband med leverans av en maskin ska organisera en utbildning sker det i dialog med användarna. En dag kan lätt bli till flera dagar då Siemens vill vara precisa. Med Akademiska pendlade det lite fram och tillbaka och var beroende av vilken personalkategori som var på plats och när de hade tid att vara med på utbildning. Rekommenderad utbildning ska finnas med någonstans i anbudstexten. Det behöver inte ligga med i priset från början.

Det stämmer att Thomas Lindström och Adel Shalabi träffades på RSNA och hade diskussioner om Sequoian. Thomas Lindström skickade mailet den 29 november 2018 då Adel Shalabi ville ha information om produkten och hur en direktupphandling kunde utformas i förhållande till klinikens behov, vilka liknade behoven i Region Skåne där texten i mailet hade använts. Mailet den 4 december 2018 handlade om att Thomas Lindström haft en diskussion med Adel Shalabi kring om konfigurationerna, dvs. tillvalsposterna under totalsumman, var tillfyllest. Adel Shalabi skulle stämna av det. I mailet den 6 december 2018 fanns en uppdaterad offert då funktionaliteten på maskinen hade uppdaterats efter diskussion. Då hade det lagts till 100 000 kr i utbildningsanslag, vilket var betalning för Adel Shalabis tidigare utförda arbete samt kommande utbildning 2019. Adel Shalabi ville ha mer betalt, särskilt för utbildningen 2015, och då skrev Thomas Lindström om rekommendationen från hans ekonomiavdelning för att komma undan den dialogen med Adel Shalabi.

På Akademiska visste främst Adel Shalabi om att medlen var avsatta för honom. På Siemens hade Thomas Lindström berättat för de inblandade att det utgjorde utbildning som Adel Shalabi hade utfört och skulle ha betalt för. Han förutsatte att Adel Shalabis chefer godkände upplägget. Han hade inte någon dialog med dem.

Mailet den 25 maj 2019 handlade bland annat om att Thomas Lindström undrade om all utbildning utförts enligt överenskommelse samt om de på avdelningen var nöjda eller ville ha mer utbildning. Han mailade Adel Shalabi eftersom han var hans kontaktperson. Mailet 10 juni 2019 skickade Thomas Lindström för att Adel Shalabi ville ha ett exempel på hur en faktura skulle se ut. Han visste att han tidigare haft utlägg för lokal och utrustning. Thomas Lindström skrev ”Ultraljudsutbildning på UAS 2019-01-xx” för att han inte visste vilket datum Adel Shalabi hade haft utbildningen 2019. Fakturan skulle omfatta samtliga utbildningstillfällen men Thomas Lindström tänkte bara på det sista tillfället eftersom övriga var utförda. Han litade på Adel Shalabi och hade inga misstankar. Kostnaderna för lokal och utrustning fick han veta genom dialog med Adel Shalabi. Mailet den 11 juni 2019 har ingen koppling till frågan om Siemens betalning till Adel Shalabi för utbildning. Thomas Lindström utgick från att ersättningen från Siemens inte påverkade Adel Shalabis beslutsfattande på grund av Adel Shalabis professionalitet. Mailet den 14 juni 2019 handlade om att Siemens behövde lösa upp den reserv som fanns i projektet så att betalning kunde ske. ”US” i mailet den 19 juni 2019 står för ”ultraljud”. Det var inga problem att få fakturan från Medrad betald.

Avseende middagen den 11 december 2018 är det inte ovanligt att Siemens bjuder på den typen av middagar. Thomas Lindström frågade Adel Shalabi om det fanns något tillfälle som Thomas Lindström kunde få ha genomgång av Sequoian. När det rör sig om direkta upphandlingar är det inte säkert att leverantören får göra försäljningen förrän beställningen har skett. I många fall leder offerter inte till någon affär. Thomas Lindström såg inga problem med att upphandling pågick samtidigt som han bjöd på en enkel middag i den prisklassen. Det var enligt honom en acceptabel nivå som inte påverkade Adel Shalabis inställning till Siemens. Thomas Lindström var närvarande vid middagen tillsammans med fler personer från Siemens. Det hölls ett muntligt anförande om Sequoian på Il Forno och de som var med uppfattade att det skedde produktinformation. Det stämmer att Thomas Lindström betalade. Han ringde och betalade med sitt kort innan.

På frågor från försvararna har Thomas Lindström berättat i huvudsak följande

Av mailen den 10, 13 och 27 januari 2019 mellan Joakim Nordfeldt och Adel Shalabi, vilka Thomas Lindström också tagit del av, drar Thomas Lindström slutsatsen att Adel Shalabi har genomfört utbildning för Uppsala i enlighet med överenskommelsen. Adel Shalabi har mailat sin officiella tjänstemail. Thomas Lindström har utgått från att verksamheten var tillåten av Akademiska. Sidoverksamheter är mycket vanligt förekommande och den typen av uppdrag som Adel Shalabi utförde var inte något ovanligt. P500 och freestyle är två olika mobila ultraljudsmaskiner som Adel Shalabi lånat under utbildningstillfällena.

På kompletterande frågor från försvararna, åklagarna och Region Uppsalas ombud har Thomas Lindström berättat i huvudsak följande

Hösten 2018 hade Thomas Lindström fått en ny tjänst. I samband med det satt han på flera stolar och hade full fokus på annat, varför han har svårt att minnas allt som hänt i samband med affärerna. När man säljer en utrustning hos Siemens finns det alltid en utbildningspost av ett eller annat slag. Det överförs till ett separat utbildningskonto som kallas Siemens Academy (även Siemens SHS). I detta fall var det 15 000 kr för FAS dag och 100 000 kr för utbildningspaket. Sådana pengarna sitter där till dess att de utnyttjas av kunden och till dess att det finns dokumentation av utförd utbildning. Allting finns bokfört hos Siemens. Det är vanligt att det levereras mer utbildning än vad som finns på det kontot.

Det kan ha hållits en Sequoia utbildning precis som Adel Shalabi påstår. Thomas Lindström blev osäker efter Adel Shalabis förhör och tog kontakt med personer han trodde hade haft utbildningen. De uppgav att det har varit betydande utbildning på plats i Uppsala. Den utbildning som finns upptagen i utbildningsposten har Uppsala fått, dels FAS dagen som alltid sker vid den tekniska installationen, dels utbildningsposten som innehåller all den extra utbildning som Uppsala har önskat inklusive de kurser Adel Shalabi haft för Siemens och för Uppsalas räkning. All den historiken ska finnas loggad i Siemens system. Uppsala har fått leverans av utbildning över de 115 000 kr som finns i offerten och fakturan. Sequoian var annorlunda mot tidigare system så det krävdes en veckas utbildning för personal som arbetar med sådan utrustning.

Thomas Lindström har inte haft kontakt med Adel Shalabi i samband med eller efter Uppdrag granskning. Adel Shalabi har endast skrivit "Lycka till i din nya tjänst" till honom på LinkedIn.

Åtalspunkt 15–16 (Canon)

Adel Shalabi

Fri berättelse

Från 2010 till idag har det funnits ett stort antal samarbeten mellan Akademiska och Canon. Toshiba vann en upphandling 2010 för att de var billigast och för att de erbjöd ett samarbetsavtal med sjukhuset som innebar att Toshiba kontinuerligt skulle uppdatera utrustningen utan kostnader och testa olika funktionaliteter, för att sedan skriva vetenskapliga artiklar tillsammans med Uppsala. Sista samarbetsavtalet skulle löpa ut sommaren 2019. I slutet av 2018 inleddes diskussioner då Adel Shalabi fick ett mail från Canon där de informerade om att de skulle plocka bort alla utvecklingsprodukter som fanns i maskinen som Akademiska hade, vilket skulle innebära en nedgradering. Akademiska skulle inte kunna använda maskinen på samma sätt som tidigare. Initialt ville Adel Shalabi köpa den utrustning de redan hade men Canon sa nej eftersom det var beta-versioner. Akademiska blev tvungna att antingen uppgradera utrustningen eller gå ut med offentlig upphandling, vilket diskuterades internt i verksamheten. Alla var nöjda med den utvecklade versionen av Infinix och ville inte byta. En upphandling skulle ha inneburit ett års fördröjning och att sjukhuset inte skulle kunna fullfölja uppdraget att hantera regionen. Det hade inneburit en risk för patientsäkerhet och Uppsala skulle ha förlorat intäkter. Därför valdes uppgradering, vilket skulle vara snabbare och billigare. Adel Shalabi tog kontakt med den biträdande sjukhusdirektören som ansvarade för investering och som sa att det var okej men att Adel Shalabi behövde ordna med pengar. Han prioriterade om beviljade och outnyttjade medel och fick ihop 6 500 000 kr.

Den första offerten för uppgraderingen var på 6 150 000 kr. Verksamheten ville dock också ha ett ultraljud till, vilket tidigare saknades i labbet. Den andra offerten var på 6 500 000 kr. Den skulle egentligen ha varit på 6 675 000 kr med tanke på att ultraljudsutrustningen kostade 525 000 kr. Adel Shalabi sa då att han hade ett tak på 6 500 000 kr, vilket Canon accepterade. Akademiska accepterade den andra offerten och den 3 maj 2019 gjordes beställning av utrustning. Processen var då klar från Adel Shalabis sida. Efter installationen uppkom problem med maskinen, såsom höga stråldoser och dålig bildkvalité. Samtidigt uppstod en vattenläcka och de var oroliga att det skulle påverka utrustningen. Problemen blev slutligt lösta i oktober 2019.

Under röntgenveckan 2018 hade svensk förening för medicinsk radiologi årsmöte och olika företag delade ut stipendium. Där träffade han Ann-Charlotte Nylander och de diskuterade hur viktigt det var att satsa på yngre läkare och att Canon kunde tänka sig sponsra det. I Chicago på RSNA samma år var Akademiska på monterbesök hos Canon och diskuterade samma sak igen utan att bestämma något. På röntgenveckan 2019 i Jönköping började de diskutera samarbeten lite närmare. Från början var tanken att Canon skulle sponsra och skicka doktorander till olika kongresser. Sen började de diskutera det arbete Adel Shalabi utfört för Siemens avseende hands on kurser för att visa hur ultraljud fungerar men med hjälp av Canons utrustning. De landade i att det var mer lämpligt att göra en serie utbildningar. För Canon var det ett bra sätt att marknadsföra sin utrustning. De skrev avtal. Hans intention var att hålla utbildningar redan 2020. Sen kom corona som satte stopp för det och han bytte arbetsplats till Karolinska i februari 2022. Avtalet löpte ut januari 2022 och under den våren började de diskutera igen och kom överens om att förlänga avtalet, vilket de gjorde. Efter det fick han dock inte sin bisyssla godkänd av Karolinska, varför avtalet sades upp i september eller oktober 2022 och förskotten betalades tillbaka.

På frågor från åklagarna har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Han har inte varit med i att utarbeta det första samarbetsavtalet mellan Canon och Akademiska men han undertecknade det eftersom han då blivit verksamhetschef. Samarbetet diskuterades redan i samband med installation av labbet 2010 men 2013 kom avtalet till Adel Shalabi när Toshiba började uppdatera apparaten och testa nya funktionaliteter. Han vet inte hur tiden för förlängningen från den 1 november 2017 till den 31 december 2018 bestämdes. I det avtalet ingick tillägg såsom dubbeldetektor, vilket var helt nytt och skulle testas i Uppsala som en del av utvecklingsarbetet. Nästa avtal skulle gå ut sommaren 2019 då apparaten var helutrustad med många nya saker. Canon skulle då ta bort de nya sakerna och apparaten skulle då gå tillbaka till 2010 års status. Han fick mail om det från Canon 2018. Han fick höra om efterföljaren till Infinix (dvs. Alphenix) första gången genom Maria Lundius Kastenfalck's mail den 23 oktober 2018. I det läget tänkte han att det var en vidareutveckling av Infinix och inte ett akut läge. De hade inte diskuterat på enheten för bild och funktion vad som skulle hända när samarbetet upphörde.

Middagen som Ann-Charlotte Nylander refererar till i hennes mail till honom den 7 december 2018 handlade om en social aktivitet på kvällen efter RSNA i Chicago 2018 som Canon betalade för. Han träffade henne första eller andra gången under röntgenveckan hösten 2018 i Örebro. Han minns inte att hon var på hans kontor och sa hej första gången. De hade inte så mycket kontakt. Han tolkar hennes mail som artighet. Med "nästa steg" avses att Adel Shalabis medarbetare som arbetade med labbet skulle åka till Holland och se Alphenix. Dessförinnan hade han och Ann-Charlotte Nylander pratat om vidareutveckling av Infinix. Med "finansiella biten" tror han att hon avsåg priset för uppgradering eller ny utrustning. Han visste redan att det var svårt att få medel från sjukhuset. Skrivningen refererar inte till någon diskussion om stöd till forskning.

Avseende begreppet uppgradering står det ingenstans i lagen men det är vanligt förekommande på universitetssjukhuset när man tillsammans med leverantören utvecklar utrustning och vill fortsätta med det. Det är en gräzon mellan direktupphandling och offentlig upphandling.

Adel Shalabi vet inte varför den ytterligare förlängningen av samarbetsavtalet från den 31 december 2018 till den 31 juli 2019 bara blev sju månader. Han reflekterade inte över det och kopplade inte ihop avtalet med uppgraderingen. Ingen sådan diskussion skedde. Avtalet var redan undertecknat för Canons del när han signerade det. Han vet inte varför det inte är daterat.

Som han förstår det skulle man spara grunden, dvs. räls i golvet och taket men att en del saker skulle bytas ut från Infinix för att bli Alphenix. Akademiska var en referenssite för Canon och fick hög rabatt på grund av det. Han har inte reflekterat över det i förhållande till samarbetsavtalet där det står att samarbetet inte ska påverka konkurrensen i försäljningssituationer. Han tog aldrig ställning till offert 1, han hade inte förankrat det med sjukhuset i det läget. Mellan offert 1 och 2 fanns önskemål från verksamheten att lägga till ett ultraljud. Det har inte skett någon diskussion om stödet till forskning mellan offerterna. Diskussioner om stöd till forskning har bara skett vid tillfällena då Ann-Charlotte varit med och ingen summa hade diskuterats vid det tillfället. Orsaken till att rabatten är högre i offert 2 var att Adel Shalabi uppgav att han hade ett tak om 6 500 000 kr.

Diskussionerna om huruvida det skulle ske en upphandling eller uppgradering skedde inte med upphandlingsenheten, utan med medarbetare som arbetade med aktuell utrustning, därefter med Adel Shalabis klinikledning och sedan med sjukhusledning genom biträdande sjukhusdirektören. Upphandlingsenheten kom in sist när offerten hade accepterats. Han började diskutera det i januari eller februari och då åkte några medarbetare på studiebesök i Holland. Han började äska medel efter

första offerten och tog kontakt med upphandlingsenheten efter att de accepterat andra offerten. Mailet till Bengt Robertson Riahi den 2 maj 2019 skrev han efter att han ordnat med medel. Han vet inte om Bengt Robertson Riahi fick del av det sista samarbetsavtalet. I direktupphandlingen anges tidpunkten för att avtalet skulle löpa ut felaktigt. Det står 6 juni 2019 när det egentligen löpte ut 6 juli 2019.

När apparaten hade levererats var Adel Shalabi inte längre med i processen mer än att han uppgav att det bästa tillfället för installation var under sommaren. Installationen var klar i september 2019. Då fick han besked om att det var dålig bildkvalité med för mycket brus och för höga stråldoser. Han minns inte om vattenläckaget skedde innan eller efter men det påverkade inte apparaten. Besiktningen som godkändes den 23 september 2023 var en mycket översiktlig besiktning som inte innebär att man kan arbeta med patienter i maskinen, det måste utvärderas av verksamheten. Den användes på första patienten i början av oktober 2019.

Ann-Charlotte Nylander sökte honom i mailet den 10 oktober 2019 för att de skulle prata om problemen med apparaten och invigningen som skedde 4 november 2019. Han höll på att skriva program för invigningen och hade sökt henne innan hennes mail. Den 10 oktober 2019 svarade han och tackade för röntgenveckan i Jönköping där de träffades var på en middag. Han var då dubbelbokad och hade ett styrelsemöte med svensk förening för muskuloskeletal radiologi och en middag med Canon bokad samtidigt och det råkade bli samma restaurang. Han satt med styrelsen men gick och sa hej till Canon. Han träffade Ann-Charlotte Nylander och Maria Lundius Kastenfalk där. De pratade inte om någon specifik summa avseende stöd till forskningen då.

Den 11 oktober 2019 hade han ett kort telefonmöte med Ann-Charlotte Nylander. De pratade om apparaten och han sa att den fungerade som den skulle. Därför skickade han mail till Bengt Robertson om att godkänna betalning. Han väntade med det tills alla problem var lösta. I samtalet med Ann-Charlotte Nylander pratade de också om huruvida de skulle skicka doktorander till kongresser eller hålla en serie utbildningar. Ann-Charlotte nämnde att det vore bra om han finns i deras system för framtiden och därför skickade han FOU-kontot. Då hade de ännu inte pratat om hans handelsbolag Medrad. Han pratade om sig och sin forskargrupp och hans doktorander. Det var intressant med stöd till forskning för honom då han inte fick så mycket forskningsmedel eftersom han inte forskade på heltid. Efter att han skickade kontot svarade Ann-Charlotte Nylander att det inte var möjligt att använda det eftersom det inte fanns något postgiro eller bankgiro anslutet till kontot. Då diskuterade de och bestämde sig för att hans handbolag istället skulle ta ansvar för en serie utbildningar. Det skulle ge honom möjlighet att dela med sig av sin kunskap till unga läkare genom hands on kurser. De träffades inte fysiskt och diskuterade det förrän de skrev avtal. De hade kontakt per telefon och mail.

Det är Ann-Charlotte Nylander som upprättat avtalet mellan henne och honom som är daterat den 1 november 2019. Han är osäker på om han såg avtalet innan de träffades för att skriva på det. Idén var att hålla en serie föreläsningar för ST-läkare med användning av ultraljudsutrustning från Canon. Han kan inte svara på varför det inte framgår av avtalet att förskott ska utgå. Anledningen till att han skulle få betalt i förskott var att han skulle ta fram en projektplan, boka lokaler, köpa material, hämta och lämna utrustning samt engagera andra föreläsare. Hans intention var att börja 2020 trots att det står 2021 i avtalet. Avtalet undertecknades den 1 november 2019. På förmiddagen var han på en disputation i Uppsala kl. 09.00 till kl. 12.00. Efter det var det överläggning. Kliniken bjöd på mingel och han höll ett kort tal. Det skulle ske en disputationsmiddag på kvällen. Han arbetade en stund efter minglet och var i Uppsala fram till ungefär kl. 17.00. Efter det åkte han till en lägenhet i Uppsala, Ulleråker, för att hämta en present. Sen åkte han till Stockholm för att träffa Ann-Charlotte och skriva under avtalet. De träffades på en parkeringsplats vid Coop i Enebyberg. De satt i en bil och Ann-

Charlotte berättade kort om innehållet och han skummade igenom avtalet och sedan skrev de på. Han minns inte vems bil de satt i. Det tog max tio minuter. De träffades omkring kl. 18.00. Därefter åkte han hem och bytte om för att sedan åka tillbaka till Uppsala. Hans hem låg en minut bort från parkeringen. Han åkte hemifrån tillbaka mot Uppsala runt kl. 18.20 och var framme cirka kl. 19.00. Han körde fort och han parkerade bilen vid Östgöta nation. Han tror att han åkte hem och sov efter middagen då hans fru fyllde år dagen efter. Han drack inte alkohol.

Handlingen med rubriken ”Minnesanteckningar” har han upprättat. Han tror att han började skriva några punkter innan han träffade Ann-Charlotte Nylander och fyllde på efter mötet. Han trodde kanske från början att de skulle träffas kl. 15 men det blev senare i och med disputationen. Han har inte upprättat det långt senare. De sakerna som finns upptagna i anteckningen har diskuterats men måste inte ha avhandlats just vid undertecknandet men i närtid till det. Han berättade inte för någon på sjukhuset om avtalet eftersom det inte berörde sjukhuset. Det var ett avtal mellan Canon och Medrad. Bilden på Whiskeykartongen tog han antingen hemma hos sig eller i bilen. Han var i Stockholm kl. 18.10 när fotot togs.

Samarbetsavtalet mellan Akademiska och Canon som gällde från 1 november 2019 och avtalet mellan Medrad och Ann-Charlotte Nylander är helt olika saker och saknar koppling till varandra. Det är han som har utfärdat faktura 14/19 från Medrad. Han tänkte inte på att hänvisa till avtalet i den. Inga föreläsningar hade hållits vid den tidpunkten, betalningen utgjorde ett förskott. Hans intention var hela tiden att hålla föreläsningarna och att pengarna skulle gå till det. Vad han faktiskt gjort med pengarna kan han inte säga med säkerhet. Han hann inte använda pengarna till förberedande kostnader för föreläsningarna eftersom coronapandemin kom och satte stopp för det. Förskottet var uppdelat på två fakturor för att Canon ville ha det på det sättet. Han visste inte att avtalet löpte ut i januari 2022. Han trodde det skulle löpa på till sommaren. De diskuterade det våren 2022 och bestämde sig för att förlänga avtalet då de fortfarande ville göra utbildningarna. Canon försökte inte få tillbaka förskottet då. Han minns inte om kontakten våren 2022 skedde före eller efter Uppdrag granskning. De skrev på förlängningsavtal i mitten av juni 2022. De träffades och skrev under och åt pizza efteråt. Efter Uppdrag granskning tog han kontakt med många och berättade sin version men det var inte på grund av detta som det nya avtalet med Ann-Charlotte Nylander upprättades. Det var hon som upprättade det och det undertecknades efter en arbetsdag på en parkering vid Infra City. Hans tanke var hela tiden att föreläsningarna skulle hållas för ST-läkare i Stockholm och Uppsala och hållas på en plats mellan dessa städer. Viss ändring i avtalet skedde dock för att han hade börjat arbeta på Karolinska.

Samarbetet mellan Medrad och Canon avslutades för att hans bisyssla inte blev godkänd och han kunde därför inte fullfölja uppdraget. Ann-Charlotte eller Canon upprättade även det avtalet. De träffades inte för att gå igenom det. Han fick avtalet per mail och signerade det elektroniskt. Han likviderade inte sitt handelsbolag efter att han inte fått sin bisyssla godkänd och han hade ingen kännedom om att han förväntades göra det. Normalt sett borde det ha skett ett möte med chefen där det förklarades varför bisysslan inte godkändes men istället fick han endast ett mail från chefs sekreterare om att bisysslan inte beviljades. Han tror att hans anställning hos Karolinska avslutades på grund av Uppdrag granskning. Han berättade för sin chef redan innan sommaren att en reporter varit i kontakt med honom.

Handlingen som Ann-Charlotte Nylander upprättat och som återfunnits på Adel Shalabis hårddisk tror han hon har skickat till honom per mail. Det är en sammanfattning av deras diskussioner kring serien föreläsningar. Han tror att hon skickade det efter att reportern tagit kontakt med honom eller kanske

till och med efter programmet sändes. Han fick den nog den 8 oktober 2022. Han har inte skrivit något i handlingen.

Det fanns inte någon risk för att Adel Shalabi skulle känna någon tacksamhetsskuld för att han fick medel från Canon. Canon såg det som marknadsföring och han såg det som ett sätt att föra vidare sin kunskap till ST-läkare. Han kan skilja på sin roll som verksamhetschef, bolagsman och forskare.

På frågor från sin försvarare har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

När han skrev under anställningsavtal med Karolinska sjukhuset var det en förutsättning att han fick sin bisyssla godkänd för att han skulle tacka ja. Blankett om bisyssla skulle skrivas under senare när han började. Han blev headhuntad av Karolinska men därefter skedde det ett antal chefsbyten. Han skulle inte ha tackat ja från början om han redan då fick ett nej till bisysslan. Avtalet med Canon avslutades för att han senare fick ett nej och därmed inte kunde fullfölja avtalet.

På kompletterande frågor från åklagarna har Adel berättat i huvudsak följande

ST-läkare har obligatoriska kurser de måste gå och för detta finns det en budget. När han har pratat om stöd till unga läkare har det avsett att skicka dem på extra konferenser för forskning, särskilt avseende hans doktorander.

Ann-Charlotte Nylander

Fri berättelse

Ann-Charlotte Nylander är utbildad biokemist vid Uppsala universitet och har hela sin karriär arbetat inom läkemedel och medicinsk utrustning. Hon började arbeta som verkställande direktör i dåvarande Toshiba medical, som nu är Canon medical, i september 2017. Infinix-systemet som senare uppgraderades till Alphenix fanns då redan installerad på lab 36 i Akademiska sjukhuset i Uppsala. Det har funnits ett mycket nära samarbete mellan Canon Holland och lab 36. Medicinska avdelningen i Holland har haft ett forskningssamarbetsavtal med lab 36. Samarbetet har inneburit att man har testat och utvärderat nya saker. I detta har försäljningskontoret i Sverige inte varit inblandat.

Ann-Charlotte Nylander träffade Adel Shalabi första gången 2017 eller 2018 genom en kort introduktion på Adel Shalabis kontor på Akademiska sjukhuset. Hon såg honom som en välmeriterad verksamhetschef samt som ordförande för föreningen för muskuloskeletal radiologi i Sverige där han höll utbildningar och föreläsningar. Under hösten 2019 pratade de mer under röntgenveckan. Adel Shalabi pratade då om kompetensutveckling för ST-läkare, särskilt sina doktorander på kliniken. Då kom de överens om att de skulle titta vidare på ett stipendium till Akademiska sjukhuset för utveckling. Någon månad senare sökte hon Adel Shalabi för att prata om formerna för nyinvigning av lab 36. Då nämnde Adel Shalabi stipendiet igen, varpå hon bad om ytterligare detaljer. Hon fick därefter ett mail från Adel Shalabi med kontouppgifter avseende FOU-kontot.

Under röntgenveckan 2019 blev hon medbjuden på en middag med Canon anordnad av Maria Lundius Kastenfalk. Under middagen skedde diskussioner internt om att de skulle prata med Adel Shalabi om att hålla hands on kurser avseende ultraljud. Adel Shalabi kom inte på middagen så det blev inget samtal då men ansökan om stipendiet föranledde mailkorrespondens internt om vikten att kolla på samverkansavtalet som styr samarbeten mellan hälso- och sjukvården och industrin. Det utmynnade i

att de la stipendiet åt sidan och istället träffade ett avtal kring hands on utbildningar med ultraljud inom MSK-segmentet. Tyvärr blev det ingen leverans av utbildningarna, vilket berodde på coronapandemin samt att Adel Shalabi sedan bytte tjänsteställe där bisysslan inte blev godkänd. Avtalet avslutades och reglerades. Avtalet låg väl inom samverkansreglerna. Att utbilda kring egna produkter och exponera dem är precis vad samarbetena är till för.

På frågor från åklagarna har Ann-Charlotte Nylander berättat i huvudsak följande

Som verkställande direktör i Canons filial i Sverige ingår hon inte i företagsledningen i Holland. Hon är registrerad som firmatecknare hos Bolagsverket. Hennes arbetsuppgifter har bestått i att ta hand om försäljning och service för kontoret i Sverige. När det skett publik upphandling i Sverige och krävts att firmatecknare undertecknar så är det hon som har skrivit under. Filialen har haft omkring 20 anställda och varit fyra personer i ledningsgruppen, varav en arbetat som konsult en eller två dagar i månaden. I ledningsgruppen har hon själv, servicechef, CFO och QA ingått. Globalt har Canon 200 000 anställda. Filialen har haft en omsättning om ungefär 100 000 000 kr.

Canon har varit sponsorer när det gäller RSNA som hålls i Chicago samt ECR. Det är Canon Holland som hanterat det. Filialen i Sverige är engagerad i röntgenveckan. I Sverige lämnar Canon ut stipendier på regelbunden basis till svensk förening för medicinsk radiologi och budgeten för det har varit ca 25 000 kr. Canon har många samarbeten, vilket är viktigt för att ta fram fungerande utrustning utvärderad av kliniker. Tidigare har det bl.a. funnits samarbete med en läkare på Karolinska inom ultraljud samt en radiolog på Sankt Görans sjukhus. De avtal som medicinska avdelningen ingår är hemliga och delas inte med försäljningsorganisationen. De träffas mellan Canon Holland och svenska kliniker eller personer. Samarbetet kring referenslabbet lab 36 har varit väldigt viktigt för Canon och för delen neuro intervention. Ann-Charlotte Nylander är sedan i somras inte längre verkställande direktör men hon har kvar sin anställning i dagsläget.

Ann-Charlotte Nylander anställde Maria Lundius Kastenfalk tidigt som säljare inom försäljningsdelen big equipment. Det fungerade bra till en början men hon sa upp sig i början av året 2019 och skrev på avslutsavtal sommaren 2020. På slutet var relationen mellan dem problematisk. Emi Andersen Rosén arbetade på företaget när Ann-Charlotte Nylander började. När hon kom in ändrade hon strategi för gruppen, vilket Emi Andersen Rosén blev besviken på. Emi Andersen Rosén slutade i slutet av december 2020.

Ann-Charlotte Nylander var inte involverad i samarbetsavtalet mellan Canon och Akademiska som löpte från 1 november 2022. Hon visste nog inte heller att det fanns vid den tidpunkten. Avtalet är träffat mellan medicinska avdelningen i Holland och Akademiska. Det finns ingen medicinsk anknytning till Sverige och inga från Canon i Sverige har arbetat med det avtalet.

Infinix och Alphenix är två system med samma grundplattform. Alphenix är en vidareutveckling av Infinix med förbättrad bildkvalité och förstoring med lägre stråldos. Säljdatumet berodde på när C-märkning, dvs. godkännande, skedde och det var runt 2019 eller 2020. När Maria Lundius Kastenfalk pratade om Alphenix hade hon förmodligen fått presentationen godkänd av Holland men Ann-Charlotte Nylander var inte involverad i det. Ann-Charlotte Nylander var på RSNA 2018 men hon minns inte om Alphenix var där. Hon minns att hon träffade Adel Shalabi då och att de efteråt åt middag med några andra personer från Canon och Akademiska. Hon minns inte om de pratade om Alphenix. Canon stod för notan. Det sågs som en förlängning av samtal som skett vid montern och det var okej då men det har skett en förändring över tid. Avseende mailet den 7 december 2018 från Ann-Charlotte Nylander till Adel Shalabi avser studiebesöket i Holland ett besök där man skulle titta på

Alphenix på ett democenter. Hon tror att det var meningen att hon skulle diskutera med Adel Shalabi att samarbetsavtalet inte gick att förlänga utan att de behövde uppgradera eller återställa systemet men mötet blev inte av. Alphenix skulle lanseras och då var det inte möjligt att ha kvar ett samarbetsavtal avseende utvärdering av produkter som skulle släppas på marknaden. Hon hade fått information om det från Holland men kommer inte ihåg när, var eller hur. Hon minns inte vad som avses med ”den finansiella biten” men det var kopplat till uppgraderingen. Holland godkände att labbet skulle få en ytterligare förlängning eftersom samtal om eventuell uppgradering hade kommit igång. Slutdatumet skulle vara 31 juli 2019.

Ann-Charlotte Nylander var inte involverad i offert 1 som skickades till Adel Shalabi. Priset och rabatten i offerten kom förmodligen från Holland. I Canon har de ett system som heter Compass. I detta väljer man en produkt och kryssar i. För varje kryss får man ett pris. Därefter har säljaren på Canon en rabatt upp till 5 % som kan utnyttjas. Därefter har Ann-Charlotte Nylander ytterligare ett par procent och över den gränsen är det Holland som styr rabatten. Hon hade dock ingenting att göra med rabatten för referenssite i den första offerten, den diskussionen tog Maria Lundius Kastenfalk med Holland direkt. Vid tidpunkten fanns det sex key account managers och de rapporterade till Ann-Charlotte Nylander men när de kom över hennes prisnivå kunde de diskutera direkt med Holland. I den aktuella uppgraderingen var hon inte involverad. Hon vet inte varför Adel Shalabi inte godkände den första offerten. Angående offert 2 visste hon att det lades till ett tillbehör som var ett ultraljud. Hon hade haft kontakt med Anders, som var ultraljudsdistriktsansvarig i Uppsala, för att se till att han också var involverad i diskussionen med Maria Lundius Kastenfalk. Hon vet inte varför det blev en högre rabatt. Hon såg inte handlingen innan Maria Lundius Kastenfalk skickade den till Adel Shalabi och hon var inte involverad i diskussionen kring rabatten med Holland. Vad hon kommer ihåg hade hon ingen kontakt med Adel Shalabi mellan offerterna. Med uppgradering menar Ann-Charlotte Nylander att det sker en uppgradering av ett system men att vitala delar behålls från grunden, såsom plattform, skenor och el i golv samt skenor i taket. Hon var inte på plats under uppgraderingen så hon kan inte säga vad som var kvar från Infinix-systemet. Hon har inte varit med i en diskussion med Maria Lundius Kastenfalk eller Adel Shalabi kring formerna för försäljningen. Det är Holland som bestämt att det rör sig om en uppgradering.

Uppgraderingen tog fem veckor. Förlängningsavtal gällde till 31 juli 2019, varför neraddering skedde veckan efter. Systemet fick inte användas i augusti eftersom det inte fanns något gällande avtal för systemet då. De nya sakerna levererades den 26 augusti 2019 och då påbörjades uppgraderingen. I samband med installation skedde en vattenläcka på Akademiska sjukhuset, vilket föranledde en undersökning och gjorde att det tog längre tid men det blev inga skador på produkten. Fakturan för uppgraderingen skickades när projektledaren som gav besked att systemet var installerat, godkänt och klart. Den 10 oktober 2019 skrev Ann-Charlotte Nylander till Adel Shalabi för att diskutera invigningen av lab 36 och diskutera formerna, dvs. om det t.ex. skulle ske föreläsning. Adel Shalabi hade inte varit med på middagen i samband med röntgenveckan i Jönköping 2019. Hon tror att hon och Adel Shalabi hördes efter Adel Shalabis mail den 11 oktober 2019 och pratade om formerna för invigningen som om stipendiet. Adel Shalabi tog upp det och hon bad honom skicka detaljerna på mail. Hon hade väntat sig några rader om önskemålet. Första gången det diskuterades var på eller i anslutning till röntgenveckan i Jönköping 2019. Som hon förstod det på Adel Shalabi var stipendiet för Akademiska sjukhusets ST-läkare och särskilt hans egna doktorander. Det hade inte något samband med att Canon hade en speciell relation med Akademiska.

När hon fick mailet från Adel Shalabi den 12 oktober 2019 innehållande endast FOU-kontot tänkte hon att det såg ut som ett forsknings- och utvecklingskonto och vidarebefordrade det till Henrik Brus.

Maria Lundius Kastenfalk var också involverad i mailtråden. Henrik Brus svarade Ann-Charlotte Nylander att de för ordningens skull behövde ett kontobevis, varpå hon mailade Adel Shalabi den 15 oktober 2019 Adel Shalabi och efterfrågade det. Mailet vidarebefordrades också till Maria Lundius Kastenfalk. Adel Shalabi skickade sedan ett kontobevis som Ann-Charlotte Nylander skickade direkt till Henrik Brus, varpå han svarade att det var ett privat kontonummer. Ann-Charlotte Nylander mailade sedan Henrik Brus den 18 oktober 2019 och talade om att det inte skulle fungera att betala ut 200 000 kr till ett privat konto utifrån deras riktlinjer. Hon skickade även ett mail den 25 oktober 2019 till Adel Shalabi där hon betonade att de inte kunde använda ett privat konto. Hon känner igen innehållet i mailet från henne som är daterat den 18 oktober 2019 om att Adel Shalabi ville undvika ett konto från sjukhuset men hon kommer inte ihåg mailet som sådant och det blir konstigt kronologiskt. Det borde ligga senare. När hon hade skrivit att de behövde ett konto från sjukhuset ringde Adel Shalabi henne och uppgav att det inte går att öronmärka medel som går till sjukhusets konto. För henne var det trovärdigt eftersom Adel Shalabi hade varit verksamhetschef så länge. Han föreslog att de skulle använda hans företag och det var första gången hon hörde om Medrad. Det är inte ovanligt att läkare har egna företag. Hon frågade vilken inriktning företaget hade och han svarade att ändamålet var radiologiska tjänster, föreläsningar och utbildningar. Hon frågade också om bisyssla och Adel Shalabi uppgav att han hade godkänd bisyssla. I och med att han bland annat höll i föreläsningar så tvivlade hon inte på det. Hon sa sedan att hon skulle prata med Henrik Brus. Hon pratade med honom om alternativet att använda Medrad men han var inte så pigg på idén, särskilt i förhållande till samverkanreglerna. Efter det läste hon på om stipendium, donationer och forskningsbidrag och började tänka om.

Ann-Charlotte Nylander började fundera på samtalet som inte blev av på röntgenveckan avseende kurser om ultraljud, vilket hon velat göra länge men inte fått igång då de inte haft en kliniker att arbeta med. Det är ett segment de saknar. Hon ansåg att det fyllde samma syfte som ett stipendium skulle göra – dvs. att vidareutbilda ST-läkare men med Canons ultraljud. Vid ett samtal med Adel Shalabi den 28 oktober 2019 förklarade hon att ett stipendium inte är förenligt med samverkansreglerna och föreslog att de istället skulle gå vidare med ultraljudskurser och han sa ja. De 200 000 kr som de hade som förslag till stipendium blev därför istället medel för ultraljudskurserna. Hon uppgav att hon ville ha flera utbildningstillfällen under en period för att etablera Canon inom segmentet MSK. Efter samtalet tog hon fram ett enkelt avtal. Det var samma avtalsmall som de använder i alla avtal på Canon, vilket är förhandsgodkänt. Hon diskuterade saken med Henrik Brus och kände sig trygg med att sådana kurser låg väl inom samverkansreglerna. Hon tittade inte på samarbetssamtalen mellan Canon Holland och Akademiska. Henrik Brus har inte sett avtalet fysiskt men han vet om att det finns eftersom han satte upp Medrad och tog emot fakturan. Han var införstådd med att det var utbildningsaktiviteter och att summan var 200 000 kr.

Hon skrev ut avtalet och sen skrev hon och Adel Shalabi på det på en parkeringsplats vid Coop i Enebyberg. Adel Shalabi hade inte sett utkast på avtalet innan eftersom de var eniga om ramen för samarbetet. Mötet skedde efter jobbet och pågick i kanske 10 minuter. De diskuterade ramarna och det skedde inte någon genomläsning av det finstilla. Avtalstiden var mellan 1 november 2019–1 januari 2022 eftersom de skulle ha tid att förbereda och hålla alla tillfällen. Hon vet inte varför det inte står något i avtalet om att förskottsbetalning ska utgå. På grund av behovet av förberedelser skulle utbildningstillfällena sätta igång 2021. Det är inte en felskrivning. Hennes minnesbild är de träffades och skrev under avtalet den 1 november 2019. Efter att avtalet skrevs under förvarade hon det hos henne i Sigtuna under pandemin och sen togs det med till Göteborg till ett möte med Emi Rosén. Hon tror att avtalet skannades in senare. Hon hade ett möte om avtalet med sin chef i maj 2020 och då fick Holland reda på det. Ställd mot uppgifter hon lämnat i förhör om att undertecknande skedde på en

restaurang i Edsberg uppger hon att de träffades på den sida av parkeringen där restaurangen låg men att det skedde i Enebyberg och att hon blandat ihop det geografiskt. Det var en ovanlig situation och ett kort möte. Tanken var att övriga i organisationen skulle få mer information när planeringen av kurstillfällena kommit längre.

Det skickades två fakturor för att Ann-Charlotte Nylander ville ha det på två olika budgetår. Den första fakturan från Medrad (faktura 14/19) där det står ”5” under antal, ”Serie föreläsningar inom Muskuloskeletal Radiologi” under beskrivning, ”20 000 kr” under å pris samt ”100 000 kr” under belopp, skickades från Adel Shalabi till henne per mail. Hon kommer inte ihåg om hon tittade på den. Hon funderade inte på att det inte hänvisades till avtalet eller preciserades att det var ett förskott i fakturan. På Canon brukar de ha 20 000 kr för en hel föreläsningdag inklusive förberedelse. Medrad skulle boka konferensanläggning och Canon skulle ta med ultraljudssystem till kurstillfället. Hon skickade fakturan till Henrik Brus som svarade ”Toppen, tack för fakturan”. Sedan la han in den i ekonomisystemet. Ann-Charlotte Nylander får inte betala fakturor i företaget. Adel Shalabi skickade den andra fakturan 18 januari 2020. Hon tror inte hon tittade på den fakturan heller innan hon skickade den vidare till Henrik Brus. Henrik Brus la alltid in alla fakturor och hon eller den andra personen i ledningsgruppen, dvs. Sixten, är de enda som kan attestera. I detta fall var det hon som attesterade båda två. Hon vet inte varför de bokfördes som direkta kostnader och inte förskott. Hon och Henrik Brus har inte haft kontakt efter åtalets väckande.

Hon har inte sett handlingen benämnd minnesanteckning tidigare. Hon skickade en handling med några rader till Adel Shalabi när han hade hört av sig efter att han blivit uppringd av journalist från SVT och var stressad. Då formulerade hon några stödpunkter för honom att använda om han valde att prata med en journalist. Samtalet kom i maj eller juni 2022. De pratade om det ett tillfälle och kort därefter pratade de om att sätta upp datum för kurstillfällena. Första gången de pratade om ultraljudskurserna på MSK var 2018 när hon träffade Adel Shalabi på hans kontor och fick en inbjudan. Det är det hon refererar till i handlingen.

Ann-Charlotte Nylander kände inte till samarbetsavtalet daterat den 4 november 2019. När pandemin brutit ut hade hon och Adel Shalabi ett samtal där de sa att de skulle lägga kurserna åt sidan och ta upp kontakten kring det igen när det blev läge. Hon försökte få tag i honom hösten 2021 när hon fick reda på att han skulle byta arbetsplats. Avtalet löpte ut den 1 januari 2022 men hon hörde inget tillbaka och hörde av sig igen i mars 2022. Hon var i det läget fortfarande intresserad av att göra kurserna, varför förskottet inte återbetalades redan då. Hon ville fullfölja avtalet och därför träffade de ett nytt avtal daterat den 15 juni 2022 då hon tagit hjälp av Wistrand advokatbyrå för att få in frågan om corona och att Adel Shalabi bytt arbetsställe. Hon tror att hon vid den tidpunkten kände till att Uppdrag granskning sökte Adel Shalabi men det var inte orsaken till att avtalet förlängdes. Det nya avtalet undertecknades på en restaurang i Bredden, Infra City. Adel Shalabi har inte ringt henne och bett om att de skulle skriva ett avtal för att förklara deras ekonomiska transaktioner.

Ann-Charlotte Nylander känner inte till mailet från Tomoaki Fukuhira till Viola Qimrén den 30 september 2022 sen tidigare och har inte haft något med det att göra. Uppsägningsavtalet signerades digitalt. Det skedde inte vid tidigare tillfällen då Canon inte infört det ännu.

På frågor från sin försvarare har Ann-Charlotte Nylander berättat i huvudsak följande

Det fanns ingen anledning att ifrågasätta Adel Shalabis seriositet 2019. Avseende kontot som Adel Shalabi skickade trodde hon inledningsvis att kontot tillhörde Akademiska. När de begärde att få ett kontobevis var det vad hon förväntade sig.

När de la ner diskussionen om ett stipendium eller s.k. unrestricted grant och började diskutera MSK-utbildningar istället var Maria Lundius Kastenfalk inte längre involverad då hon inte arbetade med ultraljud. Maria Lundius Kastenfalk och Emi Andersen Rosén tyckte illa om Ann-Charlotte Nylander när de lämnade företaget. Inom ramen för utredningen hade man kunnat prata med andra personer inom Canon. Det har gjorts interna genomlysningar av uppgraderingen och avtalet ett flertal gånger och Canons advokater har kollat på frågan. Regionen eller Akademiska har vad hon vet inte vänt sig till Canon och hävt avtalet eller påstått att det rört sig om en oegentlighet kopplat till upphandling. Ann-Charlotte Nylander har inte varit inblandad i tilläggen som skedde i offert två avseende uppgraderingen. Det var önskemål från verksamheten på lab 36. Maria Lundius Kastenfalk nämnde aldrig i samband med affären våren 2019 att det var något som inte stämde. Hon lämnade besked om det först när hon skickade mail till Sixten i maj 2020 när hennes situation i bolaget var dålig. Hennes ambition kan ha varit att skapa oreda och ett bättre läge för sig själv. När problemen nådde ledningsnivån i Holland och det genomfördes genomlysning av avtalet tittade man på arvodet, om det var förenligt med samverkansreglerna och varför man inte kunde leverera. Det konstaterades vara okej. Emi Andersen Rosén har fått sina uppgifter från Maria Lundius Kastenfalk och har också använt påståenden om oegentligheter i sin förhandling med bolaget.

Kursverksamheten var kopplad till Adel Shalabi som specialist och kursledare, inte som verksamhetschef på Akademiska.

På frågor från Region Uppsalas ombud har Ann-Charlotte Nylander berättat i huvudsak följande

Hon har utgått från att upphandlingen gått rätt till. Hon vet inte om Region Uppsala kände till hennes samarbeten med Adel Shalabi. Hon eller Canon uppmärksammade inte Region Uppsala på detta. Hon frågade inledningsvis Adel Shalabi om han hade godkänd bisyssla och visste att han höll föreläsningar så hon utgick från att det var tillåtet men gjorde inga närmare kontroller.

På kompletterande frågor från sin försvarare har Ann-Charlotte Nylander berättat i huvudsak följande

Hon känner inte igen Maria Lundius Kastenfalks påstående om posterna i Compass-programmet. Ann-Charlotte Nylander har inte lagt in någon rad i systemet avseende Alphenix affären. Hon känner inte igen något kring special conditions. Hon har inte fört in det i någon compass konfiguration.

Åtalspunkt 17-23 (Medrad)

Adel Shalabi

Fri berättelse

Adel Shalabi har anlitat redovisningskonsult och professionell hjälp vad gäller hans företag. Han utgick från att PwC hanterade bokföringen. Han erkänner att han var oaktsam och slarvig men han har aldrig haft för avsikt att gömma kvitton eller dölja något. Han har blandat medlen när det gäller inköp och använt privat kort för köp i företaget och tvärt om. Allt som han angett i sina excelark har rört företaget. Han saknar dock kunskap om bokföring och han borde ha läst på mer om bokföringslagen. Han visste inte att hans agerande var brottsligt och han fick inte någon sådan information av sina revisorer. I och med att han lämnade deklarationsunderlag både privat och för företaget trodde han att han gjort tillräckligt och att revisorn skulle göra resten. Kvitton och underlag finns men de är inte i ordning. Han har varit slarvig men inte gjort fel med avsikt.

På frågor från åklagarna har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Medrad startade 1996. Det var första gången han bedrev näringsverksamhet. Det började med att han fick uppdrag av läkemedelsföretag att utvärdera läkemedel tillsammans med en professor. Professorn sa att Adel Shalabi skulle få betalt och att han borde starta eget företag. Han minns inte om han vidtog några åtgärder för att ta reda på regler kring bokföring. Han anlidade en revisor. Idag vet han att man måste uppföra alla affärshändelser, spara allt underlag och göra huvudbok. Det visste han inte tidigare. Alla fakturor finns på hans datorer och hemma hos honom.

Viktor Johansson skrev visserligen i ett meddelande till Adel Shalabi den 13 juni 2017 att han inte uppfyllde bokföringslagens krav men han har aldrig trott att det är brottsligt. Han var i kontakt med Viktor Johansson som skickade en del frågor till honom som han besvarade. Efter det upprättade Viktor Johansson deklARATION så Adel Shalabi trodde det var klart. Han tror att han började skriva på papper och i pärm men sen tappade han det igen då han hade mycket att göra.

På frågor från sin försvarare har Adel Shalabi berättat i huvudsak följande

Han har använt sig av revisionsbyråer såsom Aspia och PwC löpande. Hans uppfattning har varit att om han sparar kvitton och fakturor så de inte försvinner samt om han i excelarket löpande för bok över intäkter och utgifter och skickar det till revisorn så är det tillräckligt.

Näringsförbud och företagsbot

Adel Shalabi och Medrad

På frågor avseende näringsförbud och företagsbot har Adel Shalabi uppgett i huvudsak följande

Han gick i pension årsskiftet 2022/2023 men hans tanke var egentligen att arbeta minst 10 år till. Det var utredningen och Uppdrag granskning som gjorde att Karolinska ville avsluta hans anställning. Att han suttit häktad har förändrat hans syn på framtiden. Han vet inte hur Sverige ser på honom idag men han kan tänka sig att han blivit svartmålad. Sedan innan han blev häktad har han ingen anställning och det kan nog bli omöjligt att få en ny anställning. Han kan tänka sig fortsätta forska och skriva vetenskapliga artiklar. Han vill föra sin kunskap vidare och ägna sig åt att skriva böcker.

Om det skulle dömas ut en företagsbot mot Medrad skulle det drabba honom personligen. Han vet inte hur han skulle få tag på pengarna. Han tror att handelsbolaget mellan 2016 och 2021 har omsatt ungefär 4 000 000 kr. Det finns inga ytterligare tillgångar i Medrad än de som redovisats i målet. Konsekvenserna skulle bli att handelsbolaget inte längre skulle finnas då det inte finns någon verksamhet i bolaget utan Adel Shalabi. Hans fru har inte arbetat i bolaget eller haft någon insyn i verksamheten eller ekonomin. Hon är endast den andra bolagsmannen för att det behövdes två. Om åklagarens och Region Uppsalas talan skulle vinna fullt bifall skulle han behöva bo på gatan. Han har inte pengar att betala allt med. Hans fru skulle också drabbas. Hon har haft ett business card kopplat till bolaget men har endast gjort enstaka inköp av skrivarpapper. Hon har känt till att kortet var kopplat till Medrad.

Ola Öfverström och Doratone

På frågor avseende näringsförbud och företagsbot har Ola Öfverström uppgett i huvudsak följande

Han har drivit Doratone sedan 1999 och äger 100 % av bolaget. Doratone har levererat tjänster till en större mängd avtalsparter både i Sverige och i övriga Norden. Han har Nordea i Sverige, Finland och Norge, vilka skulle ta det hårt om han meddelades ett näringsförbud. Han skulle kanske bli avstängd. Han har lån i alla dessa länder. Framförallt är de hårda i Portugal där han är medborgare. Han skulle nog bli svartmålad på bankerna. De skulle nog inte stänga befintligt lån så länge han betalar det men det skulle bli svårt att genomföra nya projekt. Han är även involverad i mycket goodwill, vilket skulle kunna påverkas. Han skulle bli tvungen att sälja Doratone.

Om Doratone meddelades en företagsbot skulle han själv behöva arbeta hårt för att företaget skulle få in pengarna. Den aktuella rättsprocessen har redan fått konsekvenser för Doratone genom en artikel i SVT samt genom att Doratone nekats uppdrag. Många läkare vill inte längre arbeta för Doratone. En företagsbot skulle innebära att Doratone kan bli uteslutna från offentliga upphandlingar och det är detsamma som att lägga ner bolaget eftersom det är genom upphandlingar som bolaget gör affärer.

Kjell Malmberg och Gothia

På frågor avseende näringsförbud och företagsbot har Kjell Malmberg uppgett i huvudsak följande

Han äger 100 % av Kjell Malmberg Förvaltnings AB som äger 87 % av Gothia. Han erhåller ersättning från Gothia avseende sitt arbete i styrelsen. Om han skulle meddelas näringsförbud skulle det få allvarliga konsekvenser. Han skulle bli tvungen att sälja av en viss del av båda företagen och det skulle inte bli lätt. Det skulle påverka honom negativt ekonomiskt.

Om Gothia meddelades en företagsbot skulle det påverka honom personligen eftersom han är ägare till Gothia men det skulle också innebära att de inte kan vara med i några upphandlingar, vari Gothias huvudsakliga omsättning ligger. Gothia skulle förmodligen gå i konkurs och 20 anställda skulle behöva sägas upp. Gothia har redan behövt ställa in tre stora upphandlingar för att han är åtalad för aktuella brott.

Ann-Charlotte Nylander

På frågor avseende näringsförbud har Ann-Charlotte Nylander uppgett i huvudsak följande

Om hon skulle få ett näringsförbud skulle hon inte kunna arbeta som verkställd direktör eller chef. Har man varit med på Uppdrag granskning har man liten chans att få någon roll alls. Ett näringsförbud skulle innebära ett svårt men för henne.